Kallelse/föredragningslista
Regionala utvecklingsnämnden
2016-12-13

Tid: kl. 08:30

Plats: Hörsalen, sjukhuset Östersund

Ordförande
Robert Uitto (S)

Ledamöter
Kata Nilsson (S)
Jörgen Persson (S)
Martine Eng (S)
Susanné Wallner (M), Vice ordförande
Jan-Olof Andersson (M)
Elise Ryder Wikén (M)
Eva Hellstrand (C), 2:e vice ordförande
Jörgen Larsson (C)
Marie Svensson (V)
Thomas Johansson Nordqvist (SD)
Thomas Hägg (S)

Ersättare
Elisabeth Lindholm (S)
Mia Eriksson (S)
Tahar Khalfallah (S)
Jonny Springe (S)
Maria Jakobsson (S)
Catarina Espmark (M)
Gunnar Hjelm (M)
Bo Danielsson (V)
Bengt-Åke Arendolf (SD)
Mats El Kott (L)
Anton Nordqvist (MP)
Stefan Nilsson (KD)
Thomas Gutke (M)

Övriga
Anders Byström, Förvaltningschef
Anna Backlund, Sekreterare

1. Val av justerare och tid för justering

2. Fastställande av föredragningslista

Ärendebeskrivning
Enligt reglemente för regionala utvecklingsnämnden har preliminär föredragningslista för de ärenden som avses bli behandlade vid sammanträdet utsänts till ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut
Preliminär föredragningslista fastställs som slutlig föredragningslista

3. Förvaltningschefens rapport (RUN/5/2016) Anders Byström

Ärendebeskrivning
Förvaltningschefen informerar om följande:

- Läget i organisationen
- Regionbildning
- OECD
- VM 2019
- Övrigt

Beslutsunderlag
- §175 AU Förvaltningschefens rapport

4. Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln (RUN/489/2016) Ruth Eriksson

Ärendebeskrivning
Projektet Inlandspendeln är en utveckling av projektet Snötåget som har bedrivits av Visit Vemdalen under tre år. Syftet med projektet är att fortsätta att utveckla befintligt upplägg samt att skapa möjlighet till att tåg kan vara ett komplement till buss i framtida trafikupplägg mellan Mora och Östersund.
Projektet ska skapa en fortsatt ökad kännedom för transportmöjligheten samt möjlighet att se över vilka delar som ska utvecklas ytterligare. Syftet är även att visa på hur Inlandsbanan kan nyttjas som ett pendlingsalternativ för skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun.

Förslag till beslut
Arbetsutskottets beslut:
1. Arbetsutskottet återremitterar ärendet för ytterliggare handläggning.
2. Regionala utvecklingsnämnden får kännedom om ärendet i sina handlingar.

Expedieras till
Maria Jonasson och Martina Lundholm

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ansökan om medfinansiering Inlandspendeln
- §176 AU Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln
- Missiv till ansökan Inlandspendeln
- Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln
- Underlag för prioritering av projektmedel

5. Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB (RUN/128/2016)

Martina Lundholm/Jan Eriksson

Ärendebeskrivning

Skalspasset B1 AB har sökt företagsstöd till byggnadsinvesteringar. Planerad investering är en byggnad innehållande 15 lägenheter och bäddantalet är beräknat till 72 stycken ordinarie.
Verksamhet som där skall bedrivas är kommersiellt turistiskt boende. För att säkerställa att uthyrningsverksamheten ska bedrivas på ett långsiktigt sätt har bolaget i avsiktsförklaring/förbindelse medgett att för stödet uttagna realsäkerheter i form av pantbrev får kvarstanna i Region Jämtland Härjedalens/Tillväxtverkets hand upp till 15 år räknat från datum för slutligt beslut.

Investeringens syfte är att komplettera bolagets verksamhet med ytterligare 15 lägenheter och därmed öka volymerna i uthyrningsverksamheten samt erbjuda en annan typ av lägenheter än de som bolaget tidigare har.

Skalspasset B1 AB äger sedan tidigare ett lägenheters hus på angränsad fastighet där nu aktuell investering skall ske. Detta hus innehåller 16 lägenheter och plats för 104 bäddar.
Samma ägare som i Skalspasset B1 AB äger även via ett annat bolag, Skalspasset Hotell AB, en fastighet i omedelbara närområdet ett hus som innehåller även detta 16 lägenheter och 104 bäddar. Nuvarande totala antalet lägenheter i dessa två bolag uppgår till 32 lägenheter och 208 bäddar. Skalspasset B1 AB och Skalspasset Hotell AB har tidigare beviljats företagsstöd från Länsstyrelsen till dessa investeringar. Verksamhet som bedrivs i dessa hus är kommersiellt turistiskt boende.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår Regionala Utvecklingsnämnden

Region Jämtland Härjedalen beviljar Skalspasset B1 AB regionalt investeringsstöd med 25 % finansiering av planerad investering, dock maximalt 6 225 000 kronor.

Expedieras till

Jan Eriksson och Martina Lundholm

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB
- §177 AU Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB

6. Ansökan om medfinansiering till projektet ”Förstudie Geolagring Värme Kyla” (RUN/646/2016)

Martina Lundholm/Maria Jonasson

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen arbetar långsiktigt och strategiskt med energiprestanda i alla processer och fastigheter sedan 1973. Emellertid finns en stor potential för energieffektivisering, dels genom reinvesteringar som ersätter föråldrad teknik, dels i form av åtgärder som gör att ny teknik som används i verksamheten kan inlemmas i energisystemet inom hälso- och sjukvården. Förprojektet syftar till att göra en genomlysning på systemnivå av energiförsörjningen över hela verksamhetsåret för hela sjukhusområdet i Östersund.

Förslag till beslut

1. Region Jämtland Härjedalen beslutar att medfinansiera projektet med 50 % av redovisade och godkända kostnader, dock max 249 958 kronor. Samt under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.

2.Projektet prioriteras utifrån gällande regionalt tillväxtprogram för Jämtland län. Insatsområde innovation och förnyelse.

3.Att arbeta långsiktigt och strategiskt med energieffektivisering är övergripande inom regionens utvecklings- och miljömål varpå projektet prioriteras.

Expedieras till

Maria Jonasson och Martina Lundholm område näringsliv

Beslutsunderlag

- Tjänsteskirvelse - Ansökan om medfinansiering till projektet "Förstudie geolagring värme och kyla"
- §179 AU Ansökan om medfinansiering till projektet "Förstudie Geolagring Värme Kyla"
- Missiv till Ansökan om medfinansiering till projektet "Förstudie Geolagring Värme Kyla"
- Ansökan om medfinansiering till projektet "Förstudie Geolagring Värme Kyla"
- Ansökan om medfinansiering till projekt "Förstudie - Geolagring Värme Kyla"

7. Fondsamordning i Jämtlands län och Västernorrlands län (RUN/662/2016)

Martina Lundholm/Maria Jonasson

Ärendebeskrivning

Tillväxtansvariga i Jämtland och Västernorrland samarbetar med Tillväxtverket i projektet Fondsamordning i Jämtland och Västernorrland. Avsikten är att förstärka det regionala tillväxtarbetet genom att öka samordningen av lokala, regionala och nationella mål och initiativ med stöd av EU:s program. Målet är att fler initiativ där offentliga och privata aktörer samverkar ska komma till stånd. Metoden utgår från att

ökad kunskap om sammanhållningspolitikens resurser ger förstärkt konkurrenskraft och ökade investeringar i näringslivet.

Arbetsutskottet har fått information om ärendet under sitt sammanträde den 29 november 2016, § 178.

Förslag till beslut

1.Region Jämtland Härjedalen beslutar att medfinansiera projektet med 25 % av redovisade och godkända kostnader, dock max 1 miljon kronor. Samt under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.

2.Projektet prioriteras utifrån gällande regionalt tillväxtprogram för Jämtland län. Insatsområde innovation och förnyelse.

3.Att skapa förutsättningar för att öka regionens tillväxt och konkurrenskraft genom fondsamordning är övergripande mål inom regionens utvecklingsstrategi varpå projektet prioriteras.

Expedieras till

Maria Jonasson och Martina Lundholm område näringsliv

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Fondsamordning Region Jämtland Härjedalen Västernorrland
- Ansökan om medfinansiering till EU-projekt - Fondsamordning Region Jämtland Västernorrland

8. Granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden (RUN/25/2016)

Arne Nilsson

Ärendebeskrivning

Förslag till beslut kommer senare.

Beslutsunderlag

- §183 AU Granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden
- Protokollsutdrag: Regionala utvecklingsnämnden 2016-05-03, § 86. Svar på granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden
- Projektplan för granskning av Regionala utvecklingsnämnden - en granskning av projektverksamheten
- Granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden

9. Bidragsfördelning till externa organisationer 2017 (RUN/460/2016)

Jimmy Eriksson/ Ingrid Printz

Ärendebeskrivning

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (Jll 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2017 har 9,86 mkr avsatts för ändamålet inom Kulturens ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer, fastställda 2013-12-16 med komplettering 2014-09-08 gäller för bidragsfördelningen.

Bidraget till Studieförbunden fördelas genom anslag till Bildningsförbundet Mittnorrland samt till SISU i särskild ordning. Då SISU inte uppfyller regeln om att ingen kommun får ha mer än 70% av studieförbundets totala verksamhet i länet så minskas anslaget med 20% av beräknat anslag. Det föreslås en omfördelning från Ungdomsorganisationer, Pensionärsorganisationer och Övriga organisationer till Handikapporganisationer för att möjliggöra ett årligt organisationsbidrag till Jämtlands läns brukarråd. Det föreslås dessutom att 100 tkr avsätts som sökbara medel för ungas engagemang och delaktighet samt särskilda integrationsinsatser.

Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera ett regionalt organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där fler kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder dessutom ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för Jämtland Härjedalens invånare att växa och utvecklas.

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar om anslagsfördelning till organisationsgrupper enligt utarbetat förslag.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Bidragsfördelning till externa organisationer 2017
- §184 AU Bidragsfördelning till externa organisationer 2017
- Bidragsfördelning till externa organisationer 2017
- Ramanslag till organisationsgrupper 2017
- Sammanfattande och översiktlig statistik 2004-2015
- Regler_och_villkor_for_bidrag_till_externa_org_LS-926-2014

10. Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017 (RUN/600/2016)

Ingrid Printz

Ärendebeskrivning

Jämtlands läns landsting, Östersunds kommun, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening är bildare av Stiftelsen Jamtli, (nedan kallad Jamtli). Huvuduppdraget beskrivs i ett Uppdragsavtal för åren 2015-2018, fastställda av kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Huvudmännen Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun tecknar i samarbete årliga avtal med Jamtli. Avtalet reglerar uppdrag, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. Den regionala museiverksamheten och dess utvecklingsområden beskrivs även i Regional Kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018, en av verksamheter med statligt stöd inom Kultursamverkansmodellen.

Regionen har i enlighet med samverkansmodellen uppdraget att i samråd mellan huvudmännen fördela regionalt och statligt stöd till Jamtli för den regionala museiverksamheten. Regionen har även uppdraget att utföra den årliga uppföljningen och statliga återapporteringen av Jamtlis verksamhet utifrån de nationella kulturpolitiska målen och de prioriteringar/utvecklingsområden som beskrivs i kulturplanen.

Det samlade bidraget till Jamtli 2017 uppgår till 36 785 tkr. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr. Kommunens ersättning är 10 062 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Regionen ansöker för 2017 om en statlig förstärkning motsvarande regionala gjorda förstärkningsinsatser från 2013. Beslut om nivån på statsbidraget till regionen för regional kulturverksamhet 2017 meddelas av Kulturrådet i slutet av januari. Beslutet kan komma att påverka regionala utvecklingsnämndens beslut i mars om ersättningens slutliga nivå. Återrapportering från Jamtli sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse. Dessutom sker uppföljning av användning av det statliga stödet för kommande återrapportering till Statens kulturråd. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan regionen, kommunen och Jamtli. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande årsavtal med Jamtli om regional museiverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr. Kommunens ersättning är 10 062 tkr.

2. Jamtli erhåller för avtalsperioden det statsbidrag som utgår från regionen för regional museiverksamhet, för närvarande 8 574 tkr vilket preciseras i avtalet. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Huvudmännen ska få återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Jamtli ska redovisa vilka aktiviteter som genomförts, vilka mål som nåtts och resultatet av utvärderingar. Jamtlis återrapportering av det statliga stödets användning för verksamhetsåret 2016 sker till regionen genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars eller på annan tid som regionen anger för regionens redovisning till staten.

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017
- §185 AU Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017

11. Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län verksamhetsåret 2017 (RUN/601/2016)

Ingrid Printz

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för regional arkivverksamhet som omfattar att dokumentera, bevara och tillgängliggöra länets historia samt fungera som service- och rådgivande organ i arkivfrågor för föreningslivet i länet. Föreningsarkivet ska särskilt rikta arkivpedagogisk verksamhet till målgruppen barn och unga. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtlands Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformningen av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där Föreningsarkivet ska vara ett stöd för lokala aktörer på området, erbjuda arkivpedagogiska insatser för barn och unga samt stimulera forskning genom att tillgängliggöra det materiella och immateriella kulturarvet.

Regionen ersätter Föreningsarkivet i Jämtlands län för uppdraget 2017 med 1 745 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Dessutom en förstärkning med 75 tkr (2016 och 2017) för projekt ”demokrati, dialog och delaktighet – om vägar in i arkivet”. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna.
Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Föreningsarkivet Jämtlands län om regional enskild arkivverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Föreningsarkivet för uppdraget med 1 745 tkr. Dessutom en förstärkning med 75 tkr för projekt demokrati, dialog och delaktighet (2016 och 2017).

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive den 31 mars.

Expedieras till

Föreningsarkivet i Jämtlands län

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2017
- §186 AU Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2017

12. Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017 (RUN/602/2016)

Ingrid Printz

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Riksteatern Jämtland/Härjedalen för regional teaterverksamhet genom främjande av barn- och ungdomsteater samt för att utveckla scenkonsten i regionen. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformning av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där verksamheten ska förse hela regionen med kvalitativ scenkonst och tillgodose prioriterade gruppers särskilda behov.

Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget 2017 med 980 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Riksteatern J/H om främjande av teater för barn och unga för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget med 980 tkr.

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars.

Expedieras till

Riksteatern Jämtland Härjedalen

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017
- §187 AU Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017

13. Svar på remiss: En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndigheten för

Berit Eriksson/Ruth Eriksson

delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshindersområdet (RUN/621/2016)

Ärendebeskrivning
Förslag till beslut samt yttrande kommer senare.

Beslutsunderlag
- §188 AU Svar på remiss: En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndigheten för delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionsh
- Sammanfattning av remiss

14. Bussgodsorganisation Norr (RUN/647/2016)

Ruth Eriksson

Ärendebeskrivning
Uppdrag gavs i vintras från presidierna (ordförande och vice ordförande) i regionala kollektivtrafikmyndigheter och Länstrafikbolag i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland samt Region Jämtland Härjedalen. att presentera en möjlig framtida gemensam organisation för Bussgods.
Utredningen redovisades vid presidiemöte 14 september 2016, förslag är att bilda ett gemensamt Bussgods i Norr AB (eller ett liknande namn som godkänns av Bolagsverket). Organisationsformen som föreslås är ett aktiebolag. Genom en fusion kommer verksamheten i Norrbotten och Västernorrland föras in i det nya bolaget, vars grund är Bussgods Västerbotten AB. Verksamheten i Jämtland, som idag bedrivs som en avdelning inom Länstrafiken i Jämtland, ska också överföras till det nya bolaget under hösten 2017.

Tidplanen är att beslut om försäljning och köp av aktierna fattas under våren 2017. Under hösten 2017 genomförs fusionen och i januari 2018 bedrivs verksamheten i gemensamt bolag.

Utredningen har också lagt fram ett övergripande organisationsförslag och en ekonomisk modell för ersättning till den som bedriver kollektivtrafiken i länet. Utredningen har inte lämnat förslag på förändring av terminaler eller de busstationer i regionen där Bussgods idag bedriver verksamhet. Ambitionen har varit att genomföra förändringen med så lite störningar som möjligt i den befintliga verksamheten, bl a kommer all personal övertas av det nya bolaget. Ansvarig chef för Bussgods i respektive län kommer att ordna informationsmöten för de fackliga organisationerna.

Utredningen redovisas till Länstrafikbolagen och Kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen där inriktningsbeslut att ställa sig bakom utredningens förslag ska fattas senast 1 januari 2017.
Bussgods Jämtland
Bussgods Jämtland har under de senaste åren visat förlustresultat. Sedan 2009 har frakterna minskat med 30 % och intäkterna minskat från 16 till 12 Mkr.

Olika utredningar 2014 har belyst verksamheten ur olika aspekter bl a WSP konsekvenser för olika framtidsalternativ för Bussgods Jämtland/Härjedalen och utredning om samordning med landstingets godstransporter, men någon lösning har inte hittats. Nämndens ledning har diskuterat frågan med Länstrafiken och kommit fram till att åtgärder, utöver de redan genomförda, måste genomföras för att eliminera underskottet.

Länstrafiken fick 2015 i uppdrag att genomföra åtgärder i Bussgods verksamhet, så att ett balanserat resultat uppnås senast 1 juli 2016. Åtgärder har vidtagits men resultat dröjer.

Förslag till beslut

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer föreslår regionala utvecklingsnämnden

1. Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiv till utredningens förslag om att bilda ett gemensamt aktiebolag för bussgods i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

2. Region Jämtland Härjedalen förvärvar 25 % av aktierna i det gemensamma bolaget.

Expedieras till

Länstrafiken i Jämtlands län AB, Länstrafiken i Västerbottens län AB, RKM i Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Bussgodsorganisation Norr
- §190 AU Bussgodsorganisation Norr
- Utredning Bussgods Norr - korrigerad
- Bilaga 1 till utredning
- Bilaga 2 till utredning

15. Samverkansavtal Elbussprojektet (RUN/483/2016) Ruth Eriksson

Ärendebeskrivning

Utskottet för infrastruktur har behandlat ärendet den 21 november 2016, § 40
Östersunds kommun fick i november 2015 del av Stadsmiljöavtalet. Syftet är att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik.
I Östersunds fall omfattar Stadsmiljöavtalet motprestationer i form av expresscykelvägar, cykelväg Fältjägargränd, bussgata Remonthagen, lägre och flexibla parkeringstal vid nybyggnation, nya bostäder i centrala lägen vid befintlig kollektivtrafik och anläggande av laddstationer för elbussar.
Parallellt med detta har Region Jämtland Härjedalen antagit ett nytt Regionalt Trafikförsörjningsprogram 2016-2020. Tätortstrafiken är en viktig del i regionens allmänna kollektivtrafik och flera mål berör en positiv utveckling av tätortstrafiken bl a antalet resenärer i tätortstrafiken ska öka, kundnöjdheten ska öka (mäts i

kundundersökning som avgångstider passar mina behov), kollektivtrafikens marknadsandel ska öka och nettoutsläpp av CO2 ska minska.
Region Jämtland Härjedalen bildades 2015 är sedan dess regional kollektivtrafik myndighet (RKM) för den allmänna kollektivtrafiken i länet. Regionen har det politiska och ekonomiska ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken, vilket omfattar bl a trafikutbud, drift och fordon.
I Elbussprojektet sammanfaller flera åtgärder för att utveckla tätortstrafiken i Östersund.
Förslaget innebär
- Linjenätet för linje 2, 6 och 14 förändras
- Sex elbussar trafikerar linje 6
- Förändringarna genomförs årsskiftet 2017/2018
Kostnaden beräknas till 3,5 mkr från och med 2018.
Kostnaden består av mer förartid (laddtid tillkommer), ett fordon till, utbyte av sex fordon och utökad trafikvolym (fler km). Kostnad är fast avgift och supportavtal för laddstationer ingår inte. Östersunds kommun har meddelat att de ansvarar för den kostnaden under 2018.
Region Jämtland Härjedalen ska ansöka om Elbusspremien, om den beviljas kan den uppgå till 400 000 kr/fordon.

Förslag till beslut
Arbetsutskottet tar inte ställning för eller emot samverkansavtalet förrän finansieringen är tydliggjord.

Expedieras till
Länstrafiken i Jämtland AB och Östersunds kommun

Beslutsunderlag
- Samverkansavtal elbussprojektet
- §191 AU Samverkansavtal Elbussprojektet

16. Informationer

Ärendebeskrivning
- Norrtåg - Olle Tideman
- Youth Core - Linda Johansson och Petter Salomonsson
- Läget i Länet - Ulf von Sydow
- Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan 2017 - Ulf von Sydow
- Projektläget och budget för projekt - Anders Byström
- Ny lång kurs på Birka folkhögskola - projektledning med fokus på Agenda 2030
- Projektbeslut på förvaltningschefens delegation

17. Information från regionens samverkansråd (RUN/8/2016)

Anders Byström

Ärendebeskrivning
Information från regionens samverkansråds senaste sammanträde, i Bräcke den 28 november 2016.

18. Valärenden 2016 (RUN/4/2016) (RUN/4/2016)

Ärendebeskrivning
Thomas Gutke (M) har avsagt sig sina uppdrag som ersättare i Intresseföreningen för Norrtåg och som ersättare för Föreningsarkivet i Jämtland den 18 oktober 2016.

Förslag till beslut
Regionala utvecklingsnämnden beslutar

1. Som ny ersättare i Intresseföreningen för Norrtåg utses:

2. Som ny ersättare för Föreningsarkivet i Jämtland utses:

Expedieras till
Val ersättare, Intresseföreningen för Norrtåg, Föreningsarkivet i Jämtland samt Jessica Hådell sekretariatet.

Beslutsunderlag
- Tjänsteskrivelse Valärenden 13 dec 2016

19. Anmälan av delegationsbeslut till regionala utvecklingsnämnden 2016 (RUN/6/2016)

Ärendebeskrivning
Delegationsbeslut fattade av ordförande:
- Jonny Springe är beviljad att delta i Utökat rapportörsmöte i Stockholm 24-25 november 2016.
- Elise Ryder Wikén är beviljad att delta i Järnvägsforum, Umeå den 28 november 2016.
- Thomas Hägg är beviljad att delta i workshop om Länstransportplan 23 januari 2017 i Östersund.
- Thomas Hägg är beviljad att delta i digitaliseringsdag i Östersund den 15 februari 2016.

Delegationsbeslut fattade av kollektivtrafikstrateg:
- Beslut om beviljande av färdtjänst/riksfärdtjänst 2016-09-01 – 2016-09-30

Delegationsbeslut gällande företagsstöd:
- Beslut fattade i september 2016.

Delegationsbeslut fattade av förvaltningschef:

- Beslut om kanalisationsstöd enligt SFS 2008:81 – Tännäskröket AB
- Beslut om kanalisationsstöd enligt SFS 2008:81 – Västertåsjö Fiberförening

Förslag till beslut
Information om delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Beslutsunderlag
- Tjänsteskrivelse delegationsbeslut 2016-12-13

20. Övrigt

21. Bilaga 1 till ärende 16, Informationer: Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016 (RUN/649/2016)

Ulf von Sydow

Ärendebeskrivning
Information om rapporten "Läget i länet" som är en uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin (den så kallades RUS:en).
Region Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsnämnd är regionalt tillväxtansvarig myndighet. Ett villkorsbeslut fattades 2016 som lyder: "arbetet ska grundas på analyser av regionala förutsättningar, uppföljningar". Denna rapport är en sådan uppföljning.

Förslag till beslut
Arbetsutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

Beslutsunderlag
- Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016
- §192 AU Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016

22. Bilaga 2 till ärende 16, Informationer: Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan 2017 (RUN/620/2016)

Ulf von Sydow

Ärendebeskrivning
Information om regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan och uppföljningsplan 2017.

Beslutsunderlag
- §182 AU Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan 2017

23. Bilaga 3 till ärende 16. Informationer: Ny lång kurs på Birka folkhögskola – ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030” (RUN/638/2016)

Ärendebeskrivning
Ledningsgruppen på Birka folkhögskola har under oktober och november analyserat sina befintliga kurser. Vi har samtidigt undersökt och tagit fram lämpliga utbildningar att starta ifall ett behov uppstår.
Nu har vi kommit fram till att vi bör arbeta fram en ny lång utbildning som ersätter en befintlig. Folkhögskolan får och kan närsomhelst starta och informera om nya utbildningar. Nu vill vi meddela Folkbildningsrådet om våra utbildningar före den 1/12-16 för att vi ska vara med i deras presentationsmaterial med folkhögskolornas kursprogram läsåret 17/18.

Arbetsutskottet som är Birka folkhögskolas skolstyrelse informeras härmed om planen att hösten 2017 starta en 1-årig utbildning på 100 % med arbetsnamnet ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030” samt om planen att under våren 2017 avsluta den 1-åriga utbildningen på 100 % till Integrationsvägledare.

Projektledning är ett kunskapsområde som utvecklar ett entreprenöriellt arbetssätt och dess förmåga. Det är en kompetens som vi har behov av nu och kommer att fortsätta att ha att behov av i framtiden. Det finns inga folkhögskolor i Norrland som erbjuder projektledning och vi räknar med att fylla ett tomrum i och med det.

Agenda 2030 är FN:s nya mål för ett globalt ”hållbart samhälle”. Det är ett område som folkhögskolan skall ta sig an och i och med dessa mål öppnas ett kunskapsområde som kommer att beforskas och utvecklas under tiden. Det finns flera tänkbara samarbetspartners; Folac, FN-förbund, samt delar av vår egen organisation Region Jämtland Härjedalen.

Birkas ambition är att utbildningen ska kunna bli en ”fast” utbildning och ges under flera år framöver och därmed stärka vår storlek som folkhögskolan som är 7040 deltagarveckor.

Integrationsvägledare är en utbildning som minskat i efterfrågan och till den nuvarande kursen fick vi aktivt uppsöka elever och kunde till slut påbörja den med endast 7 deltagare. Det blir då en utbildning som går med ekonomisk förlust och kan äventyra vår storlek som folkhögskola. Vi tolkar det minskade intresset som en följd av att ”boenden” avvecklas och att regeringens åtstramning i asylmottagandet kommer att minska behovet av denna utbildning.

Personalmässigt räknar vi med att vi har personal för att utveckla och genomföra

kursen samt att det inte är aktuellt att varsla någon. Medarbetare från Integrationsvägledarna har kompetens inom projektledning.

Förslag till beslut

1. Arbetsutskottet, tillika skolstyrelse för Birka folkhögskola, bifaller till planen att hösten 2017 starta en 1-årig utbildning på 100 % med arbetsnamnet ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030” samt till planen att under våren 2017 avsluta den 1-åriga utbildningen på 100 % till Integrationsvägledare.
2. Beslutet lyfts även till regionala utvecklingsnämnden.
3. Uppdras till förvaltningschefen att ta fram en plan för Region Jämtland Härjedalens folkhögskolor under våren 2017.

Protokollsanteckning

Arbetsutskottet ser gärna att en projektledarutbildning har stor flexibilitet för att fungera på flera fokusområden.

Expedieras till

Torgny Röhdin, rektor Birka folkhögskola; Håkan Lundmark, strateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ny lång kurs på Birka folkhögskola – ”Projektledning; med fokus på Agenda 2013”

3

Förvaltningschefens rapport

RUN/5/2016

§175

Förvaltningschefens rapport (RUN/5/2016)

Sammanfattning

Förvaltningschefen informerar om följande:

- Läget i organisationen
- Regionbildning
- OECD
- VM 2019
- Övrigt

Beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

4

Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln

RUN/489/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-10-18

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn: 063 – 14 76 27
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/489/2016

Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln

Ärendebeskrivning

Projektet Inlandspendeln är en utveckling av projektet Snötåget som har bedrivits av Visit Vemdalen under tre år. Syftet med projektet är att fortsätta att utveckla befintligt upplägg samt att skapa möjlighet till att tåg kan vara ett komplement till buss i framtida trafikupplägg mellan Mora och Östersund.
Projektet ska skapa en fortsatt ökad kännedom för transportmöjligheten samt möjlighet att se över vilka delar som ska utvecklas ytterligare. Syftet är även att visa på hur Inlandsbanan kan nyttjas som ett pendlingsalternativ för skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun.

Förvaltningschefens förslag

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden

Projektet avslås.
I den sammanvägda bedömning som har gjorts av projektet, i förhållande till det ekonomiska utrymme som finns tillgängligt för beslut detta år samt den konkurrens som finns från andra projekt, gör Region Jämtland Härjedalen den bedömningen att detta projekt inte skall prioriteras.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Martina Lundholm
Områdeschef
Näringsliv

Utdrag till

Maria Jonasson och Martina Lundholm

§176

Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln (RUN/489/2016)

Sammanfattning

Projektet Inlandspendeln är en utveckling av projektet Snötåget som har bedrivits av Visit Vemdalen under tre år. Syftet med projektet är att fortsätta att utveckla befintligt upplägg samt att skapa möjlighet till att tåg kan vara ett komplement till buss i framtida trafikupplägg mellan Mora och Östersund.
Projektet ska skapa en fortsatt ökad kännedom för transportmöjligheten samt möjlighet att se över vilka delar som ska utvecklas ytterligare. Syftet är även att visa på hur Inlandsbanan kan nyttjas som ett pendlingsalternativ för skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden

Projektet avslås.
I den sammanvägda bedömning som har gjorts av projektet, i förhållande till det ekonomiska utrymme som finns tillgängligt för beslut detta år samt den konkurrens som finns från andra projekt, gör Region Jämtland Härjedalen den bedömningen att detta projekt inte skall prioriteras.

Yrkanden

Robert Uitto (S): Ärendet återremitteras för ytterliggare handläggning. Regionala utvecklingsnämnden får kännedom om ärendet i sina handlingar.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på ärendet och finner att arbetsutskottet bifaller detta

Beslut

1. Arbetsutskottet återremitterar ärendet för ytterliggare handläggning.
2. Regionala utvecklingsnämnden får kännedom om ärendet i sina handlingar.

Expedieras till

Maria Jonasson och Martina Lundholm

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ansökan om medfinansiering Inlandspendeln

- Missiv till ansökan Inlandspendeln
- Ansökan om medfinansiering till projekt Inlandspendeln
- Underlag för prioritering av projektmedel

#Inlandsbanan

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN
2016 -08- 22
Dnr...../...../20.....

Ansökan medfinansiering till projektet Inlandspendeln. **Östersund 2016-08-19**

Bifogar ansökan om medfinansiering. Den är utställd i två likadana exemplar till Region Jämtland/Härjedalen samt Region Dalarna. Detta pga. att det sökta beloppet om 4.750.000kr är totala medfinansiering för Region Jämtland/Härjedalen tillsammans. Regionerna förutsätts att sinsemellan ha dialogen om fördelningen mellan Regionerna avseende medfinansieringen.

Kommunernas motfinansiering om totalt 3.200.000kr finns också som en totalsumma i ansökan men ett beslutsunderlag om fördelning av av motfinansieringen emellan Östersund, Berg, Härjedalen, Orsa och Mora skickas in senare. Kommunerna har träffats i olika omgångar och har inriktningsbeslut som stödjer totala beloppet om 3.200.000kr. Beslutsunderlaget beräknas vara underskrivet av resp kommun under september.

Med vänliga hälsningar

Peter Ekholm

vd
Tel: 063-19 31 01
Mobil: 070-241 53 16

peter.ekholm@inlandsbanan.se
www.inlandsbanan.se

#Inlandsbanan

Inlandsbanan I Storsjöstråket 19, Box 561, 831 27 Östersund

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

2016 -08- 22

Dnr RUN / 489 /2016

ANSÖKAN OM MEDFINANSIERING TILL PROJEKT

☐ EU Strukturfond ☐ Annat EU ☐ Interreg ☒ Regionalt

Projektnamn

Inlandspendeln

Projektperiod

Start (åååå-mm-dd)		Slut (åååå-mm-dd)
2016-10-01	-	2017-06-30

Sökt belopp

4 750 000 avser Region J/H o Dalarna tillsammans.

Uppgifter om sökanden

Sökande (organisationens namn)	Organisationsnr.
Destination Inlandsbanan AB	556629-7692
Adress	CFAR-nummer
Box 561	42480913
Postnr / Ort	Plusgiro
831 27 / Östersund	
Telefon	Bankgiro
063-193100	5597-2806

Har sökande rätt att dra av momsen för projektets verksamhet? (om nej, bifoga intyg från Skatteverket)
☒ Ja ☐ Nej

Län som omfattas av projektets verksamhet

Jämtland/Härjedalen samt Dalarna

Kommuner som omfattas av projektets verksamhet

Östersund, Berg, Härjedalen, Orsa , Mora

OBS! Bifoga registreringsbevis (Bolagsverket)

Underskrift

Undertecknad försäkrar, på heder och samvete, att de uppgifter som lämnas i ansökan inklusive bilagor är riktiga. Vidare intygas att inga andra offentliga stöd, utöver de i denna ansökan redovisade, kommer att sökas för detta projekts kostnader samt att lagen om offentlig upphandling har beaktats. Samtidigt medges att projektansökan får tas upp och diskuteras med berörda parter i regionen samt att sökandes kreditgivare och revisorer får lämna information som är nödvändig för bedömning av ansökan och den fortsatta hanteringen av projektstödet.

19/8-16	Peter Ekholm	Peter Ekholm
Datum	Behörig firmatecknare	Namnförtydligande

1. Kontaktpersoner			
Kontaktperson hos sökanden Peter Ekholm		Kontaktperson ekonomi Jenny Åhgren	
Telefon nr 063-193101	Mobiltelefon nr 070-2415316	Telefon nr 063-193105	Mobiltelefon nr 070-3307197
e-postadress peter.ekhom@inlandsbanan.se		e-postadress jenny.ahgren@inlandsbanan.se	
Projektledare Peter Ekholm			
Telefon nr 063-193101		Mobiltelefon nr 070-2415316	
e-postadress peter.ekholm@inlandsbanan.se			

2. Upphandling	
Omfattas sökanden av Lagen om Offentlig upphandling? ☒ Ja	☐ Nej

3. Annat stöd (utöver medfinansieringen till denna ansökan)	
Har annat offentligt stöd sökts för detta projekt som inte anges i finansiering i denna ansökan ☐ Ja Om Ja, ange nedan finansiär och belopp	☒ Nej
Finansiär	Belopp

Ta del av punkt 7 i projektansökan och handledning för ifyllande av projektansökan innan ni fyller i nedanstående punkter. Säkerställ att de horisontella kriterierna beaktas i både planering och beskrivning av projektet och att det tydliggörs i följande punkter i projektansökan.

4. Projektbeskrivning

4.1 Bakgrundsbeskrivning, skäl för projektet

Projektet Inlandspendeln är en utveckling av projektet Snötåget som har bedrivits av Visit Vemdalen under tre år. Sedan dec 2012 har dagliga motorvagnar trafikerat sträckan Östersund-Mora-Östersund under vintermånaderna dvs mitten av december tom april, med möjlighet till anslutning i Mora mot och från Stockholm. Syftet har varit att erbjuda/skapa en ny transportväg för besökare till destinationerna Vemdalen och Lofsdalen, som bygger på tågresande samt att utvärdera Inlandsbanans potential som transportör till/från Härjedalen och Berg. Projektet har fallit väl ut - restiden har förkortats under de tre åren samt visat på en stadig ökning av resenärer. Dessutom har tidtabellen och restiden anpassats så att den har passat med både avgående och ankommande tåg från/till Stockholm i Mora.

Projektet Snötåget började som en satsning från besöksnäringen för att skapa enkla transporter till/från destinationerna Vemdalen och Lofsdalen. Det har dock under dessa år visat sig att att en mycket stor del av resenärerna använder tåget som vanlig kollektivtrafik. 20% av resenärerna åker till/från Sveg utan vidare transport mot fjällanläggningar. Mindre än 1/3 åker till och från Röjan för vidare transport mot Vemdalen. 40% av resenärerna reser hela sträckan mellan Östersund - Mora eller Mora - Östersund.

Inlandspendeln kommer dessutom att erbjuda skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun. Dvs en morgonavgång från Åsarna till Östersund samt en sen eftermiddagsavgång. Samma upplägg är planerat i Orsa kommun, dvs en arbets- och skolpendling till Mora.

Det tidigare projektet Snötåget har varit möjligt tack vare ett samarbetsprojekt där näringslivet, de berörda kommunerna Berg och Härjedalen samt Regionförbundet Jämtlands län varit medfinansiärer.

4.2 Sammanfattande projektbeskrivning

Projektet kommer att bedriva persontrafik med tåg längs med Inlandsbanan mellan Mora och Östersund samt arbets- och skolpendling från Bergs kommun till/från Östersund samt Orsa kommun till/från Mora.

4.3 Syfte med projektet

Syftet med projektet är att fortsätta att utveckla befintligt upplägg samt att skapa möjlighet till att tåg kan vara ett komplement till buss i framtida trafikupplägg mellan Mora och Östersund. Projektet kommer att skapa en fortsatt ökad kännedom för transportmöjligheten samt möjlighet att se över vilka delar som ska utvecklas ytterligare. Vi ser

att projektet på längre sikt skapar förutsättningar för ett förändrat beteende hos resenärer att lämna bilen och välja ett bekvämt och säkert alternativ med lägre miljöbelastning som kollektivt resande i allmänhet och tågtrafik i synnerhet innebär.

Syftet är även att visa på hur Inlandsbanan kan nyttjas som ett pendlingsalternativ för skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun. Dvs en morgonavgång från Åsarna till Östersund samt en sen eftermiddagsavgång. Samma upplägg är planerat i Orsa kommun, dvs en arbets- och skolpendling till Mora. I och med detta projekt får vi även ett underlag på vad moderna persontransporter och reguljär kollektivtrafik och arbets-/skolpendling på Inlandsbanan kostar, hur det fungerar i praktiken samt hur det tas emot av resenärer.

4.4 Projektets mål

Att tillhanda ett underlag för ett framtida beslut om att lägga om en del av dagens busstrafik till tåg både gällande kostnader och utförande.

Att bygga upp en bekväm, säker och attraktiv kommunikation som kommer att kunna vara ett seriöst alternativ till hela eller delar av den upphandlade kollektivtrafiken mellan Mora och Östersund.

Att den kompletterande infrastrukturen kring tåget fungerar och skapar en god samhällsservice och attraktionskraft för besöksnäringen.

Att projektet skapar den bättre kommunikationen som överbryggar de långa avstånden

Att under projekttiden:
- ökad andel kollektivresande till och från samt inom länet/ regionen
- se ett förändrat resmönster
- visa på hur arbets- och skolpendling kan erbjudas med spårbunden trafik

Vid projektets slutdatum ska ett konkurrenskraftigt alternativ med tåg finnas som komplement till dagens busstrafik som upphandlad kollektivtrafik mellan Mora och Östersund. Målet är att politiker i regionen ska besluta att en del eller hela trafiken på sträckan Mora - Östersund ska bedrivas med tåg.

4.5 Projektets målgrupp

Målgrupperna är:
- arbetspendlare samt studiependlare inom Regionen
- allmänt resande längs efter sträckan Östersund - Mora
- bra kommunikationer till fjällanläggningarna i området från Mälardalen

Det innebär att målgruppen är kvinnor och män i alla åldrar som har behovet av bra kommunikationer

4.6 Projektorganisationen

Peter Ekholm och Jenny Åhgren

4.7 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning, inklusive beskrivning av de aktiviteter som tas upp under punkt 5

Samtliga projektpartners kommer att bidra till projektet med sin kunskap och erfarenhet. Planering, genomförande och uppföljning leds av projektledare och rapporteras enligt förbestämd plan till projektägare samt medfinansiärer.

Projektet kommer under perioden 21 dec 2016 – 2 juli 2017 trafikera Inlandsbanan mellan Mora och Östersund med en daglig motorvagn i vardera riktning. Tåget ansluter till SJ direkttåg InterCity/ Tågkompaniet i Mora som trafikerar sträckan Mora-Stockholm. I kollektivtrafiknavet Östersund ges möjlighet till vidare transporter med SJ, Snälltåget och Norrtåg men även buss. Projektet binder samman länets södra delar (Härjedalen och Bergs kommun) med Dalarna och Mälardalen.

Trafiken ska bedrivas med moderna tåg, vilket gör att bekvämligheten ökar och restiden kan kortas.

Projektet kommer under skolåret att erbjuda arbets- och skolpendling från Bergs kommun till Östersund samt även från Orsa kommun till Mora

4.8 Projektavgränsning

Projektet omfattar ett dagligt tåg i mellan Åsarna - Östersund - Mora - Östersund - Åsarna samt ett tåg Orsa Mora - Orsa.

4.9 Koppling till det regionala näringslivet

Projektet ligger i linje med vad regional kollegtivtrafik ska uppnå - tillgodose allmänhetens behov av arbetspendling eller annat vardagsresande i länet och även länsöverskridande. En önskad effekt är även att denna förbättring i kommunikationen stimulerar till inflyttning i regionen. Körkort saknas av många i det urbana samhället och vi behöver skapa fler resandemöjligehter för att stimulera tillväxt i länet.

4.10 Koppling till andra projekt

Ingen koppling finns till andra projekt

4.11 Resultatspridning

Projektorganisationen kommer att upprätta en kommunikationsplan, där samtliga intressentgrupper behandlas. Utifrån denna plan kommer projektresultatet att spridas dels via informationsmöten med medfinansiärer och projektpartners samt via media via pressmeddelanden i förhoppningen att få fram projektresultatet i form av redaktionell text och intervjuer i radio och tv.

Uppföljning av projektresultatet kommer att tas fram löpande och presenteras i skriftlig form vid projektets slut

4.12 Uppföljning/Utvärdering/Följeforskning

Verksamheten kommer att följas upp löpande under projekttiden i form av kvalitet, statistik av antal resande samt kommunikativt. Utvärdering kommer att göras under aug-sep 2017. Det kommer att vara kontinuerlig informationsspridning till politiker i regionen för att ge dem ett underlag till beslut i nästa upphandlig av kollektivtrafiken.

5. Tid och aktivitetsplan för projektet Aktiviteterna ska beskrivas/utvecklas under punkt 4.7			
Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**	**Budgeterad kostnad**
Tåg Östersund - Mora tur och retur dagligen	20161221	20170207	8 650 000
Åsarna - Östersund arbetspendling morgon/kväll	20170109	20170630	3 000 000
Orsa - Mora arbetspendling morgon/kväll	20170109	20170630	300 000
Marknadsaktiviteter	20161001	20170207	50 000
Insatser för något/några av de horisontella kriterierna			
Informationsspridning om verksamhet och resultat			
Projektutvärdering och slutredovisning, inklusive slutrapport			
Projektets start och slutdatum	20161001	20170930	12 000 000

6. Indikatorer			
6.1 Indikator	**Kvinnor**	**Män**	**Antal**
Antal arbetstillfällen som skapas av projektets genomförande, såväl inom själva projektet som externt (fördelat på kvinnor och män)	8	8	16
Antal arbetstillfällen som bevaras som en följd av projektets genomförande, såväl inom själva projektorganisationen som externt (fördelat på kvinnor och män)			
Antal nystartade företag (fördelat på kvinnor o män)			
Antal nya företag med delat/mixat ägande			
Antal företag som deltar i projektet			8
Antal personer som deltar i projektet förutom projektägarens personal (fördelade på kvinnor och män)			
Antal nya kommersiella produkter/tjänster/patent som följd av projektet			4
Privat medfinansiering av projektet i kronor			
Östersunds, Bergs, Härjedalen , Mora och Orsa kommun			3.200.000
Inlandsbanan AB			1.550.000

6.2 Kommentar till indikatorerna

7. Horisontella kriterier
Vilken påverkan har projektet på jämställdhet ☐ - Syftar direkt till att öka jämställdheten ☒ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv ☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv
Besvara kortfattat följande fyra frågor: **1.** Vilka mätbara mål finns avseende jämställdhet inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller jämställdhet? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter jämställdheten?

4. Hur kommer projektet kvinnor och män till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.?

1. ökad andel kollektivresande till och från samt inom länet/ regionen. Tidigare undersäkningar har visat att kvinnor i högre grad än män nyttjar allmän kollektivtrafik istället för bil.
2. Genom marknadsföring erbjuda resenärer ett nytt alternativ till skol- och arbetspendling.
3. Får projektet ett positivt resultat och effekten blir att trafiken blir reguljär når vi en målgrupp där diskussioner kring säkerhet och bekvämlighet har hög prioritet och talar för projektets produkt. Projektet ger ett seriöst alternativ till att välja kollektivt resande. Kvinnor reser mer kollektivt än män varför fler kollektiva resesätt skapar bättre förutsättningar för en mer jämställd arbetsmarknad.
4. Projektet skapar bättre förutsättningar för både arbetspendling och resande till/ från området utan körkort eller bil. Projektet skapar arbetstillfällen inom områden där både kvinnor och män verkar.

Vilken påverkan har projektet på integration och mångfald

☐ - Syftar direkt till att öka integration och mångfald
☒ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv
☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende integration och mångfald inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller integration och mångfald? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter integration och mångfald? **4.** Hur kommer projektet olika grupper till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.

1. Samtliga mål. Utvärdering/ markanadsundersökning görs utifrån ett mångfaldsperspektiv.
2. Genom marknadsföring. Genom att synliggöra att detta alternativ till resande finns möjliggör projektet för inflyttade att resa säkert och bekvämt utan att ha tillgång till bil.
3. Får projektet ett positivt resultat och effekten blir att trafiken blir reguljär når vi en målgrupp där diskussioner kring säkerhet och bekvämlighet har hög prioritet och talar för projektets produkt. Projektet skapar ett intressant och lättillgängligt resesätt till och inom regionen.
4. Projektet skapar bättre förutsättningar för både arbetspendling och resande till/ från området utan körkort eller bil. Projektet skapar direkt arbetstillfällen inom projektet

Vilken påverkan har projektet på miljön

☐ - Syftar direkt till att förbättra miljön
☒ - Har en övervägande positiv påverkan på miljön
☐ - Har en övervägande negativ påverkan på miljön

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mål finns avseende miljö inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller miljö? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter miljön? **4.** Har projektet påverkan på något Natura 2000-område?

1. ökad andel kollektivresande till och från samt inom länet/ regionen.
2. Genom marknadsföring för att få fler att välja alternativet att ta tåget och lämna bilen.
3. Får projektet ett positivt resultat och effekten blir att trafiken blir reguljär kommer projektet ha bidragit till att ge möjlighet att åka kollektivt med tåg istället för egen bil.
4. Nej

Vilken påverkan har projektet på folkhälsan (endast obligatorisk uppgift för Östra Mellansverige)

☐ - Syftar direkt till att förbättra folkhälsan
☐ - Har en övervägande positiv påverkan på folkhälsan
☐ - Har en övervägande negativ påverkan på folkhälsan

Besvara kortfattat följande tre frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende folkhälsa inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller folkhälsa? **3.** på vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter folkhälsan hos olika grupper?

8. Förväntade resultat

8.1 Förväntade resultat efter projektperioden

Efter projektperioden förväntas tågtrafiken mellan Östersund och Mora vara ett självklart alternativ för den som vill resa till eller inom regionen. En effektiv och hållbar kollektiv lösning med tåg längs Inlandsbanan har utformats där resultatet av projektet visar på ett samhällsekonomiskt värde där södra delarna av Jämtlands län är lätt att nå för besökare och attraktivt att flytta till då det finns en fungerande, bekväm och hållbar lösning för arbetspendling.

Det förväntas att politikerna kan ges ett bra underlag för framtida beslut om att lägga om busstrafik till tåg istället. Tidigare lösningar tex etableringen av Norrtåg har visat på ett ökat resande och erbjuder ett snabbare och bekvämare resande än tidigare.

8.2 Förväntad verksamhet efter projektperioden

Efter projektperioden ser vi att den dagliga tågtrafiken mellan Östersund och Mora ingår i den upphandlade kollektiva trafiken på sträckan. Denna trafik pågår året om och ger goda förutsättningar till att stimulera arbetspendling och allämnt resande året om. Vi ser att linjen trafikeras av moderna, driftsäkra och bekväma motorvagnar och att tidtabellen justerats ytterligare för att minska resandetiden. Detta genom att använda en modernare fordonsflotta samt att hastigheten på Inlandsbanan höjts tack vare de bärighetshöjningsinsatser som gjorts på sträckan. Projektet förväntas kunna ge polititker ett underlag för att ersätta tre busslinjer idag med misnt två tåglinjer på sträckan i nästa upphandling.

8.3 Förväntade effekter på sikt

På sikt ser vi att delar av busstrafiken på stäckan Östersund - Mora ersätts av spårbunden trafik. Persontrafiken på Inlandsbanan har ökat markant vilket gjort att investeringar i perronger, väntsalar och butiker möjliggjorts. De små entreprenörerna längs hela sträckan har utnyttjat detta genom att bilda en samarbetsform för att gemensamt paketera sina produkter till en attraktiv upplevelse för kunden. Kundstocken har ökat tack vare den fungerande infrastruktur som projektet har byggt upp.

9. Kostnadsbudget *(Fyll endast i årtalen, beloppen hämtas automatiskt när du fyller i Specifikation av kostnader punkt 13-20)*					
Kostnader	**År 2016**	**År 2017**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Personal					0
Extern sakkunskap och externa tjänster	500 000	11 500 000			12 000 000
Resor och logi					0
Investeringar materiel och externa lokaler					0
Investeringar i portföljbolag					0
Schablonkostnader					0
Intäkter i projektet (avgår)					0
Faktiska kostnader	500 000	11 500 000	0	0	12 000 000
Offentliga bidrag i annat än pengar					0
Privat bidrag i annat än pengar					0
Summa totalt	500 000	11 500 000	0	0	12 000 000

10. Finansieringsplan					
10.1 Offentlig finansiering					
Kontant finansiering	**År 2016**	**År 2017**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Kommuner nedan totalt:	200 000	3 000 000			3 200 000
Östersund					0
Berg					0
Härjedalen					0
Mora					0
Orsa					0
					0
					0
					0
					0
Summa kontant finansiering	200 000	3 000 000	0	0	3 200 000
Offentliga bidrag i annat än pengar					
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa offentliga bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Summa offentligt finansiering	200 000	3 000 000	0	0	3 200 000

10.2 Privat finansiering					
Kontant finansiering	**År 2016**	**År 2017**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Inlandsbanan	300 000	1 250 000			1 550 000
					0
					0
					0
Summa kontant finansiering	300 000	1 250 000	0	0	1 550 000

Privat bidrag i annat än pengar					
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa privat bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Summa Privat finansiering	300 000	1 250 000	0	0	1 550 000

10.4 Summa total finansiering					
	År 2016	**År 2017**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Summa offentlig finansiering	200 000	3 000 000	0	0	3 200 000
Summa privat finansiering	300 000	1 250 000	0	0	1 550 000
Total finansiering	500 000	4 250 000	0	0	4 750 000

11. Bilagor för en komplett ansökan	
Nummer	**Bilaga**
	Specifikation av kostnader
	Underlag som styrker vem/vilka som har rätt att företräda den sökande
	Uppgift om mervärdesskattskyldighet

12. Tillkommande bilagor	
Nummer	**Bilaga**
	Upphandlingspolicy/Upphandlingsunderlag
	Redogörelse för allt annat stöd av mindre betydelse som sökande, och/eller i projektet ingående företag mottagit under innevarande och föregående två beskattningsår.

Underskriven ansökan med bilagor lämnas/skickas in till:
Region Jämtland Härjedalen
Regional utveckling
Box 654
831 27 ÖSTERSUND

Specifikation av kostnader

Bilaga

13. Personal				
Egen personal, namn/befattning	Månadslön EXKL lönebikostnader	Sysselsättningsgrad (0-1 ex 0,75)	Antal månader	Total kostnad
				0
				0
				0
				0
				0
				0
Summa				0

13.1 Fördelat per år					
	År	År	År	År	Totalt
Summa fördelat per år					0

14. Extern sakkunskap och externa tjänster	
Ange typ av tjänst/namn på anlitat företag	Total kostnad
Upphandling av tågtrafik samtliga linjer	11 950 000
Marknadsföring	50 000
Summa	12 000 000

14.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År	År	Totalt
Summa fördelat per år	500 000	11 500 000			12 000 000

15. Resor och logi	
Ange typ	Total kostnad
Summa	0

15.1 Fördelat per år					
	År	År	År	År	Totalt
Summa fördelat per år					0

16. Investeringar materiel och externa lokalen		
Ange objekt och antal	**Beräknat investeringsdatum**	**Beräknat inköpspris**
Summa		0

16.1 Fördelat per år					
	År	**År**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år					0

17. Investering ar i portföljbolag	
Ange typ av kostnad	**Total kostnad**
Summa	0

17.1 Fördelat per år					
	År	**År**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år					0

18. Schablonkostnader	
	Total kostnad
Lönebikostnader (42,68 % av personalkostnader)	
Indirekta kostnader, beräknas på personalkostnader inkl lönebikostnader. (20 % för universitet och högskolor. 15 % för övriga stödmottagare)	
Summa	0

18.1 Fördelat per år					
	År	**År**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år					0

19. Intäkter i projektet	
Ange typ av Intäkt	**Total kostnad**
Biljettintäkter	2 500 000
Summa intäkter i projektet	2 500 000

19.1 Intäkter i projektet fördelat per år					
	År	År	År	År	Totalt
Summa fördelat per år					0

20. Offentliga bidrag i annat än pengar			
	Antal tim/enheter	Värde per tim/enhet	Summa
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Summa offentliga bidrag i annat än pengar			0

20.1 Offentliga bidrag i annat än pengar fördelat per år					
	År	År	År	År	Totalt
Summa fördelat per år					0

20. Privat bidrag i annat än pengar			
	Antal tim/enheter	Värde per tim/enhet	Summa
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0

			0
Summa privat bidrag i annat än pengar			0

20.1 Privat bidrag i annat än pengar fördelat per år					
	År	**År**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år					0

Datum: 2016-10-12

Underlag för prioritering av projektmedel.

Diarienummer	RUN/489/2016
Projektägare/sökanden	Destination Inlandsbanan AB
Projektnamn	Inlandspendeln
Projekttid	2016-10-01—2017-06-30
Typ av projekt	Regionalt projekt
Ansökt bidrag från Region JH.	**4 750 000**

Sammanfattande projektbeskrivning
Projektet Inlandspendeln är en utveckling av projektet Snötåget som har bedrivits av Visit Vemdalen under tre år. Syftet med projektet är att fortsätta att utveckla befintligt upplägg samt att skapa möjlighet till att tåg kan vara ett komplement till buss i framtida trafikupplägg mellan Mora och Östersund. Projektet ska skapa en fortsatt ökad kännedom för transportmöjligheten samt möjlighet att se över vilka delar som ska utvecklas ytterligare. Syftet är även att visa på hur Inlandsbanan kan nyttjas som ett pendlingsalternativ för skol- och arbetspendling från Bergs och Orsa kommun.

Kostnader och finansiering	
Kostnader	
Projektets faktiska kostnader	12 000 kr
Summa kostnader	**12 000 kr**
Finansiering	
Offentlig kontant finansiering	12 000 kr
Summa finansiering	**12 000 000 kr**

Förslag till beslut
Projektet avslås. I den sammanvägda bedömning som har gjorts av projektet, i förhållande till det ekonomiska utrymme som finns tillgängligt för beslut detta år samt den konkurrens som finns från andra projekt, gör Region Jämtland Härjedalen den bedömningen att detta projekt inte skall prioriteras.

5

Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB

RUN/128/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-25

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn:
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/128/2016

Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB

Ärendebeskrivning

Skalspasset B1 AB har sökt företagsstöd till byggnadsinvesteringar. Planerad investering är en byggnad innehållande 15 lägenheter och bäddantalet är beräknat till 72 stycken ordinarie. Verksamhet som där skall bedrivas är kommersiellt turistiskt boende. För att säkerställa att uthyrningsverksamheten ska bedrivas på ett långsiktigt sätt har bolaget i avsiktsförklaring/förbindelse medgett att för stödet uttagna realsäkerheter i form av pantbrev får kvarstanna i Region Jämtland Härjedalens/Tillväxtverkets hand upp till 15 år räknat från datum för slutligt beslut.

Investeringens syfte är att komplettera bolagets verksamhet med ytterligare 15 lägenheter och därmed öka volymerna i uthyrningsverksamheten samt erbjuda en annan typ av lägenheter än de som bolaget tidigare har.

Skalspasset B1 AB äger sedan tidigare ett lägenheters hus på angränsad fastighet där nu aktuell investering skall ske. Detta hus innehåller 16 lägenheter och plats för 104 bäddar. Samma ägare som i Skalspasset B1 AB äger även via ett annat bolag, Skalspasset Hotell AB, en fastighet i omedelbara närområdet ett hus som innehåller även detta 16 lägenheter och 104 bäddar. Nuvarande totala antalet lägenheter i dessa två bolag uppgår till 32 lägenheter och 208 bäddar. Skalspasset B1 AB och Skalspasset Hotell AB har tidigare beviljats företagsstöd från Länsstyrelsen till dessa investeringar. Verksamhet som bedrivs i dessa hus är kommersiellt turistiskt boende.

Förvaltningschefens förslag

Arbetsutskottet föreslår Regionala Utvecklingsnämnden

Region Jämtland Härjedalen beviljar Skalspasset B1 AB regionalt investeringsstöd med 25 % finansiering av planerad investering, dock maximalt 6 225 000 kronor.

Anders Byström
Förvaltningschef

Martina Lundholm
Områdeschef Näringsliv

Utdrag till

Jan Eriksson och Martina Lundholm

§177

Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB (RUN/128/2016)

Sammanfattning

Skalspasset B1 AB har sökt företagsstöd till byggnadsinvesteringar. Planerad investering är en byggnad innehållande 15 lägenheter och bäddantalet är beräknat till 72 stycken ordinarie. Verksamhet som där skall bedrivas är kommersiellt turistiskt boende. För att säkerställa att uthyrningsverksamheten ska bedrivas på ett långsiktigt sätt har bolaget i avsiktsförklaring/förbindelse medgett att för stödet uttagna realsäkerheter i form av pantbrev får kvarstanna i Region Jämtland Härjedalens/Tillväxtverkets hand upp till 15 år räknat från datum för slutligt beslut.

Investeringens syfte är att komplettera bolagets verksamhet med ytterligare 15 lägenheter och därmed öka volymerna i uthyrningsverksamheten samt erbjuda en annan typ av lägenheter än de som bolaget tidigare har.

Skalspasset B1 AB äger sedan tidigare ett lägenheters hus på angränsad fastighet där nu aktuell investering skall ske. Detta hus innehåller 16 lägenheter och plats för 104 bäddar. Samma ägare som i Skalspasset B1 AB äger även via ett annat bolag, Skalspasset Hotell AB, en fastighet i omedelbara närområdet ett hus som innehåller även detta 16 lägenheter och 104 bäddar. Nuvarande totala antalet lägenheter i dessa två bolag uppgår till 32 lägenheter och 208 bäddar. Skalspasset B1 AB och Skalspasset Hotell AB har tidigare beviljats företagsstöd från Länsstyrelsen till dessa investeringar. Verksamhet som bedrivs i dessa hus är kommersiellt turistiskt boende.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden

Region Jämtland Härjedalen beviljar Skalspasset B1 AB regionalt investeringsstöd med 25 % finansiering av planerad investering, dock maximalt 6 225 000 kronor.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden

Region Jämtland Härjedalen beviljar Skalspasset B1 AB regionalt investeringsstöd med 25 % finansiering av planerad investering, dock maximalt 6 225 000 kronor.

Expedieras till

Jan Eriksson och Martina Lundholm

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Ansökan om företagsstöd – Skalspasset B1 AB

6

Ansökan om medfinansiering till projektet ”Förstudie Geolagring Värme Kyla”

RUN/646/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-12-06

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn: 063 – 14 76 47
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/646/2016

Ansökan om medfinansiering till projektet ”Förstudie Geolagring Värme Kyla”

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen arbetar långsiktigt och strategiskt med energiprestanda i alla processer och fastigheter sedan 1973. Emellertid finns en stor potential för energieffektivisering, dels genom reinvesteringar som ersätter föråldrad teknik, dels i form av åtgärder som gör att ny teknik som används i verksamheten kan inlemmas i energisystemet inom hälso- och sjukvården. Förprojektet syftar till att göra en genomlysning på systemnivå av energiförsörjningen över hela verksamhetsåret för hela sjukhusområdet i Östersund.

Förvaltningschefens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beslutar att medfinansiera projektet med 50 % av redovisade och godkända kostnader, dock max 249 958 kronor. Samt under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.

2.Projektet prioriteras utifrån gällande regionalt tillväxtprogram för Jämtland län. Insatsområde innovation och förnyelse.

3.Att arbeta långsiktigt och strategiskt med energieffektivisering är övergripande inom regionens utvecklings- och miljömål varpå projektet prioriteras.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Martina Lundholm
Områdeschef Näringsliv

Utdrag till

Maria Jonasson och Martina Lundholm område näringsliv

§179

Ansökan om medfinansiering till projektet "Förstudie Geolagring Värme Kyla" (RUN/646/2016)

Sammanfattning

Information om ansökan om en förstudie som Region Jämtland Härjedalen ämnar göra för att söka optimera värmesystemet i sjukhuset genom att använda geolagring av värme och kyla och nyttja forskning på området för att undvika värmespill. Fastighetsavdelningen är drivande i projektet.

Beslut

Arbetsutskottet har tagt del av informationen, ställt frågor och fått svar.

Manuellt missiv

Blanketten används enbart om missiv inte kan tas ut elektroniskt för ansökan om stöd inlämnad i Min ansökan

Uppgifter om sökande

Organisationsnummer
232100-0214

Organisationsnamn
Region Jämtland Härjedalen

Kontaktperson
Stefan Östlund

E-postadress
stefan.ostlund@regionjh.se

Arbetsställenummer (CFAR)
1926-4068

Juridisk form
Landsting

Telefon (kontaktperson)
063-147761

Adress
Box 654
831 27 Östersund

Land
Sverige

Uppgifter om inskickad ansökan

Ansökan skickades datum
2016-11-08

E-postadress för det användarkonto som använts i Min ansökan
Erik-Widar.Andersson@regionjamtland.se

Program
Mellersta Norrland

Underskrift

Ansökan med ärendenummer: 1000008916 som skickades in via Min ansökan har inte signerats elektroniskt och ska manuellt kompletteras med detta dokument av behörig företrädare för sökande organisation.

Genom underskriften intygas att:

- de uppgifter som lämnats i ansökan, inklusive bilagor, är riktiga och att de kopior av handlingar som bifogats ansökan stämmer överens med originalen
- sökanden har tagit del av regler och föreskrifter som gäller för det sökta stödet och åtar sig att följa de villkor som gäller för det stöd som eventuellt erhålls

Information om publicering av personuppgifter
Sökanden informeras härmed om följande. Om stöd beviljas kan, i den mån sekretess inte föreligger, publicering om projektet/stödet, inklusive projektledares/kontaktpersons namn och kontaktuppgifter liksom uppgift om namnet på eventuell enskild firma, komma att ske i Tillväxtverkets elektroniska sammanställning av projekt/stöd och eventuellt även på andra webbplatser.

Underskrift(er) av behörig att företräda sökanden

Björn Eriksson	Östersund	2016-11-08
Namnförtydligande	**Ort**	**Datum**

Manuellt missiv version 1.1 160530

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

RISKANALYS

Riskanalysen är en obligatorisk bilaga till ansökan.
Här hittar ni mer information hur ni fyller i mallen: Steg 11, gör en riskanalys

Projektets namn:	**Geolagring Värme Kyla**
Sökande organisation:	**Region Jämtland Härjedalen**

Risker	Riskberäkning			Åtgärder	Ansvarig
Interna risker	*Sannolikhet*	*Konsekvens*	*Riskvärde*		
Nyckelperson i projektet slutar	1	3	3	Kort förprojekt, liten sannolikhet	Projektledare
Viktig aktör/samarbets-/samverkanspart drar sig ur	1	1	1	Region JH äger alla beslut.	Projektledare
Delar av medfinansieringen uteblir	1	1	1	Region JH äger alla beslut.	Projektledare
Horisontella kriterier visar sig svårt att integrera och använda som verktyg	1	1	1	Är ett energiprojekt med stark koppling och stora effekter på klimatmålen. Svaga kopplingar till andra horisontella kriterier	Projektledare
Brist på engagemang från målgruppen	1	1	1	Region JH äger alla beslut.	Projektledare
Projektet styr inte mot beslutade mål	1	1	1	Region JH äger alla beslut.	Projektledare
Projektet levererar inte tillräckliga resultat	1	3	3	Ingen investering- Förprojektet kvalitetssäkrar huvudprojekt.	Projektledare
Projektet hamnar i tidsbrist	1	1	1	Avgränsat förprojekt. Upphandling av leverantör klar via ramavtal	Projektledare
			0		
			0		
Externa risker					
Inga påtagliga	1	1	1		
			0		

Typ	EU-medel/Investeringar för tillväxt och sysselsättning/Mellersta Norrland/4 Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer
Sparad	2016-11-08
Mottagare	Tillväxtverket

1. Uppgifter om projektet

Projektets namn	Förstudie Geolagring Värme Kyla
1.2 Datum för projektstart	2016-11-15
1.3 Datum för projektavslut	2017-03-31

1.4 Län och kommuner som omfattas av projektets verksamhet				
Jämtland				
Berg	Bräcke	Härjedalen	Krokom	Ragunda
Strömsund	Åre	Östersund		

1.5 Typ av projekt	Förstudie
1.6 Har projekt sökt finansiering ur minst två programområden?	Nej

1.7 Sammanfattande projektbeskrivning

Region Jämtland Härjedalen arbetar lånsiktigt och strategiskt med energiprestanda i alla processer och fastigheter sedan 1973. Emellertid finns en stor potential för energieffektivisering, dels genom reinvsteringar som ersätter föråldrad teknik, dels i form av åtgärder som gör att ny teknik som används i verksamheten kan inkorporeras i energisystemet inom Hälso och Sjukvården. Förprojektet syftar till att göra en genomlysning på systemnivå av energiförsörjningen över hela verksamhetsåret för hela sjukhusområdet i Östersund.

2. Uppgifter om sökande

Organisationsnummer	232100-0214
Organisationsnamn	Region Jämtland Härjedalen
Juridisk form	Kommuner
Organisationens postadress	Region JH, Box 654
Organisationens postnummer	831 27
Organisationens postort	Östersund
Arbetsställenummer	2193-2413
Arbetsställenamn	Fastighetsavdelningen
Besöksadress	Kyrkgatan 12
Postnummer	831 27
Postort	Östersund
Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?	Ja
Omfattas er organisation av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?	Ja

Eventuellt beviljat stöd utbetalas till ert	Bankgiro
Ange nummer för valt betalningssätt	250-0486

2.15 Kontaktperson

Namn	Stefan Östlund
Telefon	063 14 7761
E-post	Stefan.Ostlund@regionjh.se

2.16 Projektledare

Namn	Stefan Östlund
Telefon	063 147761
E-post	Stefan.Ostlund@regionjh.se

2.17 Ekonomi

Namn	Marlene Brännlund
Telefon	063 147747
E-post	Marlene.Brannlund@regionjh.se

3. Samverkansparter

4. Bakgrund och omvärld

4.1 Bakgrund

Region Jämtland Härjedalens fastighetsvdelning har ett löpande ansvar för att planera, projektera och genomföra förbättringar, anpassningar och nyproduktion av lokaler, liksom för drift och underhåll för verksamheternas lokaler. Planeringssituationen kännetecknas av ett gap mellan de resurser som fordras för att tillmötesgå verksamheternas behov, och de resurser som finns att tillgå för att planera, utreda, projektera och genomföra nödvändiga anpassningar. Områden som ofta nedprioriteras är strategiska investeringar i tillexempel energieffektivisering i relation till Hälso och sjukvårdens omedelbara behov. Därför är regionalfondens investeringsprioritering koldioxidsnål ekonomi ett avgörande instrument som möjliggör satsningar på energieffektiviseringar och ianspråkstagande av ny teknik för ändamålet.
Region JH står inför stora reinvesteringar av utrustning för process och komfortkyla. Den utrustning som skall ersättas är spridd, föråldrad och samarbetar inte med utrustning som tillför värme till sjukhuset. All energi för upppvärmning tillförs via fjärrvärme, samtidigt som all överskottsvärme från serverhallar, diagnosutrustningar, matberedningen m.m. avges till atmosfären. Alla verksamheter har ett inomhusklimat som mosvarar verksamhetemas krav, men som helhet betraktat underpresterar Östersundssjukhus beträffande energieffektivitet i förhållande till vad som är möjligt med aktuell teknik. Preliminära bedömningar, som motiverar förprojektet och ett efterföljande huvudprojekt, är att en investering i ett effektivt och sammanhållet energisystem med geolagring av värme och kyla, är att en total besparing mellan 3,3 (15%) - 6 (25%) GWh/år är möjlig.

Teknikområdet är under snabb utveckling och idag finns lösningar som kombinerar funktioner för dessa ändamål i sammanhållna system. Ett väl utformat system tilllgodoser både behovet av värme och av kyla över dygnet och över året genom geolagring av såväl överskottskyla som av överskottsvärme. Klimatförändringar har gett nya behov eftersom sommarårets inomhusklimat har blivit allt svårare att upprätthålla, vilket medför risker för flera patientgrupper. Ianspåkstagande av ny kraftfull diagnosutrustning (exempelvis MR-kameror som arbetar med 4-10 Tesla installeras mitt i byggnaden) genererar energi i en omfattning som inte gick att förutse när sjukhuset planerades, vilket kräver nya lösningar och investeringar. Allt mer omfattande serverhallar, som i stor omfattning analyserar resultat från diagnosutrustningen, producerar stora mänder värme i svåra lägen i sjukhuskroppen.

Sammantaget är fastighetsavdelningens erfarenhet att klimatförändringarna kombinerat med de effekter på inomhusklimatet som allt mer avancerad medicinsk-teknisk apparatur leder till, en komplicerad planeringssituation där kraven ökar över tid. Därför är det motiverat med en strategisk genomlysning av vilka insatser som kan planeras utifrån rådande förhållanden och förutsebara förändringar i framtiden i det förprojekt som beskrivs i denna ansökan.

4.2 Omvärld och samverkan

Alla sjukhus i alla regioner delar detta problem. Därför är regionen aktiv i nätverk, dels för jämförelser, erfarenhetsutbyten och utvecklingsarbete. I dessa nätverk har observationer av de mekanismer som beskrivs ovan gjorts över tid, samtidigt som den tekniska utvecklingen som genererar nya krav från vården, följs noga. Slutsatsen är att tiden och tekniken är mogen för att genomföra hållbara investeringar i lösningar som både utvecklar vårdkvaliteten såväl som vårdverksamhetens kilmatprestanda. I den löpande dialogen positionerar aktörerna sina teknikmål, så att varje pågående investering skall prestera bättre, och sikta på högre energiprestanda än vad närmast föregående investering klarade av att realisera.

4.3 Koppling till det regionala näringslivet

Kopplingen till det regionala näringslivet utgörs främst av samverkan med ett antal leverantörer av tjänster och material. Deras kompetens är i hög grad beroende av offentliga kunder, som genom upphandling och drift av modern utrustning medverkar till införande av motsvarande teknik hos andra aktörer inom fastighet och industri. Region JH har genom sin funktion en roll som drivande i klimatarbetet genom att agera beställare och implementerare av ny klimatsmart teknik i regionen.

4.4 EU's strategi för Östersjöregionen

Förprojektet Geolagring värme Kylas främsta koppling till EUs strategi för Östersjöregionen knyter an till en säkrare och bättre fungerande energimarknad i Östersjöregionen. Detta sker främst genom att minskat behov av fjärrvärme frigör resurser för elproduktion genom Jämtkrafts ångturbin, samt att ett minskat behov av elenergi i verksamheten gör att miljömässigt sämre elproduktion kan fasas ut till förmån för grönare el. Detta kommer hela Östersjöregionen till del.

5. Mål och resultat

5.1 Mål

Målet med förprojektet är att hitta snittet mellan regionens behov av klimatsmarta investeringar och regionalfondsprogrammets målsättningar inom investeringprioriteringen koldioxidsnål ekonomi. Förprojektet syftar till att skapa underlag för ett genomförandeprojekt som kombinerar flera önskvärda effekter. Exempel på effekter av en investering i energieffektivitet i regionens försörjning av värme och kyla resulterar i ökad tillgänglighet och kraftigt minskat behov av mängden tillförd energi per kvadratmeter.

Förprojektet syftar till att skpa ett kvalificerat underlag med potential och flexibilitet att hantera ett ytterligare förändrat klimat, kombinerat med tillförsel av ännu modernare diagnosutrustning. Dessa båda mekanismer förstärker bägge den obalans, som förprojektet syftar till att motverka. Om förprojektet inte genomförs riskerar regionen att energiprestandan på Östersunds sjukhus försämras över tid.

5.2 Målgrupp(er)

Målgrupperna är, förutom världens alla människor, som potentiell drabbas av global uppvärmning, medlemmarna i regionkommunen, både i form av skattebetalare, men även personal och patienter gynnas av förbättrad arbetsmiljö, liksom av den förbättrade tillgänglighet som det redundanta energisystemet på sjukhusområdet leder till.

5.3 Förväntat resultat vid projektavslut

Förprojektet förväntas resultera i ett underlag som kan ligga till grund för dels ett långsiktigt energieffektivseringsarbete, dels konkreta resultat i form av minskad energiförbrukning. Ett sådant energieffektivseringsarbete möjliggörs genom att investeringsbelsut kan fattas på sakliga grunder, och som kopplar tekniska förutsättningar till minskade koldioxidutsläpp. I fallet med Geolagring värme kyla kan Regionalfondens resurser, i ett senare huvudprojekt, vara den faktor som gör att politiska avvägningar mellan hälso och sjukvårdens omedelbara behov, inte kommer i konflikt med investeringar i koldioxidsnål energiförsörjning, utan blir möjliga att genomföra.

5.4 Förväntade effekter på lång sikt

Ett sjukhus är i sin design ett energikrävande system av byggnader och funktioner. Förprojektet kommer på sikt att leda till ett energisystem där olika åtgärder som genomförs i fastighetsförvaltningen och i utvecklingen av vården samspelar så att energiprestandan förbättras över tid, genom att den tekniska utrustningen samarbetar med hjälp av ett geolager för värme, och ett geolager för kyla. Nyckeln till ett sådant samspel är en "eneriglagring" kopplat till geotermisk lagring av tillförd energi. Lagringen i berggrunden möjliggör att energin kan återvinnas och användas gång på gång innan ny energi behöver tillföras.

6. Organisation och genomförande

6.1 Projektorganisation

Projektet genomförs av RegionJHs fastighetsavdelning under ledning av en styrgrupp som sammanför berörda verksamheter. Styrgruppen tar ansvar för genomförandet av förprojektet med stöd av regionalfondsprogrammet och förprojektets inriktning och avgränsning. Projektet leds av en projektledare (Stefan Östlund) som har all nödvändig erfarenhet och kompetens för genomförandet. Fältarbetet och stöd till upphandlade konsulter leds av samordnaren (Lars Fureman). Administrationen i förprojektet stöds av erfarna projketekonomer inom RegionJH.

6.2 Arbetssätt

I huvudsak kommer underlag att insamlas och analyseras av upphandlade konsulter (befintliga ramavtal) med lång erfarenhet från motsvarande planeringssituationer där avancerade vårdtjänster skall utföras med stöd av sjukhusfastigheter som motsvarar den specialiserade sjukvårdens behov, nu och i framtiden. Det är särskilt viktigt att de strategiska behov som sjukvården kan förutse nu och i framtiden kan stödjas av funktionella anpassningar av regionens fastighetsbestånd. Därför planeras konsulternas arbete så att de stöds av veckovisa avstämningar med projektledningen.

I tillägg till konsulternas arbete diskuteras möjliga tekniska tillämpningar och införandet av innovativ teknik i dialog med externa forskarkompetenser från (kontakt initierad) SINTEF, NTNU (som är i forskningens absoluta toppskikt), i syfte att kvalitetssäkra teknikval och planeringsunderlag. RegionJHs fastighetavdelning har ett politiskt uppdrag att bidra till kompetensförsörjningen och till etableringen av modern, högpresterande, teknik i regionen. Ett möjligt scenario är att teknikvalet kan komma att bidra till validering och driftsättning av teknik som tangerar eller bidrar till kommersialiseringen av innovationer inom geolagring och energiåtervinning.

7. Aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Extern kommunikation och resultatspridning	2017-03-01	2017-03-20	10 000	Öppet seminarium genomförs med stöd av Region JH:s energikontor. Projektledaren ansvarig.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Avslutsarbete	2017-03-15	2017-03-30	10 000	Sammanställning av resultat, slutredovisning m.m.. Ansvariga Projektledaren och projektekonom

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Utvärdering och lärande	2017-03-01	2017-03-15	5 000	Förprojektets resultat förklaras och diskuteras bland dem som ansvarar för planering och genomförande av energieffektvisering inom Region JH. Exempel på sådana grupper är förstroendevalda beslutsfattare, upphandlare och fastighetsavdelningens medarbetare. Ansvarig Projektledaren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Insamling av underlag till teknisk analys upphandlingsunderlag.	2016-11-15	2017-03-15	250 000	Genomförs av upphandlade konsulter med ledning av styrgrupp och projektledare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Kvalitetssäkring och teknikval	2017-01-15	2017-03-15	100 000	Forskare från NTNU/Sintef (eller motsvarande forskningsmiljö) bidrar till uppställning av tekniska specifikationer och prestandakrav som underlag för innovationsvänlig och teknikdrivande upphandling.

7.2 Innebär någon/några av aktiviteterna i projektet att projektet bekostar insatser som är riktade till enskilda företag?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

7.3 Finns aktiviteter av socialfondskaraktär?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

7.4 Genomförs aktiviteter i projektet utanför det programområde som denna ansökan gäller, men ska finansieras genom denna ansökan?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

8. Indikatorer

8.1 Ange investeringsprioritering

Stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn

8.2 Kvantifiera projektets bidrag i följande aktivitetsindikatorer

		Kommentarer till indikatorerna
Antal hushåll med förbättrad energiförbrukningsklassificering	hushåll	
Uppskattad minskning av växthusgaser per år	ton koldioxidekvivalenter	
Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer	MWh	
Genomsnittlig minskad energianvändning hos projektmedverkande offentliga organisationer (byggnader)	23 procent	Förprojektet syftar till att ta fram ett underlag till ett huvudprojekt som beroende på förutsättningar och tillgängliga resurser förväntas möjliggöra en minskad energianvändning i spannet 3300 MWh (15%) till 5500 MWH (25%)

8.3 Ange programspecifikt mål

Öka energieffektiviteten inom offentlig sektor och inom bostadssektorn med 20 procent till år 2020.

9. Budget

Kostnadstyp	2016	2017	Totaler
Personal	27 600	65 900	93 500
- Lars Fureman, samordnare 20%	10 500	31 700	

- Stefan Östlund, Projektled 20%	17 100	34 200	
Extern sakkunskap och externa tjänster	76 000	244 000	320 000
- Energikonsult SWECO (ramavtal)	76 000	164 000	
- Sintef / NTNU	0	80 000	
Resor och logi	0	26 500	26 500
- Studiebesök, Trondheim, Tromsø	0	26 500	
Investeringar materiel och externa lokaler	0	0	0
Investeringar i portföljbolag	0	0	0
Schablonkostnader	17 687	42 230	59 917
- Lönebikostnader 42,68%	11 780	28 126	
- Schablon 15%	5 907	14 104	
Enhetskostnad	0	0	0
Avgår projektintäkter (negativ kostnad)	0	0	0
Summa, faktiska kostnader	**121 287**	**378 630**	**499 917**
Offentligt bidrag i annat än pengar	0	0	0
Privat bidrag i annat än pengar	0	0	0
Summa, bidrag i annat än pengar	**0**	**0**	**0**
Summa, kostnader	**121 287**	**378 630**	**499 917**

Finansiär	**Beskrivning**	**2016**	**2017**	**Totaler**
Offentlig kontantfinansiering		99 983	149 975	249 958
- RegionJH		99 983	149 975	
Privat kontantfinansiering		0	0	0
Summa, kontant medfinansiering		99 983	149 975	249 958
Offentligt bidrag i annat än pengar		0	0	0
Privat bidrag i annat än pengar		0	0	0
Summa, bidrag i annat än pengar		0	0	0
Summa, medfinansiering		**99 983**	**149 975**	**249 958**
Europeiska regionala utvecklingsfonden		**21 304**	**228 655**	**249 959**
Stödandel (EU-medel) av faktiska kostnader		**17,56 %**	**60,39 %**	**50 %**

Stödandel (EU-medel) av stödgrundande finansiering		**17,56 %**	**60,39 %**	**50 %**
Stödandel (EU-medel) av total finansiering		**17,56 %**	**60,39 %**	**50 %**
Andel annan offentlig finansiering (annan än EU-medel)		**82,44 %**	**39,61 %**	**50 %**
Andel privat finansiering		**0 %**	**0 %**	**0 %**
Total finansiering		**121 287**	**378 630**	**499 917**
Sökt belopp	**249 959**			

9.4 Förväntas projektet generera nettoinkomster efter projektavslut?

Nej

Om osäker, kommentera

Söker ni förskott på eventuellt beviljat stöd? Nej

Om ja, belopp

Om ja, motivering

9.6 Kommentar till budget

10. Bilagor

Rad	Bilagans namn	Beskrivning/Kommentar

Signatur

Saknas

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

2016 -11- 2 3

Dnr RUN / 646 / 20 16

ANSÖKAN OM MEDFINANSIERING TILL PROJEKT

☒ EU Strukturfond ☐ Annat EU ☐ Interreg ☐ Regionalt

Projektnamn

Förstudie - Geolagring Värme Kyla

Projektperiod

Start (åååå-mm-dd): 2016-11-15 - Slut (åååå-mm-dd): 2017-05-31

Sökt belopp

249 958 kr

Uppgifter om sökanden

Sökande (organisationens namn): Region Jämtland Härjedalen	Organisationsnr.: 232100-0214
Adress: Box 654	CFAR-nummer: 2193-2413
Postnr: 831 27 / Ort: Östersund	Plusgiro:
Telefon: 063-14 75 00	Bankgiro: 250-0486

Har sökande rätt att dra av momsen för projektets verksamhet? (om nej, bifoga intyg från Skatteverket)
☒ Ja ☐ Nej

Län som omfattas av projektets verksamhet

Jämtland

Kommuner som omfattas av projektets verksamhet

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund

OBS! Bifoga registreringsbevis (Bolagsverket)

Underskrift

Undertecknad försäkrar, på heder och samvete, att de uppgifter som lämnas i ansökan inklusive bilagor är riktiga. Vidare intygas att inga andra offentliga stöd, utöver de i denna ansökan redovisade, kommer att sökas för detta projekts kostnader samt att lagen om offentlig upphandling har beaktats. Samtidigt medges att projektansökan får tas upp och diskuteras med berörda parter i regionen samt att sökandes kreditgivare och revisorer får lämna information som är nödvändig för bedömning av ansökan och den fortsatta hanteringen av projektstödet.

Datum	Behörig firmatecknare	Namnförtydligande
2016-11-24	Mikael Ferm	Mikael Ferm

Region Jämtland Härjedalen
Regional utveckling
Box 654
831 27 ÖSTERSUND

1. Kontaktpersoner			
Kontaktperson hos sökanden Stefan Östlund		Kontaktperson ekonomi Marlene Brännlund	
Telefon nr 063-147761	Mobiltelefon nr 070-3482367	Telefon nr 063-147747	Mobiltelefon nr
e-postadress stefan.ostlund@regionjh.se		e-postadress marlene.brannlund@regionjh.se	
Projektledare Stefan Östlund			
Telefon nr 063-147761		Mobiltelefon nr 070-3482367	
e-postadress stefan.ostlund@regionjh.se			

2. Upphandling	
Omfattas sökanden av Lagen om Offentlig upphandling? ☒ Ja ☐ Nej	
3. Annat stöd (utöver medfinansieringen till denna ansökan)	
Har annat offentligt stöd sökts för detta projekt som inte anges i finansiering i denna ansökan ☐ Ja ☒ Nej Om Ja, ange nedan finansiär och belopp	
Finansiär	Belopp

Ta del av punkt 7 i projektansökan och handledning för ifyllande av projektansökan innan ni fyller i nedanstående punkter. Säkerställ att de horisontella kriterierna beaktas i både planering och beskrivning av projektet och att det tydliggörs i följande punkter i projektansökan.

4. Projektbeskrivning

4.1 Bakgrundsbeskrivning, skäl för projektet

Region Jämtland Härjedalens fastighetsvdelning har ett löpande ansvar för att planera, projektera och genomföra förbättringar, anpassningar och nyproduktion av lokaler, liksom för drift och underhåll för verksamheternas lokaler. Planeringssituationen kännetecknas av ett gap mellan de resurser som fordras för att tillmötesgå verksamheternas behov, och de resurser som finns att tillgå för att planera, utreda, projektera och genomföra nödvändiga anpassningar. Områden som ofta nedprioriteras är strategiska investeringar i tillexempel energieffektivisering i relation till Hälso och sjukvårdens omedelbara behov. Därför är regionalfondens investeringsprioritering koldioxidsnål ekonomi ett avgörande instrument som möjliggör satsningar på energieffektiviseringar och ianspråkstagande av ny teknik för ändamålet.

Region JH står inför stora reinvesteringar av utrustning för process och komfortkyla. Den utrustning som skall ersättas är spridd, föråldrad och samarbetar inte med utrustning som tillför värme till sjukhuset. All energi för upppvärmning tillförs via fjärrvärme, samtidigt som all överskottsvärme från serverhallar, diagnosutrustningar, matberedningen m.m. avges till atmosfären. Alla verksamheter har ett inomhusklimat som mosvarar verksamheternas krav, men som helhet betraktat underpresterar Östersundssjukhus beträffande energieffektivitet i förhållande till vad som är möjligt med aktuell teknik. Preliminära bedömningar, som motiverar förprojektet och ett efterföljande huvudprojekt, är att en investering i ett effektivt och sammanhållet energisystem med geolagring av värme och kyla, är att en total besparing mellan 3,3 (15%) - 6 (25%) GWh/år är möjlig.

Teknikområdet är under snabb utveckling och idag finns lösningar som kombinerar funktioner för dessa ändamål i sammanhållna system. Ett väl utformat system tilllgodoser både behovet av värme och av kyla över dygnet och över året genom geolagring av såväl överskottskyla som av överskottsvärme.

Klimatförändringar har gett nya behov eftersom sommarårets inomhusklimat har blivit allt svårare att upprätthålla, vilket medför risker för flera patientgrupper. Ianspåkstagande av ny kraftfull diagnosutrustning (exempelvis MR-kameror som arbetar med 4-10 Tesla installeras mitt i byggnaden) genererar energi i en omfattning som inte gick att förutse när sjukhuset planerades, vilket kräver nya lösningar och investeringar. Allt mer omfattande serverhallar, som i stor omfattning analyserar resultat från diagnosutrustningen, producerar stora mänder värme i svåra lägen i sjukhuskroppen.

Sammantaget är fastighetsavdelningens erfarenhet att klimatförändringarna kombinerat med de effekter på inomhusklimatet som allt mer avancerad medicinsk-teknisk apparatur leder till, en komplicerad planeringssituation där kraven ökar över tid. Därför är det motiverat med en strategisk genomlysning av vilka insatser som kan planeras utifrån rådande förhållanden och förutsebara förändringar i framtiden i det

förprojekt som beskrivs i denna ansökan.

4.2 Sammanfattande projektbeskrivning

Region Jämtland Härjedalen arbetar lånsiktigt och strategiskt med energiprestanda i alla processer och fastigheter sedan 1973. Emellertid finns en stor potential för energieffektivisering, dels genom reinvsteringar som ersätter föråldrad teknik, dels i form av åtgärder som gör att ny teknik som används i verksamheten kan inkorporeras i energisystemet inom Hälso och Sjukvården. Förprojektet syftar till att göra en genomlysning på systemnivå av energiförsörjningen över hela verksamhetsåret för hela sjukhusområdet i Östersund

4.3 Syfte med projektet

Region Jämtland Härjedalen arbetar lånsiktigt och strategiskt med energiprestanda i alla processer och fastigheter sedan 1973. Emellertid finns en stor potential för energieffektivisering, dels genom reinvsteringar som ersätter föråldrad teknik, dels i form av åtgärder som gör att ny teknik som används i verksamheten kan inkorporeras i energisystemet inom Hälso och Sjukvården. Förprojektet syftar till att göra en genomlysning på systemnivå av energiförsörjningen över hela verksamhetsåret för hela sjukhusområdet i Östersund.

4.4 Projektets mål

Målet med förprojektet är att hitta snittet mellan regionens behov av klimatsmarta investeringar och regionalfondsprogrammets målsättningar inom investeringprioriteringen koldioxidsnål ekonomi. Förprojektet syftar till att skapa underlag för ett genomförandeprojekt som kombinerar flera önskvärda effekter. Exempel på effekter av en investering i energieffektivitet i regionens försörjning av värme och kyla resulterar i ökad tillgänglighet och kraftigt minskat behov av mängden tillförd energi per kvadratmeter.

Förprojektet syftar till att skapa ett kvalificerat underlag med potential och flexibilitet att hantera ett ytterligare förändrat klimat, kombinerat med tillförsel av ännu modernare diagnosutrustning. Dessa båda mekanismer förstärker bägge den obalans, som förprojektet syftar till att motverka. Om förprojektet inte genomförs riskerar regionen att energiprestandan på Östersunds sjukhus försämras över tid.

4.5 Projektets målgrupp

Målgrupperna är, förutom världens alla människor, som potentiell drabbas av global uppvärmning, medlemmarna i regionkommunen, både i form av skattebetalare, men även personal och patienter gynnas av förbättrad arbetsmiljö, liksom av den förbättrade tillgänglighet som det redundanta energisystemet på sjukhusområdet leder till.

4.6 Projektorganisationen

Projektet genomförs av RegionJHs fastighetsavdelning under ledning av en styrgrupp som sammanför berörda verksamheter. Styrgruppen tar ansvar för genomförandet av förprojektet med stöd av regionalfondsprogrammet och förprojektets inriktning och avgränsning. Projektet leds av en projektledare (Stefan Östlund) som har all nödvändig erfarenhet och kompetens för genomförandet. Fältarbetet och stöd till upphandlade konsulter leds av samordnaren (Lars Fureman). Administrationen i förprojektet stöds av erfarna projketekonomer inom RegionJH.

4.7 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning, inklusive beskrivning av de aktiviteter som tas upp under punkt 5

I huvudsak kommer underlag att insamlas och analyseras av upphandlade konsulter (befintliga ramavtal) med lång erfarenhet från motsvarande planeringssituationer där avancerade vårdtjänster skall utföras med stöd av sjukhusfastigheter som motsvarar den specialiserade sjukvårdens behov, nu och i framtiden. Det är särskilt viktigt att de strategiska behov som sjukvården kan förutse nu och i framtiden kan stödjas av funktionella anpassningar av regionens fastighetsbestånd. Därför planeras konsulternas arbete så att de stöds av veckovisa avstämningar med projektledningen.

I tillägg till konsulternas arbete diskuteras möjliga tekniska tillämpningar och införandet av innovativ teknik i dialog med externa forskarkompetenser från (kontakt initierad) SINTEF, NTNU (som är i forskningens absoluta toppskikt), i syfte att kvalitetssäkra teknikval och planeringsunderlag. RegionJHs fastighetavdelning har ett politiskt uppdrag att bidra till kompetensförsörjningen och till etableringen av modern, högpresterande, teknik i regionen. Ett möjligt scenario är att teknikvalet kan komma att bidra till validering och driftsättning av teknik som tangerar eller bidrar till kommersialiseringen av innovationer inom geolagring och energiåtervinning.

4.8 Projektavgränsning

Förstudie

4.9 Koppling till det regionala näringslivet

Kopplingen till det regionala näringslivet utgörs främst av samverkan med ett antal leverantörer av tjänster och material. Deras kompetens är i hög grad beroende av offentliga kunder, som genom upphandling och drift av modern utrustning medverkar till införande av motsvarande teknik hos andra aktörer inom fastighet och industri. Region JH har genom sin funktion en roll som drivande i klimatarbetet genom att agera beställare och implementerare av ny klimatsmart teknik i regionen.

4.10 Koppling till andra projekt

Förstudie

4.11 Resultatspridning

Resultatet av förstudien ska användas som underlag till en regionalfondsansökan.
4.12 Uppföljning/Utvärdering/Följeforskning Förstudie

5. Tid och aktivitetsplan för projektet Aktiviteterna ska beskrivas/utvecklas under punkt 4.7			
Aktivitet	**Startdatum**	**Slutdatum**	**Budgeterad kostnad**
Extern kommunikation och resultatspridning	20170301	20170320	10 000
Avslutsarbete	20170315	20170330	10 000
Utvärdering och lärande	20170301	20170315	5 000
Insamling av underlag till teknisk analys upphandlingsunderlag.	20161115	20170315	250 000
Kvalitetssäkring och teknikval	20170115	20170315	100 000
Insatser för något/några av de horisontella kriterierna			
Informationsspridning om verksamhet och resultat			
Projektutvärdering och slutredovisning, inklusive slutrapport			
Projektets start och slutdatum	20161115	20170531	

6. Indikatorer			
6.1 Indikator	**Kvinnor**	**Män**	**Antal**
Antal arbetstillfällen som skapas av projektets genomförande, såväl inom själva projektet som externt (fördelat på kvinnor och män)			
Antal arbetstillfällen som bevaras som en följd av projektets genomförande, såväl inom själva projektorganisationen som externt (fördelat på kvinnor och män)			
Antal nystartade företag (fördelat på kvinnor o män)			
Antal nya företag med delat/mixat ägande			
Antal företag som deltar i projektet			
Antal personer som deltar i projektet förutom projektägarens personal (fördelade på kvinnor och män)			
Antal nya kommersiella produkter/tjänster/patent som följd av projektet			
Privat medfinansiering av projektet i kronor			
Genomsnittlig minskad energianvändning hos projekt-			23 %
medverkande offentliga organisationer (byggnader)			

6.2 Kommentar till indikatorerna
Förprojektet syftar till att ta fram ett underlag till ett huvudprojekt som beroende på förutsättningar och tillgängliga resurser förväntas möjliggöra en minskad energianvändning inom spannet 3300 MWh (15%) till 5500 MWH (25%)

7. Horisontella kriterier
Vilken påverkan har projektet på jämställdhet ☐ - Syftar direkt till att öka jämställdheten ☐ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv ☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv
Besvara kortfattat följande fyra frågor:

1. Vilka mätbara mål finns avseende jämställdhet inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller jämställdhet? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter jämställdheten?
4. Hur kommer projektet kvinnor och män till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.?
Förstudie

Vilken påverkan har projektet på integration och mångfald

☐ - Syftar direkt till att öka integration och mångfald

☐ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv

☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende integration och mångfald inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller integration och mångfald? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter integration och mångfald?
4. Hur kommer projektet olika grupper till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.
Förstudie

Vilken påverkan har projektet på miljön

☒ - Syftar direkt till att förbättra miljön

☐ - Har en övervägande positiv påverkan på miljön

☐ - Har en övervägande negativ påverkan på miljön

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mål finns avseende miljö inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller miljö?
3. På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter miljön? **4.** Har projektet påverkan på något Natura 2000-område?
Förstudie

Vilken påverkan har projektet på folkhälsan (endast obligatorisk uppgift för Östra Mellansverige)

☒ - Syftar direkt till att förbättra folkhälsan

☐ - Har en övervägande positiv påverkan på folkhälsan

☐ - Har en övervägande negativ påverkan på folkhälsan

Besvara kortfattat följande tre frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende folkhälsa inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller folkhälsa? **3.** på vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter folkhälsan hos olika grupper?
Förstudie

8. Förväntade resultat

8.1 Förväntade resultat efter projektperioden

Förprojektet förväntas resultera i ett underlag som kan ligga till grund för dels ett långsiktigt energieffektivseringsarbete, dels konkreta resultat i form av minskad energiförbrukning. Ett sådant energieffektivseringsarbete möjliggörs genom att investeringsbelsut kan fattas på sakliga grunder, och som kopplar tekniska förutsättningar till minskade koldioxidutsläpp. I fallet med Geolagring värme kyla kan Regionalfondens resurser, i ett senare huvudprojekt, vara den faktor som gör att politiska avvägningar mellan hälso och sjukvårdens omedelbara behov, inte kommer i konflikt med investeringar i koldioxidsnål energiförsörjning, utan blir möjliga att genomföra.

8.2 Förväntad verksamhet efter projektperioden

Förstudie.

8.3 Förväntade effekter på sikt

Ett sjukhus är i sin design ett energikrävande system av byggnader och funktioner. Förprojektet kommer på sikt att leda till ett energisystem där olika åtgärder som genomförs i fastighetsförvaltningen och i utvecklingen av vården samspelar så att energiprestandan förbättras över tid, genom att den tekniska utrustningen samarbetar med hjälp av ett geolager för värme, och ett geolager för kyla. Nyckeln till ett sådant samspel är en "eneriglagring" kopplat till geotermisk lagring av tillförd energi. Lagringen i berggrunden möjliggör att energin kan återvinnas och användas gång på gång innan ny energi behöver tillföras.

Projektnamn:

Kostnads- och Finansieringsbudget

Specifikation av kostnader

9. Personal				
Namn, befattning	Månadslön exkl. lönebikostnad	Sysselsättnings-grad (0-1 ex 0,75)	Antal månader	Summa
Lars Fureman - Samordnare	51 300	0,2	5	51 300
Stefan Östlund	42 200	0,2	5	42 200
				0
				0
				0
				0
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 9.1)				93 500

9.1 Fördelat per år (Börja med att fylla i årtalen här även om du inte har några personalkostnader, övriga fördelningsår fylls i automatiskt)					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år	27 600	65 900			93 500

10. Extern sakkunskap och externa tjänster	
Ange typ av tjänst/namn på anlitat företag	Total kostnad
Energikonsult SWECO	240 000
Sintef / NTNU	80 000
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 10.1)	320 000

10.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år	76 000	244 000			320 000

11. Resor och logi	
Ange typ	Total kostnad
Studiebesök Trondheim, Tromsö	26 500
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 11.1)	26 500

11.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år		26 500			26 500

12.Investeringar material och externa lokaler Resor och logi	
Ange objekt och antal	Total kostnad
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 12.1)	0

12.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år					0

13. Investering i portföljbolag	
Ange typ av kostnad	Total kostnad
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 13.1)	0

13.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år					0

14. Schablonkostnader		
		Total kostnad
Lönebikostnader - 42,68 % av personalkostnader		39 906
Indirekta kostnader, beräknas på personalkostnader inkl. lönebikostnader (20 % för universitetet och högskolor, 15 % för övriga stödmottagare) Ange %-sats i gula rutan.	15%	20 011
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 14.1)		59 917

14.1 Fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år	17 687	42 230			59 917

15 Intäkter i projektet	
Ange typ av intäkt	Summa intäkter
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 15.1)	0

15.1 Intäkter i projektet fördelat per år					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år					0

16. Offentlig bidrag i annat än pengar

Organisation, beskriv insatsen	Antal tim/enheter	Värde per tim/enh	Summa
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 16.1)			0

16.1 Offentligt bidrag i annat än pengar fördelat per år

	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år					0

17. Privat bidrag i annat än pengar

Organisation, beskriv insatsen	Antal tim/enheter	Värde per tim/enh	Summa
			0
			0
			0
			0
			0
Summa (Obs Summan skall fördelas per år i 17.1)			0

17.1 Privat bidrag i annat än pengar fördelat per år

	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Summa fördelat per år					0

Specifikation av finansiering

18. Finansiering					
18.1 Offentlig finansiering					
Kontant finansiering	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Region Jämtland Härjedalen	60 644	189 315			249 959
Tillväxtverket	60 643	189 315			249 958
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa kontant finansiering	**121 287**	**378 630**	**0**	**0**	**499 917**

Offentligt bidrag i annat än pengar					
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa offentligt bidrag i annat än pengar (OBS vid rödmarkerad ruta så stämmer ej budget med finansiering)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Total offentlig finansiering	**121 287**	**378 630**	**0**	**0**	**499 917**

18.2 Privat finansiering					
Kontant finansiering	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa kontant finansiering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Privat bidrag i annat än pengar					Summa
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa privat bidrag i annat än pengar (OBS vid rödmarkerad ruta så stämmer ej budget med finansiering)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Total Privat finansiering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Sammanställning av kostnader och finansiering

19. Kostnadsbudget OBS! Om något fält är rödmarkerat så stämmer inte kostnadsbudget överens med finansieringsbudgeten.					
Kostnader	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Personal	27 600	65 900	0	0	93 500
Extern sakkunskap och externa tjänster	76 000	244 000	0	0	320 000
Resor och logi	0	26 500	0	0	26 500
Investeringar material och externa lokaler	0	0	0	0	0
Investeringar i portföljbolag	0	0	0	0	0
Schablonkostnader	17 687	42 230	0	0	59 917
Intäkter i projektet avgår	0	0	0	0	0
Faktiska kostnader	**121 287**	**378 630**	**0**	**0**	**499 917**
Offentligt bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Privat bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Summa kostnader totalt	**121 287**	**378 630**	**0**	**0**	**499 917**

20. Summa total finansiering					
	År 2016	År 2017	År 20XX	År 20XX	Summa
Offentligt kontant finansiering	121 287	378 630	0	0	499 917
Offentligt bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Privat kontant finansiering	0	0	0	0	0
Privat bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Total finansiering	**121 287**	**378 630**	**0**	**0**	**499 917**

21. Bilagor för en komplett ansökan	
Nummer	Bilaga
	Specifikation av kostnader
	Underlag som styrker vem/vilka som har rätt att företräda den sökande
	Uppgifterom mervärdeskattskyldighet

22. Tillkommande bilagor	
Nummer	Bilaga
	Upphandlingspolicy/upphandlingsunderlag
	Redogörelse för annat stöd av mindre betydelse som sökande och/eller i projektet ingående företag mottagits under innevarande och föregående två beskattningsår.

Underskriven ansökan med bilagor lämnas/skickas in till
Region Jämtland Härjedalen
Regional Utveckling
Box 654
831 27 ÖSTERSUND

7

Fondsamordning i Jämtlands län och Västernorrlands län

RUN/662/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-12-06

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn: 063 – 14 76 47
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/662/2016

Fondsamordning i Jämtlands län och Västernorrlands län

Ärendebeskrivning

Tillväxtansvariga i Jämtland och Västernorrland samarbetar med Tillväxtverket i projektet Fondsamordning i Jämtland och Västernorrland. Avsikten är att förstärka det regionala tillväxtarbetet genom att öka samordningen av lokala, regionala och nationella mål och initiativ med stöd av EU:s program. Målet är att fler initiativ där offentliga och privata aktörer samverkar ska komma till stånd. Metoden utgår från att ökad kunskap om sammanhållningspolitikens resurser ger förstärkt konkurrenskraft och ökade investeringar i näringslivet.

Arbetsutskottet har fått information om ärendet under sitt sammanträde den 29 november 2016, § 178.

Förvaltningschefens förslag

1.Region Jämtland Härjedalen beslutar att medfinansiera projektet med 25 % av redovisade och godkända kostnader, dock max 1 miljon kronor. Samt under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.

2.Projektet prioriteras utifrån gällande regionalt tillväxtprogram för Jämtland län. Insatsområde innovation och förnyelse.

3.Att skapa förutsättningar för att öka regionens tillväxt och konkurrenskraft genom fondsamordning är övergripande mål inom regionens utvecklingsstrategi varpå projektet prioriteras.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Martina Lundholm
Områdeschef Näringsliv

Utdrag till

Maria Jonasson och Martina Lundholm område näringsliv

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

ANSÖKAN OM MEDFINANSIERING TILL EU- PROJEKT

Projektnamn

Fondsamordning Region Jämtland & Västernorrland

Projektperiod

Start (åååå-mm-dd): 2017-01-01 - Slut (åååå-mm-dd): 2017-01-01

Sökt belopp

1 000 000

Uppgifter om sökanden

Sökande (organisationens namn): Region Jämtland Härjedalen

Organisationsnr.: 232100-0214

Adress: Box 654

CFAR-nummer: 2193-2413

Postnr: 831 27

Ort: Östersund

Plusgiro:

Telefon: 063-147500

Bankgiro: 250-0486

Har sökande rätt att dra av momsen för projektets verksamhet? (om nej, bifoga intyg från Skatteverket)

☒ Ja ☐ Nej

Län som omfattas av projektets verksamhet

Jämtlands län, Västernorrlands län

Kommuner som omfattas av projektets verksamhet

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre Östersund, Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Timrå, Ånge, Örnsköldsvik

OBS! Bifoga registreringsbevis (Bolagsverket)

Underskrift

Undertecknad försäkrar, på heder och samvete, att de uppgifter som lämnas i ansökan inklusive bilagor är riktiga. Vidare intygas att inga andra offentliga stöd, utöver de i denna ansökan redovisade, kommer att sökas för detta projekts kostnader samt att lagen om offentlig upphandling har beaktats. Samtidigt medges att projektansökan får tas upp och diskuteras med berörda parter i regionen samt att sökandes kreditgivare och revisorer får lämna information som är nödvändig för bedömning av ansökan och den fortsatta hanteringen av projektstödet.

2016-11-26 — Anders Byström

Datum — Behörig firmatecknare — Namnförtydligande

Regional Utveckling
Box 654
831 27 Östersund

1. Kontaktpersoner			
Kontaktperson hos sökanden Maria Jonasson		Kontaktperson ekonomi Arne Nilsson	
Telefon nr 063-146567	Mobiltelefon nr	Telefon nr	Mobiltelefon nr 070-6747697
e-postadress maria.jonasson@regionjh.se		e-postadress arne.nilsson@regionjh.se	
Projektledare			
Telefon nr		Mobiltelefon nr	
e-postadress			

2. Upphandling	
Omfattas sökanden av Lagen om Offentlig upphandling? ☒ Ja	☐ Nej
3. Annat stöd (utöver medfinansieringen till denna ansökan)	
Har annat offentligt stöd sökts för detta projekt som inte anges i finansiering i denna ansökan ☐ Ja Om Ja, ange nedan finansiär och belopp	☒ Nej
Finansiär	Belopp

Ta del av punkt 7 i projektansökan och handledning för ifyllande av projektansökan innan ni fyller i nedanstående punkter. Säkerställ att de horisontella kriterierna beaktas i både planering och beskrivning av projektet och att det tydliggörs i följande punkter i projektansökan.

4. Projektbeskrivning
4.1 Bakgrundsbeskrivning, skäl för projektet Projektet Fondsamordning Jämtland Västernorrland syftar till att förstärka samordningen mellan Tillväxtverket och tillväxtansvariga myndigheter i Jämtland och Västernorrland. Bakgrunden är att det finns goda skäl att förstärka samspelet mellan lokala och regionala aktörer, nationella aktörer och de EU-fonder som finns tillgängliga för att genomföra prioriterade tillväxtskapande åtgärder.
4.2 Sammanfattande projektbeskrivning Tillväxtansvariga i Jämtland och Västernorrland samarbetar med Tillväxtverket i projektet Fondsamordning i Jämtland och Västernorrland. Avsikten är att förstärka det regionala tillväxtarbetet genom att öka samordningen av lokala, regionala och nationella mål och initiativ med stöd av EUs program. Målet är att fler initiativ där offentliga och privata aktörer samverkar skall komma till stånd. Metoden utgår från att ökad kunskap om sammanhållningspolitikens resurser ger förstärkt konkurrenskraft och ökade investeringar i näringslivet.
4.3 Syfte med projektet Syftet med projektet är att aktivt samordna tillväxtfrämjande insatser och förstärka synergierna mellan olika insatser som görs med syfte att förstärka lönsamheten och att öka konkurrenskraften i de båda länen. Arbetet sker i dialog med andra nationella aktörer inom området och arbetar med lokala och regionala aktörer. Målet är att hitta lokala och regionala anpassningar av tillväxtfrämjande insatser som möjliggör investeringar för att ta tillvara näringslivets potential. Tänkbara frågeställningar kan vara att finna gemensamma beröringspunkter mellan nationella resurser och prioriteringar i de regionala utvecklingsstrategierna. Prioriteringsprocesser utifrån angelägenhetsgrad, såsom: Integration; Bredband; Energi och klimat; Kartläggningar. Utreda vilken fond som passar för vilket ändamål; Samt att utifrån prioriterade behov ställa krav på förvaltande myndighet. Vad kan respektive fond hjälpa till med? Inriktningen på insatserna beslutas löpande i dialog med tillväxtverket, den regionala styrgruppen, tillväxtansvariga myndigheter och regionala intressenter.

4.4 Projektets mål

Projektet har som mål att påverka utformningen av projekt som syftar till att förverkliga de regionala utvecklingsstrategierna.

Fondsamordnaren, skall

- Hålla 20 informationstillfällen med regionala beslutsfattare
- Medverka till 10 informationsmöten rörande de EU-program som är tillgängliga i Jämtland och Västernorrland
- Medverka i utformningen av 20 ansökningar där samarbeten över länsgränsen, politikområden prioriteras.
- Medverka i 10 ansökningar där internationalisering är ett av huvudsyftena.
- Planera för anpassning av regionala styrdokument med syfte att förbättra kopplingen till Eus förändrade sammanhållningspolitik för kommande ramperiod och Nationell tillväxtpolitik.
- Organisera sex stycken event och dialogtillfällen mellan regional och nationell nivå när förutsättningar finns för sådana planerade strategiska möten.
- Långsiktigt mål är att de relevanta aktörerna med ägarskap till tillväxtutmaningarna i regionen skall öka sin delaktighet och potentiella kapacitet att finansiera och genomföra insatser till stöd för tillväxtarbetet i Jämtland och Västernorrland.

4.5 Projektets målgrupp

Målgrupperna är tillväxtansvariga myndigheter, och omfattar förtroendevalda, såväl som tjänstemän inom organisationerna.

- Nätverket "Fondöverskridande samverkan i Mellersta Norrland".
- Näringslivet, forskning, högre utbildning, offentliga näringslivsfrämjande aktörer
- Ideell sektor KKN-sektorn, NGOs, Samiska organisationer, nätverk för kvinnliga företagare.
- Processägare i berörda organisationer.

4.6 Projektorganisationen

En projektledare, med ansvar för genomförandet av prioriterade och beslutade aktiviteter. En Styrgrupp med ansvar för ledning och uppföljning av prioriterade och beslutade aktiviteter.

Referensgrupp inrättas med stöd av representanter för näringslivet. Förhoppningen är att knyta Handelskammaren Mitt till genomförandet tillsammans med en eller flera sektorsrepresentanter LRF/Samisk organisation/ m.fl.

Sammansättningen av grupperna förfogar projektägaren Region JH inte helt över, eftersom de per definition kommer att bli partssammansatta. Projektägaren kommer att efterfråga fler än en representant per medverkande organisation för att kunna balansera sammansättningen på ett sådant sätt att en rimlig representativitet kan uppnås, utifrån tillväxtverkets "Hållbarhetsguide för sökande".

Arbetsledning ges genom Region Jämtlands Härjedalens näringslivsenhet.

4.7 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning, inklusive beskrivning av de aktiviteter som tas upp under punkt 5

- Projektet inleds med en inventeringsfas vars syft är att beskriva det aktuella kunskapsläget och behovet av samordningsinsatser.
- I dialog med tillväxtansvariga, styrgrupp och tillväxtverket planeras insatser och aktiviteter utifrån en analys som baseras på den inventering som inleder arbetet.
- Programmet "organiserad strategisk dialog" ligger till grund för de konkreta insatser som fondsamordningsprojektet sedan genomför med stöd av inventeringen och analysen.

4.8 Projektavgränsning

Projektet Fondsamordning Jämtland Västernorrland arbetar i linje med tillväxtverkets program som syftar till en organiserad strategisk dialog mellan tillväxtverket och regionalt tillväxtansvariga i länen avseende regionalt tillväxtarbete. Projektets arbete planeras i dialog med tillväxtverkets regionalt ansvariga och den

styrgrupp som formeras med representanter för tillväxtansvariga och näringsliv. I programmet finns regleringar rörande arbetets inriktning, och dessa skrivningar utgör de ramar som verksamheten skall rymmas inom.

4.9 Koppling till det regionala näringslivet

All verksamhet som kan komma att utmynna ur det här projektet har en direkt koppling till näringslivet. Ett effektivt och samordnat arbete mellan fonderna och information om vilka möjligheter som finns att på bästa sätt arbeta med en utveckling av regionen för att uppnå fler företag, fler personer i arbete, fler besökare till regionen, fler företag som säljer utanför länet, är projektets hela syfte.

4.10 Koppling till andra projekt

4.11 Resultatspridning

Ökade kunskaper om sammanhållningspolitikens funktion som politiskt instrument, kopplingarna mellan sammanhållningspolitiken, den nationella nivåns verktyg och instrument och det stöd som dessa utgör för det regionala tillväxtarbetet är helt avgörande för de tillämpade projektens långsiktiga effekter. Spridning av resultat blir per definition svåra att kvantifiera och mäta, samtidigt som ökade kunskaper blir det huvudsakliga resultatet, när den ökade kunskapen omsätts i projektbaserat och projektfinansierat stöd till tillämpat tillväxtarbete.

4.12 Uppföljning/Utvärdering/Följeforskning

Fondsamordningen är ett meta-projekt där utfallet direkt kommer att kunna mätas av mot de mobiliserade partnerskapens förståelse och tillämpning av sammanhållningspolitiken.

5. Tid och aktivitetsplan för projektet
Aktiviteterna ska beskrivas/utvecklas under punkt 4.7

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Budgeterad kostnad
Projektstart	170101	170228	175 000
Inledning / Inventering av behov/ näringslivsdialog	170101	170231	958 000
Planering av konkreta kunskapshöjande insatser	170331	170630	915 000
Genomförande av konkreta kunskapshöjande insatser	170331	181031	1 252 000
Genomförande av utbildnings- och samordningsinsatser	170331	180930	500 000
Projektavslut redovisning av resultat	181001	181231	200 000
Insatser för något/några av de horisontella kriterierna			
Informationsspridning om verksamhet och resultat			
Projektutvärdering och slutredovisning, inklusive slutrapport			
Projektets start och slutdatum	2017-01-01	2018-12-31	4 000 000

6. Indikatorer

6.1 Indikator

	Kvinnor	Män	Antal
Antal arbetstillfällen som skapas av projektets genomförande, såväl inom själva projektet som externt (fördelat på kvinnor och män)			
Antal arbetstillfällen som bevaras som en följd av projektets genomförande, såväl inom själva projektorganisationen som externt (fördelat på kvinnor och män)			
Antal nystartade företag (fördelat på kvinnor o män)			
Antal nya företag med delat/mixat ägande			
Antal företag som deltar i projektet			
Antal personer som deltar i projektet förutom projektägarens personal (fördelade på kvinnor och män)			
Antal nya kommersiella produkter/tjänster/patent som följd av projektet			
Privat medfinansiering av projektet i kronor			
Antal etablerade partnerskap			16
Antal samverkansparter mobiliserade (Ej LP i regionen)			8

6.2 Kommentar till indikatorerna

Antal etablerade partnerskap
Regionalfonden 7
Interreg A 5
Interreg B 2
Interreg C 1
Horisont 2020 * Deltagande som partner 1
Antal samverkanspartner mobiliserade (Ej LP i regionen)
Interreg B 3

Interreg C 3
ESPON 1
Horisont 2020 1
Indikatorerna går ej att dela upp på män och kvinnor. Mobiliseringen utgörs i huvudsak av myndigheter. Region JH har litet eller inget inflytande över utsedda representanter från dessa myndigheter.

7. Horisontella kriterier

Vilken påverkan har projektet på jämställdhet

☒ - Syftar direkt till att öka jämställdheten
☐ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv
☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende jämställdhet inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller jämställdhet? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter jämställdheten?
4. Hur kommer projektet kvinnor och män till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.?
Projektet har inte i sig någon mätbar påverkan på de horisontella kriterierna men arbetar med att samordna och möjliggöra insatser som ska direkt påverka kriterierna genom fler nya projekt inom samtliga områden som är regionalt viktiga.

Vilken påverkan har projektet på integration och mångfald

☒ - Syftar direkt till att öka integration och mångfald
☐ - Har en övervägande positiv påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv
☐ - Har en övervägande negativ påverkan ur ett integrations- och mångfaldsperspektiv

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende integration och mångfald inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller integration och mångfald? **3.** På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter integration och mångfald? **4.** Hur kommer projektet olika grupper till godo vad gäller företagande, arbetstillfällen etc.
Projektet har inte i sig någon mätbar påverkan på de horisontella kriterierna men arbetar med att samordna och möjliggöra insatser som ska direkt påverka kriterierna genom fler nya projekt inom samtliga områden som är regionalt viktiga.

Vilken påverkan har projektet på miljön

☒ - Syftar direkt till att förbättra miljön
☐ - Har en övervägande positiv påverkan på miljön
☐ - Har en övervägande negativ påverkan på miljön

Besvara kortfattat följande fyra frågor:
1. Vilka mål finns avseende miljö inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå projektets mål när det gäller miljö?
3. På vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter miljön? **4.** Har projektet påverkan på något Natura 2000-område?
Projektet har inte i sig någon mätbar påverkan på de horisontella kriterierna men arbetar med att samordna och möjliggöra insatser som ska direkt påverka kriterierna genom fler nya projekt inom samtliga områden som är regionalt viktiga.

Vilken påverkan har projektet på folkhälsan (endast obligatorisk uppgift för Östra Mellansverige)

☒ - Syftar direkt till att förbättra folkhälsan
☐ - Har en övervägande positiv påverkan på folkhälsan
☐ - Har en övervägande negativ påverkan på folkhälsan

Besvara kortfattat följande tre frågor:
1. Vilka mätbara mål finns avseende folkhälsa inom projektet? **2.** Vilka aktiviteter planeras för att nå målen när det gäller folkhälsa?
3. på vilket sätt påverkar projektets resultat och effekter folkhälsan hos olika grupper?
Projektet har inte i sig någon mätbar påverkan på de horisontella kriterierna men arbetar med att samordna och möjliggöra insatser som ska direkt påverka kriterierna genom fler nya projekt inom samtliga områden som är regionalt viktiga.

8. Förväntade resultat

8.1 Förväntade resultat efter projektperioden

Ett planerat och systematiserat arbete med fondsamordning gör att olika utmaningar kan angripas i de instrument som är bäst lämpade för ändamålet. Ett allmänt problem är att regionernas starkaste aktörer plockar allt för lätt tillgängliga resurser från program som anses lättast att utvinna resurser från. Många av de utmaningar som regionen, myndigheterna och samhällssektorerna står inför påverkas lättast genom deltagande i de satsningar och nätverk som skapas för ändamålet i de internationella samarbetena.

Fondsamordningen bör leda till att självförtroendet ökar hos de aktörer som är mogna att agera på Europaarenan.
8.2 Förväntad verksamhet efter projektperioden Etableringen av fondsamordningskapacitet är en tämligen ny funktion hos tillväxtansvarig myndighet. Dels beroende på att sammanhållningspolitikens tillämpning är mer politisk och mera styrd i denna programperiod, dels beroende på att programmen sinsemellan är mycket mera lika än tidigare. Båda dessa faktorer gör att större krav på ställs på medverkande myndigheter och aktörer i genomförandet av insatser med stöd av programmet. Utan tvivel är resurser som investeras i fondsamordning utvecklande och stärker såväl den administrativa kapaciteten som den politiska kompetensen att arbeta med fonderna i genomförandet av programmens målsättningar.
8.3 Förväntade effekter på sikt Investeringen fondsamordningskapacitet är sannolikt en helt nödvändig insats för att skapa förutsättningar för genomföra regionala målsättningar såsom de fastställts i regionala styrdokument, såväl som de övergripande målsättningarna i sammanhållningspolitiken med hänsyn tagen till den nationella strategin. Ett samlat och samordnat arbete med mobilisering av partnerskap och omsättning av visioner till konkreta satsningar gör även att de horisontella kriterierna kan inarbetas i planerade satsningar och få ett bättre genomslag i programgenomförandet.

9. Kostnadsbudget (Fyll endast i årtalen, beloppen hämtas automatiskt när du fyller i Specifikation av kostnader punkt 13-19)					
Kostnader	**År 2017**	**År 2018**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Personal	1 109 760	1 109 760			2 219 520
Köp av tjänst	355 690	355 690			711 380
Lokalkostnader	33 000	33 000			66 000
Resekostnader	59 550	59 550			119 100
Övriga kostnader	350 000	334 000			684 000
Indirekta kostnader Schablon 20%, max 100 000 kr	100 000	100 000			200 000
Faktiska kostnader	2 008 000	1 992 000	0	0	4 000 000
Offentliga bidrag i annat än pengar					0
Summa totalt	2 008 000	1 992 000	0	0	4 000 000

10. Finansieringsplan					
10.1 Offentlig finansiering					
Kontant finansiering	**År 2018**	**År 2019**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
Region JH	502 000	498 000			1 000 000
Länsstyrelsen	502 000	498 000			1 000 000
Tillväxtverket	1 004 000	996 000			2 000 000
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa kontant finansiering	2 008 000	1 992 000	0	0	4 000 000
Offentliga bidrag i annat än pengar					
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Summa offentliga bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0	4 000 000

10.2 Privat kontant finansiering					
	År 20	**År 20**	**År 20**	**År 20**	**Totalt**
					0
					0
					0
					0
Summa	0	0	0	0	0

10.4 Summa total finansiering

	År 2017	År 2018	År 20	År 20	Totalt
	2 008 000	1 992 000	0	0	4 000 000

11. Bilagor för en komplett ansökan

Nummer	Bilaga
	Specifikation av kostnader
	Underlag som styrker vem/vilka som har rätt att företräda den sökande
	Uppgift om mervärdesskattskyldighet
	Underlag som styrker lokalkostnader
	Beräkningsunderlag och specifikation för indirekta kostnader (OH)

12. Tillkommande bilagor

Nummer	Bilaga
	Upphandlingspolicy/Upphandlingsunderlag
	Redogörelse för allt annat stöd av mindre betydelse som sökande, och/eller i projektet ingående företag mottagit under innevarande och föregående två beskattningsår.

Underskriven ansökan med bilagor lämnas/skickas in till:
Regional utveckling
Box 654
831 27 ÖSTERSUND

Specifikation av kostnader

Bilaga

13. Personal				
Egen personal, namn/befattning	Månadslön inkl lönebikostnader	Sysselsättningsgrad (0-1 ex 0,75)	Antal månader	Total kostnad
Projektledare	42 000	1	24	1 456 560
Projektresurs Länsstyrelsen	40 000	0,20	24	277 440
Projektresurs Region JH	40 000	0,20	24	277 440
Ekonom	30 000	0,20	24	208 080
Summa personal				2 219 520

13.1 Personal fördelat per år					
	År 2017	År 2018	År	År	Totalt
Summa fördelat per år	1 109 760	1 109 760			2 219 520

14. Köp av tjänst (konsult)	
Ange typ av tjänst/namn på anlitat företag	Total kostnad
Sakkunskap – Målstyrning, Samverkan – Östersjöprogrammet, Horizon 2020, Inter-reg A, B, C	361 380
Upphandlas efter behov och informationsaktiviteter	
Informationstjänster – kommunikation, information, Webb och trycksaker	350 000
Summa köp av tjänst	711 380

14.1 Köp av tjänst fördelat per år					
	År 2017	År 2018	År	År	Totalt
Summa fördelat per år	355 390	355 690			711 380

15. Lokalkostnader	
Ange typ av lokal	Total kostnad
Kontorslokal	66 000
Summa lokalkostnader	66 000

15.1 Lokalkostnader fördelat per år					
	År 2017	År 2018	År	År	Totalt
Summa fördelat per år	33 000	33 000			66 000

16. Resekostnader		
Ange resans syfte och antal		**Total kostnad**
Kommunbesök 2 resor/år á 15 kommuner		39 100
Stockholm 4 resor/år		40 000
Bryssel 1 resa/år		40 000
Summa investeringar		119 100

16.1 Resekostnad per år					
	År 2017	**År 2018**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år	59 550	59 550			119 100

17. Övriga kostnader	
Ange typ av kostnad	**Total kostnad**
Konferenser – Informationsmöten med aktuella föreläsare, dialogmöten, se bifogat underlag	684 000
Eventuella resekostnader	
Eventuella indirekta kostnader (OH), bifoga beräkningsunderlag med specifikation	200 000
Summa övriga kostnader	884 000

17.1 Övriga kostnader fördelat per år					
	År 2017	**År 2018**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år	450 000	434 000			884 000

18. Intäkter i projektet	
Ange typ av Intäkt	**Total kostnad**
Summa intäkter i projektet	0

18.1 Intäkter i projektet fördelat per år					
	År	**År**	**År**	**År**	**Totalt**
Summa fördelat per år					0

19. Offentliga bidrag i annat än pengar			
	Antal tim/enheter	Värde per tim/enhet	Summa
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Summa offentliga bidrag i annat än pengar			0

19.1 Offentliga bidrag i annat än pengar fördelat per år					
	År	År	År	År	Totalt
Summa fördelat per år					0

8

Granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden

RUN/25/2016

§183

Granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden (RUN/25/2016)

Sammanfattning

Ärendet behandlades på regionala utvecklingsnämnden den 3 maj 2016, § 86, då beslutet blev följande:
REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS BESLUT
1. Regionala utvecklingsnämnden ger förvaltningschef i uppdrag att till nämndens sammanträde den 13 december 2016 redovisa de åtgärder som vidtas med anledning av revisorernas granskning.
2. Åtgärderna skall innefatta tydliga rutiner och ansvarsfördelning för styrning och ledning av projekt.
3. Uppdrag ges till förvaltningschefen att hos ansvariga chefer för den gemensamma regionstaben säkerställa att förvaltningens och projektens behov av kunniga ekonomer tillgodoses.
Förvaltningschef Anders Byström, näringslivsstrateg Sven Winemark samt förvaltningscontroller Arne Nilsson föredrog de insatser som gjorts för arbetsutskottet under följande rubriker:
Bakgrund
Vad är ett projekt?
Medfinansiering av andra huvudmäns projekt
Projektets faser och beslutspunkter
Dokumentation
Projektets mål
Roller och ansvar
- Beställare
- Projektledare
- Styrgrupp
- Projektgrupp och -deltagare
- Referensgrupper och -personer
- Projektekonom
- Projektkommunikatör

Återrapportering till nämnden

Viktiga verktyg
- Riskanalys
- Kommunikationsplan
- Aktivitetsplan
- Anvisning - Ekonomiadministration av projekt bedrivna inom RUF

Beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämnden §85
- Granskning av projektverksamheten inom regional utveckling
- Projektplan för granskning av Regionala utvecklingsnämnden - en granskning av projektverksamheten

§ 86 Svar på granskning av projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämnden (RUN/25/2016)

Ärendebeskrivning

Regionens revisorer har granskat om regionala utvecklingsnämnden har en tillfredställande styrning och kontroll av efterlevnaden av regelverk för projektverksamheten. Av granskningen framgår bl.a. att –
Det finns en upparbetad kunskap om de krav som stödgivarna ställer samt ett systematiskt tillvaratagande av genomförda kontroller av efterlevnaden av regelverket.
Det saknas dock regelmässiga återrapporteringar till nämnden.
Det saknas internkontrollplan för 2015.

Revisorerna anser att styrningen bör förbättras så att resultat och erfarenheter tillvaratas i större utsträckning samt att det saknas tydliga rutiner och ansvarsfördelning för styrning och ledning av projekt som uppbär extern finansiering.

Revisorernas granskning ger värdefull kunskap för att nämnden att förbättra styrning och granskning av projekt. Nämnden kommer därför att noggrant gå igenom revisorernas granskning för att se vilka åtgärder som bäst motsvarar revisorernas syn på förbättringar.

Arbetet med uppdraget påbörjas omedelbart och redovisas på regionala utvecklingsnämndens sammanträde i december månad 2016.

Beslutsunderlag

Granskning av projektverksamheten inom Regionala utvecklingsnämnden

Förvaltningschefens förslag

Förvaltningschefen föreslår arbetsutskottet
Arbetsutskottet föreslår Regionala utvecklingsnämnden

1. Regionala utvecklingsnämnden ger förvaltningschef i uppdrag att till nämndens sammanträde den 13 december 2016 redovisa de åtgärder som vidtas med anledning av revisorernas granskning.

2. Åtgärderna skall innefatta tydliga rutiner och ansvarsfördelning för styrning och ledning av projekt.

Förslag till beslut på mötet

Ordförande föreslår en tredje beslutspunkt:

3. Uppdrag ges till förvaltningschefen att hos ansvariga chefer för den gemensamma regionstaben säkerställa att förvaltningens och projektens behov av kunniga ekonomer tillgodoses.

Beslutsgång

Ordförande ställer fråga på och finner att arbetsutskottet bifaller yrkandet.

ARBETSUTSKOTTETS BESLUT

Arbetsutskottet föreslår Regionala utvecklingsnämnden

1. Regionala utvecklingsnämnden ger förvaltningschef i uppdrag att till nämndens sammanträde den 13 december 2016 redovisa de åtgärder som vidtas med anledning av revisorernas granskning.

2. Åtgärderna skall innefatta tydliga rutiner och ansvarsfördelning för styrning och ledning av projekt.

3. Uppdrag ges till förvaltningschefen att hos ansvariga chefer för den gemensamma regionstaben säkerställa att förvaltningens och projektens behov av kunniga ekonomer tillgodoses.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS BESLUT

1. Regionala utvecklingsnämnden ger förvaltningschef i uppdrag att till nämndens sammanträde den 13 december 2016 redovisa de åtgärder som vidtas med anledning av revisorernas granskning.

2. Åtgärderna skall innefatta tydliga rutiner och ansvarsfördelning för styrning och ledning av projekt.

3. Uppdrag ges till förvaltningschefen att hos ansvariga chefer för den gemensamma regionstaben säkerställa att förvaltningens och projektens behov av kunniga ekonomer tillgodoses.

Utdrag till

Revisorerna

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

2016 -01- 1 3

Dnr 1 (3) .../...../20.....

JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

PROJEKTPLAN

Revisionskontoret

2016 - 01 - 11

Dnr: Rev/33/2015

Jan-Olov Undvall
Certifierad kommunal revisor
Tfn: 063-147524

Projektplan för granskning av Regionala utvecklingsnämnden – en granskning av projektverksamheten

BAKGRUND

Enligt kommunallagen ligger det i nämndens ansvar att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat och det regelverk som i övrigt gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att den interna kontrollen är tillräcklig

En väsentlig del av Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bedrivs i projektform. En betydande andel av dessa projekt finansieras med externa medel. Projekt som erhåller extern finansiering i form av t.ex. EU- bidrag styrs av ett flertal regler. Regelefterlevnad har därför en väsentlig betydelse för projektets genomförande.

Om inte regelverket följs riskerar detta att projektet inte kan slutföras, eller att Region J/H medfinansiering av projektet blir större än vad som beslutats. Region J/H riskerar också att i efterhand, i vissa fall upp till 10 år, bli återbetalningsskyldig till projektfinansiären om inte regelverket följts.

SYFTE

Granskningens övergripande syfte är att ta reda på om Regionala utvecklingsnämnden har en tillfredsställande styrning och kontroll av efterlevnaden av regelverket för projektverksamhet.

Granskningen har följande revisionsfrågor:

- Finns tydliga rutiner, riktlinjer och ansvarsfördelning för projektledning avseende projekt som uppbär extern finansiering?
- Finns tydliga rutiner och riktlinjer för medfinansiering av projekt?
- Finns en tillfredsställande egenkontroll i följande avseenden?
    - efterlevnaden till det regelverk som extern finansiering medför?
    - uppföljning av egenkontrollen?
    - systematiskt tillvaratagande av resultatet av egenkontrollen så att förbättringsåtgärder vidtas?
    - redovisning av egenkontrollen till nämnden?

REVISIONSKRITERIER

- Kommunallagen (1991:900)
- Internkontrollreglemente LS/1477/2014
- Regionplan 2015-2017
- Andra fullmäktige beslut som har betydelse för granskningen
- Internkontrollplan

ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Ansvarig nämnd är Regionala utvecklingsnämnden.

METODER

Granskningen utförs genom dokumentanalys och intervjuer.

PROJEKTORGANISATION

Granskningen genomförs av extern konsult under ledning av Revisionskontoret.

PRÖVNING AV DEN SAKKUNNIGES OBEROENDE OCH INTEGRITET

En prövning har gjorts och det finns inga omständigheter som bedöms kan rubba förtroendet för den sakkunniges oberoende och integritet.

TIDPLAN OCH RESURSER

Granskningen påbörjas under december 2015 och beräknas kunna slutföras mars 2016

INTRODUKTION OCH AVRAPPORTERING

Introduktion av granskningen sker i form av mail till förvaltningschefen för regionala utvecklingsförvaltningen och regiondirektören.

Avrapportering sker dels i skriftlig form, dels i muntlig form till de förtroendevalda revisorerna och verksamhetsansvariga. Den skriftliga rapporteringen skall upprättas med följsamhet till SKYREVs rekommendation om dokumentation av revisionsprojekt (Ru4).

KVALITETSSÄKRING

Konsulten har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Revisionsdirektören har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

UNDERTECKNANDE OCH GODKÄNNANDE

Datum 2016- 01-11

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Datum 2016- 01-11

Annelie Bengtsson
Ordförande

Regionens revisorer

2016-03-21

Dnr: REV/33/2015

Jan-Olov Undvall
Tfn: 063- 147524

Regionala utvecklingsnämnden

Granskning av projektverksamheten inom Regionala utvecklingsnämnden

På vårt uppdrag har revisionskontoret genom Deloitte genomfört en övergripande granskning av om Regionala utvecklingsnämnden har en tillfredsställande styrning och kontroll av efterlevnaden av regelverket för projektverksamheten.

Resultatet av granskningen redovisas i bifogad granskningsrapport.

Nedan redovisar vi några av granskningens iakttagelser och bedömningar:

- Vi kan inledningsvis konstatera att det inom förvaltningen finns en upparbetad kunskap om det krav som stödgivarna ställer. Det sker också ett systematiskt tillvaratagande av genomförda kontroller av efterlevnaden av regelverket så att förbättringsåtgärder vidtas. Det sker dock ingen regelmässig återrapportering av kontrollerna till nämnden under projektperioden eller i samband med slutrapportering av projekten.

- Det saknas rutiner för hur projekten ska återrapporteras till nämnden. I dagsläget sker uppföljning och utvärdering i huvudsak på projektnivå enligt de krav som stödgivarna ställer. Nämnden bör fastställa rutiner för att på ett systematiskt sätt följa upp och analysera projektverksamheten. Analyserna bör omfatta både resultat av enskilda projekt som den samlade projektverksamheten.

- Nämnden har under 2015 inte tagit fram någon internkontrollplan och därmed inte efterlevt reglementen för nämnden. Vi har dock noterat att förslag till internkontroll plan för 2016 har behandlats vid nämnden sammanträde.

- Styrningen av projektverksamheten behöver förbättras så att resultatet och erfarenheterna av projektverksamheten tillvaratas i större utsträckning. Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan projekten skulle kunna leda till ett bättre resultat sett till den samlade projektverksamheten.

- Det saknas tydliga rutiner, riktlinjer och ansvarsfördelning för styrning och leding av projekt som uppbär extern finansiering. Nämnden bör därför vidta åtgärder och förtydliga projektledarnas ansvar och vilka förväntningar som följer av projektledarrollen.

Vi emotser senast den 2:a maj 2016 en redovisning av vilka åtgärder som Regionala utvecklingsnämnden vidtar eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

För revisorerna i Region Jämtland Härjedalen

Annelie Bengtsson
Ordförande

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Bilaga
Rapporten Granskning av projektverksamheten inom Regionala utvecklingsnämnden.

Kopia till
Fullmäktiges presidium
Regionstyrelsen
Regiondirektören
Förvaltningschef för Regionala utvecklingsnämnden

Deloitte.

Granskning av projektverksamheten

Regionala utvecklingsnämnden
Region Jämtland Härjedalen

Februari 2016

Innehåll

Innehåll 2

Sammanfattning 3

1. Inledning 5

Uppdrag och bakgrund 5

Syfte och revisionsfrågor 5

Revisionskriterier 5

Metod 5

2. Granskningsresultat 7

Ansvarsfördelning 7

Riktlinjer för medfinansiering av projekt 8

Uppföljnings- och kontrollrutiner 9

Kontroll av projektdokument 9

3. Bedömning och rekommendationer 11

Sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

På uppdrag av Region Jämtland Härjedalens revisionskontor har Deloitte granskat projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde.

Syfte

Syftet med granskningen har varit ge de förtroendevalda revisorerna underlag för bedömning av om regionala utvecklingsnämnden har en tillfredsställande styrning och uppföljning av efterlevnaden av regelverken för projektverksamhet.

I denna granskning har revisionskriterierna huvudsakligen utgjorts av kommunallagen och interna styrdokument.

Svar på syfte och revisionsfrågor

Vi bedömer att regionala utvecklingsnämndens styrning och uppföljning av projektverksamheten bör förbättras.

Revisionsfråga	Bedömning
• Finns tydliga rutiner, riktlinjer och ansvarsfördelning för projektledning avseende projekt som uppbär extern finansiering?	Nej. Vi har noterat att det inte finns någon generell reglering av projektledarnas ansvar eller vilka förväntningar som följer av en projektledarroll inom Region Jämtland Härjedalen. Vid intervjuerna har det framkommit att synen på projektledarnas roll och ansvar varierar.
• Finns tydliga rutiner och riktlinjer för medfinansiering av projekt?	Delvis. I delegationsbestämmelserna har nämnden reglerat vilka som är behöriga att fatta olika beslut avseende projektverksamheten. Utöver nämndens verksamhetsplan finns inga övergripande interna styrdokument som beskriver hur projektarbete ska bedrivas inom Region Jämtland Härjedalen.
• Finns en tillfredsställande interkontroll i följande avseenden?	
– Efterlevnaden till det regelverk som extern finansiering medför?	Ja. Vi bedömer att det inom förvaltningen finns en tillräcklig kunskap om de krav som stödgivarna ställer.
– Uppföljning av interkontroller?	Nej. Nämnden har under år 2015 inte efterlevt reglementet för nämnden när det gäller upprättande av internkontrollplan. I dagsläget sker uppföljning och utvärdering i huvudsak på projektnivå enligt de krav som stödgivarna ställer
– Systematiskt tillvaratagande av resultatet av genomförda kontroller så att förbättringsåtgärder vidtas?	Ja. De ekonomiadministrativa rutinerna skapar goda förutsättningar för att avvikelser vid projektgenomförandet, som kan få ekonomiska följder, fångas upp.

– Redovisning av resultat av genomförda internkontroller till nämnden?	Nej. Det saknas rutiner för återrapportering till nämnden.

Rekommendationer

- Nämnden bör överväga om det finns behov av riktlinjer för hur projekt ska bedrivas.
- De projekt som bedrivs inom nämndens ansvarsområde bör återrapporteras regelbundet till nämnden.
- Nämnden bör fastställa rutiner för att på ett systematiskt och regelbundet sätt följa upp och analysera projektverksamheten. Analyserna bör omfatta både resultat av enskilda projekt och den samlade projektverksamheten.
- Nämnden bör överväga behovet av att förtydliga projektledarnas ansvar och vilka förväntningar som följer av projektledarrollen.

Östersund 2016-02-29

DELOITTE AB

Mattias Holmetun
Certifierad kommunal revisor

Veronica Blank
Certifierad kommunal revisor

1. Inledning

Uppdrag och bakgrund

Enligt kommunallagen ligger det i nämndens ansvar att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat och de regelverk som i övrigt gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att den interna kontrollen är tillräcklig.

En väsentlig del av regionala utvecklingsnämndens verksamhet bedrivs i projektform. En betydande andel av dessa erhåller extern finansiering i form av t.ex. EU-bidrag och styrs av ett flertal regelverk. Regelefterlevnad har därför en väsentlig betydelse för projektets genomförande.

Om inte regelverket följs medför det en risk för att projektet inte kan slutföras, eller att Region Jämtland Härjedalens medfinansiering av projektet blir större än vad som beslutats. Region Jämtland Härjedalen riskerar också att i efterhand bli återbetalningsskyldig till projektfinansiären om inte regelverket följs.

På uppdrag av Region Jämtland Härjedalens revisionskontor har Deloitte granskat projektverksamheten inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för bedömning av om regionala utvecklingsnämnden har en tillfredsställande styrning och kontroll av efterlevnaden av regelverken för projektverksamhet.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Finns tydliga rutiner, riktlinjer och ansvarsfördelning för projektledning avseende projekt som uppbär extern finansiering?
- Finns tydliga rutiner och riktlinjer för medfinansiering av projekt?
- Finns en tillfredsställande interkontroll i följande avseenden?
  - Efterlevnaden till det regelverk som extern finansiering medför?
  - Uppföljning av interkontroller?
  - Systematiskt tillvaratagande av resultatet av genomförda kontroller så att förbättringsåtgärder vidtas?
  - Redovisning av resultat av genomförda internkontroller till nämnden?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

I denna granskning har revisionskriterierna huvudsakligen utgjorts av kommunallagen, regionplan 2015-2017 och reglemente för regionala utvecklingsnämnden.

Metod

Regionens styrande dokument har inhämtats och analyserats. Intervjuer har genomförts med tjänstemän vid regionens stab samt vid regionala utvecklingsförvaltningen. Totalt har tio personer intervjuats. Intervjuerna har kompletterats med inhämtande av skriftliga svar på frågor.

För att bedöma om regionala utvecklingsnämnden har en tillfredsställande uppföljning av efterlevnaden av regelverken för projektverksamhet har nämndens protokoll och

dokumentation från ett urval av pågående projekt granskats. Urvalet av projekt har gjorts av Region Jämtland Härjedalens revisionskontor.

Vi har även granskat räkenskapsinformation avseende differenser mellan rekvirerade och erhållna bidrag för år 2015.

De intervjuade har getts möjlighet att sakgranska rapporten.

Kontaktperson vid Region Jämtland Härjedalens revisionskontor har varit Jan-Olov Undvall.

2. Granskningsresultat

Ansvarsfördelning

Regional utvecklingsnämnd

Regionala utvecklingsnämndens ansvar omfattar bland annat[1]:

- de regionala utvecklingsfrågorna i regionen,
- regionens kulturverksamhet i regionen,
- internationella frågor,
- arbete med frågor om klimat, energi och miljö, ur ett regionalt perspektiv,
- arbete med frågor om jämställdhet och mångfald ur ett regionalt perspektiv och enligt uppdrag från staten.

Av nämndens verksamhetsplan[2] framgår att projektverksamheten är en viktig del i arbetet med att bidra till utvecklingen mot regionens mål, den regionala utvecklingsstrategin och EU:s tillväxtstrategi, Europa 2020.

Nämnden kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare i nämnden eller åt en anställd att fatta beslut på nämndens vägnar. Sådan delegation kan avse ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.[3]

Under den granskade perioden (2015) har nämnden haft tre versioner av delegationsbestämmelser.[4]

Av delegationsbestämmelserna framgår att beslut om att delta i projekt ska fattas av nämnden i de fall regionens medfinansiering överstiger 300 000 kr.

I enlighet med kommunallagen[5] ansvarar den regionala utvecklingsnämnden för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta understryks av reglementet för nämnden där det även stadgas att nämnden årligen ska fastställa en plan för och följa upp den interna kontrollen. Någon internkontrollplan för år 2015 har inte uppvisats vid vår förfrågan.

Bland handlingarna till nämndens sammanträde den 1 mars finns ett förslag till internkontrollplan för år 2016. Av förslaget framgår att det identifierats en risk avseende "grundfinansiering för uppdrag vilka startar som projekt och som får en viktig roll i den regionala utvecklingen". I övrigt framgår inte av sammanträdeshandlingarna i vilken utsträckning risker avseende nämndens projektverksamhet har analyserats.

Förvaltningschef

Av nämndens delegationsbestämmelser[6] framgår förvaltningschefens rätt att fatta beslut avseende projektärenden:

- Medfinansiering inom fastställd målsättning upp till 300 000 kronor.
- Representera Region Jämtland Härjedalen i de projekt och nätverk som regionförbundet beslutat medverka i.

---

[1] Reglemente för Regional utvecklingsnämnd, LS/185/2014, RS/1684/2015
[2] Verksamhetsplan och budget för regionala utvecklingsnämnden 2015-2017, RS/453/2014
[3] 6 kap, 33-38 §§, Kommunallag (1991:900)
[4] Delegationsbestämmelser för regionala utvecklingsnämnden, RUN/6/2015, RUN/305/2015
[5] 6 kap, 7 §, Kommunallag (1991:900)
[6] Delegationsbestämmelser för regionala utvecklingsnämnden, RUN/6/2015, RUN/305/2015

- Representera Region Jämtlands Härjedalen/Regionala utvecklingsnämnden vid projektredovisningar, lägesrapporter och begäran om utbetalning till Tillväxtverket, ESF-rådet och andra myndigheter och organisationer som beviljat stöd.

Det framgår även att förvaltningschefen får vidaredelegera beslutanderätten i dessa ärenden.

Områdeschef

I nämndens delegationsbestämmelser regleras även områdeschefernas befogenheter att fatta beslut som rör projekt-verksamheten. Av bestämmelserna framgår att områdeschef bland annat har rätt att:

- Underteckna ansökan om projekt om beslut är fattat av regionstyrelsen/arbetsutskottet/förvaltningschef (där det inte finns krav på firmatecknare).
- Underteckna ansökan om projekt som ryms inom verksamhetsplan och årsbudget.
- Representera regionförbundet i de projekt och nätverk som Region Jämtland Härjedalen beslutat medverka i.
- Upphandla varor och tjänster.
- Anställa personal till projekt.

Enligt uppgift har områdescheferna, enligt första punkten ovan, även rätt att underteckna projektredovisningar, lägesrapporter och begäran om utbetalning som skickas till stödgivarna.

Projektledare

Enligt de intervjuade ansvarar projektledarna för den dagliga ledningen av de enskilda projekten i enlighet med stödgivarnas beslut. Ansvaret omfattar kontroll av att projektaktiviteter och upparbetade kostnader är förenliga med villkoren för stödet. Projektledarna ansvarar i normalfallet för att, inför områdeschefens attest, godkänna att varan eller tjänsten faktiskt har beställts och levererats.

Någon allmän uppdrags-/arbetsbeskrivning över vad som förväntas av en projektledare inom regionen finns inte. Vid intervjuerna har det framkommit att projektledarnas ansvar i vissa fall upplevs som otydligt, framförallt när det gäller ansvarsfördelningen mellan projektledare och projektekonom/ projektadministratör.

Riktlinjer för medfinansiering av projekt

Av regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan framgår att varje projekt ska ha mål som styr mot målen i den regionala utvecklingsstrategin och andra styrande dokument.

Enligt de intervjuade finns det i övrigt inte någon specifik policy, riktlinjer eller liknande övergripande styrdokument som beskriver hur projektarbete ska bedrivas inom Region Jämtland Härjedalen.

Vid intervjuerna har det framkommit synpunkter om att styrningen av projektverksamheten inom Region Jämtland Härjedalen skulle kunna förbättras så att resultat och erfarenheter från regionens olika projekt tas tillvara i större utsträckning. Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan projekten skulle, enligt de intervjuade, kunna leda till ett bättre resultat sett till den samlade projektverksamheten.

Det efterfrågas även ett bättre övergripande stöd för arbetet med att implementera resultaten från projekten i ordinarie verksamhet. Som tidigare nämnts lyfts detta område även i förslaget till internkontrollplan för 2016. Där framgår att svårigheter med att ordna grundfinansiering för uppdrag som startar i projektform kan få allvarliga konsekvenser för den regionala utvecklingen.

Uppföljnings- och kontrollrutiner

Kraven från stödgivarna avseende uppföljning och återrapportering av projektens verksamhet och ekonomi regleras i villkoren för de erhållna bidragen. För återrapporteringen tillhandahåller stödgivaren, i de flesta fall, fastställda formulär eller webbaserade rapporteringsverktyg.

Ekonomiadministrativa rutiner

I organisationen för varje enskilt projekt ingår en projektekonom som sköter det ekonomiadministrativa arbetet. Omfattningen av dessa tjänster varierar mellan de olika projekten. Varje ekonom har oftast hand om ekonomiadministrationen i flera projekt.

För ekonomiadministrationen av projekt inom nämndens verksamhetsområde finns dokumenterade rutiner som tillämpas på nämndens samtliga projekt.[7] Rutinerna omfattar bland annat hanteringen av olika kostnadstyper, leverantörsfakturor, medfinansiering, månadsredovisningar och eventuella projektdifferenser.

I rutindokumentationen understryks vikten av att de villkor som respektive stödgivare ställer efterlevs. I annat fall riskerar beviljat stöd att reduceras eller utebli helt. För att säkerställa att fordringarna i balansräkningen är rättvisande har rutiner för löpande avstämning upprättats. Rutinen med löpande avstämningar syftar även till att ge projektledningen viktiga signaler om eventuella avvikelser i projektgenomförandet.

Rutinen med löpande avstämningar innebär bland annat att:

- det vid ansökan om utbetalning görs en avstämning mellan ansökt belopp och bokförd fordran,
- stödgivarens beslut om utbetalning stäms av mot bokförd fordran och eventuella differenser utreds,
- en sista avstämning görs när stödet bokförts på aktuellt bankgiro.

Eventuella differenser mellan ansökt och erhållet belopp bokförs på särskilt konto.

Enligt de intervjuade pågår en revidering av rutindokumentationen utifrån förändringar i regelverken för EU-programmen. Till exempel har reglerna för gemensamma kostnader (over head) och personalkostnader ändrats så att de utgår i form av schabloner och standardkostnader istället för faktisk kostnad.

Differenser mellan ansökt och erhållet belopp

2015 Regionala utvecklingsnämnden
Externa intäkter i projekt: 21 481 tkr

Bokförda differenser: 288 tkr

Differens i %: 1,3

2014 Regionförbundet Jämtlands län
Externa intäkter i projekt: 36 996 tkr

Bokförda differenser: 209 tkr

Differens i %: 0,6

Nämndens uppföljning

Som nämnts tidigare finns inga övergripande styrdokument som beskriver hur projektarbete ska bedrivas inom Region Jämtland Härjedalen. Det finns inte heller några dokumenterade rutiner för nämndens uppföljning av de projekt som nämnden ansvarar för eller medfinansierar via regionbidraget.

Enligt de intervjuade finns inga rutiner för hur och när rapportering av projekten ska ske till nämnden, varken under projektens gång eller vid slutrapportering/utvärdering av projektens resultat och effekter.

Kontroll av projektdokument

De projekt som bedrivs inom nämndens ansvarsområde finns registrerade i en projektdatabas. Enligt uppgift registreras samtliga projekt i databasen, både beviljade och ej beviljade.

Ett urval av pågående projekt[8] har granskats avseende efterlevnaden av, vid respektive tidpunkt, gällande delegationsordning. Granskning har skett av:

- ansökan om stöd,

[7] Ekonomiadministration av utvecklingsprojekt inom regional utveckling
[8] RUN/451/2015, RUN/653/2015, RUN/655/2015, RUN/978/2015, RUN/1166/2015, RUN/1170/2015

- ansökan om utbetalning,
- dokumentation från upphandling.

Vi har vid denna granskning inte noterat några avvikelser.

3. Bedömning och rekommendationer

Rekommendationer

- Nämnden bör överväga om det finns behov av riktlinjer för hur projekt ska bedrivas.
- De projekt som bedrivs inom nämndens ansvarsområde bör återrapporteras regelbundet till nämnden.
- Nämnden bör fastställa rutiner för att på ett systematiskt och regelbundet sätt följa upp och analysera projektverksamheten.

  Analyserna bör omfatta både resultat av enskilda projekt och den samlade projektverksamheten.
- Nämnden bör överväga behovet av att förtydliga projektledarnas ansvar och vilka förväntningar som följer av projektledarrollen.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att regionala utvecklingsnämndens styrning och uppföljning av projektverksamheten bör förbättras.

Ramarna för projekt med extern finansiering, till exempel i form av EU-medel och så kallade 1:1 medel, är reglerade i programdokument, förordningar och föreskrifter samt i besluten från stödgivarna. Med dessa projekt följer krav från stödgivaren på uppföljning och utvärdering av de enskilda projekten.

Vi bedömer att det inom förvaltningen finns en tillräcklig kunskap om de krav som stödgivarna ställer. De ekonomiadministrativa rutinerna skapar goda förutsättningar för att avvikelser vid projektgenomförandet fångas upp. För att stärka nämndens styrning och uppföljning bör uppkomna projektdifferenser återrapporteras regelbundet.

Utöver nämndens verksamhetsplan finns inga övergripande interna styrdokument som beskriver hur projektarbete ska bedrivas inom Region Jämtland Härjedalen.

Vid intervjuerna har det framkommit signaler om att styrningen av projektverksamheten skulle kunna förbättras så att resultat och erfarenheter från regionens olika projekt tas tillvara i större utsträckning. Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan projekten skulle, enligt de intervjuade, kunna leda till ett bättre resultat sett till den samlade projektverksamheten. Det efterfrågas även ett bättre stöd för arbetet med att implementera resultaten från projekten i ordinarie verksamhet.

Det saknas rutiner för hur projekten ska återrapporteras till nämnden. I dagsläget sker uppföljning och utvärdering i huvudsak på projektnivå enligt de krav som stödgivarna ställer. Det sker dock ingen regelmässig återrapportering till nämnden under projektperioden eller i samband med slutrapportering av projekten.

För sin styrning och uppföljning av projektverksamheten bör nämnden ha en samlad bild över vilka projekt som pågår och hur dessa är kopplade till Region Jämtland Härjedalens fastställda mål. Vidare behöver nämnden följa upp och utvärdera effekter och ekonomiska resultat på ett regelbundet och systematiskt sätt, både avseende de enskilda projekten och den samlade projektverksamheten.

För en effektiv verksamhet och en god intern kontroll är det av vikt att ansvarsfördelningen är klargjord, dokumenterad och kända av samtliga berörda. I delegationsbestämmelserna har nämnden reglerat vilka som är behöriga att fatta olika beslut avseende projektverksamheten. Vi har vid vår granskning inte funnit några omständigheter som tyder på att dessa bestämmelser inte efterlevs.

Vi har noterat att det inte finns någon generell reglering av projektledarnas ansvar eller vilka förväntningar som följer av en projektledarroll inom Region Jämtland Härjedalen. Vid intervjuerna har det framkommit att synen på projektledarnas roll och ansvar varierar.

Nämnden har under år 2015 inte efterlevt reglementet för nämnden när det gäller upprättande av internkontrollplan. Vi har dock noterat att ett förslag till internkontrollplan för år 2016 behandlas vid nämndens sammanträde den 1 mars 2016.

Vi har noterat att det har genomförts en organisationsförändring avseende regionens stabsorganisation. Vi har inte kunnat bedöma hur denna omorganisation kommer att påverka den interna kontrollen i regionala utvecklingsnämndens projektverksamhet.

About Deloitte

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related companies. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte's more than 220,000 professionals are committed to making an impact that matters.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2016 Deloitte AB

9

Bidragsfördelning till externa organisationer 2017

RUN/460/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-11

Kultur
Jimmy Eriksson
Tfn: 063-146703
E-post: jimmy.eriksson@regionjh.se

RUN/460/2016

Bidragsfördelning till externa organisationer 2017

Ärendebeskrivning

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (Jll 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2017 har 9,86 mkr avsatts för ändamålet inom Kulturens ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer, fastställda 2013-12-16 med komplettering 2014-09-08 gäller för bidragsfördelningen.

Bidraget till Studieförbunden fördelas genom anslag till Bildningsförbundet Mittnorrland samt till SISU i särskild ordning. Då SISU inte uppfyller regeln om att ingen kommun får ha mer än 70% av studieförbundets totala verksamhet i länet så minskas anslaget med 20% av beräknat anslag. Det föreslås en omfördelning från Ungdomsorganisationer, Pensionärsorganisationer och Övriga organisationer till Handikapporganisationer för att möjliggöra ett årligt organisationsbidrag till Jämtlands läns brukarråd. Det föreslås dessutom att 100 tkr avsätts som sökbara medel för ungas engagemang och delaktighet samt särskilda integrationsinsatser.

Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera ett regionalt organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där fler kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder dessutom ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för Jämtland Härjedalens invånare att växa och utvecklas.

Förvaltningschefens förslag

1. Regionala utvecklingsnämnden beslutar om anslagsfördelning till organisationsgrupper enligt utarbetat förslag.

Utdrag till

Organisation/person som protokollsutdrag och/eller yttrande ska skickas till.

§184

Bidragsfördelning till externa organisationer 2017 (RUN/460/2016)

Sammanfattning

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (Jll 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2017 har 9,86 mkr avsatts för ändamålet inom Kulturens ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer, fastställda 2013-12-16 med komplettering 2014-09-08 gäller för bidragsfördelningen.

Bidraget till Studieförbunden fördelas genom anslag till Bildningsförbundet Mittnorrland samt till SISU i särskild ordning. Då SISU inte uppfyller regeln om att ingen kommun får ha mer än 70% av studieförbundets totala verksamhet i länet så minskas anslaget med 20% av beräknat anslag. Det föreslås en omfördelning från Ungdomsorganisationer, Pensionärsorganisationer och Övriga organisationer till Handikapporganisationer för att möjliggöra ett årligt organisationsbidrag till Jämtlands läns brukarråd. Det föreslås dessutom att 100 tkr avsätts som sökbara medel för ungas engagemang och delaktighet samt särskilda integrationsinsatser.
Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera ett regionalt organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där fler kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder dessutom ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för Jämtland Härjedalens invånare att växa och utvecklas.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
Regionala utvecklingsnämnden beslutar om anslagsfördelning till organisationsgrupper enligt utarbetat förslag.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
Regionala utvecklingsnämnden beslutar om anslagsfördelning till organisationsgrupper enligt utarbetat förslag.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Bidragsfördelning till externa organisationer 2017
- Bidragsfördelning till externa organisationer 2017
- Ramanslag till organisationsgrupper 2017
- Sammanfattande och översiktlig statistik 2004-2015
- Regler_och_villkor_for_bidrag_till_externa_org_LS-926-2014

Kultur
Jimmy Eriksson
Tfn: 063-14 67 03
E-post: jimmy.eriksson@regionjh.se

2016-11-15

RUN/460/2016

Bidragsfördelning till externa organisationer 2017

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (Jll 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2017 har 9,86 mkr avsatts för ändamålet inom Kulturens ram. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer, fastställda 2013-12-16 med komplettering 2014-09-08 gäller för bidragsfördelningen. Även Regional Utvecklingsstrategi och Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen är styrande dokument vad gäller prioriteringar i bidragsfördelningen. Anslagsfördelningen sker i tre steg;

1) fördelning av totalanslaget till 3 målområden
2) fördelning från målområdena till olika organisationsgrupper
3) fördelning till organisationer inom organisationsgrupper

De två första stegen sker genom politiskt beslut och den sista fördelningen sker på delegation av kulturchefen.

Ärendebeskrivning
Från och med 2014 betraktas SISU Idrottsutbildarna som ett studieförbund som i likhet med övriga studieförbund ska svara upp mot statens syfte med stöd till folkbildningen. Det innebär att regionen är 2015 förstärkte organisationsgruppen Studieförbund med 364 tkr baserat på 2013 års redovisade studietimmar. Detta gjordes genom omfördelning inom organisationsanslagets totala ram. Ramanslaget för Studieförbund är därmed 4 510 tkr från år 2015.

Fördelningsprincipen tillämpas även för 2017 och anslaget fördelas utifrån 2015 års redovisning. Enligt bidragsreglerna ska varje studieförbund ha verksamhet i minst hälften av länets kommuner och om en kommun har mer än 70% av studieförbundets totala verksamhet i länet så minskas anslaget med fastställd %-sats. SISU redovisar knappt 75 % av sin verksamhet i Östersunds kommun vilket innebär att deras anslag minskas med 20 % av beräknat anslag.

SISU ingår inte i Bildningsförbundet Mittnorrland, som är mottagare av regionanslaget för fördelning till övriga studieförbund. SISU erhåller sitt anslag direkt från regionen enligt nedanstående beräkning.

Studieförbundens verksamhet i Jämtlands län 2015	
Studietimmar SISU	22 495
Totalt antal studietimmar, studieförbund	279 110
Totalt anslag, kr	4 510 000
Kostnad per studietimme, kr	16,16
Beräknat anslag SISU, kr	363 519
Anslag SISU -20%, kr	**290 815**
Anslag Bildningsförbundet Mittnorrland, kr	**4 219 185**

Vad gäller studieförbundens verksamhet så har antalet studietimmar ökat med ca 20% och antal kulturprogram har ökat med drygt 60% under en tioårsperiod. Även antalet deltagare har ökat. Studieförbundens verksamhet når ca 380 000 deltagare i hela länet. Totalt omsätter studieförbunden i Jämtland Härjedalen drygt 45 mkr varav ca 17 mkr är löner och arvoden.

Ungdomsorganisationerna har konstant minskat under den senaste tioårsperioden, både vad gäller det antal organisationer som söker regionbidrag och medlemsantal. En del organisationer är inte längre berättigade bidrag enligt bidragsreglerna. Däremot tenderar en del av de organisationer som fortfarande söker organisationsbidrag att öka sina medlemmar, som exempelvis Riksförbundet Unga Musikanter Jämtlands län, EFS och Schackförbundet. Hälften av de politiska ungdomsorganisationerna, vars moderparti är representerat i regionfullmäktige, ansöker inte om bidrag vilket dels kan betyda att de inte finns representerade i länet eller att de saknar kontinuerlig verksamhet.

Handikapporganisationerna utgörs främst av Handikappsamverkan som organiserar 29 föreningar med kontinuerlig verksamhet. Övriga handikapporganisationer, DHR, SRF och Glaukomförbundet söker organisationsbidrag samfällt. För 2017 ansöker även Jämtlands läns brukarråd om organisationsbidrag inom ramen för Handikapporganisationer. Grundbidrag till Jämtlands läns brukarråd hanteras i särskild ordning.

Sedan Länsnykterhetsförbundet upphörde 2010 har medlemsantalet inom Nykterhetsorganisationerna varit relativt konstant. IOGT-NTO och Motormännens Helnykterhetsförbund är de bidragsberättigade organisationerna i länet.

Pensionärsorganisationerna har en aktiv föreningsverksamhet och genomför sociala och hälsofrämjande aktiviteter i hela länet. Medlemsantalet har ökat konstant sedan 2006 och de bidragsberättigade pensionärsorganisationerna PRO, SPF och SKPF har nu drygt 18 000 medlemmar tillsammans. Grundbidraget till Pensionärsorganisationerna förstärktes år 2006 med 100 tkr.

Idrottsförbundet fick 2015 ett minskat anslag med 170 tkr då medel omfördelades till SISU. Idrottsförbundet fördelar anslag till drygt 60 specialdistriktsförbund

som organiserar 440 föreningar. Totalt engagerar idrottsrörelsen ca 80 000 medlemmar i länet.

Vad gäller Övriga organisationer så kan det ske relativt snabba förändringar från år till år vad gäller antal organisationer som söker regionalt anslag. Bland de övriga organisationerna märks större föreningar som Heimbygda, Friluftsfrämjandet och Jämtlands läns konstförening men även samhällsorganisationer som Röda korset, Frivilliga Samhällsarbetare och BRIS. Östersunds teaterverkstad har ett särskilt stöd för sin regionala amatörteaterverksamhet.

Ekonomi
Anslagsfördelningen finansieras inom Kulturens budgeterade ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt.

Regional utveckling
Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera länets organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där fler kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder i de flesta fall ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för länets invånare att växa och utvecklas. Det breda föreningslivet bidrar till upplevelser och aktiviteter i hela länet, både för länets invånare och för besökare. Föreningslivet bidrar i en del fall till stöd och service, inte minst i glesbygdsområden, där den sociala aspekten för sammanhållning, hälsa och lärande är central. Den gemensamma utmaningen för många organisationer är att nå nya målgrupper.

Jämställdhet och jämlikhet
Anslagsfördelningen berör indirekt kvinnor, män, flickor och pojkar genom att regionbidraget säkerställer att resurser finns för att utveckla lokal verksamhet. När det gäller studieförbundens verksamhet så deltar kvinnor i högre utsträckning än män i exempelvis studiecirkelverksamhet. Organisationerna försäkrar även att verka för god tillgänglighet i de lokaler som nyttjas för verksamheten. Redovisningarna visar även att det finns ett önskvärt utvecklingsarbete att göra för att nå exempelvis nyanlända.

Barns rättigheter
En stor utmaning för organisationslivet i allmänhet är att engagera och involvera barn och unga i både verksamhet och styrelsearbete. När det gäller ungdomsorganisationer så ska dessa särskilt sträva mot en majoritet av unga under 25 år i styrelsen. Vissa organisationer arbetar särskilt för barns rättigheter medan Pensionärsorganisationerna har som syfte att bidra till en positiv livsmiljö för äldre.

Miljöaspekter
Beslutet medför ingen direkt miljöpåverkan. Närheten till ett lokalt föreningsliv är positivt ur såväl ett demokrati- och tillgänglighetsperspektiv som ur ett miljöperspektiv.

Analys

En enkel analys visar att länets organisationsliv på olika sätt bidrar till att nå både regionens övergripande horisontella mål samt bidragsreglernas prioriterade målområden; Demokrati och delaktighet, Folkhälsa och hållbar utveckling samt Det livslånga lärandet. Sammanfattningsvis är den stora utmaningen för många organisationer både att fortsatt engagera sina egna målgrupper och att nå nya målgrupper, inte minst nyanlända. Att hitta former för integration, engagemang och delaktighet ställer nya och utmanande krav på både organisationerna och myndigheter. Arbetet med uppföljning och statistik är omfattande och resurskrävande och det finns ett behov av att se över hur ett standardiserat uppföljningsarbete kan genomföras.

Förslag

Sammanfattningsvis föreslås en omfördelning från Ungdomsorganisationer, Pensionärsorganisationer och Övriga organisationer till Handikapporganisationer för att möjliggöra ett årligt organisationsbidrag till Jämtlands läns brukarråd. Det föreslås dessutom att 100 tkr avsätts som sökbara medel för ungas engagemang och delaktighet samt särskilda integrationsinsatser. Anslag till respektive organisationsgrupp framgår nedan samt av bilaga Ramanslag till organisationsgrupper 2017.

Anslag till organisationsgrupp	**Anslag år 2017, tkr**
Studieförbund	4 510
varav SISU	*290,8*
Ungdomsorganisationer	410
Politiska ungdomsorganisationer	300
Idrottsförbund	1 770
varav länshandikappidrottsförbundet	*422*
Handikapporganisationer	1 100
Nykterhetsorganisationer	520
Pensionärsorganisationer	480
Övriga organisationer	670
Ungas engagemang och delaktighet samt integrationsinsatser	100
Summa fördelat totalanslag	***9 860,0 tkr***

Ingrid Printz
Kulturchef

Jimmy Eriksson
Kultursamordnare

RAMANSLAG TILL ORGANISATIONSGRUPPER 2017

		Totalt anslag	**9 860 000**
Bidragspåsar		**Demokrati och delaktighet 3 270 000**	**Folkhälsa och hållbar utveckling 3 330 000**
i %-andel av totala anslaget		*33,16%*	*33,77%*
Bidragsgrupper	**Anslag 2017**		
Studieförbund	**4 510 000**	1 500 000	510 000
varav SISU, 290,8 tkr		***33,26%***	***11,31%***
Ungdomsorganisationer	**410 000**	350 000	30 000
		85,4%	***7,32%***
Politiska ungdomsorganisationer	**300 000**	280 000	10 000
		93,3%	***3,33%***
Idrottsförbund	**1 770 000**	620 000	1 000 000
varav Handikappidrotten, 422 tkr		***35,03%***	***56,50%***
Handikapporganisationer	**1 100 000**	100 000	900 000
		9,09%	***81,82%***
Nykterhetsorganisationer	**520 000**	100 000	350 000
		19,23%	***67,31%***
Pensionärsorganisationer	**480 000**	100 000	300 000
		20,83%	***62,50%***
Övriga organisationer	**670 000**	220 000	230 000
		32,84%	***34,33%***
Särskilt stöd till ungas engagemang och delaktighet samt integrationsinsatser	***100 000***	*100 000*	
	9 860 000		

			Förändring i %	Förändring i kr
Det livslånga lärandet				
3 160 000				
32,05%				
		Anslag 2016		
2 500 000		***4 510 000***	*0,00*	*0*
55,43%				
30 000		***440 000***	*-6,82*	*-30 000*
7,32%				
10 000		***300 000***	*0,00*	*0*
3,33%				
150 000		***1 770 000***	*0,00*	*0*
8,47%				
100 000		***1 020 000***	*7,84*	*80 000*
9,09%				
70 000		***520 000***	*0,00*	*0*
13,46%				
80 000		***480 000***	*0,00*	*0*
16,67%				
220 000		***720 000***	*-6,94*	*-50 000*
32,84%				
		100 000		
				0
		9 860 000		

Sammanfattande och översiktlig statistik, 2004-2015

Studieförbund	2004	*2014*	2015	Förändring 2004-2015	%
Regionalt anslag	4 360 000	*4 510 000*	4 510 000	150 000	3,4
Antal kulturprogram	4 406	*7 850*	7 168	2 762	62,7
Antal deltagare kulturprogram	304 048	*369 839*	323 632	19 584	6,4
Totalt antal studietimmar	228 893	*255 619*	279 110	50 217	21,9
Antal deltagare studiecirklar	36 127	*38 092*	39 132	3 005	8,3

* Statstiken inkluderar SISUs verksamhet.

Nykterhetsorganisationer	2004	*2014*	2015	Förändring	%
Regionalt anslag	645 000	*536 014*	510 694	- 134 306	-20,8
Medlemsantal	5 330	*1 417*	1 391	- 3 939	-73,9

* Den stora medlemsförändringen förklaras av att bidragsreglerna förändrades 2009 vilket medförde att Länsnykterhetsförbundet upphörde och ett antal organisationer ej längre var bidragsberättigade.

Handikapporganisationer	2004	*2014*	2015	Förändring	%
Regionalt anslag	1 039 095	*1 015 400*	1 015 400	- 23 695	-2,3
Medlemsantal	9 337	*8 171*	9 168	- 169	-1,8

Pensionärsorganisationer	2004	*2014*	2015	Förändring	%
Regionalt anslag	320 002	*480 271*	480 271	160 269	50,1
Medlemsantal	13 349	*17 810*	18 104	4 755	35,6

* Förändringen av anslaget förklaras av att pensionärsorganisationerna fick ett särskilt tilläggsanslag om 100 tkr f o m 2006

Ungdomsorganisationer	2004	*2014*	2015	Förändring	%
Regionalt anslag	962 840	*505 660*	515 160	- 447 680	-46,5
Medlemsantal	5 329	*2 633*	2 443	- 2 886	-54,2

* Ungdomsorganisationerna har konstant minskat över den senaste tioårsperioden, både vad gäller antal organisationer som söker regionbidrag och vad gäller medlemsantalet. Däremot ser vi att en del organisationer tenderar att öka sina medlemmar, Riksförbundet Unga Musikanter Jämtlands län till exempe En del organisationer faller ifrån på grund av att de inte längre är berättigade enligt bidragsreglerna.

ع.

Regler och villkor för bidrag regler och villkor för bidrag till externa organisationer samt länskulturens övriga stödformer

Version: 1

Beslutsinstans: Landstingsfullmäktige

Sandra Hedman
Samordningskansliet

2014-11-25 Dnr:LS/926/2014

ÄNDRINGSFÖRTECKNING

Version	Datum	Ändring	Beslutat av
1.	2014-11-25	Nyutgåva. I och med regionbildningen ansvarar regionen för utbetalning av bidrag. Regionförbundets regler har därför redaktionellt anpassats efter den nya juridiska personen.	Landstingsfullmäktige 2014-11-25 § 225

Sandra Hedman
Samordningskansliet

2014-11-25 Dnr:LS/926/2014

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ÄNDRINGSFÖRTECKNING 2

1 ALLMÄNNA RIKTLINJER FÖR BIDRAGSGIVNING 6

1.1 Bidragets ändamål 6

1.2 Förutsättningar för bidrag till allmän verksamhet 6

1.3 Bidragets allmänna syfte 7

1.4 Medlemskap i organisation 7

1.4.1 Organisationsområden 7

1.5 Former för genomförande 8

1.6 Ansökan med redovisning 8

2 RUTINER FÖR BIDRAG TILL STUDIEFÖRBUNDENS REGIONALA VERKSAMHET 9

2.1 Definition av studieförbundens regionala verksamhet 9

2.2 Bidragsform 9

2.3 Bidragets syfte 9

2.4 Särskilda villkor 9

2.5 Bidragskonstruktion och fördelning 10

2.6 Om folkbildning 10

3 RUTINER FÖR BIDRAG TILL UNGDOMSORGANISATIONER 11

3.1 Bidragsform 11

3.2 Särskilda villkor 11

3.2.1 Bidragskonstruktion och fördelning 11

4 BIDRAG TILL POLITISKA UNGDOMSORGANISATIONER 12

4.1 Särskilda villkor 12

4.2 Bidragskonstruktion och fördelning 12

5 RUTINER FÖR BIDRAG TILL IDROTTSFÖRBUND 12

5.1 Bidragsform 12

5.2 Särskilda villkor 13

5.3 Bidragskonstruktion och fördelning 13

6 RUTINER FÖR BIDRAG TILL NYKTERHETSORGANISATIONER 13

6.1 Bidragsform 13

6.2 Särskilda villkor 13

6.3 Bidragskonstruktion och fördelning 13

7 RUTINER FÖR BIDRAG TILL PENSIONÄRSORGANISATIONER 14

7.1 Bidragsform 14

7.2 Särskilda villkor 14

7.3 Bidragskonstruktion och fördelning 14

8 RUTINER FÖR BIDRAG TILL HANDIKAPPORGANISATIONER 14

8.1 Bidragsform 14

8.2 Särskilda villkor 14

8.3 Bidragskonstruktion och fördelning 15

9 RUTINER FÖR BIDRAG TILL ÖVRIGA ORGANISATIONER 15

9.1 Bidragsform 15

9.2 Särskilda villkor 15

9.3 Bidragskonstruktion och fördelning 15

10 RUTINER FÖR ÖVRIGA STÖDFORMER INOM LÄNSKULTUREN..... 16

10.1 Fritt anslag 16

10.1.1 Bidragsform 16

10.1.2 Bidragets syfte 16

10.1.3 Särskilda villkor 16

10.1.4 Ansökan och redovisning 16

10.2 Brännbart 17

10.2.1 Bidragsform 17

10.2.2 Bidragets syfte 17

10.2.3 Särskilda villkor 17

10.2.4 Ansökan och redovisning 17

10.3 Görbart 18

10.3.1 Bidragsform 18

10.3.2 Bidragets syfte 18

10.3.3 Särskilda villkor 18

10.3.4 Ansökan och redovisning 18

10.4 Hörbart 19

10.4.1 Bidragsform 19

10.4.2 Bidragets syfte 19

10.4.3 Särskilda villkor 19

10.4.4 Ansökan och redovisning 19

10.5 Filmstöd 19

10.5.1 Bidragsform 19

10.5.2 Bidragets syfte 20

10.5.3 Särskilda villkor 20

10.5.4 Ansökan och redovisning 20

Sandra Hedman
Samordningskansliet

1 ALLMÄNNA RIKTLINJER FÖR BIDRAGSGIVNING

1.1 Bidragets ändamål

Region Jämtland Härjedalen ska värna mångfalden av organisationer. Organisationerna formar självständigt sina mål och sin verksamhet. Dess verksamhet bedöms som väsentlig och nödvändig för en levande demokrati, för personlig och samhällelig utveckling och tillväxt samt för att Jämtlands län skall vara en region att längta till och växa i. Ändamålet med bidragsgivningen är att stödja det regionala organisationslivet för att de självständigt och med kontinuitet skall arbeta för att aktivera och stimulera sina lokalföreningar, medlemmar och deltagare att delta i samhällsutvecklingen och därmed ge människor möjlighet att påverka sin livssituation och öka sin livskvalitet.

Den regionala utvecklingsstrategin säger att Jämtlands län år 2030 skall ha stora möjligheter som föryngrat länet, lockat till inflyttning och gjort länet mer mångkulturellt. Det skall finnas goda förutsättningar för en aktiv fritid och den ideella sektorn pekas ut som en viktig beståndsdel för länets attraktionskraft. Organisationerna skall därför i sina redovisningar till Region Jämtland Härjedalen svara upp mot följande målområden

- **Demokrati och delaktighet** - Verksamheten skall stimulera ett aktivt samhällsengagemang och ökad demokratisk medverkan. Särskilt fokus skall läggas på att nå underrepresenterade grupper.
- **Folkhälsa och hållbar utveckling** - Verksamheten skall stimulera en god livskvalitet för länets invånare med särskild inriktning på miljö, hälsa, kultur och social gemenskap.
- **Det livslånga lärandet** – Verksamheten skall stimulera ökad kunskap, personlig och regional utveckling och leda till att nå nya målgrupper.

1.2 Förutsättningar för bidrag till allmän verksamhet

- Regionbidrag kan utgå till distriktsorganisation, paraplyorganisation på det regionala planet eller organisation med verksamhet av regional karaktär. Paraplyorganisationer skall redovisa hur bidraget fördelas till medlems- alt. samarbetsorganisationer.
- Organisationen skall ha verksamhet i minst 3 kommuner inom regionområdet eller det antal som framgår av de särskilda villkoren för respektive organisationsgrupp.
- Organisationen skall vara öppen med frivilligt medlemskap.
- Organisationen skall bygga på den demokratiska grundvalen om alla människors lika värde och skall ge enskilda medlemmar möjlighet till reellt inflytande över verksamheten.
- Organisationen förutsätts arbeta utifrån ett jämställdhetsperspektiv.
- Organisationen får inte bedriva rasistisk eller främlingsfientligt verksamhet.
- Aktiviteter som organisationen genomför där barn och ungdom deltar, skall vara alkoholfria.
- Varje organisation skall ha fastställda stadgar, styrelse och revisorer, ordnad ekonomisk förvaltning och bokföring, eget plus- eller bankgirokonto, firmatecknare, aktuell medlemsmatrikel i tillämpliga fall samt bedriva en stadigvarande verksamhet.

Regionbidraget får inte bidra till att avsevärt öka organisationens eget kapital. Bidraget förutsätter dessutom att organisationen accepterar att Region Jämtland Härjedalen har rätt att ta del av räkenskaper och andra uppgifter som krävs för kontroll av bidragsgrundande uppgifter samt att bidrag används för avsett syfte och ändamål.

Region Jämtland Härjedalen kan efter särskild prövning förklara organisation för icke bidragsberättigad.

Om distriktsorganisationen omfattar flera kommuner beräknas Regionbidraget utifrån det bidragsunderlag som kan hänföras till Jämtlands län.

Regionbidrag kan endast beräknas en gång per verksamhetsår för åberopat bidragsunderlag. En organisation kan inte söka bidrag både via sin paraplyorganisation och genom en direktansökan.

Särskilda rutiner gäller för bidrag till övriga organisationer, se kap 9.

1.3 Bidragets allmänna syfte

Regionbidraget skall användas för utveckling av organisationernas regionala verksamhet och för att säkerställa att resurser finns för administration, samverkan samt instruktions-, förtroendemanna- och/eller ledarutbildning.

1.4 Medlemskap i organisation

Medlem är den som 31 december närmast föregående redovisningsår varit registrerad medlem och har stadgeenliga möjligheter att påverka organisationens verksamhet och inriktning. Den som deltar i s.k. öppen verksamhet eller i organisationens sammankomster utan att vara registrerad medlem enligt stadgarna eller fått s.k. tillfälligt medlemskap, är inte bidragsgrundande. Bidragsgrundande medlem får endast räknas en gång per verksamhetsår i en och samma organisation.

1.4.1 Organisationsområden

- Studieförbund
- Ungdomsorganisationer
- Politiska ungdomsorganisationer
- Idrottsförbund
- Nykterhetsorganisationer
- Pensionärsorganisationer
- Handikapporganisationer
- Övriga organisationer

Sandra Hedman
Samordningskansliet

1.5 Former för genomförande

Region Jämtland Härjedalens bidragsgivning till externa organisationer utgörs i regel av bidrag till allmän verksamhet, en form av administrationsstöd baserat på grundbidrag och/eller medlemsbidrag. I de fall medlemsbidrag utgår beräknas detta för varje redovisad bidragsberättigad medlem.

Bidragets storlek bestäms årligen av regionala utvecklingsnämnden inom anvisade anslagsramar. Områdeschef Länskultur fördelar det totala bidragsanslaget till respektive organisationsgrupp samt fördelning av anslaget inom respektive organisationsgrupp. Beslut om organisationsbidrag fattas under bidragsårets första kvartal och utbetalas efter inkommen rekvisition. Särskilda rutiner för vissa organisationsområden kan förekomma.

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för uppföljning och utvärdering i vad mån respektive organisationsområde svarar mot de mål Region Jämtland Härjedalen har formulerat.

Region Jämtland Härjedalen har rätt att företa revision av bidragsmottagande organisations räkenskaper.

1.6 Ansökan med redovisning

Ansökan om regionbidrag till allmän verksamhet skall ha inkommit senast 31 oktober året före bidragsåret. Till ansökan skall bifogas

- verksamhetsberättelse för föregående år
- resultat och balansräkning för föregående år
- revisionsberättelse för föregående år
- antal medlemmar alternativt medlemsorganisationer vid utgången av föregående år
- verksamhetsplan för bidragsåret
- underlag som visar i vad mån Region Jämtland Härjedalens ändamål för bidragsgivningen uppfyllts
  för paraplyorganisationer skall antalet organisationer som ingår samt medlemsantal för dessa redovisas

Ansökan skall vara vidimerad av ordförande och revisor. I övrigt är organisationen skyldig att på anfordran lämna de uppgifter och verifikationer som kan befinnas erforderligt för granskning av organisationens ansökan.

Sandra Hedman
Samordningskansliet

2014-11-25 Dnr:LS/926/2014

2 RUTINER FÖR BIDRAG TILL STUDIEFÖRBUNDENS REGIONALA VERKSAMHET

2.1 Definition av studieförbundens regionala verksamhet

- Initierar och driver pedagogiskt och metodiskt utvecklingsarbete i syfte att finna nya verksamhetsformer och utveckla kvaliteten i befintlig och ny verksamhet.
- Utbildning av förbundets ledare, personal och förtroendevalda.
- Utveckla medlems- och samverkansorganisationernas verksamhet på regional nivå.
- Opinionsbildning på regional nivå.
- Utvärdering och uppföljning av lokal verksamhet.

2.2 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

2.3 Bidragets syfte

Förutom det allmänna syftet och ändamålet skall anslaget användas för att bedriva verksamhet som betingats av Folkbildningsförordningen (1991:977 med ändringar 1998:973, 2000:1451, 2006:1499 och 2011:311). De regionala insatserna skall påverka det lokala utbudet samt bidra till att kunskapsnivån och kvaliteten hos organisationen höjs.

2.4 Särskilda villkor

- Regionanslag utgår och fördelas till samtliga inom regionområdet verksamma studieförbunds regionala verksamhet enligt gemensamt antagna anslagsregler.
- Regionanslag kan utgå till studieförbundens samarbetsorganisation, länsbildningsförbund, och fördelas enligt ovan.
- Studieförbundet skall vara godkänt av Folkbildningsrådet för statsbidrag enligt Folkbildningsförordningen.
- Studieförbundens verksamhet skall bedrivas i mer än hälften av länets kommuner.
- Verksamheten skall, i tillämpliga delar, följa de intentioner som framgår av Regional Kulturplan för Jämtlands län och Operativt program för livslångt lärande.
- Den regionala verksamheten skall bidra till regional utveckling samt skapa förutsättningar för en lokal verksamheten för barn och ungdomar.
- Regionanslaget skall garantera en rimlig spridning av studieförbundets verksamhet i länet vilket innebär att ingen kommun får ha mer än 70 % av studieförbundets totala verksamhet i länet. Om ett studieförbund har mer än 70 % av den totala verksamheten i länet i en kommun så minskas regionanslaget enligt fastställd %-sats.

- Verksamheten skall dokumenteras och redovisas så att det framgår på vilket sätt den bidrar till att anslagets ändamål och syfte uppfylls. Av redovisningen skall framgå vilket kvalitetsarbete som genomförts.
- Måldokument för länsbildningsförbund och studieförbundens distrikt (eller motsvarande regional organisation) och statistik, inklusive deltagare, som visar studiecirklar, kulturarrangemang och övrig folkbildning fördelat per studieförbund och kommun redovisas.

2.5 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av anslag till länsbildningsförbund eller studieförbund och fördelas utifrån antagna fördelningskriterier.

2.6 Om folkbildning

Folkbildningen är en del av det informella lärandet och en aktör för det livslånga, livsvida och livsdjupa lärandet som når ut till människor i andra former och på andra sätt än – och utan att vara en del av – det traditionella utbildningsväsendet. Kännetecknande för folkbildningen är att verksamheten är fri och frivillig, deltagarstyrd, livsvärldsförankrad, ideologiskt och/eller innehållsmässigt profilerad, mångsidig, flexibel, riksomfattande och att den formar egna arbets- och studieplaner.

Studieförbundens i grunden viktigaste roll är att genom sitt utbud och sina initiativ skapa och stödja mötesplatser där människors kunskaper, erfarenheter och frågor möts och utvecklas. Studieförbundens olika inriktningar borgar för mångfald i utbudet och den specifika bildningsmetoden med små grupper och deltagarinflytande är ofta det som är avgörande för att våga ta steget till aktivt deltagande och i förlängningen ett ökat samhällsengagemang.

Folkbildningsförordningen anger att statens stöd till folkbildningen har som syfte att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att öka intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Sandra Hedman
Samordningskansliet

3 RUTINER FÖR BIDRAG TILL UNGDOMSORGANISATIONER

3.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

3.2 Särskilda villkor

- Regionbidrag kan utgå till inom regionområdet verksam regional/distriktsorganisation, vars riksorganisation får statsbidrag till sin centrala verksamhet av Statens Ungdomsstyrelse eller Socialstyrelsen eller till annan ungdomsorganisation efter särskild prövning av Regionala utvecklingsnämnden.
- För politiska ungdomsorganisationer gäller särskilda bidragsregler.
- Bidrag utgår ej till skolors elevorganisationer.
- Bidrag utgår endast till organisation som bedriver verksamhet bland barn och ungdom och vars medlemmar i åldern 6-25 år utgör minst 60% av organisationens totala medlemsantal.
- Organisationen skall ha minst 200 inom regionområdet bosatta och registrerade medlemmar i åldern 6-25 år och som betalat medlemsavgift enligt stadgarna.
- I organisationer som har anslutna medlemmar över 25 år skall medlemmar i bidragsberättigad ålder ha ett reellt inflytande över den verksamhet som bidraget är avsett för.
- I organisationens styrelse skall ingå minst en ordinarie styrelsemedlem under 25 år och organisationen skall sträva mot en majoritet av unga.
- Distriktsorganisationer som är anslutna till följande riksorganisationer är bidragsberättigade även om medlemsantalet understiger 200;
- *Unga Reumatiker*
- *FUB*
- *Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar*
- *Unga synskadade*
- *Sáminuorra*
- Regionstyrelsen har rätt att förändra och komplettera ovanstående lista.

3.2.1 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av <u>grundbidrag</u> samt <u>medlemsbidrag</u>. Storlek på grundbidrag och medlemsbidrag fastställs årligen av regionala utvecklingsnämnden. Ett grundbidrag utgår per organisation. Dessutom utgår extra grundbidrag enligt nedan.
500 – 999 medlemmar
1 000 – 1 499 medlemmar
1 500 – = etc

Medlemsbidrag utgår för varje medlem upp till 1 500 medlemmar.

Bidrag till allmän verksamhet utslaget per medlem får ej överstiga en summa motsvarande 1% av grundbidraget.

Ungdomsorganisation skall garanteras oförändrat bidrag enligt redovisad verksamhet året närmast efter om medlemsantalet minskar. Denna garantiregel gäller ett år.

4 BIDRAG TILL POLITISKA UNGDOMSORGANISATIONER

4.1 Särskilda villkor

- Regionbidraget skall utöver syftet med bidraget användas för politisk informationsverksamhet bland ungdom i länet.
- Organisationen skall uppfylla samma krav och förutsättningar som gäller för ungdomsorganisationer i övrigt. Undantag gäller från regeln om minst 200 redovisade medlemmar.
- Medlemsantal skall anges men utgör inte underlag för bidrag.

4.2 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av grundbidrag och mandatbidrag till de organisationer som har ett moderparti representerat i regionfullmäktige. Storlek på grundbidrag och mandatbidrag bestäms årligen av regionala utvecklingsnämnden. Grundbidrag utgår med ett bidrag per organisation och det mandatbaserade bidraget utgår i proportion till antalet mandat moderpartiet är representerat i regionfullmäktige.

5 RUTINER FÖR BIDRAG TILL IDROTTSFÖRBUND

5.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

5.2 Särskilda villkor

- Regionanslag kan utgå till inom regionområdet verksam paraplyorganisation inom idrottsområdet. Med regional paraplyorganisation menas organisation som har organisationer som har medlemmar.
- I organisationens styrelse skall ingå minst en ordinarie styrelsemedlem under 25 år.

5.3 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av ett anslag baserat på redovisningen till regionala utvecklingsnämnden.

6 RUTINER FÖR BIDRAG TILL NYKTERHETSORGANISATIONER

6.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

6.2 Särskilda villkor

- Regionbidrag kan utgå till inom regionområdet verksam distriktsorganisation med huvudsaklig inriktning mot nykterhets- och antidrogområdet.
- Organisationen skall ha minst 300 inom regionområdets bosatta och registrerade medlemmar som betalat medlemsavgift enligt stadgarna.

6.3 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av grundbidrag samt medlemsbidrag. Storlek på grundbidrag och medlemsbidrag fastställs årligen av regionala utvecklingsnämnden. Grundbidrag utgår för varje uppnått antal medlemmar enligt nedan
300 - 999 medlemmar = 1 grundbidrag
1 000 – 1 499 = 2 grundbidrag
1 500 - = etc

7 RUTINER FÖR BIDRAG TILL PENSIONÄRSORGANISATIONER

7.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

7.2 Särskilda villkor

- Regionbidrag kan utgå till inom regionområdet verksam distriktsorganisation som tillhör en riksorganisation som främjar pensionärers intressen. Som bidragsberättigad organisation räknas även paraplyorganisation eller grupp av pensionärsorganisationer som samfällt söker bidrag. Bidraget beräknas då utifrån organisationsgruppens gemensamma medlemstal.
- Organisationen skall ha minst 800 inom regionområdets bosatta och registrerade medlemmar som betalat medlemsavgift enligt stadgarna. Som medlem räknas person som är förtids- eller ålderspensionär och som under närmast föregående redovisningsår varit registrerad medlem och betalat medlemsavgift enligt stadgarna.

7.3 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av grundbidrag samt medlemsbidrag. Storlek på grundbidrag och medlemsbidrag fastställs årligen av regionala utvecklingsnämnden. Grundbidrag utgår för varje uppnått antal medlemmar enligt nedan
800 – 1 499 medlemmar = 1 grundbidrag
1 500 –1 999 = 2 grundbidrag
2 000 –= etc

8 RUTINER FÖR BIDRAG TILL HANDIKAPPORGANISATIONER

8.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

8.2 Särskilda villkor

- Regionbidrag kan utgå till inom regionområdet verksam handikapporganisation vars riksorganisation erhåller bidrag genom Socialstyrelsen eller till annan handikapporganisation efter särskild prövning av regionala utvecklingsnämnden. Som

bidragsberättigad organisation räknas även paraplyorganisation eller grupp av handikapporganisationer som samfällt söker bidrag. Bidraget beräknas då utifrån den sökande bidragsgruppens gemensamma medlemstal.

- Organisationen skall ha minst 500 inom regionområdets bosatta och registrerade medlemmar som betalat medlemsavgift enligt stadgarna.

8.3 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av ett grundbidrag samt medlemsbidrag. Storlek på grundbidrag och medlemsbidrag fastställs årligen av regionala utvecklingsnämnden. Grundbidrag utgår för varje uppnått antal medlemmar enligt nedan
500 - 1 499 medlemmar = 1 grundbidrag
1 500 - 1 999 = 2 grundbidrag
2 000 - = etc

Särskilt grundbidrag kan utgå till organisation som har extraordinära kostnader för sin administration p g a medlemmarnas funktionshinder. Bidraget utgår utifrån det antal eller del av antal grundbidrag som regionala utvecklingsnämnden beslutar. Detta bidrag är avsett att direkt kopplas till åberopad organisation.

9 RUTINER FÖR BIDRAG TILL ÖVRIGA ORGANISATIONER

9.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Bidrag till allmän verksamhet.

9.2 Särskilda villkor

- Regionbidrag kan utgå till inom regionområdet verksam organisation av regional karaktär eller centrumbildningar inom olika konstområden med verksamhet inom regionområdet.
- Bidrag utgår ej till fackliga organisationer.
- Organisationer med särskild barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.
- Medlemsantal skall anges men utgör inte underlag för bidrag.

9.3 Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag utgår i form av grundbidrag och extra grundbidrag. Storlek på grundbidrag fastställs årligen av regionala utvecklingsnämnden baserat på redovisningen till Region Jämtland Härjedalen. Extra grundbidrag kan utgå till organisationer med särskilda behov efter prövning.

Sandra Hedman
Samordningskansliet

10 RUTINER FÖR ÖVRIGA STÖDFORMER INOM LÄNSKULTUREN

10.1 Fritt anslag

10.1.1 Bidragsform

Bidrag utgår i form av Projekt- eller arrangörsbidrag.

10.1.2 Bidragets syfte

Länskulturen avsätter årligen medel för att stödja tidsbegränsade projekt av regionalt intresse. Syftet med det fria anslaget är att stödja projekt som stimulerar länets kulturliv samt bidrar till folkhälsan. De projekt som får stöd skall knyta an till övergripande regionala styrdokument som Regional kulturplan för Jämtlands län, Folkhälsopolicy eller Regional Utvecklingsstrategi.

10.1.3 Särskilda villkor

- Projekten skall rikta sig till allmänheten samt vara av länsövergripande karaktär eller ha annat regionalt intresse. Projekt som omfattar minst tre kommuner prioriteras.
- Projekt som, utöver vad som anges i Bidragets syfte, riktar sig till eller engagerar barn, ungdom, unga vuxna och äldre eller som innebär konstnärlig förnyelse eller tvärkulturell samverkan är ytterligare prioriterade liksom projekt som innehåller aspekter på tillgänglighet och mångfald.
- Länskulturen svarar enbart för del av finansieringen av ett projekt. Medfinansiering från parter som ingår i ett projekt förutsätts. Bidrag till projekt som är knutna till en kommun kan utgå om berörd kommun eller annan organisation ger stöd i form av bidrag eller andra resurser.
- Bidrag ges inte till
  - redan genomförda projekt
  - enskilda personer eller företag
  - enskilda personers kulturutövande, studieresa eller utbildning
  - inventarier eller investeringar i lokaler
  - produktionskostnader för böcker, skrifter, CD-skivor, fonogram eller filmer
  - arrangemang som beviljats stöd genom Hörbart, Görbart eller Brännbart.

10.1.4 Ansökan och redovisning

Det fria anslaget utlyses två gånger per år. Möjligheten att ansöka om bidrag annonseras eller delges på annat sätt samt tillkännages på Länskulturens hemsida.

Ansökan skall innehålla beskrivning av projektet, mål, syfte och genomförande samt kostnads- och intäktsbudget.

Beviljat bidrag rekvireras skriftligt på bifogad blankett innan projektets genomförande. Bidraget redovisas inom två månader efter genomfört och avslutat projekt. Vid förändringar som markant skiljer sig från ursprungsansökan skall Länskulturen kontaktas.

Bidragsbeslut kan inte överklagas. Länskulturen kan återkräva bidrag som ej uppfyller ovanstående kriterier.

10.2 Brännbart

10.2.1 Bidragsform

Bidraget utgår i form av Stipendium.

10.2.2 Bidragets syfte

Länskulturen avsätter årligen medel med syfte att stötta ungas idéer och projekt inom kulturområdet samt att stimulera ungas arrangörskap och delaktighet i kulturlivet.

10.2.3 Särskilda villkor

- Stipendiet får ges till föreningar, grupper, nätverk eller enskilda mellan 16-25 år som är folkbokförda i Jämtlands län. Personer under 18 år skall ha förmyndares samtycke.
- Stipendiet ges inte till organisationer som erhåller årligt organisationsbidrag från Region Jämtland Härjedalen.
- Stipendiet får användas för projekt/arrangemang av konstnärlig eller kulturell karaktär. Projektet/arrangemanget skall vara publikt, d.v.s. vara riktat till och marknadsfört bland unga samt äga rum inom Jämtlands län.
- Stipendiet får inte gå till projekt/arrangemang som initierats eller drivs av vuxna, som genomförs för en sluten grupp, för inköp av inventarier samt till lön eller arvode till arrangörerna.
- Projektet/arrangemanget förutsätts vara alkohol- och drogfritt.
- Projektet/arrangemanget genomförs som samarrangemang med Länskulturen.

10.2.4 Ansökan och redovisning

Man kan söka om max 5 000 kr per projekt/arrangemang och stipendiet kan bara sökas en gång/år för samma eller motsvarande projekt.

Ansökan skall innehålla beskrivning av projektet, mål, syfte och genomförande samt kostnads- och intäktsbudget.

Redovisning av projekt/arrangemang sker skriftligen.

10.3 Görbart

10.3.1 Bidragsform

Bidraget utgår i form av Produktionsbidrag.

10.3.2 Bidragets syfte

Länskulturen avsätter årligen medel med syfte att möjliggöra projekt och produktioner inom scenkonst (inte musik). Bidraget kan sökas av föreningar eller fri kulturaktör till olika typer av produktionskostnader.

10.3.3 Särskilda villkor

- Produktionen skall vara offentlig och minst 30 min.
- Merparten av produktionen skall framföras i länet.
- Bidrag ges inte till
  - redan genomförda projekt/produktioner
  - aktörer utanför länet

10.3.4 Ansökan och redovisning

Görbart utlyses två gånger per år. Möjligheten att ansöka om bidrag annonseras eller delges på annat sätt samt tillkännages på Länskulturens hemsida.

Ansökan skall innehålla beskrivning av projektet, mål, syfte och genomförande samt kostnads- och intäktsbudget.

Beviljat stöd rekvireras skriftligt på bifogad blankett innan projektets genomförande och redovisas inom två månader efter genomfört och avslutat projekt. Vid förändringar som markant skiljer sig från ursprungsansökan skall Länskulturen kontaktas.

Bidragsbeslut kan inte överklagas. Länskulturen kan återkräva bidrag som ej använts för projektets ändamål.

10.4 Hörbart

10.4.1 Bidragsform

Bidraget utgår i form av Arrangörsbidrag.

10.4.2 Bidragets syfte

Länskulturen avsätter årligen medel med syfte att möjliggöra musikarrangemang och konserter i offentliga sammanhang. Bidraget kan sökas av ideella arrangerande föreningar till olika typer av arrangemangskostnader.

10.4.3 Särskilda villkor

- Arrangemanget/konserten skall vara offentlig och minst 30 min.
- Bidrag ges inte till
  - redan genomförda arrangemang
  - föreningar utanför länet

10.4.4 Ansökan och redovisning

Hörbart utlyses två gånger per år. Möjligheten att ansöka om bidrag annonseras eller delges på annat sätt samt tillkännages på Länskulturens hemsida.

Ansökan skall innehålla beskrivning av projektet, mål, syfte och genomförande samt kostnads- och intäktsbudget.

Efter genomförandet rekvirerar arrangören beviljad summa och skickar in rapport till Länskulturen. Vid förändringar som markant skiljer sig från ursprungsansökan skall Länskulturen kontaktas.

Bidragsbeslut kan inte överklagas. Länskulturen kan återkräva bidrag som ej använts för projektets ändamål.

10.5 Filmstöd

10.5.1 Bidragsform

Bidraget utgår i form av stipendier, samproduktion, teknik- och resestöd.

10.5.2 Bidragets syfte

Länskulturen avsätter, genom Filmpool Jämtland, årligen medel med syfte att stötta filmare eller filmprojekt i länet.

10.5.3 Särskilda villkor

- Växthusstöd kan sökas av personer i åldern 18-30 år och består av stipendier och lån av teknik. Växthusstöd-light kan utgå till personer under 18 år.
- Talangutveckling. En filmare kan få stöd för att utvecklas till en högre nivå genom stipendier, teknik och professionell handledning.
- Teknikstöd kan sökas av filmare i alla åldrar.
- Fortbildning/resestöd kan utgå till pedagogiskt verksamma som vill fortbilda sig i filmpedagogik, filmare som har fått sin film antagen till en filmfestival eller personer tillhörande en biografförening som behöver fortbildning i biograffrågor.
- Filmpool Jämtland kan gå in som samproducent i filmprojekt och täcka en viss del av produktionskostnader alternativt erbjuda teknikstöd, produktionskontor eller liknande. Detta gäller professionella produktioner och filminspelning ska ske i länet.
- Filmpool Jämtland erbjuder ej personal som filmar eller redigerar.

10.5.4 Ansökan och redovisning

Ansökan om stöd kan göras löpande under året.

Ansökan skall innehålla beskrivning av filmen, vilken typ av stöd som söks, tid- och distributionsplan samt budget.

Filmpool Jämtlands logotype skall vara med i den färdiga filmen och en masterkopia av den färdiga filmen skall lämnas till Filmpool Jämtland för visning i icke kommersiella sammanhang.

10

Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017

RUN/600/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-08

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

RUN/600/2016

Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017

Ärendebeskrivning

Jämtlands läns landsting, Östersunds kommun, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening är bildare av Stiftelsen Jamtli, (nedan kallad Jamtli). Huvuduppdraget beskrivs i ett Uppdragsavtal för åren 2015-2018, fastställda av kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Huvudmännen Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun tecknar i samarbete årliga avtal med Jamtli. Avtalet reglerar uppdrag, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. Den regionala museiverksamheten och dess utvecklingsområden beskrivs även i Regional Kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018, en av verksamheter med statligt stöd inom Kultursamverkansmodellen.

Regionen har i enlighet med samverkansmodellen uppdraget att i samråd mellan huvudmännen fördela regionalt och statligt stöd till Jamtli för den regionala museiverksamheten. Regionen har även uppdraget att utföra den årliga uppföljningen och statliga återapporteringen av Jamtlis verksamhet utifrån de nationella kulturpolitiska målen och de prioriteringar/utvecklingsområden som beskrivs i kulturplanen.

Det samlade bidraget till Jamtli 2017 uppgår till 36 785 tkr. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr. Kommunens ersättning är 10 062 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Regionen ansöker för 2017 om en statlig förstärkning motsvarande regionala gjorda förstärkningsinsatser från 2013. Beslut om nivån på statsbidraget till regionen för regional kulturverksamhet 2017 meddelas av Kulturrådet i slutet av januari. Beslutet kan komma att påverka regionala utvecklingsnämndens beslut i mars om ersättningens slutliga nivå. Återrapportering från Jamtli sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse. Dessutom sker uppföljning av användning av det statliga stödet för kommande återrapportering till Statens kulturråd. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan regionen, kommunen och Jamtli. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Ansökan från Stiftelsen Jamtli om bidrag till regional kulturverksamhet 2017, RUN/517//2016
Uppdragsavtal Jamtli 2015-2018, LS/892/2013
Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen, RS/2013-133
Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017, RUN/600/2016

Förvaltningschefens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande årsavtal med Jamtli om regional museiverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr. Kommunens ersättning är 10 062 tkr.

   2. Jamtli erhåller för avtalsperioden det statsbidrag som utgår från regionen för regional museiverksamhet, för närvarande 8 574 tkr vilket preciseras i avtalet. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

   3. Huvudmännen ska få återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Jamtli ska redovisa vilka aktiviteter som genomförts, vilka mål som nåtts och resultatet av utvärderingar. Jamtlis återrapportering av det statliga stödets användning för verksamhetsåret 2016 sker till regionen genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars eller på annan tid som regionen anger för regionens redovisning till staten.

Utdrag till

Stiftelsen Jamtli, Östersunds kommun

§185

Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017 (RUN/600/2016)

Sammanfattning

Jämtlands läns landsting, Östersunds kommun, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening är bildare av Stiftelsen Jamtli, (nedan kallad Jamtli). Huvuduppdraget beskrivs i ett Uppdragsavtal för åren 2015-2018, fastställda av kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Huvudmännen Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun tecknar i samarbete årliga avtal med Jamtli. Avtalet reglerar uppdrag, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. Den regionala museiverksamheten och dess utvecklingsområden beskrivs även i Regional Kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018, en av verksamheter med statligt stöd inom Kultursamverkansmodellen.

Regionen har i enlighet med samverkansmodellen uppdraget att i samråd mellan huvudmännen fördela regionalt och statligt stöd till Jamtli för den regionala museiverksamheten. Regionen har även uppdraget att utföra den årliga uppföljningen och statliga återapporteringen av Jamtlis verksamhet utifrån de nationella kulturpolitiska målen och de prioriteringar/utvecklingsområden som beskrivs i kulturplanen.

Det samlade bidraget till Jamtli 2017 uppgår till 36 785 tkr. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr. Kommunens ersättning är 10 062 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Regionen ansöker för 2017 om en statlig förstärkning motsvarande regionala gjorda förstärkningsinsatser från 2013. Beslut om nivån på statsbidraget till regionen för regional kulturverksamhet 2017 meddelas av Kulturrådet i slutet av januari. Beslutet kan komma att påverka regionala utvecklingsnämndens beslut i mars om ersättningens slutliga nivå. Återrapportering från Jamtli sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse. Dessutom sker uppföljning av användning av det statliga stödet för kommande återrapportering till Statens kulturråd. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan regionen, kommunen och Jamtli. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande årsavtal med Jamtli om regional museiverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr.
Kommunens ersättning är 10 062 tkr.

2. Jamtli erhåller för avtalsperioden det statsbidrag som utgår från regionen för regional museiverksamhet, för närvarande 8 574 tkr vilket preciseras i avtalet. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under

mars 2017.

3. Huvudmännen ska få återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Jamtli ska redovisa vilka aktiviteter som genomförts, vilka mål som nåtts och resultatet av utvärderingar. Jamtlis återrapportering av det statliga stödets användning för verksamhetsåret 2016 sker till regionen genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars eller på annan tid som regionen anger för regionens redovisning till staten.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande årsavtal med Jamtli om regional museiverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Jamtli för uppdraget med totalt 26 723 tkr, varav regionen 18 149 tkr, staten med 8 574 tkr.
Kommunens ersättning är 10 062 tkr.

2. Jamtli erhåller för avtalsperioden det statsbidrag som utgår från regionen för regional museiverksamhet, för närvarande 8 574 tkr vilket preciseras i avtalet. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Huvudmännen ska få återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Jamtli ska redovisa vilka aktiviteter som genomförts, vilka mål som nåtts och resultatet av utvärderingar. Jamtlis återrapportering av det statliga stödets användning för verksamhetsåret 2016 sker till regionen genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars eller på annan tid som regionen anger för regionens redovisning till staten.

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

2016-11-07

RUN/600/2016

Årsavtal med Stiftelsen Jamtli för verksamhetsåret 2017

Jämtlands läns landsting, Östersunds kommun, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening är bildare av Stiftelsen Jamtli. Enligt stiftelseurkund från den 6 september 1973 ska verksamheten bekostas av stiftarna enligt dem emellan överenskomna villkor.

Enligt stiftelsens stadgar - antagna 1974 - ”*är stiftelsens ändamål att förvalta stiftelsens samlingar och markområden och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen skall inom i huvudsak Jämtlands län bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet liksom annan därmed förenlig och närstående kulturell verksamhet. Stiftelsen äger även då så befinnes lämpligt, i egen regi eller genom särskilt bildat organ, genom uthyrning eller annorledes affärsmässigt utnyttja de byggnader varöver stiftelsen äger förfoga”.*

Region Jämtland Härjedalen, nedan kallad regionen, Östersunds kommun, nedan kallad kommunen, Heimbygda och Jämtlands läns konstförening beskriver huvuduppdraget i Uppdragsavtal 2015 -2018, fastställda av kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Utöver detta beskrivs regionens prioriterade områden, den regionala museiverksamheten och dess utvecklingsområden i Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015-2018, som en av de verksamheter med statligt stöd som ingår i kultursamverkansmodellen från 2012. Regionen lämnar följande uppdrag och ersättning för verksamhetsåret 2017.

§ 1 UPPDRAG

Verksamheten ska bidra till länsinvånarnas **livskvalitet** och till en kontinuerlig **förnyelse** av kulturlivet. Hänsyn ska tas till behov och önskemål från kommuner och civilsamhälle. Området ska medverka till att länets befolkning blir delaktig i och får del av länets kulturliv samt medverka till en positiv livsmiljö, hållbar utveckling och tillväxt. Det mångkulturella perspektivet liksom mångfald, jämställdhet, jämlikhet och delaktighet ska beaktas. Inom ramen för de nationella kulturpolitiska målen, uppdragsavtalet och kulturplanen samt regionens ersättning som regleras i detta avtal, ska Stiftelsen Jamtli under verksamhetsåret 2017 särskilt beakta att:

- kunna bistå regionen med kunskapsunderlag inom sitt verksamhetsområde
- kunna företräda regionen i olika kulturarvsrelaterade sammanhang och samarbeten på nationell och internationell nivå
- attrahera ungdomar samt stärka deras delaktighet
- mångfaldsfrågor, bland annat genom attitydfrämjande insatser för att stärka medborgarnas kunskaper och förståelse för andra kulturer. Stiftelsen Jamtli

ska genomföra aktiviteter och utställningar som bidrar till att öka länsinvånarnas kunskaper om andra kulturer och sedvanor
- Jamtli ska aktivt delta i marknadsföringen av länet som besöksmål
- Jamtli garanterar god tillgänglighet för funktionshindrade. Insatser för ökad tillgänglighet *ska vara genomförda* enligt Jamtlis handlingsplan.
- Jamtli är ett stöd för lokala aktörer gällande kulturarvsfrågor
- Jamtli deltar inom regionens medlemskap av EARLALL.

§ 2 MÅL OCH RESULTAT

Övergripande mål finns beskrivna i Uppdragsavtal Stiftelsen Jamtli 2015-2018 och gäller som övergripande dokument. Följande målområden finns angivna;

Upplevelse och besöksmål

- Stiftelsen attraherar nya grupper av besökare och bibehåller eller ökar kontinuerligt antal besök på anläggningen jämfört med tidigare år inom intervallet 180 000 -210 000 besök.
- Graden av egenfinansiering är minst 2/3 där Jamtlis egenintäkter utgörs av andra intäkter än intäkter från huvudmännen; region och kommun.

Främja ett levande kulturarv

- Stiftelsen strävar efter att vara ledande inom utveckling av kulturarvspedagogisk verksamhet där barn- och ungdomar är en prioriterad grupp
- Stiftelsen bidrar till hållbar regional utveckling genom att aktivt verka för demokratisk, social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i enlighet med Regional utvecklingsstrategi 2014-2030.

Utveckla det regionala kulturlivet

- Utveckla samverkan och öka den sociala gemenskapen för främjande av kulturell mångfald, demokratiskt medborgarskap och geografisk spridning av kulturutbud. I stiftelsens uppdrag ingår att stödja Heimbygda och Jämtlands läns konstförening och i nära samverkan upprätthålla ett samarbete med hembygdsrörelsen och länets konstliv.
- Stiftelsen bidrar genom sin verksamhet till att öka intresset för konst, foto och samtida uttryck

Mål 2017

Utifrån ovanstående övergripande mål har stiftelsen att verka för att nedanstående mål uppnås:

- Antal besökare på Jamtli är minst 180 000
- Antal skolbesök från Jamtli är minst 30 (särskilda medel avsatta)
- Jamtli och/eller stiftelsens dotterbolag deltar i ett flertal nordiska eller europeiska samarbetsprojekt
- Inom ramen för regionalt uppdrag utvecklar Jamtli regionalt intressanta besöksmål i samverkan med lokal och nationell nivå
- Jamtli utvecklar volontärsarbete på besöksanläggningen
- Jamtli verkar för etablering av Nationalmuseum Norr
- Jamtli utvecklar regionens position som nav för kulturarvspedagogik
- Jamtli ska ha uppnått målet om tillgänglig web och enkelt avhjälpta hinder enligt tillgänglighetsplan.

§ 3 UTVECKLING AV KVALITET OCH STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN

Regionen och kommunen arbetar kontinuerligt med utveckling av kvalitet inom sina verksamheter och Stiftelsen Jamtli ska arbeta med nedanstående kvalitetsdimensioner i syfte att höja och säkra kvaliteten på verksamheten. Stiftelsen Jamtli ansvarar för och genomför löpande utvärderingar av verksamheten där besökare ges möjlighet att lämna synpunkter avseende kvalitet. Huvudmännen ska årligen få en återkoppling av resultatet av kvalitetsarbetet via årsredovisningen.

Följande kvalitetsdimensioner ska redovisas:

- Tillgång/tillgänglighet
- Inflytande och deltagande
- Bemötande
- Kompetens

Följande utvecklingsområden ska redovisas:

- Socialt inkluderande och ett sunt liv
- Ett hållbart län
- Barn och unga
- Internationalisering

§ 4 NYCKELTAL

För att bättre kunna följa upp verksamheten har ett antal nyckeltal utarbetats. Följande nyckeltal ska redovisas i årsredovisningen per den 31 december varje år.

Nyckeltal/volymtal
Öppethållande på Jamtli
Öppettider
Antal öppetdagar
Antal dagar med kvällsöppet (efter kl.18.00)
Antal öppet timmar/vecka i genomsnitt
Antal besök
Antal avgiftsfria besök
Antal sålda årskort
Antal deltagare i mångfaldsarbete på flykt, från åk 9
Antal besök barn/ungdom
Antal besök skolor/förskolor
Jamtlis skolbesök; antal och redovisning innehåll
Antal besök hemsida
Publika aktiviteter
Visningar totalt
därav skolor/förskolor
Stadsvandringar/exkursioner
därav skolor/förskolor
Kurser, studiecirklar ledda av museets personal

därav skolor/förskolor
Övrig programverksamhet på Jamtli
därav skolor/förskolor
Övrig programverksamhet utanför Jamtli
därav skolor/förskolor
Utställningar
Antal tillfälliga utställningar
Antal egenproducerade utställningar
Antal samproducerade utställningar
Antal inlånade utställningar
därav nyproducerade
Antal utställningar med ersättning enligt MU- avtal (riktlinjer för utställningsersättning till konstnärer)
Antal utställda konstnärer
varav kv/män
varav svenska/utländska
Samverkansprojekt
Omslutning projekt och uppdrag (kr)
Informationsinsatser
Antal utställningskataloger
Antal studie-/undervisningsmaterial
Antal andra publikationer/trycksaker
Antal mässor där Jamtli deltagit
Samlingar (den 31 dec)
Antal föremål
därav dokumenterade i digital form
Antal fotografier
därav dokumenterade i digital form
Antal volymer till bibliotek
därav dokumenterade i digital form
Arkivalier hyllmeter
därav dokumenterade i digital form
Personal
Antal årsverken
varav med minst 3 års högskolestudier
Antal visstidsanställda
varav antal anställda med lönebidrag
Andel kvinnor/män
Ekonomi
Omsättning totalt
därav verksamhetsbidrag från region
därav statligt bidrag (enligt Kultursamverkansförordningen)
därav statligt bidrag (ej enligt Kultursamverkansförordningen)
därav verksamhetsbidrag från kommun
därav EU-medel
därav övriga regionala bidrag

	därav övriga statliga bidrag
	därav övriga kommunala bidrag
	därav inträdesavgifter
	därav övriga intäkter
Andel egenfinansiering (%)	
H-männens driftanslag i relation till totala intäkterna	

§ 5 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING och INFORMATION

Regionen ansvarar, i samarbete med kommunen, för att utföra den löpande årliga uppföljningen som gäller verksamheten, det regionala uppdraget och de utvecklingsområden som beskrivs i årsavtalet och kulturplanen gällande stiftelsen Jamtli.

Stiftelsen ska ha utarbetade rutiner för intern kvalitetskontroll och utvärdering. Kontrollen skall omfatta såväl kvalitet ur ett besökarperspektiv som skötsel av fastigheter och anläggningar. De angivna målen och nyckeltalen följs upp årligen.

Regionen och kommunen begär inte in delårsbokslut per april om inget annat påtalats.
Jamtlis årsredovisning inklusive redovisning av Stiftelsens bolag och revisionsrapport inlämnas senast den 31 mars till regionen och kommunen.
Användningen av det statliga bidraget återrapporteras till regionen senast den 28 februari genom Kulturdatabasen.

Redovisning av nedanstående uppgifter ska göras med de inlämningstidpunkter som skickas ut i särskild ordning, inför varje tillfälle.

- Delårsbokslut per 30 april — endast på särskild anmodan
- Preliminär årsredovisning — mitten av februari
  - Verksamhetsberättelse (prel)
  - Måluppföljning (prel)
  - Resultat- och balansräkning (prel)
- Reviderad årsredovisning — 31 mars (enligt uppdragsavtal)
- Delårsbokslut per 31 augusti — början av september
- Verksamhetsplan och budget för 2018 — mitten av oktober

§ 6 MILJÖ

Stiftelsen har att följa kommunens och regionens miljöpolicys i sitt miljöarbete för ekologisk hållbar utveckling.

§ 7 ERSÄTTNING FÖR UPPDRAGET

Regionens samlade bidrag till Jamtli (stat, region och kommun) uppgår för 2017 till

36 785 tkr,(regionen 18 149 tkr, kommunen 10 062 tkr, staten 8 574 tkr).
Ersättningen för det regionala museiuppdraget avser två delar med årlig uppräkning som fördelas på 1.basuppdrag och 2.särskilda ersättningar.

1. Basuppdrag

Ersättningen för basuppdraget avser verksamhet med gemensamt ansvar av regionen och kommunen enligt fördelning 65/35. Ersättningen utbetalas av regionen respektive kommunen månadsvis i förskott den 20:e varje månad, mot faktura. Ersättningen avser alla driftkostnader inklusive kostnader för lönerörelsen 2017 uppräknat med 2,4 % från 2016 års nivå. I ersättning för basuppdraget ingår, från år 2016, ersättning för kostnadsökningar för underhåll kulturhus, energi och IT/digitalisering, där regionen bidrar med 130 tkr, kommunen med 70 tkr och Stiftelsen Jamtli med 150 tkr.

Regionens ersättning basuppdrag för 2017 utgår med 16 600 tkr. Därtill erhåller Jamtli för avtalsperioden det *statsbidrag* för regional museiverksamhet som utgår från regionen och regleras i kulturplanen, för innevarande år med 8 574 tkr. Beslut om fördelning av statsbidrag år 2017 tas i Regionala nämnden i mars 2017.

Kommunens ersättning basuppdrag för 2017 utgår med 8 938 tkr.

Stiftelsen Jamtli ska sträva efter att uppnå målet i uppdragsavtalet 2015-2018, om 2/3 i egenfinansiering. Om förändringar behöver göras avseende ersättningsnivån eller väsentliga förändringar i verksamheten, ska en dialog föras mellan huvudmännen och Stiftelsen.

2. Särskilda ersättningar.

Jamtli har under senare år erhållit särskilda ersättningar för vissa verksamhetsområden där fördelningen mellan region och kommun är 50/50 undantaget punkt 3. Uppräkning har för 2017 gjorts med 2.4 % från 2016 års nivå. Regionens ersättning för 2017 utgår med 1 549 tkr**.** Kommunens ersättning för 2017 utgår med 1 124 tkr Ersättningarna omfattar:

1. Ersättning för investeringar på Jamtli, från vardera huvudman om 629 tkr.
2. Ersättning för verksamheten Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik med 262 tkr per år, från vardera huvudman.
3. Ersättning för utveckling av det regionala uppdraget med 239 tkr från regionen och 128 tkr från kommunen, enligt fördelning 65/35.
4. Ersättning för hyra av regionmagasin i ”Bergrum Lockne -Östersund-Rossbol 6:39” med 210 tkr från regionen och 105 från kommunen.
5. Ersättning för bussning av skolelever med 209 tkr enligt särskilt avtal mellan Jamtli och regionen.

§ 8 AVTALSTID

Upprättat avtal gäller under perioden 1 januari 2017 – 31 december 2017.

§ 9 OMFÖRHANDLING

Båda parter äger rätt påkalla omförhandling om förutsättningarna för verksamheten väsentligt förändras under avtalsperioden**.**

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Östersund 2016-12 -
För Region Jämtland Härjedalen

Robert Uitto
Ordf. Regionala utvecklingsnämnden

Anders Byström
Biträdande regiondirektör

Östersund 2016-12 -
För Stiftelsen Jamtli

Lena Bäckelin
Ordf. Stiftelsen Jamtli

Henrik Zip Sane
Landsantikvarie

11

Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län verksamhetsåret 2017

RUN/601/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-08

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

RUN/601/2016

Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län verksamhetsåret 2017

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för regional arkivverksamhet som omfattar att dokumentera, bevara och tillgängliggöra länets historia samt fungera som service- och rådgivande organ i arkivfrågor för föreningslivet i länet. Föreningsarkivet ska särskilt rikta arkivpedagogisk verksamhet till målgruppen barn och unga. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtlands Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformningen av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där Föreningsarkivet ska vara ett stöd för lokala aktörer på området, erbjuda arkivpedagogiska insatser för barn och unga samt stimulera forskning genom att tillgängliggöra det materiella och immateriella kulturarvet.

Regionen ersätter Föreningsarkivet i Jämtlands län för uppdraget 2017 med 1 745 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Dessutom en förstärkning med 75 tkr (2016 och 2017) för projekt ”demokrati, dialog och delaktighet – om vägar in i arkivet”. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Ansökan från Föreningsarkivet i Jämtlands län om regional arkivverksamhet 2017, RUN/517/2016
Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015 – 2018, RS/2013-133
Årsavtal med Föreningsarkivet om regional arkivverksamhet 2017, RUN/601/2016.

Förvaltningschefens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Föreningsarkivet Jämtlands län om regional enskild arkivverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Föreningsarkivet för uppdraget med 1 745 tkr. Dessutom en förstärkning med 75 tkr för projekt demokrati, dialog och delaktighet (2016 och 2017).

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional

kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive den 31 mars.

Utdrag till

Föreningsarkivet i Jämtlands län

§186

Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län verksamhetsåret 2017 (RUN/601/2016)

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för regional arkivverksamhet som omfattar att dokumentera, bevara och tillgängliggöra länets historia samt fungera som service- och rådgivande organ i arkivfrågor för föreningslivet i länet. Föreningsarkivet ska särskilt rikta arkivpedagogisk verksamhet till målgruppen barn och unga. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtlands Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformningen av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där Föreningsarkivet ska vara ett stöd för lokala aktörer på området, erbjuda arkivpedagogiska insatser för barn och unga samt stimulera forskning genom att tillgängliggöra det materiella och immateriella kulturarvet.

Regionen ersätter Föreningsarkivet i Jämtlands län för uppdraget 2017 med 1 745 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Dessutom en förstärkning med 75 tkr (2016 och 2017) för projekt ”demokrati, dialog och delaktighet – om vägar in i arkivet”. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna.
Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Föreningsarkivet Jämtlands län om regional enskild arkivverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Föreningsarkivet för uppdraget med 1 745 tkr. Dessutom en förstärkning med 75 tkr för projekt demokrati, dialog och delaktighet (2016 och 2017).

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive den 31 mars.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Föreningsarkivet Jämtlands län om regional enskild arkivverksamhet för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Föreningsarkivet för uppdraget med 1 745 tkr. Dessutom en förstärkning med 75 tkr för projekt demokrati, dialog och delaktighet (2016 och 2017).

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive den 31 mars.

Expedieras till

Föreningsarkivet i Jämtlands län, Ingrid Printz

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2017

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

2016-11-08

RUN/601/2016

Årsavtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2017

1. Allmänna förutsättningar

Föreningsarkivet i Jämtlands län är en ideell organisation för föreningar inom regionen. Föreningsarkivet utgör en viktig del av vårt gemensamma kulturarv med kontaktytor mellan kultur, föreningsliv och myndigheter. Verksamheten finansieras genom bidrag inom samverkansmodellen, genom medlems-, arkiv- och kursavgifter samt genom projekt. Region Jämtland Härjedalen tecknar avtal med Föreningsarkivet om ett kulturarvsrelaterat utbud. De nationella kulturpolitiska målen samt Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015-2018 är styrande för verksamheten. Verksamheten ska bidra till länsinvånarnas livskvalitet och till en kontinuerlig förnyelse av kulturlivet. Hänsyn ska tas till behov och önskemål från kommuner och civilsamhälle. Föreningsarkivet ska medverka till att länets befolkning blir delaktig i och får del av länets kulturliv samt medverka till en positiv livsmiljö, hållbar utveckling och tillväxt. Det mångkulturella perspektivet liksom mångfald, jämställdhet, jämlikhet och delaktighet ska beaktas. Kulturplanens tre prioriterade områden, kultur för alla, de professionella kulturskaparna - kärnan i kulturlivet och kulturdriven tillväxt, ska integreras i verksamheten. Handlingsplan för ökad tillgänglighet följs upp vid utgången av 2017. Verksamheten ska riktas till barn och unga där arbetet mot skolan är ett prioriterat område.

2. Uppdrag

Det regionala uppdraget till Föreningsarkivet är att bedriva en inkluderande verksamhet med grund i folkbildningen och det livslånga lärandet. Föreningsarkivet ska förverkliga regional och nationell kulturpolitik och vara en resurs för kommuner, skola, civilsamhälle och kulturskapare. Verksamheten ska nå alla kommuner i regionen och tillgodose prioriterade gruppers särskilda behov, vilket inkluderar personer med funktionshinder, barn, unga och äldre samt utlandsfödda. Regionen ansvarar för att hantera och följa upp det årliga uppdraget till Föreningsarkivet.
Uppdraget till föreningen är att:

- samla, inventera, vårda och bevara handlingar, föremål mm från föreningar och enskilda
- bidra till att dokumentera och tillgängliggöra länets historia
- särskilt rikta verksamhet till målgruppen barn och unga
- fungera som service- och rådgivande organ i arkivfrågor för föreningslivet
- kunna bistå regionen med kunskapsunderlag inom sitt verksamhetsområde.

• kunna företräda regionen i kulturarvsrelaterade sammanhang samt i samarbeten på nationell och internationell nivå.

3. Mål/Förväntat resultat

För 2017 anger regionen följande mål/förväntade resultat:

• Föreningsarkivet har utvecklat formerna för samverkan inom arkivområdet
• Föreningsarkivet erbjuder genom arkivpedagog, insatser på fortsatt hög nivå till barn och ungdomar
• Föreningsarkivet genomför programverksamhet i samverkan med andra och erbjuder ett brett utbud av hög kvalitet
• Samtliga regionens kommuner nås av verksamheten
• Föreningsarkivet har bidragit till ökad samverkan inom Regionalt kulturforum.
• Föreningsarkivet har följt upp och utvecklat verksamhet avseende kvalitet och förnyelse
• Föreningsarkivet garanterar god tillgänglighet för personer med funktionshinder. Insatser för ökad tillgänglighet, tillgänglig web och enkelt avhjälpta hinder ska vara genomförda enligt Föreningsarkivets handlingsplan.

4. Inriktning

I enlighet med, Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015-2018, ska Föreningsarkivet verka för medborgarinflytande, samverkan, kompetensöverföring och tillgänglighet för att uppnå målen och *ska i linje med detta:*

• ge förskolor/skolor och föreningsliv inflytande och möjlighet att påverka arkivets utbud
• sträva efter att öka tillgängligheten till arkivet för länets alla medborgare, bland annat genom informationsinsatser och sökmöjligheter via internet (arkivförteckningarna på Nationella arkivdatabasen).
• kontinuerligt och aktivt bistå med kunskap och inspiration om arkivets resurser och på så sätt bidra till en ökad kulturkompetens hos länets invånare.
• aktivt samverka med andra kulturarvs- och kulturinstitutioner samt föreningslivet för en kostnadseffektiv och medborgaranpassad kulturarvsutveckling i länet.

5. Utvecklingsområden enligt kulturplanen

Föreningsarkivet avser under perioden att;

• utveckla delaktighet, medskapande och engagemang bland arkivbesökarna
• fortsätta metodutveckling inom området barn och unga
• utveckla publika aktiviteter för äldre med särskilt perspektiv på kultur och hälsa
• arbeta för en aktiv dokumentation av regionens föreningsliv och sociala rörelser
• utveckla det nordiska samarbetet kring kulturarvspedagogik
• utveckla samarbetet med övriga föreningar och verksamheter i Landsarkivhuset
• driva och utveckla arbetet inom Arkivpedagogiskt Forum och Nordiskt Arkivpedagogiskt nätverk

6. Resultatmått/Nyckeltal

Följande resultatmått/nyckeltal skall redovisas genom årsredovisningen:

Arkivbildning:

antal besök i fält/rådgivning till organisationer, antal deltagare

antal leveranser
antal hyllmeter
antal forskarsalsbesök
antal förfrågningar
antal utlånade volymer
Tillgängliggörande, utåtriktad verksamhet:
antal deltagare i aktiviteter totalt
antal deltagare i aktiviteter/kommun
antal lokala arrangemang
totala antalet arrangemang
Verksamhet för barn och unga:
antal besök av barn och ungdomar
antal besökta barn/ungdomar i länets skolor
Övrig verksamhet:
antal projekt
antal besök hemsida
Personal:
antal tillsvidareanställda
antal anställda med lönebidrag
antal viss tids/timanställda
antal årsverken
Finansiering totalt:
därav verksamhetsbidrag från region/kommun
därav statligt bidrag (enligt Kultursamverkansförordningen)
därav statligt bidrag (ej enligt Kultursamverkansförordningen)
därav EU-medel
därav övriga regionala bidrag
därav övriga statliga bidrag
därav övriga kommunala bidrag
därav övriga intäkter

7. Avtalstid

Upprättat avtal gäller under perioden 1 januari - 31 december 2017.

8. Ekonomi/Ersättning

För verksamheten under år 2017 ersätter Region Jämtland Härjedalen Föreningsarkivet Jämtlands län med ett enhetligt bidrag för basuppdraget om totalt 1 745 tkr. Dessutom en förstärkning med **75 tkr** (2016 och 2017) för projekt ”demokrati, dialog och delaktighet- om vägar in i arkivet”. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Ersättningen utbetalas per den 20:e varje månad.

9. Information, uppföljning och utvärdering

De angivna uppdragen, förväntade resultatet och aktuella resultatmått som beskrivs för verksamheten följs årligen upp av Region Jämtland Härjedalen. Redovisning av kvantitativa resultat ska inlämnas senast 28 februari genom Kulturdatabasen. Årsredovisning och kvalitativa resultat ska inlämnas senast 31 mars eller på annan tid som regionförbundet anger. Regionen äger rätt att besluta om särskild utvärdering av de delar av föreningens verksamhet som avtalet berör. Föreningen ska i så fall bidra med att ta fram för regionförbundet relevanta uppgifter och underlag.

10. Överlåtelse

Föreningen äger inte rätt att överlåta detta avtal till annan utförare.

11. Omförhandling

Om väsentliga förändringar av förutsättningarna för detta avtal inträffar under avtalsperioden, kan parterna när som helst begära omförhandlingar. Parterna skall då delge varandra den information som är av betydelse för omförhandlingen.

12. Giltighet

Detta avtal är giltigt när avtalet undertecknats. Avtalet är upprättat i två likalydande exemplar, varav parterna erhållit var sitt.

Östersund 2016-12-	Östersund 2016 -12-
För Region Jämtland Härjedalen	För Föreningsarkivet i Jämtlands län
---	---
Anders Byström	Bengt Bergqvist
Bitr. regiondirektör	Ordf. Föreningsarkivet i Jämtlands län

12

Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017

RUN/602/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-08

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

RUN/602/2016

Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Riksteatern Jämtland/Härjedalen för regional teaterverksamhet genom främjande av barn- och ungdomsteater samt för att utveckla scenkonsten i regionen. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformning av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där verksamheten ska förse hela regionen med kvalitativ scenkonst och tillgodose prioriterade gruppers särskilda behov.

Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget 2017 med 980 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Ansökan från Riksteatern Jämtland Härjedalen 2017, RUN/517/2016
Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015 – 2018, RS/2013-133
Årsavtal med Riksteatern Jämtland Härjedalen 2017, RUN/602/2016.

Förvaltningschefens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Riksteatern J/H om främjande av teater för barn och unga för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget med 980 tkr.

   2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

   3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars.

Utdrag till

Riksteatern Jämtland Härjedalen

§187

Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017 (RUN/602/2016)

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen tecknar årsavtal med Riksteatern Jämtland/Härjedalen för regional teaterverksamhet genom främjande av barn- och ungdomsteater samt för att utveckla scenkonsten i regionen. Avtalet reglerar det regionala uppdraget, uppföljning av mål och resultat samt ersättning för uppdraget. De nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Jämtland Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformning av verksamheten. Kulturplanen anger prioriteringar och utvecklingsområden, där verksamheten ska förse hela regionen med kvalitativ scenkonst och tillgodose prioriterade gruppers särskilda behov.

Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget 2017 med 980 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Återrapportering sker till regionen under februari respektive mars genom fastställd verksamhetsberättelse samt genom uppföljning av kvantitativa och kvalitativa resultatmått för kommande statlig återrapportering. Förslag till årsavtal har föregåtts av dialog mellan parterna. Ärendet har beretts med hänsyn till hållbar regional utveckling, jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Riksteatern J/H om främjande av teater för barn och unga för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget med 980 tkr.

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden
1. Region Jämtland Härjedalen tecknar föreliggande avtal med Riksteatern J/H om främjande av teater för barn och unga för verksamhetsåret 2017. Regionen ersätter Riksteatern J/H för uppdraget med 980 tkr.

2. Beloppet kan komma att justeras utifrån formellt beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017.

3. Regionen ska få en återkoppling av verksamhetens resultat via årsredovisningen. Återrapportering till regionen sker genom kvantitativa och kvalitativa resultatmått senast den 28 februari respektive 31 mars.

Expedieras till

Riksteatern Jämtland Härjedalen

Beslutsunderlag

- Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017
- Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017

Kultur
Ingrid Printz
Tfn: 063147600
E-post: ingrid.printz@regionjh.se

2016-11-08

RUN/602/2016

Årsavtal med Föreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen för verksamhetsåret 2017

1. Allmänna förutsättningar

Riksteatern Jämtland/Härjedalen är en ideell förening och del av Riksteatern. Föreningen har till uppgift att utveckla en länstäckande arrangörsorganisation, främja barn- och ungdomsteater samt verka för att utveckla scenkonsten i regionen. Riksteatern förmedlar och subventionerar kvalitativ scenkonst till länets barn och unga. Region Jämtland Härjedalen, nedan kallad regionen, tecknar avtal med Riksteatern Jämtland/Härjedalen om ett kvalitativt utbud av teater och dans till barn och unga i länet. De nationella kulturpolitiska målen samt Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2015-2018 är styrande för utformningen av verksamheten. Verksamheten finansieras genom samverkansmodellen och arrangörsstöd genom statliga Riksteatern.

Verksamheten ska bidra till länsinvånarnas livskvalitet och till en kontinuerlig förnyelse av kulturlivet. Hänsyn ska tas till behov och önskemål från kommuner och civilsamhälle. Verksamheten ska medverka till att länets befolkning blir delaktig i och får del av länets kulturliv samt medverka till en positiv livsmiljö, hållbar utveckling och tillväxt. Det mångkulturella perspektivet liksom mångfald, jämställdhet, jämlikhet och delaktighet ska beaktas. Kulturplanens tre prioriterade områden, kultur för alla, de professionella kulturskaparna- kärnan i kulturlivet och kulturdriven tillväxt, ska integreras i verksamheten. Handlingsplan för ökad tillgänglighet ska följas. Verksamheten ska särskilt riktas till barn och unga där verksamhet riktad till skolan är ett prioriterat område.

2. Uppdrag

Riksteatern Jämtland Härjedalen ska förverkliga regional och nationell kulturpolitik och vara en resurs för kommuner, skola, civilsamhälle och kulturskapare. Verksamheten ska förse hela regionen med kvalitativ scenkonst och tillgodose prioriterade gruppers särskilda behov, vilket inkluderar personer med funktionsnedsättning, barn, unga och äldre samt utlandsfödda.
Region Jämtland Härjedalen ansvarar för att hantera och följa upp det årliga uppdraget till Riksteatern Jämtland/Härjedalen.
Uppdraget till föreningen är att:

- Främja barn- och ungdomsteater och verka för ett kvalitativt utbud av scenkonst i regionen.
- Förmedla scenkonstföreställningar till barn- och ungdomar i regionen.
- Utveckla nya former för att använda scenkonst som pedagogiskt verktyg

3. Mål/Förväntat resultat

För 2017 anger regionen följande mål/förväntade resultat:

• Föreningen har bidragit till att antalet aktiviteter och föreställningar på scenkonstområdet för barn i förskolor och skolor har ökat. Målet är att nå minst 4 000 barn med subventionerade föreställningar.
• Samtliga länets kommuner nås av verksamheten där minst 50 % av utbudet ges utanför Östersunds kommun.
• Föreningen har bidragit till att utveckla arbetsformer för ökad samverkan inom Regionalt kulturforum.
• Föreningen har följt upp och utvecklat verksamheten avseende kvalitet och förnyelse.
• Föreningen garanterar god tillgänglighet för personer med funktionshinder. Insatser för ökad tillgänglighet ska vara genomförda enligt handlingsplan.

4. Inriktning

I enlighet med kulturplanen ska Riksteatern Jämtland/Härjedalen, verka för medborgarinflytande, tillgänglighet, kompetensöverföring och samverkan för att uppnå målen och ska i linje med detta:

• Ge förskolor/skolor och föreningsliv inflytande och möjlighet att påverka det scenkonstutbud som Riksteatern J/H erbjuder.
• Ge tillgång till scenkonstupplevelser för barn och unga över hela länet och därmed öka tillgängligheten till scenkonst för denna målgrupp.
• Kontinuerligt och aktivt bistå med kunskap och inspiration om scenkonst till kulturombud, arrangörer, skolledare med flera och på så sätt bidra till en ökad kulturkompetens hos länets invånare.
• Aktivt samverka med kulturinstitutioner, producenter, skolor och föreningsliv i länet i syfte att synkronisera utbudet för olika åldersgrupper för ett effektivt resursutnyttjande.
• Fördela särskilt småplatsstöd till arrangörer på mindre orter.

5. Utvecklingsområden enligt kulturplanen

Riksteatern J/H avser under perioden att;
◦ stärka barn och ungas tillgång till upplevelser av scenkonst med hög kvalitet
◦ stärka ungas delaktighet och inflytande i enlighet med Barnkonventionen
◦ utveckla publikarbete och arrangörsnätverk
◦ utveckla och stärka samarbetet med föreningslivet och kommunerna
◦ utveckla samverkan med norrlandslänen för ett brett och tillgängligt utbud av scenkonst
◦ fortsatt erbjuda arrangörsutbildningar, även i samverkan med andra parter samt verka för kompetensutveckling
◦ stärka dans som konstform

6. Resultatmått / Nyckeltal

Följande resultatmått/nyckeltal ska redovisas i samband med årsredovisning.

◦Antal aktiviteter, föreställningar scenkonst till barn och unga per kommun, varav Östersunds kommun
◦Antal deltagande barn och unga per kommun, varav Östersunds kommun
◦Särskilda insatser till prioriterade grupper
◦Antal aktiviteter, inom skapande skola
◦Antal föreställningar fördelat på teater respektive dans
◦Antal småplatsstöd per kommun
◦Antal samarbetsprojekt (med exempel)

Finansiering totalt:
därav verksamhetsbidrag från region
därav statligt bidrag (enligt Kultursamverkansförordningen)
därav statligt bidrag (ej enligt Kultursamverkansförordningen)
därav verksamhetsbidrag från kommun
därav EU-medel
därav övriga regionala bidrag
därav övriga statliga bidrag
därav övriga kommunala bidrag
därav övriga intäkter

7. Avtalstid

Upprättat avtal gäller under perioden 1 januari - 31 december 2017.

8. Ekonomi/Ersättning

För verksamheten under år 2017 ersätter Region Jämtland Härjedalen föreningen Riksteatern J/H med ett enhetligt bidrag för uppdraget om totalt 980 tkr. Ersättningen inkluderar kostnader för lönerörelsen 2017. Beloppet kan komma att justeras utifrån beslut om statsbidrag till regional kulturverksamhet och nivån på ersättningen meddelas slutligt under mars 2017. Ersättningen utbetalas per den 20:e varje månad.

9. Information, uppföljning och utvärdering

De angivna uppdragen, förväntade resultatet och aktuella resultatmått som beskrivs för verksamheten följs årligen upp av regionen. Redovisning av kvantitativa resultat ska inlämnas senast 28 februari genom Kulturdatabasen. Årsredovisning och kvalitativa resultat ska inlämnas senast 31 mars eller på annan tid som regionförbundet anger. Regionen äger rätt att besluta om särskild utvärdering av de delar av föreningens verksamhet som avtalet berör. Föreningen ska i så fall bidra med att ta fram för regionförbundet relevanta uppgifter och underlag.

10. Överlåtelse

Föreningen äger inte rätt att överlåta detta avtal till annan utförare.

11. Omförhandling

Om väsentliga förändringar av förutsättningarna för detta avtal inträffar under avtalsperioden, kan parterna när som helst begära omförhandlingar. Parterna skall då delge varandra den information som är av betydelse för omförhandlingen.

12. Giltighet

Detta avtal är giltigt när avtalet undertecknats. Avtalet är upprättat i två likalydande exemplar, varav parterna erhållit var sitt.

Östersund 2016 -12-	Östersund 2016 -12-
För Regionförbundet Jämtlands län	För Riksteatern Jämtland/Härjedalen
……..	.....
Anders Byström Regiondirektör	Marie Haglund Ordf. Riksteatern Jämtland/Härjedalen

13

Svar på remiss: En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndigheten för delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshindersområdet

RUN/621/2016

§188

Svar på remiss: En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndigheten för delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshindersområdet (RUN/621/2016)

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet (MFD har inkommit med en remiss om funktionshinderspolitiken för Region Jämtland Härjedalen att svara på. Remissvar ska ha inkommit 30 december men förlängd svarstid är begärd.
Ärendet föredras av infrastrukturstrateg Berit Eriksson.

Beslut

Arbetsrutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

Beslutsunderlag

- Sammanfattning av remiss

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn: 063 – 14 76 47
E-post: anna.backlund@regionjh.se

2016-11-22

RUN/621/2016

Sammanfattning av remiss ”En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle”

I denna rapport lämnar Myndigheten fört delaktighet (MFD) förslag som ska göra funktionshinderspolitiken mer effektiv, skapa långsiktighet och innebära högre grad av tydlighet än tidigare.
Den funktionshinderpolitiska utvecklingen är beroende av många aktörer på olika nivåer, såsom statliga myndigheter, landsting/regioner, kommuner, privata aktörer och det civila samhället. Funktionshinderspolitiken ska därför ses som en politik som riktar sig mot hela samhället. MFD ser också vikten av sin egen roll i arbetet med att utveckla och sprida kunskap, stödja samhällsaktörerna och vara samlande för funktionshinderspolitikens genomförande.

De förslag som lämnas i denna rapport avser att skapa en enklare utformning av genomförandet av politiken och styrningen av densamma. Riksdag och regering behöver tydligt signalera att funktionshinderspolitiken är viktig för samhällets hållbara utveckling och för att Sverige ska kunna leva upp till sina internationella åtaganden om mänskliga rättigheter och i arbetet med FN:s globala utvecklingsmål i Agenda 2030.

Förslagen om en funktionshinderspolitik för samhället omfattar två huvuddelar. Den första delen innehåller förslag som MFD föreslår att regeringen lägger fram till riksdagen att besluta om. Den andra delen är förslag som myndigheten föreslår ligger till grund för en ny regeringsbeslutad strategi.

Bakgrund

Dagens funktionshinderspolitik har sin grund i den av riksdagen beslutade handlingsplanen. Från patient till medborgare från år 2000 (prop. 1999/2000:79). Rättighetsperspektivet i funktionshinderspolitiken stärktes år 2008 genom att Sverige ratificerade FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. När handlingsplanen löpte ut beslutade regeringen i juni 2011 om en strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016.

Myndigheten för delaktighet har gjort en samlad utvärdering och analys av utvecklingen av funktionshinderspolitiken i förhållande till inriktningsmålen och de

nationella målen för funktionshinderspolitiken. Resultatet av denna utvärdering ligger till grund för övervägandena och förslagen i denna rapport.

Reviderat nationellt mål och inriktning

MFD föreslår att de nationella målen revideras mot ett mål som tydligare knyter an funktionshinderspolitiken till mänskliga rättigheter och som innehåller dagens terminologi. Förslaget på reviderad inriktning beskriver fyra olika sätt att arbeta för att förebygga och undanröja funktionshinder i samhället, och syftar till att tydliggöra för ansvariga aktörer vad det innebär att arbeta med ett funktionshindersperspektiv:

- Att med universell utformning göra rätt från början,
- Att identifiera och åtgärda brister i efterhand,
- Att med stöd och lösningar kopplat till individen stärka delaktigheten, samt
- Att motverka all form av diskriminering

MFD föreslår vidare att regeringen beslutar om en ny strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken. En avgörande utgångspunkt i politiken ska fortsatt vara integrering. Ökad integrering av funktionshinderspolitiken inom alla områden av samhället är den enda långsiktiga vägen framåt.

MFD föreslår också en ny och förenklad styrning av myndigheterna inom funktionshinderspolitiken. Alla statliga myndigheter ska ha en integrering av funktionshinderperspektiv och 30 myndigheter ska ha ett särskilt ansvar för genomförandet med återrapport till regeringen årligen.

MFD har identifierat tre samhällsområden som där behovet av ökad kunskap och en ansvarig myndighet är extra stort; arbetsmarknad och försörjning, utbildning och transport.

Prioriterade samhällsområden

MFD föreslår elva prioriterade samhällsområden som grund för strategin:

- Arbete och försörjning
- Utbildning
- Transport
- Byggd miljö och samhällsplanering
- It, innovation och teknikutveckling
- Hälsa
- Social välfärd
- Kultur, idrott och fritid
- Konsument
- Demokrati
- Rättsväsende

14

Bussgodsorganisation Norr

RUN/647/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-22

Regional utveckling
Ruth Eriksson
Tfn: 063-146561
E-post: ruth.eriksson@regionjh.se

RUN/647/2016

Bussgodsorganisation Norr

Ärendebeskrivning
Inledning
Uppdrag gavs i vintras från presidierna (ordförande och vice ordförande) i regionala kollektivtrafikmyndigheter och Länstrafikbolag i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland samt Region Jämtland Härjedalen. att presentera en möjlig framtida gemensam organisation för Bussgods.
Utredningen redovisades vid presidiemöte 14 september 2016, förslag är att bilda ett gemensamt Bussgods i Norr AB (eller ett liknande namn som godkänns av Bolagsverket). Organisationsformen som föreslås är ett aktiebolag. Genom en fusion kommer verksamheten i Norrbotten och Västernorrland föras in i det nya bolaget, vars grund är Bussgods Västerbotten AB. Verksamheten i Jämtland, som idag bedrivs som en avdelning inom Länstrafiken i Jämtland, ska också överföras till det nya bolaget under hösten 2017.

Tidplanen är att beslut om försäljning och köp av aktierna fattas under våren 2017. Under hösten 2017 genomförs fusionen och i januari 2018 bedrivs verksamheten i gemensamt bolag.

Utredningen har också lagt fram ett övergripande organisationsförslag och en ekonomisk modell för ersättning till den som bedriver kollektivtrafiken i länet. Utredningen har inte lämnat förslag på förändring av terminaler eller de busstationer i regionen där Bussgods idag bedriver verksamhet. Ambitionen har varit att genomföra förändringen med så lite störningar som möjligt i den befintliga verksamheten, bl a kommer all personal övertas av det nya bolaget. Ansvarig chef för Bussgods i respektive län kommer att ordna informationsmöten för de fackliga organisationerna.

Utredningen redovisas till Länstrafikbolagen och Kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen där inriktningsbeslut att ställa sig bakom utredningens förslag ska fattas senast 1 januari 2017.
Bussgods Jämtland
Bussgods Jämtland har under de senaste åren visat förlustresultat. Sedan 2009 har frakterna minskat med 30 % och intäkterna minskat från 16 till 12 Mkr.

Olika utredningar 2014 har belyst verksamheten ur olika aspekter bl a WSP konsekvenser för olika framtidsalternativ för Bussgods Jämtland/Härjedalen och utredning om samordning med landstingets godstransporter, men någon lösning har inte hittats. Nämndens ledning har

diskuterat frågan med Länstrafiken och kommit fram till att åtgärder, utöver de redan genomförda, måste genomföras för att eliminera underskottet.

Länstrafiken fick 2015 i uppdrag att genomföra åtgärder i Bussgods verksamhet, så att ett balanserat resultat uppnås senast 1 juli 2016. Åtgärder har vidtagits men resultat dröjer.

Förvaltningschefens förslag

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer förslår regionala utvecklingsnämnden

1. Att ställa sig positiva till utredningens förslag om att bilda ett gemensamt aktiebolag för bussgods i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

2. Att Region Jämtland Härjedalen förvärvar 25 % av aktierna i det gemensamma bolaget.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Ruth Eriksson
Områdeschef Infrastruktur och kommunikationer

Utdrag till

Länstrafiken i Jämtlands län AB, Länstrafiken i Västerbottens län AB, RKM i Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland

§190

Bussgodsorganisation Norr (RUN/647/2016)

Sammanfattning

Utskottet för infrastruktur har behandlat ärendet den 21 november 2016, § 41
Uppdrag gavs i vintras från presidierna (ordförande och vice ordförande) i regionala kollektivtrafikmyndigheter och Länstrafikbolag i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland samt Region Jämtland Härjedalen att presentera en möjlig framtida gemensam organisation för Bussgods.
Utredningen som redovisades vid presidiemöte 14 september 2016 föreslår att det bildas ett gemensamt Bussgods i Norr AB (eller ett liknande namn som godkänns av Bolagsverket). Organisationsformen som föreslås är ett aktiebolag. Genom en fusion kommer verksamheten i Norrbotten och Västernorrland föras in i det nya bolaget, vars grund är Bussgods Västerbotten AB. Verksamheten i Jämtland, som idag bedrivs som en avdelning inom Länstrafiken i Jämtland, ska också överföras till det nya bolaget under hösten 2017.
Tidplanen är att beslut om försäljning och köp av aktierna fattas under våren 2017. Under hösten 2017 genomförs fusionen och i januari 2018 bedrivs verksamheten i gemensamt bolag.
Utredningen har också lagt fram ett övergripande organisationsförslag och en ekonomisk modell för ersättning till den som bedriver kollektivtrafiken i länet. Utredningen har inte lämnat förslag på förändring av terminaler eller de busstationer i regionen där Bussgods idag bedriver verksamhet. Ambitionen har varit att genomföra förändringen med så lite störningar som möjligt i den befintliga verksamheten, bland annat kommer all personal att övertas av det nya bolaget. Ansvarig chef för Bussgods i respektive län kommer att ordna informationsmöten för de fackliga organisationerna.
Utredningen redovisas till Länstrafikbolagen och Kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen där inriktningsbeslut att ställa sig bakom utredningens förslag ska fattas senast 1 januari 2017.

Förslag till beslut

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer föreslår regionala utvecklingsnämnden:

1. Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiv till utredningens förslag om att bilda ett gemensamt aktiebolag för bussgods i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.
2. Region Jämtland Härjedalen förvärvar 25 procent av aktierna i det gemensamma bolaget.

Yrkanden

Elise Ryder Wikén (M): Bifall till förslaget. Tillägg till punkt 2: Region Jämtland Härjedalen förvärvar 25 procent av aktierna in det gemensamma bolaget direkt eller genom sitt bolag Länstrafiken i Jämtland AB.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att utskottet beslutar enligt detta.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden:
1. Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiv till utredningens förslag om att bilda ett gemensamt aktiebolag för bussgods i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.
2. Region Jämtland Härjedalen förvärvar 25 procent av aktierna in det gemensamma bolaget direkt eller genom sitt bolag Länstrafiken i Jämtland AB.

JÄV

Thomas Hägg (S) deltar ej i handläggning eller beslut.

Expedieras till

Länstrafiken i Jämtlands län AB, Länstrafiken i Västerbottens län AB, RKM i Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Bussgodsorganisation Norr
- Utredning Bussgods Norr
- Bilaga 1 till utredning
- Bilaga 2 till utredning

Utredning gemensam bussgodsorganisation i Norrland

2016-09-28

Innehåll

1. Sammanfattande förslag ... 3
2. Bakgrund ... 4
3. Syfte med utredningen ... 4
4. Avgränsningar ... 4
5. Metod ... 5
6. Förslag till framtida gemensam organisation ... 6
6.1 Affärsidé/Verksamhetsidé ... 6
6.2 Organisationsform och ägande ... 6
6.3 Organisation ... 7
7. Ekonomi ... 9
8. Verkställighetsprocess och tidplan ... 10
8.1 Verkställighet ... 10
8.2 Sammanfattande tidplan ... 13
9. Riskanalys ... 14

Bilagor:

Bilaga 1 – Matris dagens verksamhet

Bilaga 2 – Karta över dagens verksamhet med geografisk placering

1. Sammanfattande förslag

Utredningens förslag är att slå samman bussgodsverksamheten i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland samt Region Jämtland/Härjedalen till en organisation och i framtiden bedriva verksamheten gemensamt.

Förslaget är att utgå från Bussgods i Västerbotten, eftersom det idag är ett av samhället helägt bolag och låta övriga län förvärva 25 % av aktierna var. Det skulle innebära ett gemensamt bolag som ägs med lika delar av de tre länen och region Jämtland/Härjedalen. Bussgods i Västerbotten AB föreslås också genomgå namnbyte till förslagsvis Bussgods i Norr AB.

Det gemensamma bolaget förvärvar sedan aktierna i dagens Bussgods i Norrbotten AB samt Bussgods i Västernorrland AB och genom fusion slås bolagen därefter ihop. Samtidigt förs verksamheten i dagens Bussgods i Jämtland/Härjedalen som idag är en avdelning inom Länstrafiken över till Bussgods i Norr AB.

Förslaget bygger på att processen är genomförd den 1 januari 2018.

Utredningen presenterar också ett översiktligt förslag på hur den blivande organisationen inledningsvis kan se ut. Utredningen har medvetet valt att inte gå allt för djupt in i detaljer, då en organisation hela tiden behöver förändras och anpassas till de krav som ställs på verksamheten. Den nya styrelsen för det gemensamma bolaget ska ansvara för att bolaget drivs på ett adekvat sätt.

Utredningen presenterar också ett förslag på ersättningsmodell till den som står för busstrafiken i respektive län. Modellen innebär att 21 % av intäkterna för gods som går med buss och 5 % av övriga godsintäkter, under första verksamhetsåret, ska tillföras Länstrafikbolaget eller myndigheten. Detta skulle innebära att 17,8 mkr fördelas till ägarleden i de fyra länen. För 2019 förs 25 % av intäkterna till den som står för busstrafiken i länet, vilket motsvarar drygt 21 mkr. De prognoser avseende ekonomi som arbetats fram bygger sedan på att omsättningen ska öka, men bolaget måste ges möjlighet att bygga upp eget kapital, varför man som ägare inte ska räkna med utdelningar inledningsvis.

Utredningen avslutas med en riskanalys där vi beskriver ett antal olika scenarier, där den största risken som idag kan ses är att inte genomföra detta förslag. Verksamheten i Västernorrland är idag inte lönsam och kommer inte kunna fortgå på det sätt som sker idag. Även i Jämtland har man på senare år haft problem med ekonomin, men där aktiva marknadsinsatser har medfört att det finns positiva signaler.

2. Bakgrund

Bussgods är i Norrbotten, Västerbotten, Jämtlands/Härjedalen och Västernorrland en affärsdrivande verksamhet för godstransport som bedrivs genom att i första hand transportera gods ombord på den av samhället tillhandahållna kollektivtrafiken med buss. Verksamheten skiljer sig åt i de fyra länen vad gäller ägande, organisation och styrning - matrisen i bilaga 1 beskriver detta översiktligt. Men – det grundläggande syftet med verksamheten är gemensamt – att erbjuda godstransport ombord på fordon i den befintliga kollektivtrafiken och bidra till finansieringen av densamma.

Bussgods är i sig en regionalpolitisk fråga och på många platser i det område som denna utredning omfattar en förutsättning för näringslivet då alternativa transporter saknas. Bussgods bedrivs dock alltid på affärsmässiga grunder, vilket innebär att verksamheten minst ska bära sina kostnader och även generera det överskott som ägaren kräver.

En grundläggande förutsättning för denna utredning har varit att det finns mycket som förenar och att det därför finns möjligheter att utveckla bussgodsverksamheten - båda i kvalitativa mått och i ekonomiska termer, genom att samarbeta.

Den nu pågående diskussionen om framtida regionindelning finns givetvis i bakgrunden, men har inte varit avgörande för denna utrednings slutsatser.

3. Syfte med utredningen

Uppdraget att genomföra denna utredning lämnades av presidierna i respektive läns kollektivtrafik-myndighet och länstrafikbolag vid ett möte i Luleå i februari 2016.

Uppdraget är att lämna förslag på framtida gemensam bussgodsorganisation i Norrland (omfattande Norrbotten, Västerbotten, Jämtland/Härjedalen och Västernorrland) samt;

- Presentera möjligheter till kostnadsbesparingar
- Presentera förutsättningar för ökade intäkter
- Presentera en ekonomisk fördelningsmodell som reglerar ansvar och krav i den framtida regionen i förhållande till den part som svarar för kollektivtrafikens utförande

4. Avgränsningar

Utredning omfattar enbart det geografiska område som består av Norrbottens län, Västerbottens län, Region Jämtland/Härjedalen samt Västernorrlands län och dessa fyra geografiska enheter benämns i utredningen som ”Norrland” väl medveten om att denna definition inte är korrekt i andra sammanhang.

Då uppdraget har varit att presentera en gemensam framtida bussgodsorganisation har arbetet inriktat sig på frågor som vilken organisationsform den framtida organisationen ska ha, hur

beslutsprocessen för att detta ska bli möjligt ska se ut samt beskriva de bakomliggande motiven till en gemensam organisation. Utredningen har alltså befunnits sig på en strategisk nivå och fokuserat på frågorna ur ett ägarperspektiv.

Frågor som måste ligga hos den framtida ledningen för Bussgods i Norr har inte utretts och då avses exempelvis bemanning av tjänster, detaljerad organisation och lokalisering med mera.

Eftersom Bussgods ägare i stor utsträckning består av kollektivtrafikmyndigheter/länstrafikbolag, vilka är politiskt styrda organisationer kan det finnas mera politiska ställningstaganden som exempelvis var olika verksamheter ska bedrivas i den framtida regionen. Utredningen har inte tagit ställning i den typen av frågor.

5. Metod

Arbetet har bedrivits med deltagare från ägarleden och verksamheten i dagens 4 bussgodsorganisationer. Deltagarna har delats in i två arbetsgrupper där representanterna från ägarna har fått i uppdrag att utreda följande:

- Framtida organisation – bolag eller annat
- Framtida ägarförhållande, initialt men också inför framtiden
- Tidplan för genomförande samt vilka beslut kommer att krävas i de olika länen

Arbetsgruppen har bestått av:

- Kenneth Johansson, myndighetschef Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten och vd Länstrafiken i Norrbotten AB
- Helena Persson, kontorschef Länstrafiken i Norrbotten AB
- Harriet Söder, vd Länstrafiken i Västerbotten AB (sammankallande)
- Thomas Hägg, vd Länstrafiken i Jämtland AB
- Camilla Fahlander, myndighetschef kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland

Den andra arbetsgruppen som består av verksamhetscheferna i dagen organisation har fått i uppdrag att utreda:

- Framtida organisation på en övergripande nivå, exempelvis försäljning, administration och kundtjänst
- Operativ verksamhet som terminaler och infrastruktur
- Ekonomiska konsekvenser av den framtida organisationen av verksamheten
- Relationen med och inflytandet i Bussgods Sverige ek förening/ Bussgods Sverigefrakt AB

Arbetsgruppen har bestått av:

- Nina Collin, Bussgods Norrbotten
- Niclas Strandberg, vd Bussgods Västerbotten AB

- Carina Kälvedal, Bussgods Jämtland/Härjedalen
- Maria Lärkfors, vd Bussgods Västernorrland (sammankallande)

Båda arbetsgrupperna har också fått i uppdrag att lämna ett förslag om framtida affärsidé för Bussgods i Norrland och i detta ta hänsyn till marknadens förändrade krav på leveranser ”dörr till dörr”, den samhällsnytta som Bussgodsverksamheten innebär och hur Bussgods påverkar persontrafiken – både positivt och negativt.

6. Förslag till framtida gemensam organisation

6.1 Affärsidé/Verksamhetsidé

Utredningens förslag till framtida affärsidé lyder:

> Bussgods Norr erbjuder miljösmarta transportlösningar i befintlig kollektivtrafik enligt tidtabell och med ”dörr-till-dörr”-service.
>
> Bussgods Norr hjälper godskunderna att öka sin konkurrenskraft med hög kvalitet och hög service.
>
> Bussgods Norr bidrar till ett starkare och mer levande Norrland.

Detta förslag till affärsidé behöver bearbetas och beslutas av den kommande styrelsen.

Utredningens förslag till verksamhet som ska bedrivas i det blivande bolaget är:

- Godstransport i befintlig kollektivtrafik genom stationer i egen regi, upphandlade entreprenader eller genom ombud
- Där så krävs komplettera transporten med andra lösningar än befintlig kollektivtrafik, exempelvis egna bilar för utkörning och komplettering där kollektivtrafik med godskapacitet saknas
- På terminaler och stationer erbjuda annan service kopplat till kollektivtrafiken, exempelvis trafikupplysning, biljettförsäljning och hantering av kvarglömda effekter ombord på buss/tåg
- I övrigt erbjuda ägaren/ägarna andra transporttjänster på marknadsmässiga villkor

Förslaget till verksamhetsidé behöver också hanteras av den nya styrelsen, eftersom det kommer att förändras över tid.

6.2 Organisationsform och ägande

Utredningen har kommit fram till att ett gemensamt aktiebolag är att föredra. Detta bygger på att styrningen av ett aktiebolag är lagreglerade och enklare att hantera då det inledningsvis kommer att finnas flera ägare. Bussgods i Västerbotten AB är idag helägt av Länstrafiken i Västerbotten AB. Det är

därför det bolag som enklast kan anpassas till att vara ett gemensamt bolag för Bussgods i Norrland. Se mer under kapitel 8. Verkställighet och process.

Samtliga verksamheter är idag medlemmar i Bussgods Sverige ek för, dvs i det sammanhanget uppgår det totala röstetalet till fyra röster. Vi har gemensamt från norrlandsverksamheterna tillskrivit Bussgods Sverige i detta ärende, då en sammanslagning till ett gemensamt bolag skulle kunna medföra att röstetalet sjunker till en röst. Den ekonomiska föreningen har beslutat att under förutsättning att fyra medlemsavgifter fortsättningsvis betalas kommer det nya bolaget har fyra röster.

6.3 Organisation

Utredningen har i sitt förslag valt att bara titta på organisationen utifrån ett översiktligt perspektiv. Den nya ledningen för bolaget kan ha många synpunkter på hur verksamheten ska organiseras, varför det inte har känts aktuellt att gå allt för djupt i detaljer.

Förslaget som presenteras innebär att 5 tjänster inom den centrala administrationen dras in och försvinner. Utredningen har valt att inte lämna förslag på förändringar av busstationsinfrastrukturen. Idag ser den väldigt olika ut i olika län och den kommer också att behöva anpassas efter godskundernas behov.

Bolaget ska ledas av en styrelse som består av 9 ordinarie ledamöter. Varje ägarlän utser 2 ordinarie styrelseledamöter och en suppleant.

Bolaget blir så stort att personalen har rätt att ha en representant i styrelsen, vilket alltså blir den 9:e ledamoten.

Då bolaget är offentligt ägs behöver även lekmannarevisorer utses och lämpligt här kan vara att varje län utser en lekmannarevisor.

Bild: Övergripande organisation Bussgods Norr

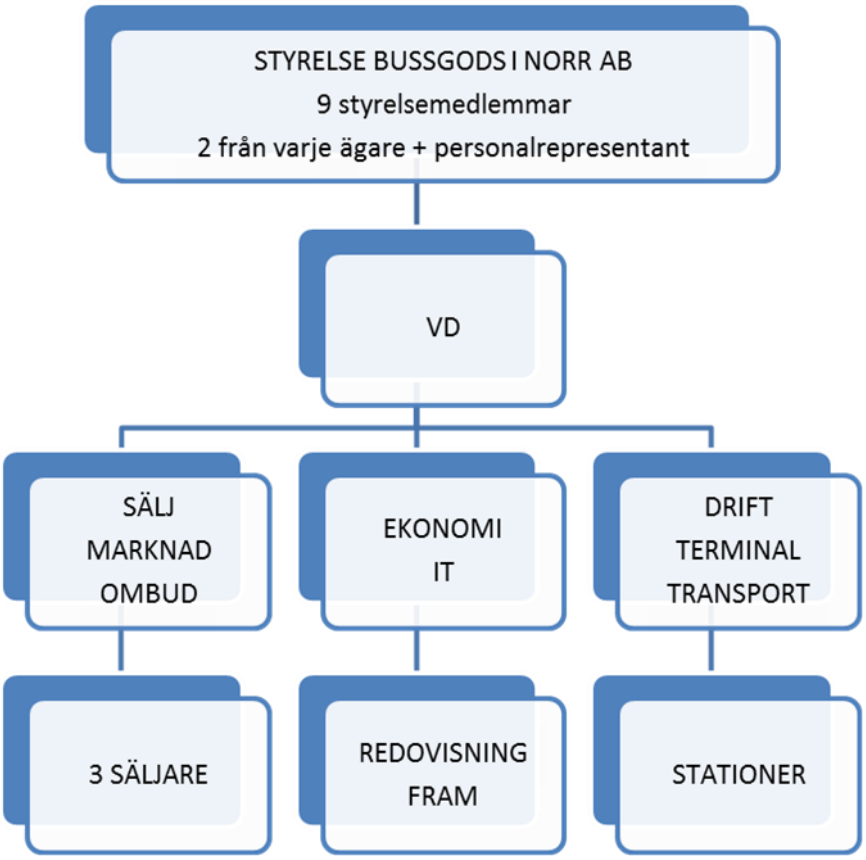

Bolaget leds av en VD som tillsätts av styrelsen. Processen med sammanslagningen kommer att påverka verksamheten, varför det vore bra om utlysning och tillsättande av bolagets nya vd kan ske relativt snart – senast under sommaren 2017.

Avdelningen Sälj och marknad leds av en försäljningschef som tillsammans med 3 säljare svarar för ett säljområde var – totalt 4 säljområden. Avdelningen ansvarar också för kundavtal, marknadsföring och relationen med ombuden.

Avdelning Ekonomi och IT leds av en ekonomichef och består av totalt 4 tjänster. Förutom löpande redovisning ansvarar avdelningen för administration i fraktsystemet FRAM, löner, reklamationer, IT-frågor samt inköp.

Avdelningen Drift och Transport består av 2 geografiska indelningar.

Drift och Transport – Norr består inledningsvis av 7 tjänstemän och 40 tjänster ute i verksamheten. Avdelningen leds av en Produktionschef som under sitt ansvar har 6 teamledare, 32,5 tjänster som terminalarbetare och 7,5 chaufförstjänster.

Drift och Transport – Syd består av 6 tjänstemän och 21 tjänster ute i verksamheten. Även denna avdelning leds av en Produktionschef som ansvarar för 5 teamledare, 15 tjänster som terminalarbetare och 9 chaufförer.

Bolaget kommer inledningsvis att köpa hjälp vad gäller IT-funktioner och HR-funktion från någon av ägarna.

Organisationsförslaget innebär en minskning från dagens 91 tjänster till 86 tjänster. Se geografisk utbredning på karta – bilaga 2.

Det är viktigt att notera att det kommer att bli fråga om en formell verksamhetsövergång, vilket innebär att det nya bolaget blir arbetsgivare för den personal som finns idag. Som anställd tar man också med sig befintliga förmåner, inarbetad semester, anställningstid osv.

7. Ekonomi

Bolagets årliga omsättning kommer enligt budget att uppgå till 115 miljoner kronor. Bolagets överskott år 2019 beräknas till 579 tkr och år 2020 till 2,8 mkr.

Tabell 1: Budget 2018

	(Tusentals kronor)	Kommentarer
Försäljningsintäkter	115 500	
Ersättning för utförda tjänster åt ägarna	716	Siffran som redovisas är nettot och avser exempelvis biljettförsäljning på busstationer
Avräkning LT [1)]	-17 834	Enligt ny modell – 21 % av intäkterna vid frakt på buss och 5 % på övriga frakter
Övriga trafikkostnader	-30 561	
Övriga rörelsekostnader	-25 888	
Personalkostnader	-38 405	Besparing 5 tjänster – 2 500 tkr
Totalt före avskrivningar	**3 528**	
Ränta	-200	
Totalt resultat	**1 702**	
Omstruktureringskostnader	-1 500	
Totalt resultat efter diverse ökade kostnader	**202**	

Budgeten är genomarbetad av verksamhetsgruppen och bygger i vissa delar på en sammanslagning av dagens verksamhetsbudgetar. Den totala budgeten är första året ”försiktig”, då det är svårt att förutse de kostnader som en sammanslagning kommer medföra. En särskild post med omstruktureringskostnader har dock tagits med.

Bolaget kommer ha behov av att bygga upp det egna kapitalet varför utdelning från bolaget bara bör ske efter att man nått en viss soliditet.

I sammanhanget bör också nämnas att kostnader kommer att uppstå även innan det nya bolaget är bildat, exempelvis i form av anlitande av extern revisor för genomgång och värderingar. Detta kan dock hanteras genom att fördela kostnaderna på dagens fyra verksamheter.

1) Fördelning avräkning LT är följande:

Län	Fördelning %	2018 (MKr)	2019 (Mkr)	2020 (Mkr)
Norrbotten	43,9	7 827	9 239	9 625
Västerbotten	25,9	4 623	5 456	5 684
Jämtland	12,1	2 156	2 545	2 652
Västernorrland	18,1	3 228	3 810	3 969
Totalt	**100**	**17 834**	**21 050**	**21 930**

Fördelningen baseras på genomsnittligt utfall 2013-2015. För åren 2019 och 2020 bygger siffrorna på en ökad omsättning med knappt 4 % och en ökning av kostnaderna med ca 2 %. Observera att detta material visar hur en tänkt omsättning 2018 fördelar sig med historiska data som grund. Det faktiska utfallet kommer att bero på var bussgodskunderna finns och hur mycket kollektivtrafik som hanterar gods det finns i länet.

8. Verkställighetsprocess och tidplan

8.1 Verkställighet

Den övergripande visionen är ett gemensamt bolag som inledningsvis ägs av de tre länen; Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland samt Region Jämtland/Härjedalen med 25 % ägarandel var. Det kan i varje län finnas motiv till att det är en annan part som ska stå som ägare i bolaget – exempelvis kollektivtrafikmyndighet i stället för Länstrafikbolag, men det är inte av avgörande betydelse för denna utredning, varför utredningen lämnar till varje län att ta ställning i den frågan.

Bild: Exempel på ägarstruktur från år 2017 och framåt

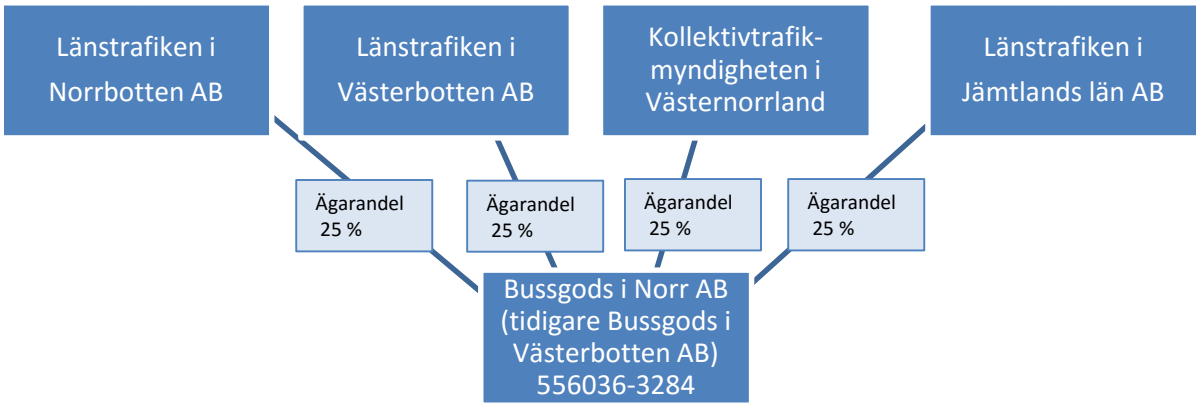

Steg 1. Hantera externa ägare

Då Bussgods i Norrbotten och i Västernorrland inte ägs till 100 % av Länstrafiken eller kollektivtrafikmyndighet behöver detta hanteras. Första steget i processen blir därför att inleda förhandlingar med externa ägare och hitta en överenskommelse som innebär att Länstrafiken i Norrbotten respektive kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland förvärvar samtliga aktier i respektive bolag. Denna process bör genomföras under hösten 2016.

Steg 2. Försäljning och köp av aktier till nominellt värde

Under inledningen av 2017 fattar fullmäktige vid region Västerbotten beslut om att sälja 75 % av aktierna i Bussgods Västerbotten till respektive län Norrbotten, Västernorrland och region Jämtland/Härjedalen. Vem som ska äga aktierna i det framtida bussgodsbolaget är upp till varje län att fatta beslut om.

Aktierna säljs till nominellt värde – idag är aktiekapitalet 100 000 kr i bolaget. Det finns dock ett ovillkorat aktieägartillskott från ägaren Länstrafiken i Västerbotten AB om 300 000 kr i bolaget som förslagvis omvandlas till aktiekapital genom en fondemission. Aktiekapitalet skulle därefter uppgå till 400 000 kr och 25 % motsvarar 100 000 kr per län.

Samtidigt fattar man beslut i Norrbotten om att försälja bolaget Bussgods i Norrbotten till Bussgods i Västerbotten AB och samma beslut fattas i Västernorrland. Även här sker försäljning till nominellt värde, vilket innebär att en analys av eventuella övervärden i bolagen behöver göras och hanteras innan försäljningen genomförs.

Dessa beslut fattas under våren 2017 och i och med detta har en koncern bildats med Länstrafiken i Västerbotten AB som ägare till två dotterbolag.

Beslut fattas även om namnändring av Bussgods Västerbotten AB till förslagsvis Bussgods i Norr AB.

Bild: Koncern bildas – men bilden visar inte hela ägarbilden

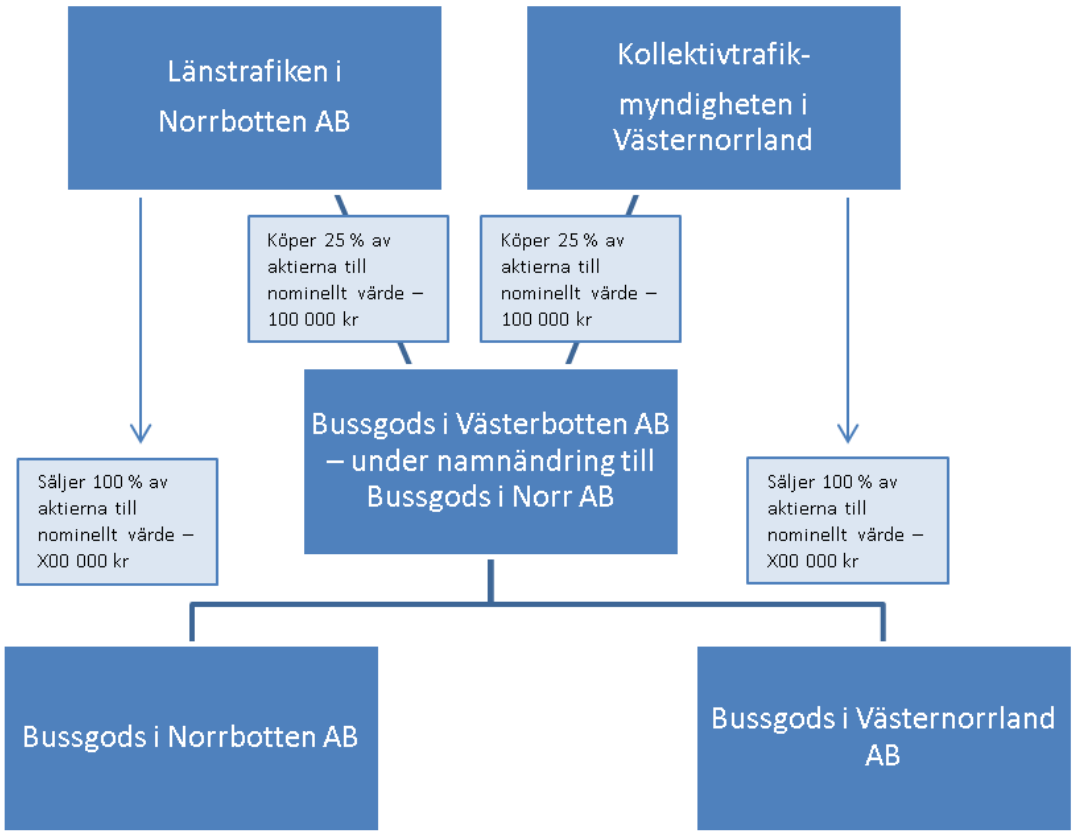

Steg 3. Fusion av bolagen

Under hösten 2017 genomförs en fusion av koncernen som innebär att dotterbolagen Bussgods i Norrbotten AB och Bussgods i Västernorrland AB fusioneras med modern Bussgods i Norr AB. Samtidigt överförs också alla verksamhet som idag finns inom Länstrafiken i Jämtland/Härjedalen till Bussgods i Norr AB. Denna process genomförs under hösten 2017 med målet att fusionen är genomförd till 1 januari 2018.

Bild: Dotterbolagen fusioneras och verksamheten överförs från Bussgods i region Jämtland/Härjedalen

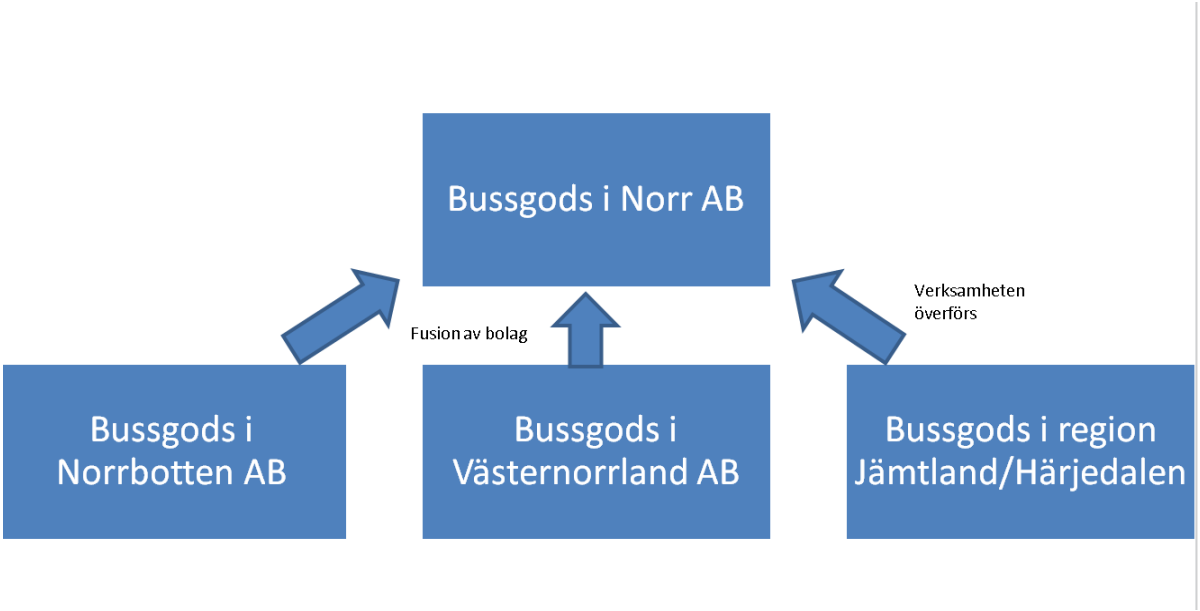

En analys om ev ytterligare aktieägartillskott behöver göras. Bolaget kommer att ha en så pass stor verksamhet att 400 000 kr i aktiekapital är för lite. Respektive län ska därför räkna med att skjuta till ytterligare medel i form av ägartillskott.

Steg 4. Gemensamt bolag

Från och med 2018 bedrivs all verksamhet i det gemensamma bolaget Bussgods i Norr AB. Om beslut fattas om att bilda gemensam region i norr kan ägandet enkelt överföras till den nya regionen alternativt en ny gemensam kollektivtrafikmyndighet/organisation.

8.2 Sammanfattande tidplan

Hösten 2016:

Inriktningsbeslut om att stödja förslagen i denna utredning fattas i respektive län

Externa ägare i Norrbotten och Västernorrland hanteras inom respektive län.

Våren 2017:

Försäljning och köp av aktier hanteras – gemensam koncern bildas med fyra ägare. Ny styrelse formas och VD tillsätts.

Hösten 2017:

Fusion genomförs och ett gemensamt bolag bildas

Januari 2018:

Processen är genomförd och ett gemensamt bolag bedriver verksamheten

9. Riskanalys

Utredningen har här valt att fokusera på ett antal scenarier och beskriva de effekter som kan uppstå som ett led av fattade beslut alternativt brist på fattade beslut.

Vad händer med Bussgods om de förslag som lagts fram i utredningen inte genomförs?

Bussgods i Västernorrland har idag lönsamhetsproblem. I bolaget finns tillgångar från tidigare år, men dagens läge kan inte fortsätta utan att något görs. Försäljning till annan extern ägare har diskuterats.

Från andra delar av landet, där försäljning till extern part genomförts vet vi att det är svårt att få samarbetet med den som svarar för busstrafiken att fungera. I Gävleborg, där man sålt till ett privat bolag, är verksamheten under stor ekonomisk press och ägaren har begärt en ackorduppgörelse.

Idag svarar sändningar mellan norrlandslänen för en relativt stor volym. Detta innebär att om verksamheten i något län förändras kommer alla län att påverkas och en avveckling av bussgods i ett län skulle få stora ekonomiska konsekvenser för verksamheten i övriga län.

Vad händer om ett län väljer att stå utanför?

Bussgods är inte beroende av att alla fyra län står bakom och fattar beslut i enlighet med denna utredning.

Eftersom Bussgods i Norrbotten är den största aktören och Bussgods i Västerbotten knyter ihop övriga norrlandslän geografiskt skulle dock situationen bli svår att hantera om Norrbotten eller Västerbotten väljer att stå utanför. Då utredningens förslag är att använda det befintliga bolaget Bussgods i Västerbotten, skulle också ett beslut som innebär att Västerbotten inte deltar i samarbetet innebära att man måste hitta andra sätt att bilda en gemensam organisation.

Utredningen intentioner att samverka och effektivisera verksamheten är möjlig att genomföra med två eller tre län som deltar, men effekterna skulle inte blir lika stora och förutsättningarna för att bearbeta en större marknad beskärs.

Kan man begränsa risken i ett gemensamt bolag?

För beslutsfattare i exempelvis Jämtland och Västernorrland skulle ett gemensamt ägt bolag där verksamheten i Norrbotten och Västerbotten ingår kunna beskrivas som att man utsätter sig för en högre riskexponering, då verksamheterna i dessa län är mycket större. Utredningen anser att detta måste hanteras i det framtida konsortialavtalet. Man kan här tänka sig att risken begränsas till det geografiska område som dagens län utgör. Samtidigt innebär denna riskbegränsning att överskott från verksamheten måste följa samma princip.

Den ekonomiska modell som arbetats fram innebär att ersättning kommer att lämnas till den som ansvarar för kollektivtrafiken i respektive län, varför överskottet i bolaget är relativt begränsat. För 2018 uppgår det budgeterade överskottet till ca 200 000 kr.

Verksamheten i både Norrbotten och Västerbotten är lönsam. Det är inte fallet i Västernorrland och i Jämtland har man under ett antal år haft ekonomiska problem. Det skulle för beslutsfattare i Norr- och Västerbotten kunna innebära en högre grad av risk. Precis som beskrivits ovan måste konsortialavtalet reglera riskfördelningen mellan länen. Om det bildas en gemensam region i Norrland kommer bolaget bara ha en ägare och frågan om riskfördelning är då utagerad.

Vilken samhällsservice erbjuder Bussgods – dvs vilken samhällsservice riskerar försvinna om inte Bussgods finns?

Bussgods är på vissa platser i Norrland avgörande för att näringslivet ska fungera. Bussgods svarar för viktiga samhällsfunktioner då livsmedel och annat avgörande gods levereras enligt tidtabell. På dessa orter finns inget alternativ. Bussgods måste dock tillåtas verka i hela systemet, eftersom kunderna förväntar sig en heltäckande transportlösning – och det gärna i hela landet.

En framtida gemensam organisation för bussgods kan också innebära större möjlighet att hantera offentligt gods och i ett regionperspektiv kan en offentlig samlastningscentral för förnödenheter till exempelvis vården vara ett uppdrag för Bussgods. Detta skulle innebära att skattemedlen används effektivare då fraktkostnaderna inte behöver öka, men överskottet från godsverksamheten används till att finansiera kollektivtrafiken.

Bilaga 1 – sammanställning av Bussgods i Norrland

Utfall 2015

	Norrbotten	**Västerbotten**	**Jämtland/-Härjedalen**	**Västernorrland**
Organisationsform	AB	AB	Resultatenhet	AB
Ägare	Länstrafiken i Norrbotten 51% Centrala Buss 49%	Länstrafiken i Västerbotten 100 %	Länstrafiken i Jämtlands län AB	KTM 42,7% Övriga bussbolag 52,3%
Styrelse	Landstings- och kommunpolitiker, Tjänsteman och privata trafikbolagsägare	Tjänstemän hos ägaren		4 politiker, 4 tjm Från bussbolagen
Omsättning	54,1msk	31,8 msek	13,035msek	19,8 mkr
Andel omsättning: Privatpersoner Företagskunder Samhället (kommuner, landsting/region)	 9 % 67 % 24 %	 11% 86% 3%	 13% 84% 3%	 9 % 90 % 1 %
Antal anställda	47	17	8 varav 1 tj.ledig	16
Antal terminaler i egen regi	13	3	1	4
Antal terminaler på entreprenad	1	13	3	-
Antal Bussgodsombud	36	45	50	35
Avkastningskrav/-ersättning till myndighet	15 msek	4,1 msek (Budget)	Internkalkyl 3,69 msek	1,1 %
Omsättning LTN	388,1 mkr	602 mkr	487mkr *	449 mkr

- * inkl. skolskjutsar i J/H

Prognos 2016

	Norrbotten	**Västerbotten 2015**	**Jämtland/-Härjedalen 2016**	**Västernorrland**
Organisationsform	AB	AB	Resultatenhet	AB
Ägare	Länstrafiken i Norrbotten 51% Centrala Buss 49%	Länstrafiken i Västerbotten 100 %	Länstrafiken i Jämtl.län AB 100%	KTM 42,7% Övriga bussbolag 52,3%
Styrelse	Landstings- och kommunpolitiker, Tjänsteman och privata trafikbolagsägare	Tjänstemän hos ägaren	Politisk	4 politiker 4 tjm från bussbolagen
Omsättning		33,6 msek	13,8 msk	19 mkr
Andel omsättning: Privatpersoner Företagskunder Samhället (kommuner, landsting/region)		 10% 84% 6%	 13 84 3	 10 % 89 % 1 %
Antal anställda		21	8 varav 1 tj.ledig	13
Antal terminaler i egen regi	13	5	1	3
Antal terminaler på entreprenad	1	8	3	-
Antal Bussgodsombud	46	48	50	33
Avkastningskrav/-ersättning till myndighet	15 msek	5,7 msek (Budget)	Internkalkyl 3,69 msek	1,5 %
Omsättning LTN	414,2 mkr	602 mkr	387 mkr	436,4mkr

Verksamhetspunkter Bussgods i Norr

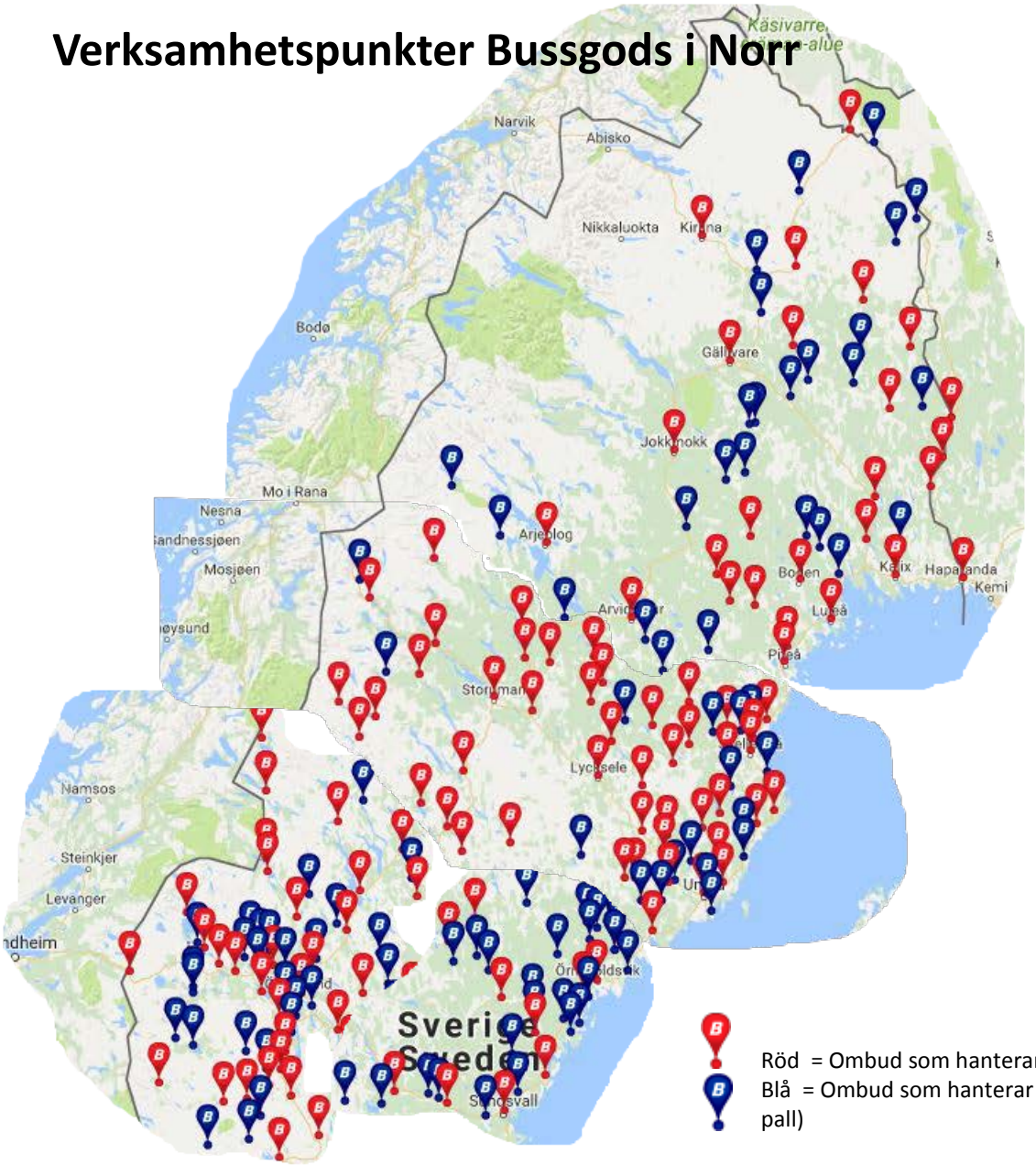

Röd = Ombud som hanterar paket och pall
Blå = Ombud som hanterar gods upp till 35 kg (ej pall)

Norrbotten

Arjeplog Öppettider: Mån-Fre 12.00 - 16.30 EGEN PERSONAL

Arvidsjaur Öppettider: Mån-Fre 07.45 - 16.30 (Lunch 12:30-13:30) EGEN PERSONAL

Boden Öppettider Mån-Fre 07.00 - 16.45 (Lunch 11.30 - 12.30) EGEN PERSONAL

Gällivare Öppettider: Mån-Fre 08.00 - 16.30 (Lunch 12.00-13.00) EGEN PERSONAL

Haparanda Öppettider: Mån-Fre 07.30 - 16.30 **ENTREPRENAD**

Jokkmokk Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 17.00 (Lunch 11.30 - 12.30) EGEN PERSONAL

Kalix Öppettider: Mån-Fre 08.00 - 16.30 EGEN PERSONAL

Kiruna Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 16.00 EGEN PERSONAL

Luleå Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 18.00,Lör-Sön 11.30-14.00 EGEN PERSONAL

Pajala Öppettider: Mån-Fre 08.00 - 16.00 EGEN PERSONAL

Piteå Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 16.45 EGEN PERSONAL

Älvsbyn Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 16.00 EGEN PERSONAL

Överkalix Öppettider: Mån-Fre 07.30-08.15,09.30-10.15,10.45-11.30,12.30-14.15,15.30-16.30 EGEN PERSONAL

Övertorneå Öppettider Mån-Fre: 07:30-08:30,10:30-12:00,13:30-14:15,15:30-16:30 EGEN PERSONAL

Västerbotten

Lycksele Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 17.00 EGEN PERSONAL

Skellefteå Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 18.00 EGEN PERSONAL

Umeå Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 18.00 EGEN PERSONAL

Storuman Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 16.00 (Lunch 11.30 - 13.00) EGEN PERSONAL

Vilhelmina Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.00 – 07:30 08,30-12.00 14.30-16.30 EGEN PERSONAL

Tärnaby Busstation Öppettider: Mån-Fre 07.30 - 16.30 (Lunch 12.00 - 13.00) **ENTREPRENAD**

Sorsele Busstation Öppettider Mån-Fre 07:00-16:30 Lunchstängt 11:30-12:30 **ENTREPRENAD**

Malå Busstation Öppettider: Mån - Fre 07:00 - 11:00 13:00 - 17:00 **ENTREPRENAD**

Norsjö Busstation Öppettider: Mån - Fre 08:00 - 10:15 12:45 - 16:30 **ENTREPRENAD**

Jörn Busstation Öppettider: Mån 09:00 - 11:00 Tis - Tor 09:00 -11:00 13:30 - 16:00 Fre 09:00 - 11:00 13:30 - 16:45 **ENTREPRENAD**

Vindeln Busstation Öppettider: 08:00 - 11:00 & 12:00 - 16:15 **ENTREPRENAD**

Nordmaling Busstation Öppettider Mån - Fre 07:00 - 17:30 **ENTREPRENAD**

Åsele Busstation Öppettider mån-fre 06.30-07.00 08.00-15.00 **ENTREPRENAD**

Dorotea Busstation Öppettider: Mån - Fre 07:30-08:30 09:30-12:15 13:00-15:30 16:00-16:30 **ENTREPRENAD**

Västernorrland

Sollefteå Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 16.00 EGEN PERSONAL

Sundsvall Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 17.30 EGEN PERSONAL

Örnsköldsvik Öppettider: Mån-Fre 07.00 - 17.00 EGEN PERSONAL

Jämtland

Strömsund Öppettider: 07.00-11.00 - 12.00-16.30 **ENTREPRENAD**

Sveg Öppettider: 07.00-11.00 - 12.00-16.30 **ENTREPRENAD**

Östersund Öppettider: 07.00-18.00 EGEN PERSONAL

15

Samverkansavtal Elbussprojektet

RUN/483/2016

Regional utveckling
Ruth Eriksson
Tfn: 063-146561
E-post: ruth.eriksson@regionjh.se

2016-11-14

Samverkansavtal Elbussprojektet (RUN/483/2016)

Inledning

Östersunds kommun fick i november 2015 del av Stadsmiljöavtalet. Syftet är att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik.
I Östersunds fall omfattar Stadsmiljöavtalet expresscykelvägar, cykelväg Fältjägargränd, bussgata Remonthagen, lägre och flexibla parkeringstal vid nybyggnation, nya bostäder i centrala lägen vid befintlig kollektivtrafik och anläggande av laddstationer för elbussar.

Parallellt med detta har Region Jämtland Härjedalen antagit ett nytt Regionalt Trafikförsörjningsprogram 2016-2020. Tätortstrafiken är en viktig del i regionens allmänna kollektivtrafik och flera mål berör en positiv utveckling av tätortstrafiken bl a antalet i tätortstrafiken ska öka, kundnöjdheten ska öka (mäts i kundundersökning som avgångstider passar mina behov), kollektivtrafikens marknadsandel ska öka och minskade nettoutsläpp av CO_2.

Region Jämtland Härjedalen bildades 2015 är sedan dess regional kollektivtrafik myndighet (RKM) för den allmänna kollektivtrafiken i länet. Regionen har det politiska och ekonomiska ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken, vilket omfattar bl a trafikutbud, drift och fordon.
I Elbussprojektet sammanfaller flera åtgärder för att utveckla tätortstrafiken i Östersund.

Linjenätsöversyn, del 1

Trafikstrukturen för tätortstrafiken i Östersund är ca 30 år gammal. Östersund har utvecklats åtskilligt under den tiden. Industrier, regementen och flygflottilj har lagts ner, nya handels- och bostadsområden har tillkommit. Detta har hanterats genom att med befintliga resurser klara tillkommande behov och trafikuppgifter. Resultatet har blivit ett utbud som är otydligt och inte alla gånger bra för kund. Att hantera tillkommande trafikbehov utan tillskott av resurser har nått vägs ände.

Linjenätsutredningen har gjorts av operatören Stadsbussarna i Östersund (Stadsbussarna) i nära samarbete med Länstrafiken i Jämtlands län (Länstrafiken), Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen i egenskap av RKM.

Linjenätsöversynen del 1 innebär
- Linje 6 får ny sträckning Torvalla centrum – Sånghusvallen – Brittsbo. Linjen kommer att angöra ett par hållplatser i Krokoms kommun.
- Linje 6 kan trafikeras med elbussar, 6 st.
- Linje 2 får ny sträckning Odensala – Solliden

- Linje 14 får ny sträckning Torvalla – Norr

Linjenätsöversynen kommer att fortsätta med en del 2 som omfattar trafiken till/från Frösön där Frösö Park ska ha en utökad trafik när bostadsbebyggelse börjar där.
Konsekvensbeskrivning se bilaga 1

Elbussprojektet

Östersunds kommun har etablerat Elbussprojektet för att verkställa den del av Stadsmiljöavtalet som innebär infrastruktur för elbussar. Linjenätsöversynen öppnar för att elbussar ska kunna trafikera linje 6.
Region Jämtland Härjedalen deltar i styrgrupp och projektgrupp.
Operatören planerar trafikutbudet utifrån vad som överenskommits i linjenätsöversynen, tidtabeller med reglertider för laddning av elfordon, offerter på elbussar m m.
Region Jämtland Härjedalens uppgift är att, via Länstrafiken som har det operativa ansvaret med bl a uppgiften att teckna och följa upp trafikavtal med trafikföretagen, finansiera linjenätsförändringen att införa elbussar. Tilläggsavtal tecknas på resterade avtalstid och optionsår.

Samverkansavtal

Parterna i Elbussprojektet har tagit fram ett Samverkansavtal (bilaga 2) Region Jämtland Härjedalens roll är att

- Ansvarar för nödvändiga myndighetsbeslut när det gäller trafikplikt
- Ansvarar för finansiering av kostnader som rör elfordon och trafikdrift av dessa fordon i enlighet med avtal mellan Nettbuss Stadsbussarna och Länstrafiken
- Ansvarar för sökning av investeringsmedel för ändamålet som är tillgängliga för Regional kollektivtrafikmyndighet

Ekonomi

Det sammantagna förslaget är att
- Linjenätet förändras enligt ovanstående beskrivning
- Sex elbussar trafikerar linje 6
- Förändringarna genomförs årsskiftet 2017/2018

Kostnaden beräknas till 3,5 mkr fr o m 2018.
Kostanden består av mer förartid (laddtid tillkommer), ett fordon till, utbyte av sex fordon och utökad trafikvolym (fler km).

Regeringen har beslutat införa en **elbusspremie**. Syftet är att bidra till miljökvalitetsmålen
- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- God bebyggd miljö samt
- Främja en introduktion av elbussar på marknaden.

Det är landets RKM som kan söka Elbusspremien och den söks när fordonen finns inregistrerade för avsedd trafik. För den typ av fordon som planeras att användas i

tätortstrafiken Östersund helelektriska bussar med en kapacitet av 71-90 passagerare kan 400 000 kr/fordon utgå i elbusspremie. Elbusspremien fördelas vartefter ansökningarna kommer in, varför någon garanti för att Region Jämtland Härjedalen kan få del av den inte finns.

Förslag till beslut

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer förslår att Regionala utvecklingsnämnden beslutar

1) Tätortstrafiken i Östersund utökas enligt linjenätsöversynen del 1
2) 6 elbussar sätts in i trafik på linje 6
3) Underteckna Samverkansavtalet för Elbussprojektet
4) 3,5 Mkr avsätts fr om 2018 för utvecklingen av tätortstrafiken i Östersund

Utdrag till

Östersunds kommun, Länstrafiken i Jämtlands län AB

Bilaga 1

nettbuss
stadsbussarna

Kort beskrivning av konsekvenser av förslag till förändrad trafik på linje 2,6 och 14

Generella slutsatser

Utökade turer, förenklat linjeutförande, styva tidtabeller och bättre bytesmöjligheter i Centrum tror vi gör trafiken mer relevant (möjlig att använda) för många grupper och kommer att innebära ett ökat resande och högre marknadsandel för kollektivtrafiken i Östersund. Vi försöker belysa förslaget utifrån olika perspektiv:

Samhälle och samhällsbyggnad

- Förslaget kan ses som en anpassning av en del av trafiken till ett växande Östersund och förändrade krav från resenärer
- Bussen kommer att kunna bli ett förstahandsalternativ för flera genom utökad trafikservice under dygnet och veckans dagar på aktuella linjer
- Fler människor når viktiga målpunkter i Östersund
- Ökat kollektivt resande till skola, arbetsplatser, handel, vård och service
- En injektion i näringslivet och för fritidsaktiviteter
- Ett stöd till de som anordnar aktiviteter och till de människor som utnyttjar aktiviteter
- Utökad effekt och samhällsnytta av "Fria resor för ungdomar"
- Ökad trygghet med resmöjligheter över trafikdygn och helger
- Minskat behov av skjutsning skapar välfärd för såväl barn som föräldrar
- Minskat bilresande och ökad marknadsandel ger positiva miljöeffekter
- En satsning på ny linje 6 Torvalla-Lugnvik-Brittsbo/Sånghusvallen innebär förutsättningar att skapa ett starkt stråk tvärs igenom Östersund som förbinder stora bostadsområden med viktiga målpunkter. Det skapar också möjligheter att få störst utväxling av satsningar på El-bussar, elinfrastruktur, BRT-lösningar och förändrade fordonskoncept i en framtid
- Förslaget innebär till en del trafikförsörjning till nybyggnadsområden (Brittsbo/Sånghusvallen) och utvecklingsområdet (Norr/Arenaområdet)
- Förbättrad kollektivtrafik är viktig för invandrares möjligheter att röra sig i samhället
- Bra kollektivtrafik ökar stadens attraktivitet och är en viktig lokaliseringsfaktor
- Ett bra exempel att exponera

Kund och allmänhet

- Förändringarna för kund sammanfaller i hög grad med aspekterna ovan
- Trafikutbudet blir enklare, tydligare och mer konsekvent
- Ökat utbud i framförallt Lugnvik, Norr och Torvalla
- Något minskat i Karlslund/ Solliden
- Rundkörning i Lugnvik måste upphöra när linje 6 förlängs. Något längre gångvägar till hållplats för vissa, men enklare trafiklösning
- Bytesmöjligheterna förbättras i centrum för flera

Vi kör för dig

nettbuss
stadsbussarna

- Det som blir bra för många kan ibland bli en förändring till sämre för någon

- I de berörda områdena blir livet lite enklare genom att man tar sig ut i samhället utan skjutsning och att köra bil under framförallt kvällar, helger och söndagar
- Fler människor når viktiga målpunkter

Trafiksystemet och trafikupplägg

- I grunden har det nya trafikupplägget lika många bussar (27)
- Taktad tidtabell på linje 2 innebär att det krävs fyra fordon d.v.s. ytterligare ett fordon då den praktiska körtiden idag inte räcker för att köra med jämna intervall på tre fordon
- Med fyra fordon blir effektiviteten på tjänsteplaneringen dålig med 12 minuters reglertid på varje tur
- Möjligheterna till att anordna bussgata mellan Solliden och Remonthagen bör övervägas för ett ev. merutnyttjande av linje 2 mot Lillänge
- I övrigt är trafikuppläggen effektiva produktionsmässigt
- Körtiderna behöver ses över i hela trafiksystemet i nästa tidtabell med anledning av framför allt fler ungdomar, fler stopp, ökad biltrafik och sänkta hastighetsgränser
- Bytesmöjligheterna i Centrum bibehålls och förbättras i en del fall, framförallt norrut
- Förstärkningar på morgonen och eftermiddag förväntas behövas i samma omfattning som idag med tre fordon

För Trafikföretaget

- Utökad trafik innebär en positiv injektion i verksamhetens olika delar
- Förslaget innebär behov av ett utökat antal tjänster
- Ny personal behöver rekryteras
- Utökade trafikutbud innebär också ökat fordonsunderhåll, tvätt och städning
- Nya trafiklösningar skapar möjligheter till marknadsföring, försäljning och förändrad prissättning
- Busstrafiken kan bli en "snackis"
- Det skapar möjligheter till merresande och att vinna tillbaka vuxna resenärer
- Möjlighet att öka intäkterna beaktat att det saknas incitament i avtalet för ett ökat resande av ungdomar

Vi kör för dig

Bilaga 2

Samverkansavtal beslutad av ledningsgrupp 2016-10-24

Samverkansroller som grund för en gemensam avsiktsförklaring i elbussprojektet i Östersund inom ramen för Stadsmiljöavtalet
Samtliga parter samverkar med Östersunds kommun i ett gemensamt projekt fram till att slutrapporten inlämnas sista juni 2019

Östersunds kommun

- Ansvarig för upphandling av laddinfrastruktur som är dimensionerad för och kompatibel med hårdvara och kommunikationsprogramvara på aktuella elbussar
- Upphandlar leverantör och sluter avtal om laddutrustning
- Ansvarar för att säkra tillräcklig kraftförsörjning till laddutrustningen, dvs laddstationer och pantografer
- Ansvarar för elförsörjningsavtal med distributör för laddstation och nattladdning vid depå
- Ansvarar för säkerhetsfrågor kring utrustningen
- Ansvarar för att reparation, service och underhåll av laddutrustningen utförs
- Ansvarig för upplåtande av mark och placering av laddinfrastruktur vid ändhållplatser i Brittsbo och Odensala/Torvalla Centrum, samt plan- och bygglovsfrågor kring placeringen
- Ansvarar för gatumark, hållplatser, bussuppställning, vändslingor, väderskydd och belysning som utformas i dialog med Nettbuss Stadsbussarna eller eventuell annan operatör efter nuvarande avtalstidens slut
- Ansvarar, vid trafikering Sånghusvallen - Brittsbo, för byggande av bussgata inom Östersunds kommun inklusive vägunderhåll och väghållning. Trafikering Sånghusvallen-Brittsbo innebär också samordning med Krokoms kommun i vägbyggnadsfrågor och vägunderhåll
- Ansvarar för införskaffande av adekvat laddutrustning för nattladdning i garage/depå, kraftförsörjning och underhåll av denna i av kommunen ägt bussgarage vid Chaufförsvägen
- Ansvarar för information till allmänhet och samråd med intressenter
- Ansvarar för sökning av investeringsmedel som är tillgängliga för Primärkommun
- Ansvarar för projektledning i det gemensamma projektet

Länstrafiken i Jämtlands län AB

- Ansvarar för att upprätta tilläggsavtal (för att säkra elbussdrift) med Nettbuss Stadsbussarna om ersättning för förändrade kostnader när det gäller trafikdrift med el och anskaffande av elbussar.
- Ansvarar för att en överenskommelse upprättas tillsammans med Nettbuss Stadsbussarna om de finansiella formerna för att få tillgång till och nyttja elfordon under resterande avtalstiden inkl. avtalets optionsår. Efter avtalstidens utgång ska Länstrafiken säkerställa att upphandlad leverantör trafikerar linjen med elbussar.

Nettbuss Stadsbussarna AB

- Ansvarar för att utföra trafik (med elbussar) i enlighet med upprättat tilläggsavtal med Länstrafiken om eldrift och trafikupplägg
- Ansvarar för att upprätta avtal med bussleverantörer om leverans av elbussar i enlighet med avtalets funktionskrav på fordon
- Ansvarar för avtal om service, reparationer och underhåll av elfordon
- Svarar för energikostnader gentemot kommun.
- Upplåter utrymme för laddutrustning i depå
- Ansvarar för profilering av elbussar
- Utbildar personal

Region Jämtland/Härjedalen (Regionala kollektivtrafikmyndigheten)

- Ansvarar för nödvändiga myndighetsbeslut när det gäller trafikplikt
- Ansvarar för finansiering av kostnader som rör elfordon och trafikdrift av dessa fordon i enlighet med avtal mellan Nettbuss Stadsbussarna och Länstrafiken
- Ansvarar för sökning av investeringsmedel för ändamålet som är tillgängliga för Regional kollektivtrafikmyndighet

Krokoms kommun

- Bygger tillgänglighetsanpassad hållplats i dialog med Nettbuss Stadsbussarna, eftersom Östersunds kommun bygger vändplan. Om behovet av fler hållplatser uppstår i området finns möjlighet till att bygga även dessa på sikt, i dialog med Nettbuss Stadbussarna.
- Ansvarar för gatumark, hållplatser, väderskydd och belysning i dialog med Nettbuss Stadsbussarna
- Ansvarar vid trafikering Sånghusvallen - Brittsbo för byggande av bussgata inom Krokoms kommun inklusive vägunderhåll och väghållning. Trafikering Sånghusvallen-Brittsbo innebär också samordning med Östersunds kommun i vägbyggnadsfrågor och vägunderhåll

Jämtkraft

- Ansvarar för tillräcklig kraftförsörjning till laddutrustning, dvs laddstation och pantograf
- Ansvarar för säkerhetsfrågor kring laddutrustning
- Ansvarar för att övervakning, reparation, service och underhåll av laddstation och pantograf utförs

Trafikverket

- Trafikverket delfinansierar projektet och betalar ut medel under förutsättning att villkor i projektbeslut följs

§191

Samverkansavtal Elbussprojektet (RUN/483/2016)

Sammanfattning

Utskottet för infrastruktur har behandlat ärendet den 21 november 2016, § 40
Östersunds kommun fick i november 2015 del av Stadsmiljöavtalet. Syftet är att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik.
I Östersunds fall omfattar Stadsmiljöavtalet motprestationer i form av expresscykelvägar, cykelväg Fältjägargränd, bussgata Remonthagen, lägre och flexibla parkeringstal vid nybyggnation, nya bostäder i centrala lägen vid befintlig kollektivtrafik och anläggande av laddstationer för elbussar.
Parallellt med detta har Region Jämtland Härjedalen antagit ett nytt Regionalt Trafikförsörjningsprogram 2016-2020. Tätortstrafiken är en viktig del i regionens allmänna kollektivtrafik och flera mål berör en positiv utveckling av tätortstrafiken bl a antalet resenärer i tätortstrafiken ska öka, kundnöjdheten ska öka (mäts i kundundersökning som avgångstider passar mina behov), kollektivtrafikens marknadsandel ska öka och nettoutsläpp av CO2 ska minska.
Region Jämtland Härjedalen bildades 2015 är sedan dess regional kollektivtrafik myndighet (RKM) för den allmänna kollektivtrafiken i länet. Regionen har det politiska och ekonomiska ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken, vilket omfattar bl a trafikutbud, drift och fordon.
I Elbussprojektet sammanfaller flera åtgärder för att utveckla tätortstrafiken i Östersund.
Förslaget innebär
- Linjenätet för linje 2, 6 och 14 förändras
- Sex elbussar trafikerar linje 6
- Förändringarna genomförs årsskiftet 2017/2018

Kostnaden beräknas till 3,5 mkr från och med 2018.
Kostnaden består av mer förartid (laddtid tillkommer), ett fordon till, utbyte av sex fordon och utökad trafikvolym (fler km). Kostnad är fast avgift och supportavtal för laddstationer ingår inte. Östersunds kommun har meddelat att de ansvarar för den kostnaden under 2018.
Region Jämtland Härjedalen ska ansöka om Elbusspremien, om den beviljas kan den uppgå till 400 000 kr/fordon.

Förslag till beslut

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer föreslår regionala utvecklingsnämnden:

1. Tätortstrafiken i Östersund utökas enligt linjenätsöversynen del 1
2. 6 elbussar sätts in i trafik på linje 6
3. Region Jämtland Härjedalen undertecknar samverkansavtalet för Elbussprojektet.

4. Region Jämtland Härjedalen avsätter 3,5 Mkr från och med 2018 för utvecklingen av tätortstrafiken i Östersund.

Yrkanden

Elise Ryder Wikén (M): Avslag till beslutspunkt 1 och 2.
Bifall till beslutspunkt 3 och 4. Beslutet kompletteras med uppgift att kostnad för fasta installationer och supportavtal för laddstationer inte ingår i den beräknade kostnaden för 2018.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att utskottet beslutar enligt detta.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer föreslår regionala utvecklingsnämnden:

1. Region Jämtland Härjedalen undertecknar samverkansavtalet för Elbussprojektet.
2. Region Jämtland Härjedalen avsätter 3,5 Mkr från och med 2018 för utvecklingen av tätortstrafiken i Östersund.
3. Kostnad för fasta installationer och supportavtal ingår inte i den beräknade kostnaden för 2018.

Beslut

Arbetsutskottet tar inte ställning för eller emot samverkansavtalet förrän finansieringen är tydliggjord.

JÄV

Thomas Hägg (S) deltar ej i handläggning eller beslut.

Expedieras till

Länstrafiken i Jämtland AB och Östersunds kommun

Beslutsunderlag

- Samverkansavtal elbussprojektet
- §143 Regionala utvecklingsnämnden Avsiktsförklaring elbussprojektet

18

Valärenden 2016 (RUN/4/2016)

RUN/4/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-12-07

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn:
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/4/2016

Valärenden 2016 (RUN/4/2016)

Ärendebeskrivning

Thomas Gutke (M) har avsagt sig sina uppdrag som ersättare i Intresseföreningen för Norrtåg och som ersättare för Föreningsarkivet i Jämtland den 18 oktober 2016.

Förvaltningschefens förslag

Regionala utvecklingsnämnden beslutar

1. Som ny ersättare i Intresseföreningen för Norrtåg utses:

2. Som ny ersättare för Föreningsarkivet i Jämtland utses:

Utdrag till

Val ersättare, Intresseföreningen för Norrtåg, Föreningsarkivet i Jämtland samt Jessica Hådell sekretariatet.

19

Anmälan av delegationsbeslut till regionala utvecklingsnämnden 2016

RUN/6/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-12-06

Sekretariatet
Anna Backlund
Tfn: 063 – 14 76 47
E-post: anna.backlund@regionjh.se

RUN/6/2016

Anmälan av delegationsbeslut till regionala utvecklingsnämnden 2016

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut fattade av ordförande:
- Jonny Springe är beviljad att delta i Utökat rapportörsmöte i Stockholm 24-25 november 2016.
- Elise Ryder Wikén är beviljad att delta i Järnvägsforum, Umeå den 28 november 2016.
- Thomas Hägg är beviljad att delta i workshop om Länstransportplan 23 januari 2017 i Östersund.
- Thomas Hägg är beviljad att delta i digitaliseringsdag i Östersund den 15 februari 2016.

Delegationsbeslut fattade av kollektivtrafikstrateg:
- Beslut om beviljande av färdtjänst/riksfärdtjänst 2016-09-01 – 2016-09-30

Delegationsbeslut gällande företagsstöd:
- Beslut fattade i september 2016.

Delegationsbeslut fattade av förvaltningschef:
- Beslut om kanalisationsstöd enligt SFS 2008:81 – Tännäskröket AB
- Beslut om kanalisationsstöd enligt SFS 2008:81 – Västertåsjö Fiberförening

Förvaltningschefens förslag

Information om delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Utdrag till

Organisation/person som protokollsutdrag och/eller yttrande ska skickas till.

21

Bilaga 1 till ärende 16, Informationer: Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016

RUN/649/2016

Läget i länet

avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål
november 2016

Länsstyrelsen
Jämtlands län

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Utgiven av Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen i Jämtlands län 2016

Faktasammanställning:
Alexander Alcazar, Ilkka Kemppainen, Jan Molde, Emma Persson, Ulf von Sydow alla Region Jämtland Härjedalen; Hans Halvarsson, Eva Engström, Jimmy Nilsson, Lars Jonsson, Lillemor Landström alla länsstyrelsen i Jämtlands län; Julien Grunfelder, Gustaf Norlén, Linus Rispling, Shinan Wang, alla Nordregio

Projektledare för Läget i länet:
Ulf von Sydow

Foto omslag:
Hilda von Sydow

Diagram och kartor får användas vid presentationer, diskussioner etc. gällande regionala utvecklingsfrågor i Jämtlands län förutsatt angivande av källan.

Rapporten finns nedladdningsbar på Region Jämtland Härjedalens och länsstyrelsen i Jämtlands läns webbplatser, www.regionjh.se/lagetilanet resp. www.lansstyrelsen.se/Jamtland/laget-i-lanet

Vid eventuella frågor om rapportens innehåll kontakta:

ulf.von.sydow@regionjh.se eller lillemor.landsten@lansstyrelsen.se
jan.molde@regionjh.se

Region Jämtland Härjedalen
Regional utveckling
Box 654
831 27 Östersund

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund

FÖRORD

År 2013 antogs en ny Regional utvecklingsstrategi för Jämtlands län avseende perioden 2014 – 2030. Dåvarande Regionförbundet Jämtlands län ansvarade för arbetet med strategin och arbetet skedde i nära samverkan med Länsstyrelsen och ett stort antal andra organisationer i länet.

I den regionala utvecklingsstrategin formulerades ett stort antal övergripande mål inom skilda områden med stor betydelse för den samlade utvecklingen i vårt län. Ansvaret för arbetet att närma sig dessa mål ligger på många olika aktörer.

Ansvaret för att följa utvecklingen i relation till de uppsatta målen ligger både på Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen. Av den anledningen har vi gemensamt tagit fram denna rapport med namnet ”Läget i länet”.

Vår förhoppning är att rapporten ska bidra till att öka kunskapen om förhållandena och utvecklingen inom olika sektorer och delar av vårt län.

Avsikten är att en ny sammanställning med titeln ”Läget i länet” ska tas fram varje år för att ge en så aktuell bild av tillståndet i länet som möjligt och därmed kunna utgöra underlag för prioriteringar av insatser för att nå uppsatta mål.

Vi tar tacksamt emot synpunkter på både innehåll i och utformning av rapporten så att kommande sammanställningar kan utvecklas till att bli det stöd i arbetet för regional utveckling som behövs.

Robert Uitto
Regionråd

Jöran Hägglund
Landshövding

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord **3**

Inledning **5**

Sammanfattning **6**

FÖRETAGANDE, INNOVATION, FORSKNING OCH UTVECKLING **8**

Övergripande mål 2030 8

Analys 17

KOMPETENS OCH KUNSKAPSUTVECKLING **18**

Övergripande mål 2030 18

Analys 24

RESURSSNÅLARE OCH EFFEKTIVARE **26**

Övergripande mål 2030 26

Analys 33

BESÖKSNÄRING OCH ATTRAKTIVITET **37**

Övergripande mål 2030 37

Analys 45

INFRASTRUKTUR OCH SAMHÄLLSSERVICE **46**

Övergripande mål 2030 46

Analys 52

SOCIALT INKLUDERANDE OCH ETT SUNT LIV **54**

Övergripande mål 2030 54

Analys 58

DEMOGRAFISKA MÖJLIGHETER **59**

Övergripande mål 2030 59

Analys 65

INLEDNING

Läget i länet är en baskartläggning för Jämtlands län utgående från de sju prioriteringarna som är fastlagda i den regionala utvecklingsstrategin (RUS): *Jämtland Härjedalen 2030 – innovativt & attraktivt.* Strategin lägger fast kursen för länets önskade utveckling. De sju prioriteringarna har tagits fram i ett brett partnerskap via ett flertal dialogmöten med stort deltagande och efterföljande remissande där representanter för länets samtliga kommuner, landstinget, Länsstyrelsen, Mittuniversitet, näringslivets organisationer, Gaaltije sydsamiskt kulturcentrum, besöksnäringen, idrottsrörelsen och många fler har medverkat. Regionförbundet Jämtlands län samordnade arbetet och den Regionala utvecklingsstrategin fastställdes av Regionförbundets styrelse 16 december 2013 som styrande utvecklingsstrategi för hela länet.

Namnet på strategin, *Innovativt & Attraktivt,* poängterar att arbetet ger hög prioritet åt nytänkande och modernitet med framlyftning av länets starka sidor, allt med målet en hållbar utveckling.

Strategin ingår i EU:s och Sveriges strategier för hållbar tillväxt och är styrande för de mer handlingsinriktade programmen för länet, exempelvis EU:s olika finansieringsprogram riktade mot Mellersta Norrland liksom länets tillväxtprogram, serviceprogram, kulturplan, klimatstrategi, innovationsstrategi, besöksnäringsstrategi med flera.

Strategin binder samman planeringsprocesser inom länet och med andra län samt är en vägvisare för samverkan med europeiska regioner och även på en global arena.

Redan vid fastställelsen uttalades att den skulle komma att övertas som regional utvecklingsstrategi för den samlade nybildade myndigheten Region Jämtland Härjedalen från januari 2015.

I *Läget i länet* lämnas analyser avseende 2016 för de sju prioriteringarna. Analysen baseras på de flesta av de 35 ingående övergripande målen i den regionala utvecklingsstrategin. För varje övergripande mål har någon eller några indikatorer valts. Utgångspunkten har då varit att indikatorn på ett bra sätt ska spegla det övergripande målets intention. Nordregio (www.nordregio.se) har anlitats för framtagande av faktaunderlag samt illustrationer via diagram och kartor i ett gott samarbete. Några mål är formulerade mer som visioner vilket är resultatet av den politiska process som strategin genomgick inför fastställelse. Att inte indikatorer valdes samtidigt som målen fastställdes var medvetet så att inte målen skulle styras av tillgänglig statistik.

I några sammanhang har det visat sig svårt att välja relevanta indikatorer eftersom utgångspunkten för dessa har varit att de ska baseras på offentligt tillgängliga data, vara återkommande, om möjligt vara könsuppdelade och dessutom vara regionalt uppdelade. Vid analysen av några av prioriteringarna har statusunderlaget kompletteras med regionalt framtaget material.

Fördjupade underlag finns för många områden i länets olika underliggande program och strategier.

SAMMANFATTNING

Att sammanfatta läget i Jämtlands län vid en viss tidpunkt utifrån sju valda prioriteringar och 35 övergripande mål är ett utmanande uppdrag. I den regionala utvecklingsstrategin sammanfattades det arbete som den katalyserade igång på följande sätt: Vi måste bibehålla vår skattekraft genom att undanröja hinder samt stimulera så att fler jobb skapas. För att nå detta måste vi vara mångfaldsinriktade, innovativa, attraktiva samt agera långsiktigt utifrån erkända hållbarhetskriterier. Nedanstående sammanfattning visar hur långt på vägen vi kommit.

Sysselsättningsläget i länet är gott i ett nationellt perspektiv samtidigt som såväl näringslivet som offentligheten upplever allt större problem att finna rätt kompetenser och fylla vakanser efter de ökande pensionsavgångarna. Inflyttningen till länet visar för närvarande positiva siffror beroende på att många nyanlända till Sverige bosätter sig i länet. Dessa har dock svårt att komma in på arbetsmarknaden och arbetslöshetssiffrorna är mycket höga för denna grupp.

För att kunna expandera måste länets företag sälja mer på en marknad utanför länet och möta ökad konkurrens och en globaliserad marknad – förändringsförmågan behöver öka. Det ökar behovet av att de sedan länge mycket låga FoU-investeringarna ökar och att innovationsarbetet sätts i främsta rummet. Tillgången till offentligt riskkapital är mycket viktigt. Dessvärre riskerar detta att bli svårtillgängligt i och med ändrad nationell struktur för dessa medel. Närheten till den starka marknaden i Tröndelag bör utvecklas.

Viljan att vidareutbilda sig via eftergymnasiala utbildningar är låg för män vilket är ett problem för såväl arbetsmarknaden i länet som för individen. Bättre anpassade utbildningar utifrån länets behov vid universitetet och via YH-utbildningar är angeläget liksom attitydpåverkan kring högre utbildning. Antalet inträdande på arbetsmarknaden är i många kommuner lägre än kommande pensionsavgångar. Andelen äldre, >75 år, är kraftigt ökande med följande vårdbehov. Det är betydelsefullt att via matchning och information skapa intresse för de yrkeskategorier där vakanserna uppkommer.

Bostadssituationen i länet är generellt sett besvärlig även om det byggs mycket i stråket Östersund – Krokom – Åre just nu. Begränsningar i finansieringsmöjligheterna för nybyggnation och bostadsköp utanför stadsnära tillväxtområden gör att det är svårt att möta behoven. Lösningar på detta behövs om landsbygdsområden med tillväxtpotential ska kunna växa. En väl underhållen och tillgänglig infrastruktur är lika viktig ur den aspekten. Tågtrafiken är under försämring och vägnätets hastigheter skrivs ner med förlängda restider. Gällande vägnätet finns en målkonflikt då åtgärderna är positiva ur miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt. Behovet av en regional översiktsplanering för att kunna samplanera kring utmaningarna är växande där även nya planeringsmodeller som den för Jämtlandsstråket behöver tillämpas.

Den glesa landsbygdens minskande befolkning skyndas på av kött- och mejerisektorns påverkan från internationella aktörer och därmed stark prispress och en besvärlig konkurrenssituation för länets bönder. Ett aktivt arbete som stärker de gröna näringarna är angeläget.

Länet är redan nu en stor nettoexportör av förnybar energi, i huvudsak i form av el från vattenkraft. Bara en tredjedel av den energi som produceras används inom länet. Export av förnybar energi bedöms åtminstone inom det närmaste årtiondet vara ett av länets främsta sätt att bidra till begränsad klimatpåverkan genom minskade växthusgasutsläpp. Nuvarande genomsnittlig utsläppsminskning av klimatpåverkande gaser om 2,7 procentenheter per år, innebär att målet 50 procent minskade utsläpp jämfört med 1990 kommer att nås år 2020. De största utsläppskällorna av växthusgaser i länet var år 2014 transporter (52 procent), jordbruk (17 procent), arbetsmaskiner (16

procent) och energiförsörjning (9 procent). Fortsatt omställning inom transportsektorn är därför avgörande för att nå målet.

Besöksnäringen är idag en stark basindustri i fjällkommunerna. Konkurrensen från Dalarna – Trysil kan komma att öka vid etablering av flygplatsen Scandinavian Mountains i Sälen. För att stärka positionen på den utländska marknaden måste snabba prisvärda resalternativ till Jämtlands län permanentas. Länets naturvärden är en stark besöksanledning och avvägningar måste göras vid utnyttjande av naturresurser som till exempel vid vindkraftsetablering likväl och det motoriserade friluftslivet vintertid.

Den offentliga ekonomin hos länets kommuner och regionen är ansträngd vilket innebär att serviceutbudet till medborgarna liksom hälso- och sjukvården är under ständig effektivisering. För att motverka detta är det angeläget att aktivt i samverkan arbeta för ökad inflyttning och orters attraktivitet. Kulturutbudet är rikt idag och en viktig faktor i detta.

Analyserna i Läget i länet sammanfattat på föregående sida kan illustreras på följande sätt:

STYRKOR	SVAGHETER
Stark besöksnäring	Brister i infrastruktur
God miljökvalitet	Låg utbildningsnivå
Höga naturvärden	Regional o. kommunal ekonomi
Näringsliv i växande branscher	Universitetsutbildningarnas bredd
Bra sysselsättningsläge	Låg förändringsförmåga
MÖJLIGHETER	**HOT**
Utrikes inflyttade	Vikande skatteunderlag
Starkt nyföretagande	Minskande befolkning
Strukturell regionplanering	Internationalisering av kött o mjölk
Mer samverkan	Kompetensförsörjning
Närhet till Tröndelag	

Läget i länet-rapporten är en nulägesbild avseende 2015 – 2016. Om analyserna och sammanfattningen initierar en diskussion i länet om viktiga utvecklingsvägar och prioriteringar har den nått ett viktigt syfte. Ska det läggas mer utvecklingskraft i de områden som redan är starka eller ska det fokuseras mer på de svaga områdena? Det som är starkt i dag är inget självspelande piano, förändring är regel idag. Hur stora insatser ska läggas på områden som har stor svaghet, och vad kostar det att låta bli?

Frågorna är inte enkla att besvara men det är mycket viktigt att lösningsinriktade diskussioner sker, det måste ske inom politik, näringsliv och civilsamhälle samt medborgare emellan.

FÖRETAGANDE, INNOVATION, FORSKNING OCH UTVECKLING

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Fler arbetstillfällen och fler företagare
- Ökade investeringar och god tillgång till riskkapital
- Ökade förädlingsvärden och mer försäljning utanför länet
- Konkurrensstarka landsbygdsnäringar inom mjölk och kött
- Fler kluster (i glesa strukturer, spridda över stora geografiska avstånd)
- Universitetet upprätthåller spets inom länets profilområden

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 1. Fler arbetstillfällen och fler företagare

Av diagrammen nedan framgår andel företagsamma* i respektive län 2015.

Figur 1. Andel företagsamma

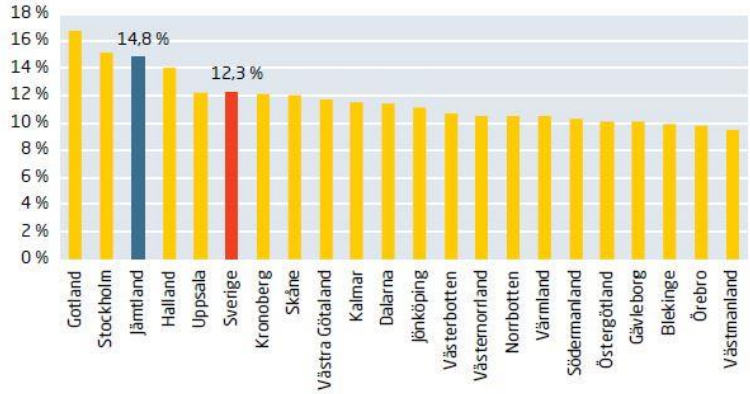

*Företagsamma personer definieras som dem som har ansvar för utvecklingen av ett företag innehållande följande grupper:
1. Personer med en F-skattsedel
2. Delägare i ett aktivt handelsbolag
3. VD eller ordinarie styrelseledamöter i ett aktivt aktiebolag

Andel företagsamma människor av totala befolkningen (16-74 år) 2015

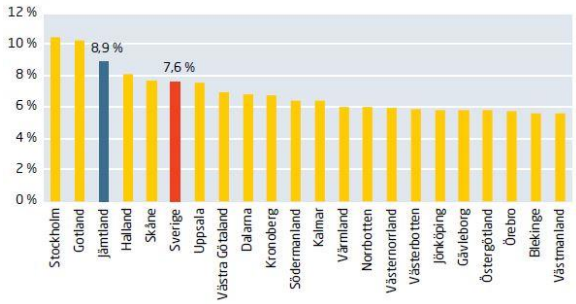

Andel företagsamma kvinnor av totala befolkningen (16-74 år) 2015

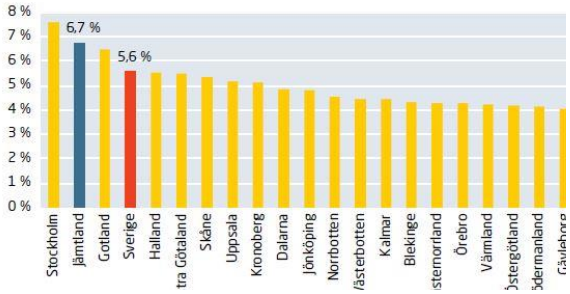

Andel företagsamma unga av totala befolkningen (16-34 år) 2015

Källa: Företagsamheten 2016, Svenskt Näringsliv mars 2016

I Jämtlands län är företagsamheten växande[1] och uppgår 2015 till 15%, dvs knappt var sjätte invånare i åldern 15-64 år tillhör gruppen som har en F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag eller är VD eller ordinarie styrelseledamöter i ett aktivt aktiebolag. Företagsamheten växer inom alla kategorier – kvinnor, män och yngre. Jämtlands län tillhör de tre mest företagsamma länen i Sverige.

Av de fyra nordliga länen ligger Jämtlands län ca 4% högre än de övriga länen på totalen. För kvinnor och yngre är skillnaden 2.5 – 3% till fördel för Jämtlands län. Två jämtländska kommuner, Åre och Berg med sin växande besöksnäring, tillhör de tio mest företagsamma kommunerna i Sverige. I Åre är siffran drygt 22%.

Andelen nyföretagsamma personer (2015) uppgår till 11,7 per 1 000 invånare i arbetsför ålder. Nyföretagsamheten ökar dessutom bland såväl kvinnor som den yngre delen av befolkningen. Jämfört med övriga län är Jämtlands nyföretagsamhet nu näst högst i Sverige.

Tillväxtanalys data från 2012 visar att 12,6 procent av de nystartade företagen i Jämtlands län leddes av personer med utländsk härkomst, det är lägst tillsammans med Gotland.[2] Det bör noteras att andelen utrikesfödda i länet är lägre än i riket.

Av de förvärvsarbetande i Jämtlands län som är företagare, är ca 2 500 över 65 år. Det är mer vanligt bland män än kvinnor att verka som företagare över 65 års ålder. De flesta företagare har sin verksamhet främst inom jord- och skogsbruk. Även inom byggverksamhet och handel finns många företagare.[3]

Arbetslösheten har sjunkit i Jämtlands län de senaste åren, liksom i riket, vilket tyder på att fler jobb har skapats. 2010 var 10,5 procent av den registerbaserade arbetskraften i länet arbetslös medan 2015 hade den sjunkit till 7,5 procent. Motsvarande siffror för riket var 8,7 respektive 7,8 procent. Andelen arbetslösa män (8,6 procent) är något högre än för kvinnor (6,3 procent). Arbetslösheten bland unga 18-24 år är något högre i Jämtlands län (14,4 procent) än i riket (13,6 procent). Bland utrikesfödda är andelen arbetslösa betydligt högre än rikssnittet, runt 10 procentenheter högre.[4]

Länet har (enligt senast tillgänglig statistik från 2014) den näst högsta förvärvsfrekvensen i landet, 81 procent mot 78 procent för riket vilket också indikerar att många jobb har skapats.

Andel nyföretagsamma människor per 1000 invånare, år 2015:
Källa: Företagsamheten 2016, Svenskt Näringsliv mars 2016

Kommun	Genuint nya (antal)	Genuint nya (per 1 000 inv)	Inflyttade (antal)	Totalt nya (antal)	Totalt nya (per 1 000 inv) ↓	Kvinnor	Unga
Åre	137	17,5	69	206	26,3	18,1	39,9
Berg	80	16,0	18	98	19,6	16,2	28,4
Krokom	129	12,4	54	183	17,6	14,5	26,3
Bräcke	55	11,6	15	70	14,8	10,0	21,2
Härjedalen	78	10,5	31	109	14,7	10,4	20,6
Östersund	474	10,6	132	606	13,6	10,0	16,3
Strömsund	92	10,9	20	112	13,3	10,3	15,8
Ragunda	37	9,8	4	41	10,8	7,4	17,6

[1] Svenskt Näringsliv mars 2016: Företagsamheten 2016
[2] Nordregios rapport: *Sammanställning, bearbetning och visualisering av offentlig statistik kopplat till målen för Region Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsstrategi 2014-2030*
[3] Jämtlands databasen 2013, SCB
[4] Arbetsförmedlingen 2015. Tidigare statistik samt månadsstatistik
Den officiella arbetslöshetsgraden räknas fram via AKU, den finns dock inte på regional nivå.

Mål 2. Ökade investeringar och god tillgång till riskkapital

Ökade investeringar

Att finna passande indikatorer för detta mål är en utmaning. Investeringar kan vara av väldigt varierande slag såsom investeringar i fasta anläggningar (byggnader och maskiner), offentliga investeringar, investeringar i forskning och utveckling, investeringar i kunskap och affärsutveckling mm

FoU investeringar

Ett standardiserat EU-mått för att mäta innovation, och som också är relaterat till tillväxt, är intensiteten i FoU (forskning och utveckling, på engelska ”R&D”). EU-kommissionen har detta mål som ett av de så kallade ”Europe 2020”-målen, och det benämns då ”gross domestic expenditure on R&D” eller ”R&D intensity”. Med detta mått mäts FoU-satsningar, ”FoU-utgifter” i förekommande sektorer som andel av bruttoregionalprodukten. SCB tillhandahåller FoU-statistik vartannat år för perioden 2007-2013. Det finns flera problem med detta mått, exempelvis att FoU-satsningar relateras till bruttoregionalprodukten (BRP). Exempelvis står energisektorn i Jämtlands län för en betydande del av BRP, som inte nödvändigtvis kommer länet till del då energin ”exporteras” ur länet. Nedanstående figur visar att Jämtlands län har låg FoU intensitet per BRP.

Figur 2. FoU intensitet 20017 – 2013 mätt som totala forsknings- och utvecklingsutgifter som andel i procent av bruttoregionalprodukten

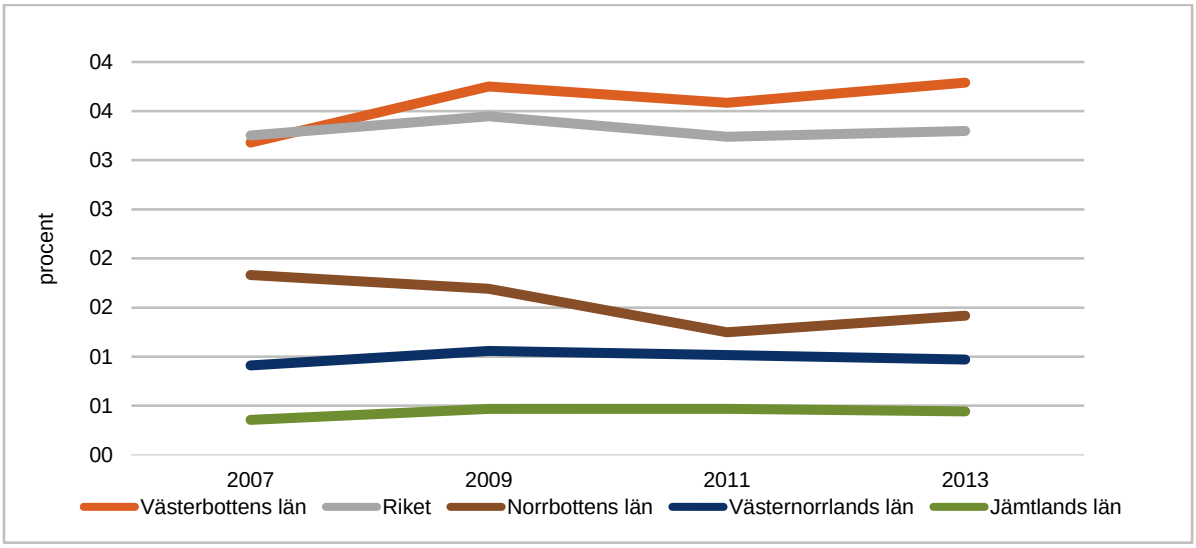

Källa: SCB

En annan metod är att mäta utgifter för FoU-verksamhet inom den privata företagssektorn, det vill säga företags investeringar i forskning och utveckling. Enligt SCB syftar denna statistik till att ”… ge en bild av resursanvändningen för FoU-verksamheten inom företag med minst 10 anställda”. Detta har den uppenbara nackdelen att många (mindre) företag inte täcks in. Det bör noteras att Jämtlands län har många företag med mindre än 10 anställda, men väldigt få större företag. Detta innebär att en betydande del av länets företag inte omfattas av den av SCB uppmätta FoU-verksamheten. Företagen i Jämtlands län har ur ett riksperspektiv mycket låga FoU-utgifter inom privata företag. Åren 2009 och 2013 var Gotland det enda länet med lägre FoU-investeringar i det privata näringslivet än Jämtland. Under 2007 hade Jämtlands län lägst företags-FoU-investeringar av alla län. Högst i Sverige 2013 var

Stockholms län med 33 030 miljoner SEK. Jämtlands läns satsningar uppgick då till 21 miljoner SEK. De andra tre nordligaste länen hade alla förvisso högre nivåer än Jämtland men fortfarande på den nedre halvan av Sveriges län, och under 600 miljoner SEK (figur3).

Figur 3. Totala utgifter för egen FoU-verksamhet i företag per län

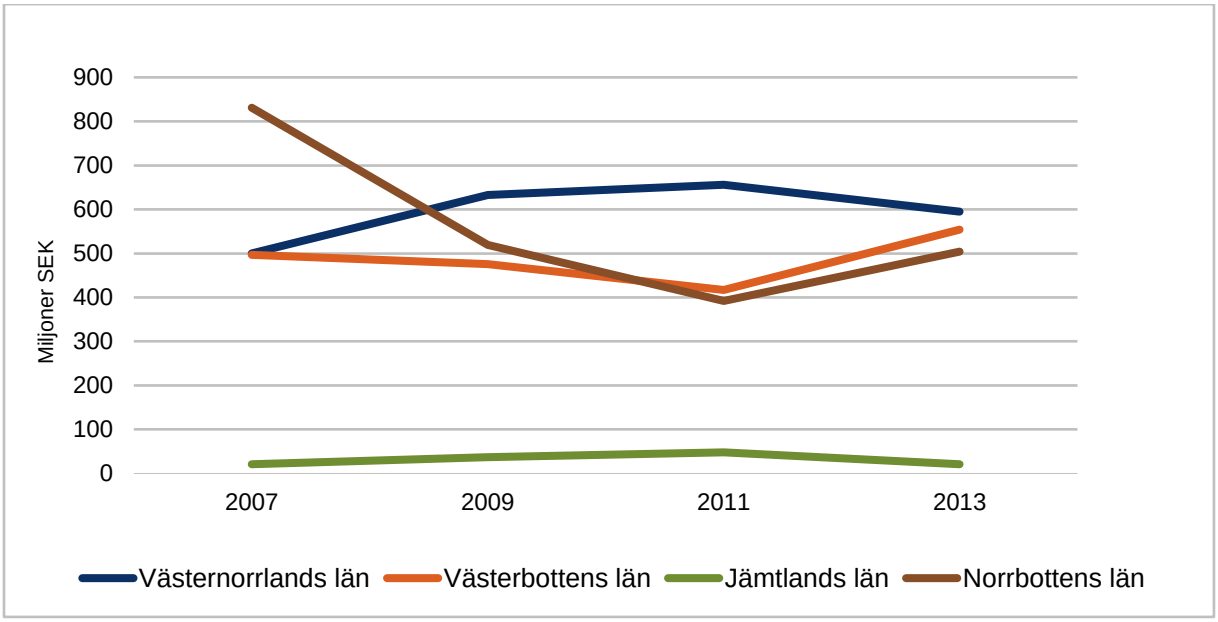

Källa: SCB

FoU-investeringarna bland företagen i Jämtlands län har legat under 50 miljoner SEK under alla mätta år 2007-2009-2011-2013.

Offentliga investeringar

Nedanstående tabell visar kommunala investeringar och hur de utvecklats över tid.

Tabell 1. Kommunala investeringar i Jämtlands län år 2000 - 2015

År	Primär-kommun	Landsting	Totalt
2000	238 992	120 600	359 592
2001	220 364	103 400	323 764
2002	284 597	162 800	447 397
2003	234 091	205 400	439 491
2004	200 724	258 900	459 624
2005	239 268	290 000	529 268
2006	437 975	300 604	738 579
2007	440 739	355 454	796 193
2008	672 589	415 459	1 088 048
2009	421 829	298 000	719 829
2010	438 466	293 000	731 466
2011	630 788	146 000	776 788
2012	689 566	88 532	778 098
2013	634 451	96 668	731 119
2014	568 803	154 946	723 749
2015	531 879	157 000	688 879

Källa: Regionfakta.com - SCB samt Sveriges kommuner och landsting (-1000 kr)

Siffrorna i tabell 1 ovan avser löpande priser. Omräknat till fasta priser ökade de kommunala investeringarna under hela 2000-talet fram till år 2008. Därefter sjönk de till en lägre nivå, men som ändå är högre än i början av 2000-talet.

Nedanstående tabeller visar industrins investeringar i maskiner och byggnader. På samma sätt som för FoU-investeringar är det endast större företag som finns representerade – i det här fallet företag med mer än 20 anställda. Jämtlands län med sin småföretagsstruktur blir inte representerad ur ett helhetsperspektiv. Vi ser dock att vi ligger lågt både i industrins investeringar per capita och investeringar i löpande priser. Vi ser heller inga större ökningar över tid utan investeringsvolymerna ligger ganska konstant med variationer för konjunktursvängningar.

Tabell 2 Industrins investeringar som årligt genomsnitt per treårsperiod 1995-1997 -- 2013-2015, kronor per invånare.

Län	1995-1997	1998-2000	2001-2003	2004-2006	2007-2009	2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015
Västernorrlands	10 419	7 699	8 164	7 326	9 046	7 583	8 312	7 016	8 874
Jämtlands län	2 233	2 385	1 713	2 046	1 886	1 059	1 141	1 139	1 191
Västerbottens län	5 953	6 502	4 151	4 916	5 398	9 723	9 064	7 185	6 563
Norrbottens län	9 881	9 285	7 931	14 340	34 238	25 111	32 290	34 494	32 950
Riket	6 576	6 402	5 850	5 808	6 470	5 244	5 474	5 477	5 725

Källa: Regionfakta.com – SCB

Tabell 3. Industrins investeringar 1991-2016. Värden i miljoner kr, löpande priser

År	**Jämtlands län**			**Riket**		
	Byggnader	Maskiner	Totalt	Byggnader	Maskiner	Totalt
1991	51	166	217	7 308	28 732	36 040
1995	41	222	263	8 749	46 895	55 644
2000	55	323	378	8 031	48 240	56 271
2005	7	191	198	5 202	49 464	54 666
2006	20	143	163	5 719	51 080	56 799
2007	24	149	173	6 518	56 350	62 868
2008	77	302	379	9 032	56 755	65 787
2009	32	134	166	6 782	43 505	50 287
2010	16	98	114	4 997	41 649	46 646
2011	38	129	167	5 776	43 525	49 301
2012	42	120	162	7 513	46 917	54 430
2013	16	88	103	6 405	46 183	52 588
2014	61	104	165	6 931	44 526	51 457
2015	33	151	184	7 307	56 046	63 353

Källa: Regionfakta.com - Statistiska centralbyrån

Uppgifterna avser företag med mer än 20 anställda inom tillverkningsindustri, C och D enligt SNI 02 samt B och C enligt SNI 2007.

God tillgång till riskkapital

Den senaste tioårsperioden har tillgången till riskkapital ökat kraftigt i länet, dels utifrån att flera riskkapitalsatsningar gjorts med strukturfondsmedel (Saminvest Mitt AB, Mittkapital i Jämtland Västernorrland och Almi Invest), dels utifrån att större satsningar skett på regionala riskkapitalaktörer (Inlandsinnovation och Eko Nord).

Tillväxtanalys har låtit konsultföretaget Oxford Research undersöka fondernas påverkan på den regionala kapitalförsörjningsstukturen (strukturen för riskvillig finansiering). De konstaterar att det finns många olika faser i både utbud och efterfrågan av riskkapital och att samspelet är komplext. För mellersta Norrland anger man att strukturen kan beskrivas i ord som: ”*Få aktörer, Låg likviditet, Splittrade aktörer, Låg kompetens, Få inv. redo företag, Dålig kunskap om VC*[8]*, Dåliga attityder till VC, Överlappande insatser, Låg kännedom om varandras arbete, Lite samverkan, Låg exitaktivitet, Oklara exit”.* Det samlade omdöme man ger riskkapitalsatsningarna i mellersta Norrland är:
”Ett flertal aktörer som tar ägarskap för regionala utvecklingsfrågor. Riktade insatser för att främja olika delar av systemet. Företagen har fått ta del av mycket tillväxtkapital. Kompetensutvecklingen har varit påtaglig. Dock risk för ett starkt beroende av offentlig finansiering framåt”.

Tillgång till riskkapital är en komplex fråga. Tillväxtanalys tar också fram rapporter om Riskkapitalstatistik – den senaste från 2014. Där ser man bland annat att de största riskkapitalsatsningarna fortfarande görs i täta strukturer och att det behövs speciellt riktat riskkapital till ett län som Jämtland. Men den visar också att det behövs kompetensutveckling kring riskkapital och dess aktörer, det tar tid att bygga tillit till nya aktörer, nya ägare sätter nya krav på företagen osv. Fortsatta regionala riskkapitalsatsningar behöver hantera detta.

Mål 3. Ökade förädlingsvärden och mer försäljning utanför länet

Jämtlands län exporterar lite varor utomlands i jämförelse med övriga län, endast Gotland har lägre exportvärden. Under 2015 var Jämtlands läns exportvärde för varor 2,9 miljarder kr. Utvecklingen för länet visar på en ökning med 7,7 procent från 2012 vilket är något lägre än rikets 10,2 procent för samma period. Från 2014 sjönk värdet med 4,5 procent. De låga exportvärdena för varor i jämförelse med andra regioner har givetvis sin förklaring i näringslivsstrukturen som Jämtland Härjedalen har med sina små företag och avsaknaden av riktigt stora exporterande företag[9].

[8] VC = Venture Capital, på svenska riskkapital
[9] Business Sweden

Figur 4. Exportvärden avseende varor i Jämtlands län år 2012 - 2015

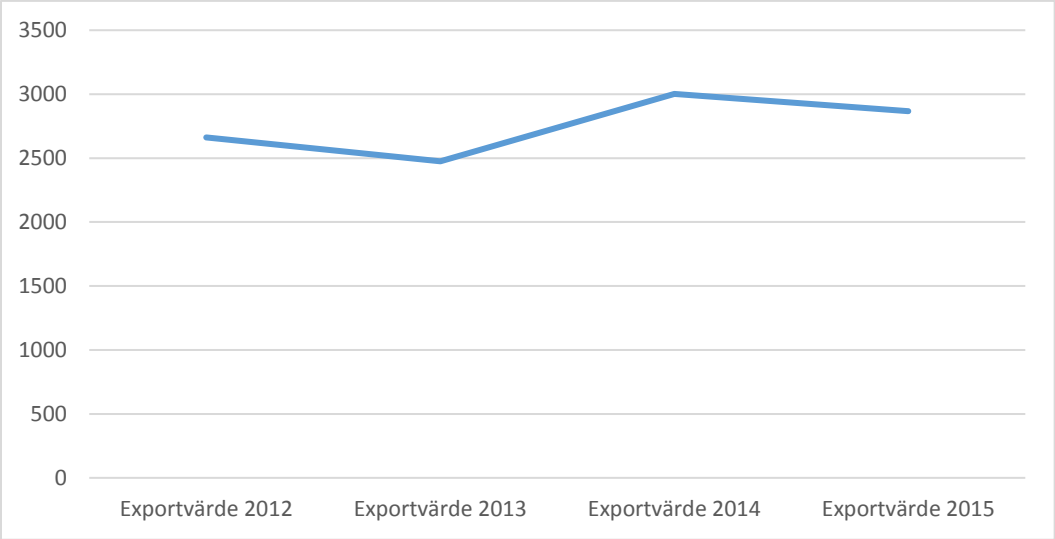

Källa: Business Sweden

Det bör noteras att figur 4 ovan endast visar exportvärden för varor. Stora ”exportvärden” genereras från besöksnäringen i vårt län. Detta beskrivs närmare i avsnittet ”Besöksnäring och Attraktivitet” längre fram i denna rapport.

Bruttoregionalprodukten (BRP) i Jämtlands län var 42,7 miljarder kronor för 2014 och växte med fem procent från året innan.[10] Drygt 10 procent av BRP:n i länet kommer från energisektorn vilket är högst i landet.[11] En studie av Bisnode visar att förädlingsvärdena hos aktiebolagen i regionen var drygt 18 miljarder kronor, utan energibolagen var den 16,6 miljarder. Tillväxten i förädlingsvärde, utan kraftbolagen, visar en ökning med 34 procent från 2009 till 2014 (med dessa 12 kraftbolag 21 procent). Årlig ökning från året innan var cirka 10 procent.[12] Med andra ord har energibolagens produktion stor påverkan på BRP:n.

Mål 4. Konkurrensstarka landsbygdsnäringar inom mjölk och kött

Trenden visar på ett kraftigt minskande antal mjölkföretag i länet. Från år 2003 till 2015 mer än halverades antalet mjölkföretag i Jämtlands län, från 303 till 125. Trenden gäller hela Sverige där den största minskningen har varit i Dalarna, Västernorrland och Norrbotten.[13]

Utifrån invånarantalet har Jämtlands län ändå många mjölkföretag; 1,06 per 1000 invånare (december 2014). Endast Gotland och Kalmar har fler. Rikssnittet låg på 0,46 mjölkföretag per 1000 invånare. I Jämtlands län har 12 procent av mjölkföretagen fler än 99 kor. Som jämförelse har 37 procent av företagen i Skåne fler än 99 kor[14]. De geografiska förutsättningarna för gårdarna varierar i landet där jordbruksmarken är lättare att hålla samlad i slättlandskap.

Under de senaste åren har mjölkpriserna pressats, bland annat på grund av överproduktion i Europa samt ryska importförbudet och minskad efterfrågan i Kina.[15] En rapport från LRF visar att

[10] SCB, Regionräkenskaper Löpande priser
[11] www.regionfakta.se
[12] Undersökning av Bisnode på beställning av Region Jämtland Härjedalen
[13] LRF Mjölk
[14] LRF Mjölk 2014
[15] LRF:s Mjölkrapporten från 2015-2016

utvecklingen för mjölkavkastningen hos de svenska företagen är lägre än i andra europeiska länder vilket försämrar konkurrenskraften.[16]

En statlig utredning visar att det inom mjölkproduktion skett en snabb teknisk utveckling som möjliggör större enheter. Dessutom visar utredningen att effektiviteten är lägre i norra Sverige och att de ekonomiska stöden där står för en större andel av den totala inkomsten.[17]

En annan indikator för att mäta måluppfyllelsen vad gäller ”konkurrensstarka landsbygdsnäringar inom mjölk och kött” är den totala mjölkinvägningen i länet. År 2004 uppgick den till 80 140 ton, år 2013 hade den minskat till 60 594 ton. Därefter har den varit relativt konstant och uppgått till 60 937 ton 2014 och 61 295 ton under år 2015.[18]

Mål 5. Fler kluster (i glesa strukturer, spridda över stora geografiska avstånd)

Ingen indikator finns framtagen för att följa upp detta mål. Frågan om klusterbyggande är också svår i ett så glest befolkat län som Jämtland. De senare åren har besöksnäringen jobbat mycket strategiskt med att utveckla samverkan mellan företag där utvecklingen av turistdestinationer är ett sätt att skapa samverkan mellan företagen på orter med många besökare. Detta kan sägas vara en slags kluster i glesa strukturer. Jämtland Härjedalen Turism anger att man jobbar med 20 olika turistdestinationer.

Oxford Research fick i början av november 2014 i uppdrag att genomföra en kvantitativ klusteranalys av näringslivet i Jämtland. Deras rapport visar på komplexiteten kring klusterutveckling. De skriver att ”Kluster är av naturen väldigt heterogena och därför ger det ingen mening med att låsa sig fast vid en allt för stringent definition av vad ett kluster är. När man bryter ner data på denna nivå är det tydligt att det finns ett spirande kluster inom besöksnäring i Jämtland. Förutom hotell och logiverksamhet som har tydliga kopplingar till turism har även sport-, fritids- och nöjesverksamhet samt resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster höga specialiseringskvoter”. De pekar också på att: ”Det finns, inte oväntat, ett stort antal anställda inom traditionellt offentliga branscher så som vård och omsorg, offentlig förvaltning och försvar samt veterinärverksamhet. Detta härleds till de många anställda som arbetar på Östersunds kommun och i Jämtlands läns landsting. Hela 16,5 procent av arbetskraften i Jämtland är anställda hos någon av dessa två arbetsgivare”. Man visar också på områden där det finns redan pågående samverkansinitiativ. ”Ett sådant är *Peak Innovation* som fungerar som ett klusterinitiativ för sport, friluftsliv och turism. Peak Innovation är en samarbetspartner för forskare, affärsutvecklare och företag med ambition att bedriva utvecklingsverksamhet inom områdena turism, sport och friluftsliv. Bland annat hjälper Peak Innovation till med att skapa kontakter mellan företag och mellan företag och akademin. På besöksnäringsområdet är även sammanslutningen *Destinationsbolag i Jämtland Härjedalen* en aktör som också har till uppdrag att stödja företags konkurrenskraft och skapa konkurrensfördelar för destinationen Jämtland/Härjedalen samt *Jämtland Härjedalen Turism* som enligt sig själva är den professionella och affärsmässiga plattformen för samverkan i utvecklingen av Jämtlands läns turism och företräder länets turismbransch i nationella och internationella sammanhang”.
Klusterbildningar i olika former kopplade till länets mekaniska industri finns också.

Under våren 2016 presenterade Region Jämtland Härjedalen tillsammans med analysföretaget Bisnode en rapport över utvecklingen i regionens näringsliv. Den visade bland annat att det går bra

[16] LRF Mjölkrapporten nr 1, 2015
[17] SOU 2015:15 & Nordregios rapport ?
[18] LRF Mjölk, 2016-06-29

för våra företagare, Jämtlands län ligger på samma nivå som riket eller bättre inom de flesta näringar. Man har bra branschbalans och god utveckling i kommunerna.

Mål 6. Universitet upprätthåller spets inom länets profilområde

Det är inte heller enkelt att hitta en indikator för Mittuniversitetets spetsområden. Målet anger inte om det avser nationell eller internationell spets.

Ett sätt att lyfta fram de områden som nationellt finansieras med speciella stöd till innovationsutveckling är att se hur Vinnova stödjer *"Starka forsknings- och innovationsmiljöer inom VINNVÄXT-programmet"***.** Vinnväxt är en konkurrensutsatt tävling för regioner. Syftet med programmet är att främja hållbar tillväxt i regioner genom att utveckla internationell konkurrenskraft inom specifika tillväxtområden. Av elva utpekade områden i Sverige finns länet med genom satsningen på *Peak Innovation* där nya tjänstesystem och produkter ska tas fram genom kunddriven utveckling över branschgränser. Tjänster och teknik ska utvecklas parallellt inom vintersport, turism och friluftsliv. Satsningen har drivits fram genom det styrkeområde inom turism och skidåkning som finns i regionen.

Mittuniversitetet har ett avtal med Östersunds kommun om samarbete för gemensam utveckling och tillväxt under perioden 2015-2018. Investeringarna ska bland annat gynna en positiv utveckling för det regionala näringslivet och skapa tillväxt och på så sätt ännu bättre förutsättningar för utveckling. Avtalet omfattar flera gemensamma områden där både kommunen och universitetet kan dra nytta av en stärkt verksamhet vid Campus Östersund.
Avtalet fokuserar på en fortsatt uppbyggnad av Nationellt vintersportcentrum samt verksamhet vid turismforskningscentret ETOUR, risk- och krisforskningscentret RCR och Sports Tech Research Centre vid Campus Östersund. Även andra områden av gemensamt intresse kan utvecklas inom samarbetsavtalet. Man anger också följande profilområden:

- Societal Entrepreneurship in Sparsely Populated Areas, eller *Samhällsentreprenörskap – gränsöverskridande kraft för regional och lokal utveckling i lokala miljöer* har som syfte att samordna och koncentrera resurser för att utöka kunskapen om hur samhällsentreprenörskap kan bidra till hållbar utveckling av lokalsamhället och företagande i glesa strukturer.
- Turismforskningsinstitutet ETOUR utvecklar och kommunicerar kunskap om turism och resande. Verksamheten innefattar forskning, utbildning, samt dialog och samverkan med turistnäringens aktörer.
- Nationellt vintersportcentrum är världsledande inom skidforskning. Vi är olympiskt testcentrum för vinteridrott i Sverige och samverkar med ledande företag inom sport och outdoor-sektorn.
- Risk and Crisis Research Centre (RCR) utvecklar och kommunicerar kunskap om risk, kris och säkerhet. Verksamheten består av forskning, utbildning och samverkan med företag, myndigheter och allmänhet.
- Sports Tech Research Centre är ett tvärvetenskapligt forskningscenter med fokus på tillämpningar inom sportteknologi och produktutveckling. Forskningen bedrivs i samarbete med ett brett spektrum av olika branscher, från sjukhus och ledande outdoorföretag till internationella företag inom verkstadssektorn.

Analys

Det är vanskligt att med hjälp av ett fåtal indikatorer mäta måluppfyllelsen inom området företagande, innovation, forskning och utveckling. Den redovisade statistiken ovan vad gäller både arbetslöshet och nyföretagande pekar dock mot att regionen under de senaste åren närmat sig målet om fler företagare och fler arbetstillfällen. Den relativt breda branschstrukturen förefaller ha varit en styrka i tider av konjunkturnedgång. Tillväxten inom besöksnäringen, som beskrivs på sidorna 38 – 41 i detta dokument, har bidragit till den totalt sett positiva bilden när det gäller sysselsättningen i länet.

När det gäller målet om ”ökade investeringar och god tillgång till riskkapital” finns inga bra mått som visar alla typer av investeringar. I tillgänglig statistik finns inga tecken på ökade investeringar i vare sig den privata industrin eller i den kommunala sektorn. Det bör dock noteras att investeringar i små företag inte ingår i statistiken. Det bör också noteras att investeringar i bostäder inte ingår i statistiken. Det är också viktigt att försöka få ett grepp över s.k. mjuka investeringar eftersom de blir allt viktigare för utveckling av konkurrenskraftiga tjänsteföretag.

Tillgång till riskkapital är av avgörande betydelse för näringslivets utveckling. Det kan konstaterats att tillgången till riskkapital ökat påtagligt under den senaste tioårsperioden. En förändring av delar av riskkapitalstrukturen håller på att ske i och med nedläggningen av nuvarande Inlandsinnovation AB och skapandet av det nya Saminvest AB. Det sistnämnda bolaget har inte samma tydliga regionala uppdrag. Hur denna förändring kommer att påverka tillgången på riskkapital i Jämtlands län är ännu för tidigt att säga.

När det gäller målet om konkurrensstarka landsbygdsnäringar inom mjölk och kött kan konstateras att en strukturomvandling inom denna sektor pågår både i landet som helhet och i vårt län. Denna strukturomvandling kommer sannolikt att fortsätta och medföra allt färre sysselsatta inom lantbruksföretagen. Det bör dock noteras att lantbruksföretagen sysselsätter fler utanför företaget än andra företag. Detta innebär att produktion vid färre men större enheter kan komma att sysselsätta fler utanför lantbruksföretagen.

Utvecklingen av antalet kluster, särskilt i glesa strukturer med stora geografiska avstånd förefaller vara positiv, även om tydliga indikatorer saknas. Framför allt de olika turistdestinationerna bedöms betyda mycket för turistnäringens utveckling i olika delar av länet.

KOMPETENS OCH KUNSKAPSUTVECKLING

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen
- Fler i högre utbildning
- Näringslivsanpassade utbildningar
- Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 7. Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen

För detta mål har det valts att titta specifikt på andelen 20-åringar med en fullföljd gymnasial utbildning, då har de hunnit ta examen antingen inom tre, fyra eller fem år efter påbörjad gymnasieutbildning.

Figur 5. Andel 20-åringar i Jämtlands län och riket med gymnasieexamen 2001 - 2015

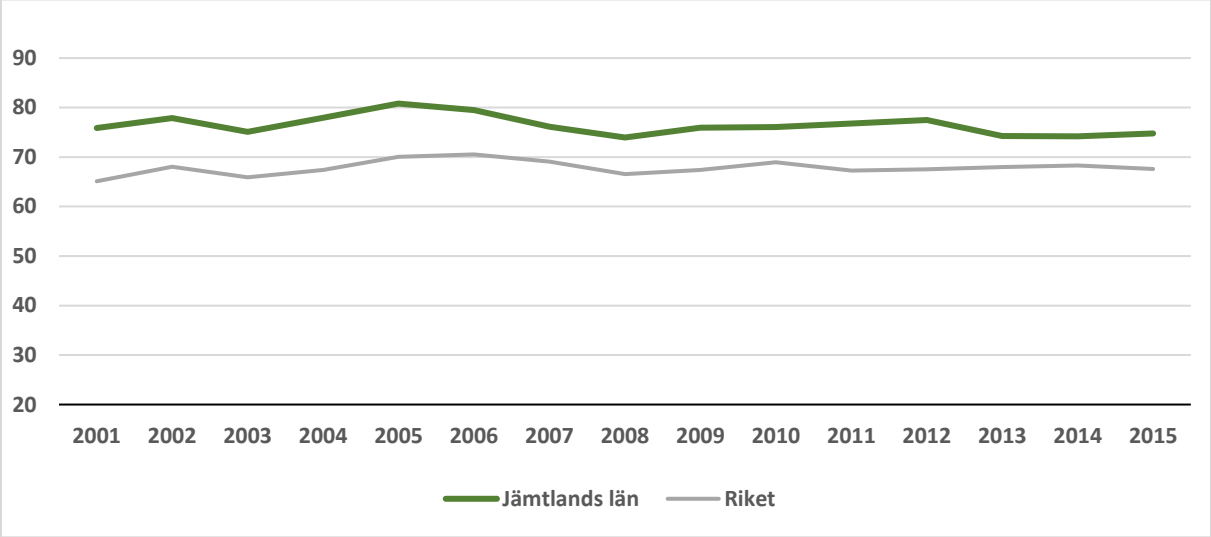

Källa SCB. Mätperiod är 31 december varje år.

Ovanstående diagram visar andelen 20 åringar som har fullföljt en gymnasieexamen, år 2001-2015, uppdelat på Jämtlands län och Riket. Jämtlands län har en högre andel 20 åringar som genomgått gymnasiet är riksgenomsnittet.

År 2015 hade 74,8 procent av Jämtlands 20-åringar en gymnasieexamen, vilket är den näst högsta siffran i landet - endast Hallands län ligger högre. Riksgenomsnittet är 67,6 procent och de tre övriga norrlandslänen varierar mellan 68 och 71 procent. Sedan 2001 har Jämtlands andel sjunkit något, till skillnad från de övriga Norrlandslänen som har ökat i relativt hög takt mot riket. Trots detta har alltså Jämtlands län den näst högsta andelen 20-åringar med gymnasieexamen i landet, med Norrbotten på 71 procent som det närmaste norrlandslänet.

Figur 6. Andel 20 åringar med gymnasieexamen i Jämtlands län fördelat på kön 2001 - 2015

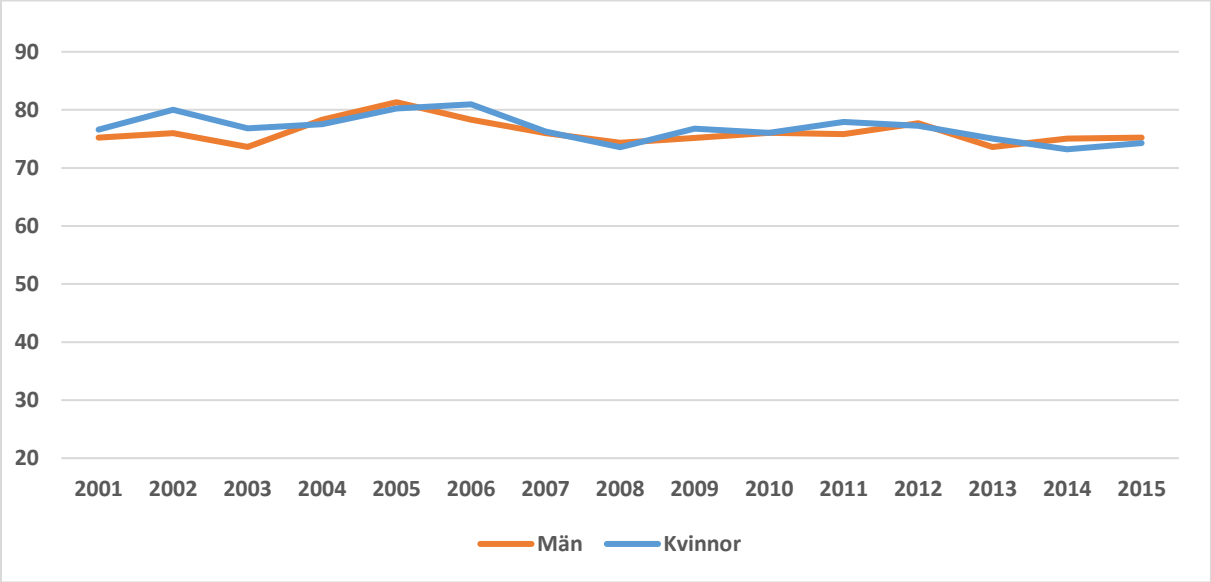

Källa: SCB

Ovanstående diagram visar andelen 20 åringar som tagit ut gymnasieexamen i Jämtlands län, uppdelat på kön år 2001 – 2015.

Det är relativt små skillnader mellan kvinnor och män, både i Jämtlands län och i riket. Däremot har kvinnor generellt sett har en högre utbildningsnivå än män, vilket innebär att män oftare väljer bort högre utbildning efter gymnasiet trots att de fullföljer sina gymnasiestudier i samma utsträckning som kvinnor.

Mål 8. Fler i högre utbildning

En indikator för detta mål är utbildningsnivån hos de mellan 30-34 år, då dessa oftast har hunnit gå en utbildning på universitet eller högskola.

Figur 7. Andel personer 30 – 34 år med högre utbildning i Jämtlands län och riket

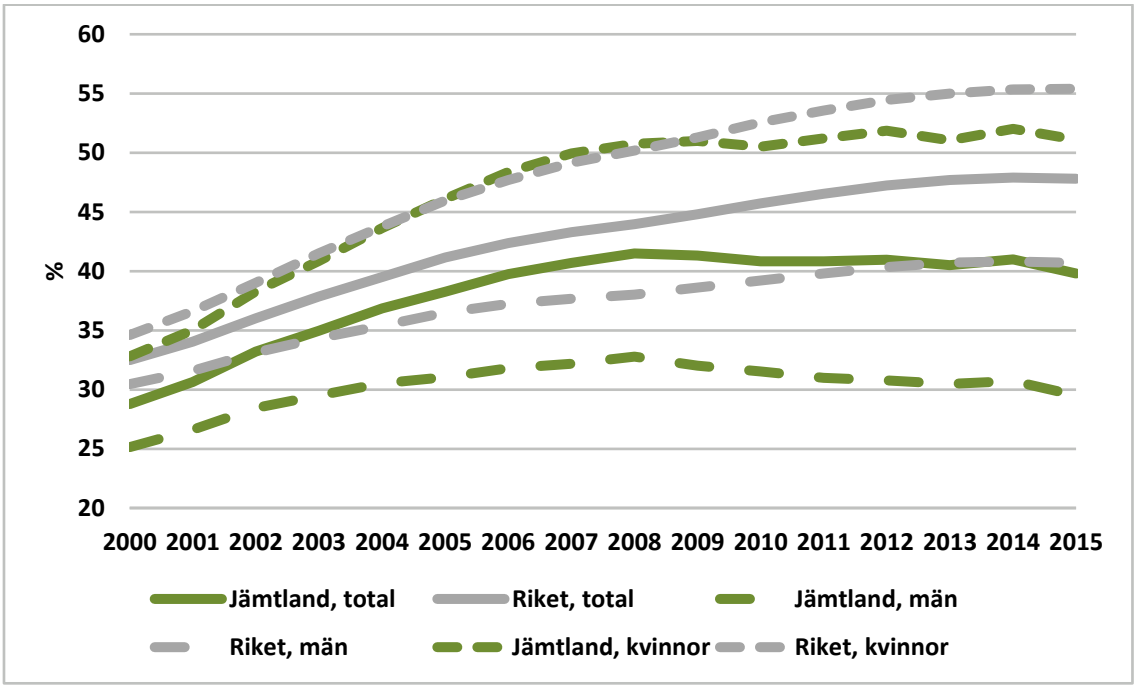

Källa SCB, Utbildningsregistret.

Ovanstående diagram visar andelen av 30-34 åringar i Jämtlands län och i riket som har en hög utbildning fördelade på kön under åren 2000-2015. Med högre utbildning avses här eftergymnasial utbildning, upp till tre år.

År 2015 var andelen personer 30-34 år i Jämtland med hög utbildning 39,8 procent, vilket är 8 procent lägre jämfört med riksgenomsnittet om 47,8 procent.

Kvinnor har generellt sett en högre utbildningsnivå än män. År 2015 hade 51,1 procent av 30-34 åriga kvinnorna i Jämtlands län en hög utbildning, motsvarande siffra för männen var 29,5 procent. Detta innebär att 21,6 procent fler kvinnor mellan 30-34 år i Jämtlands län hade en hög utbildning- jämfört med männen. På riksnivå var skillnaden mellan andelen högutbildade kvinnor (55,4) och andelen högutbildade män(40,7) hög, men inte lika markant som i Jämtlands län.[19]

Det kan konstateras att det är ungefär lika stor andel män som kvinnor som har en gymnasieexamen vid 20 års ålder, men att det är fler kvinnor som väljer att studera vidare. Detta framgår också av bland annat Skolverkets rapport om vad ungdomar gör efter gymnasieskolan. Den visar att valet av yrkesförberedande utbildningarna, som läses oftare av unga män, leder till en tidigare etablering på arbetsmarknaden. Den visar också kvinnorna, som oftare väljer studieförberedande utbildningar, ofta fortsätter på universitet eller högskola. Intressant är att de unga kvinnor som läst yrkesförberedande utbildningar i lägre grad är etablerade på arbetsmarknaden än män med samma utbildning.[20]
Andelen högre utbildade har ökat i hela landet sedan år 2000, på riksnivå från 32,5 procent år 2000, till 47,8 procent år 2015 och i Jämtland från 28,8 procent till 39,8 procent. I Jämtland och vissa andra

[19] SCB, Statistikdatabasen
[20] Skolverkets rapport. ”Vad ungdomar för efter gymnasieskolan- en registerstudie. 2014

län har ökningen dock avtagit från 2008. Troligen är detta en effekt av finanskrisen då fler högutbildade yngre sökte sig till andra regioner där det fanns högre utbud av jobb.[21]

Det är en större andel högutbildade i Östersund än i de övriga kommunerna i länet.

Mål 9. Näringslivsanpassade utbildningar

Att försöka mäta hur pass näringslivsanpassade utbildningarna är, är en stor utmaning. Ett sätt att försöka göra detta är att studera hur matchningen mellan utbud och efterfrågan ser ut på arbetsmarknaden. Beveridgekurvan används ofta i nationalekonomiska sammanhang för att studera just matchning.

Figur 8. Kvarstående lediga platser på arbetsförmedlingen i relation till arbetslösheten

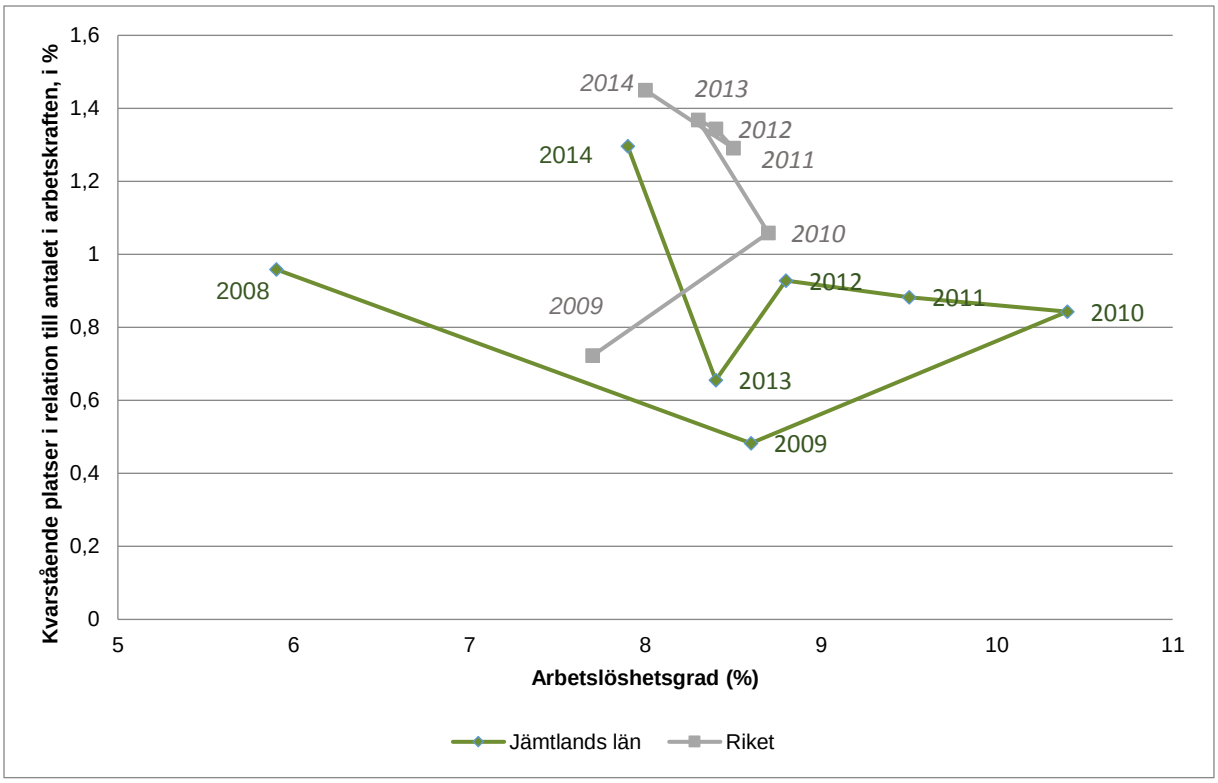

Beveridgekurvan visar på relationen mellan arbetslösheten och vakansgraden, d.v.s. kvarstående platser i relation till antalet i arbetskraften. Syftet med Beveridgekurvan är att visa på effektiviteten på arbetsmarknaden då lediga platser i idealfallet bör kunna matchas av den tillgängliga arbetskraften.

År 2008 var andelen kvarstående platser nästan 1 procent av antalet personer i arbetskraften samtidigt som arbetslöshetsgraden låg på 5,9 procent av arbetskraften. Mellan 2008 och 2012 var vakanstalet i Jämtlands län relativt oförändrat samtidigt som arbetslöshetsgraden ökade kraftigt mellan 2008 och 2011. På riksnivå har utvecklingen sett annorlunda ut under samma tidsperiod. Under 2014 har dock skillnaderna mellan Jämtlands län och riket minskat. Under 2014 hade vi en

[21] Nordregios rapport: *Sammanställning, bearbetning och visualisering av offentlig statistik kopplat till målen för Region Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsstrategi 2014-2030*

ökning av vakansgraden samtidigt som arbetslösheten börjat sjunka, men arbetslösheten sjönk inte i samma takt som vakansgraden ökat. När vakansgraden ökar snabbare än arbetslösheten sjunker kan det tyda på att det finns ett gap mellan tillgänglig kompetens och den kompetens som efterfrågas.

Ett annat relevant mått i sammanhanget är ”matchningsgrad” som tas fram av SCB. Detta visar hur matchningen ser ut bland de sysselsatta. Matchningsgrad syftar till andelen av alla anställda som kan bedömas ha ett yrke som matchar med den utbildning som de har i grunden. Statistik från SCB visar på att 72,6 procent av de anställda i Jämtlands län har matchande yrke och utbildning, det är samma nivå som riket i genomsnitt. Man kan vända på det hela och säga att över vart fjärde anställd har ett yrke som inte matchar med den utbildning som de har i grunden.

Ett annat mått som SCB tagit fram är matchad förvärvsgrad, vilket visar ungefär samma sak som ovan med den skillnaden att den tar med hela befolkningen i nämnaren. Den visar på andelen som är sysselsatta och är matchade i förhållande till totala befolkningen mellan 20-64 år. Fördelen är att man kan jämföra med förvärvsgraden. I Jämtlands län var förvärvsgraden 79 procent år 2013. Runt 58 procent av befolkningen var sysselsatta med matchande yrke och utbildning.[22] Skillnaden mellan förvärvsgraden och matchade förvärvsgraden tyder på att det finns de i arbetskraften vars utbildning inte är efterfrågad i samma utsträckning.

En utbildningsform som har en stark koppling till de behov som finns på arbetsmarknaden är yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar). För att bli beviljad att få driva en utbildning av Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) under några år måste anordnaren visa på att det finns tydligt behov av utbildningen, därmed är näringslivet starkt kopplat till framtagande av en utbildning. Uppföljningar gjorda av MYH visar att stora andelar får jobb efter utbildningarna.[23]

Figur 9. Antal ansökningar per plats i YH-utbildningar

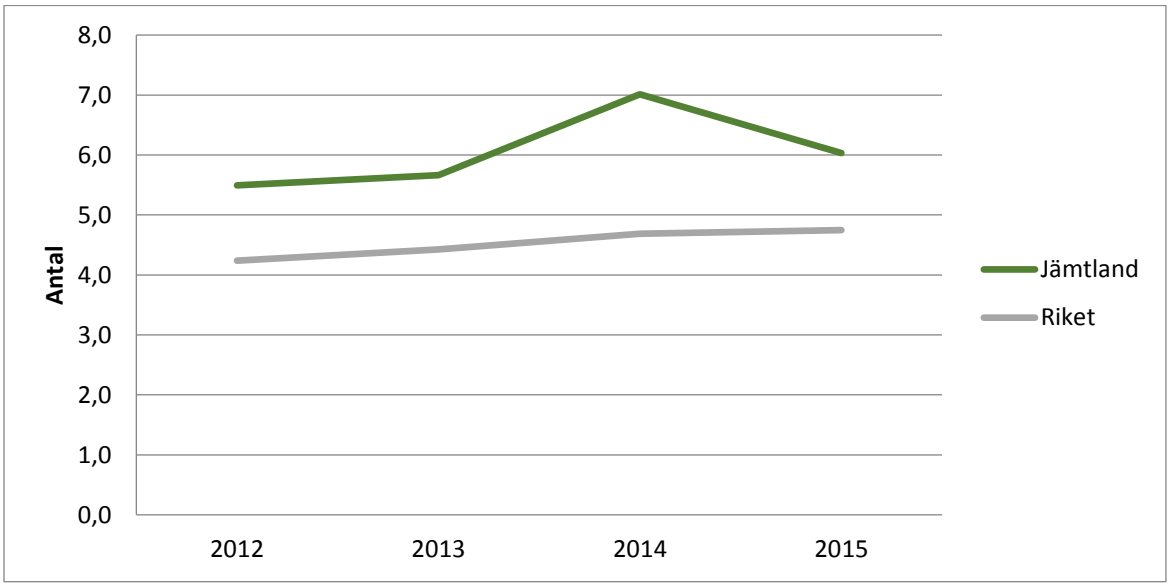

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

Antalet startade utbildningsomgångar då det gäller YH-utbildningar varierade mellan 7-9 i Jämtlands län under åren 2012-2015. Färre utbildningar startas här än i andra län. Jämförelsevis startade 20-26 utbildningsomgångar i Västernorrland. Det är fler som ansöker om att få gå YH- utbildning per plats i

[22] Källa: Matchningsindikatorerna, SCB. Se Efterfrågan och tabell E3.
[23] Myndigheten för yrkeshögskolor. -> se rapporter

Jämtlands län än i riket i genomsnitt. År 2015 skickades 6,0 ansökningar per utbildningsplats i länet medan genomsnittet i riket låg på 4,7, se figur 9 ovan.[24]

Mål 10. Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling

Målet är snarast en bred och abstrakt vision vilket innebär utmaningar när det gäller att ta fram indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. Det finns statistik kring antalet personer inom olika utbildningar och nivåer vilka täcker upp den formella delen av ett lärande. Antal personer som studerar vid kommunal vuxenutbildning kan fungera som en signalindikator, men det är ett väldigt trubbigt mått och missar bland annat möjligheterna som finns genom YH-utbildning, folkhögskolorna samt universitet och högskola mm. Därför visas också viss statistik från andra utbildningsformer och LärCentrum.

Figur 10. Antal studerande inom kommunal vuxenutbildning i Jämtlands län 2009 - 2015

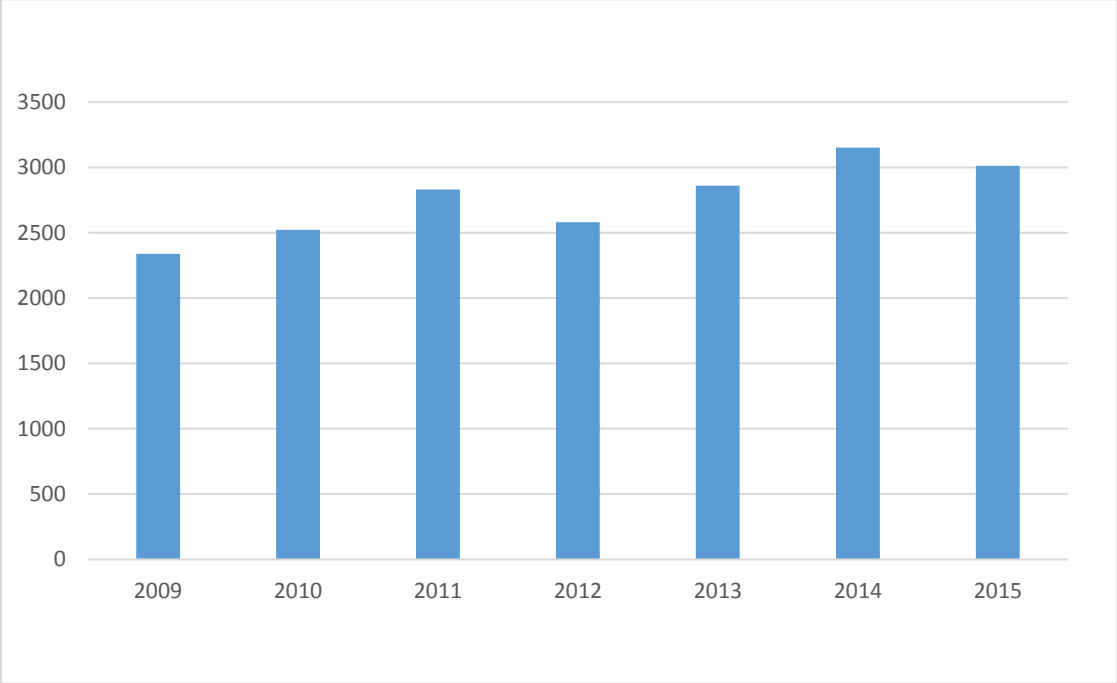

Källa: Skolverket, Jämförelsetal. SFI är inte medräknat.

Diagrammet ovan visar antalet elever inom kommunal vuxenutbildning som studerar på grundläggande eller gymnasial nivå åren 2009-2015. På den gymnasiala nivån ingår både yrkesinriktade utbildningar samt allmänna ämnen.

Det har skett en viss ökning av antalet som studerar inom kommunal vuxenutbildning i Jämtlands län. Antalet som studerade 2015 var drygt 670 personer fler än 2009.

År 2009 började de statliga satsningarna i form av Yrkesvux med mera vars syfte var att motverka lågkonjunkturen. Kommunerna beviljades bidrag till utbildningar av personer som var långt ifrån arbetsmarknaden.

LärCentrum i länet har som syfte att fungera som plattform för alla utbildningsmöjligheter för vuxna. Förutom kommunal vuxenutbildning och SFI, drivs vissa YH-utbildningar och uppdragsutbildningar.

[24] Myndigheten för yrkeshögskolan

Likaså fungera LärCentrum som plattform och plats för högskole- och universitetsstudier. Utvecklingsarbete pågår kring distansstudier.

Under 2013 uppskattas 4 600 personer ha nyttjat LärCentrum för att gå en utbildning i någon form. Det är en ökning med drygt 400 personer från mätningen år 2011. Förutom det gavs under 2013 möjlighet till att utföra drygt 600 tentamina mot olika universitet och högskolor.[25]

Analys

Jämtlands län har demografiska utmaningar som kommer att påverka arbetskraftsförsörjningen. Andelen personer i arbetsför ålder 16-64 år kommer att minska. Att hitta rätt kompetens för företag och organisationer kan bli svårare då arbetskraftsutbudet minskar. Då arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens kan det bli ett tillväxthinder. I Arbetsförmedlingens arbetsgivarundersökning under våren 2016 uppgav bland annat 78 procent av de offentliga arbetsgivarna att de hade svårt att hitta rätt kompetens. Cirka 6 100 personer kommer att nå pensionsåldern under närmaste fem åren, ytterligare 6 700 under de kommande tio åren. Redovisade bristyrken för 2016 och 2017 visar att det handlar både om yrken med krav på högskoleutbildning samt de med gymnasial yrkeskompetens.[26]

Att elever uppnått gymnasieexamen är viktigt utifrån arbetskraftsförsörjning. Arbetsförmedlingens analyser visar att personer utan gymnasialutbildning är en utsatt grupp som har betydligt svårare att hitta jobb i och med att kraven på utbildning ökat samtidigt som antalet enklare inskolningsjobb blir färre. Statistik visar att cirka 1 500 personer med låg utbildningsnivå (endast grundskola) är inskrivna som arbetslösa och siffran har varit relativt konstant. Övriga utsatta grupper är utomeuropeiskt födda, personer med funktionsnedsättning och de över 55 år.[27] Utbildningsnivån i Jämtlands län är lägre än i riket, dock är det färre än i riket med endast grundskola, drygt 10 procent.[28]

Insatser som motverkar avhopp och hjälper de unga att nå gymnasieexamen är fortsatt viktiga ur kompetensförsörjnings perspektiv även om länet ligger bra till i en nationell jämförelse. Andelen 20-åringar som har en gymnasieexamen är högre i Jämtlands län än i riket, 74 procent mot 68 procent under 2015. Det innebär ändå att var fjärde 20- åring inte har uppnått gymnasieexamen i Jämtlands län. Risken är stor att flera av dessa inte är anställningsbara på de lediga jobb som finns. En del av dessa är utrikesfödda ungdomar där det krävs mer tid för att klara gymnasieexamen.

Jämtlands län har en av de lägsta andelarna som påbörjat en högskoleutbildning inom tre år efter en avslutad gymnasieutbildning. Kvinnorna påbörjar i större utsträckning än män en högre utbildning inom tre år. Skillnaden mellan Jämtlands län och riket är inte lika stor då man ser på andelen högskolenybörjare per capita (18-64 år), 9 procent respektive 10 procent.[29] Det tyder på att personer bosatta i länet påbörjar högre studier något senare. Hälften av nybörjarna för högskolestudier påbörjar en utbildning i ett annat universitet eller högskola än Mittuniversitetet, Umeå och Uppsala är de populäraste.[30]

---

[25] Källa: Rapporterna *LärCentrum Statistik för 2013, Statistik för LärCentrum i Jämtlands län 2011*. Dessa är gjorda av Regionförbundet Jämtlands län.
[26] Arbetsmarknadsutsikterna i Jämtlands län 2016-2017 -> se Prognoser under Statistik och publikationer på Arbetsförmedlingens hemsida.
[27] Arbetsmarknadsutsikterna i Jämtlands län 2016-2017 -> se Prognoser under Statistik och publikationer på Arbetsförmedlingens hemsida.
[28] Källa: regionfakta.com visar på utbildningsnivå för de mellan 25-64 år året 2015.
[29] www.regionfakta.com se utbildning
[30] Källa: Universitetskanslersämbetet -> se statistik kring regional rekrytering

Förutom från Jämtlands och Västernorrlands län kommer de flesta nybörjare på Mittuniversitetet från Stockholm eller Västra Götaland. Andelen 30-34 år med en högskoleutbildning är betydligt lägre i Jämtlands län än riksgenomsnittet vilket tyder på att många från länet flyttar för studier på annan ort och inte flyttar tillbaka till länet efter avslutade studier.

Utmaningen är därför att kunna erbjuda de som blivit klara med sina studier i länet, eller avslutat sina studier på annat håll, förutsättningar till arbete och ett rikt liv i vårt län.

Inom vissa områden har det lyfts fram hur viktigt det är att utbildningen finns regionalt för att underlätta rekrytering, exempelvis inom IT och för förskollärarryrket. Att fortsätta det strategiska arbetet med att skapa forum för dialog mellan utbildningssidan och arbetslivssidan är ett sätt att hitta dessa behov.

Analyser från Arbetsförmedlingen visar att det inte alltid handlar om stora volymer då gäller utmaningen i att hitta rätt kompetens, utan att det också handlar om enstaka nyckelkompetenser. Offentlig sektor är en stor arbetsgivare i länet, förutom Region Jämtland Härjedalen och kommunerna finns många statliga myndigheter med många anställda tjänstemän. Arbetsgivarna inom sektorn har många pensionsavgångar på gång, främst inom vård och omsorg men även inom andra områden, och signalerar redan i större utsträckning än i riket att det finns stora brister i att hitta rätt kompetens.[31]

Det finns många tecken som pekar mot att det blivit svårare att hitta rätt person att anställa bland de arbetssökande.

Det finns generellt ett högt söktryck på de YH-utbildningar som blivit beviljade i länet. I och med att denna utbildningsform har en stark koppling till näringslivets behov av kompetens och arbetskraft är den en möjlighet för länet i kompetensförsörjningsarbetet.

Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling innebär att det finns utbildnings- och kompetensutvecklings möjligheter oavsett vilken fas man är i livet. Det kan ske både genom formella eller informella plattformar. De formella möjligheterna som finns genom bl.a. vuxenutbildningen, folkhögskolorna, YH-utbildningar och universitetsutbildningar är viktiga komponenter ur ett kompetensförsörjningsperspektiv. LärCentrum fungerar som en plattform för olika utbildningsformer. Att uppskattningsvis 4 600 personer nyttjar LärCentrum för att utbilda sig tyder på att det är en viktig plattform.

Kommunal vuxenutbildning ger många en andra chans att läsa upp till en behörighet eller att byta yrkesinriktning. Antalet personer som går en utbildning via den kommunala vuxenutbildningen på gymnasialnivå har ökat något. Det beror mycket på de statliga satsningarna så som Yrkesvux och Lärlingsutbildningar som skett sedan 2009, vilka från början var statliga satsningar för att motverka lågkonjunkturen. Utan dessa satsningar skulle kommunerna ha svårare att möta sina invånares behov av utbildning.

Sammanfattningsvis är arbetskraftsförsörjningen en av de viktigaste utmaningarna i länet i och med att arbetskraftsutbudet minskar och antalet personer i utsatta grupper med sämre möjlighet till jobb ökar. Att Jämtlands län ligger bra till i en nationell jämförelse då det gäller andelen unga med gymnasieutbildning gör det inte mindre viktigt att fortsätta med insatserna för att motverka avhoppen i grund- och gymnasieskolan. Varenda resurs blir viktigare och viktigare. De nyanlända är en potential resurs. Målet är att allas kompetens tas till vara, samtidigt måste det fortsättningsvis finnas plattformar för kompetensutveckling där det behövs och för livslångt lärande för individen.

[31] Arbetsförmedlingen → se prognoser och rapporten ”Arbetsmarknadsutsikter i Jämtland län 2016-2017

RESURSSNÅLARE OCH EFFEKTIVARE

Övergripande Mål 2030

- En säker, uthållig och hållbar energitillförsel för länets företag och hushåll. Ingen uranbrytning i Jämtlands län
- Hög energieffektivitet inom boende/byggande, kommunikationer och industri
- Ledande nettoexportör av förnybar energi i landet genom ökad produktion
- Transporter, industri och värme i länet oberoende av fossil energi
- Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera klimatförändringar
- Värden från länets naturresurser bör återföras till bygden

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 11. En säker, uthållig och hållbar energitillförsel

Figur 11. Oaviserade kundavbrottstimmar, eget nät mindre än 12 timmar

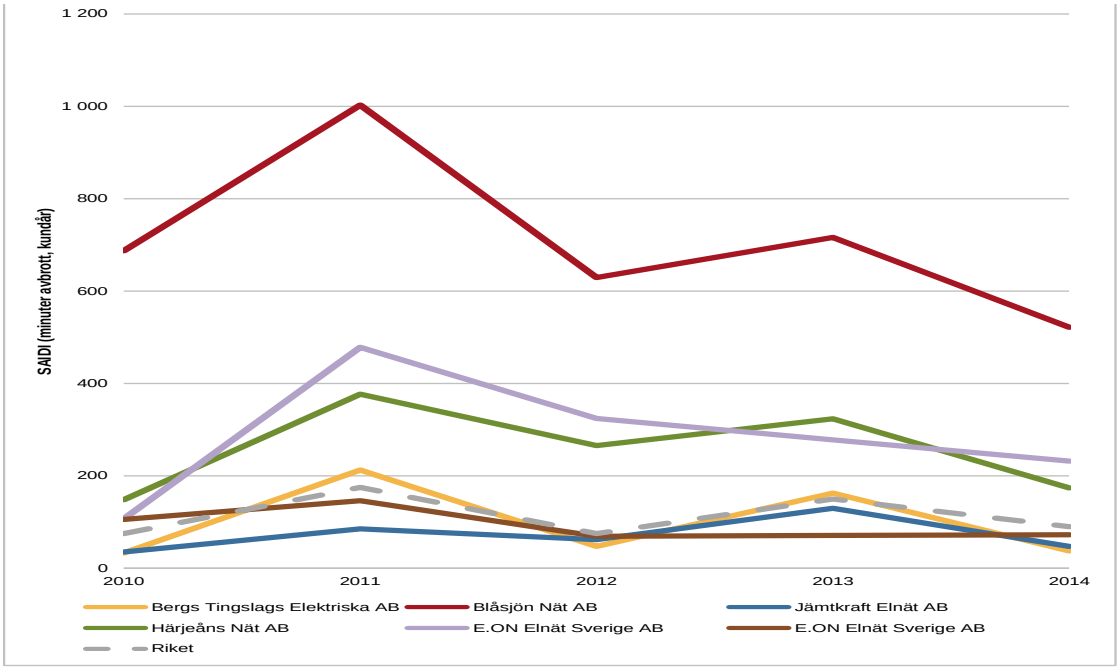

Källa: Energimarknadsinspektionen

En säker, uthållig och hållbar energitillförsel kan vara attraktivt om nya företag ska lockas till länet. Motsatsen, en osäker energitillförsel, kan på samma sätt ha en avskräckande effekt på nyetableringar. Ett sätt att mäta detta är SAIDI (System Average Interruption Duration Index), som anger medeltid för strömavbrott i minuter per år och kund, d.v.s. den totala avbrottstiden delat med det totala antalet kunder.

I stort är leveranssäkerheten i Sverige god. År 2014 var den 99,98 procent. I genomsnitt motsvarade detta ett 90 minuter långt strömavbrott hos medelkunden.[32] Glesbygdsnät drabbas av fler avbrott än blandade nät och tätortsnät, mycket beroende en högre andel oisolerad luftledning som i större utsträckning påverkas av yttre omständigheter.[33]

Av de sex elföretagen i Jämtlands län låg tre under och tre över riksgenomsnittet för antal kundavbrottstimmar 2014. Samtidigt var alla de tre företag som låg över riksgenomsnittet också i topp tio över kundavbrottstimmar 2014. 2014 var den största anledningen till elavbrott ”okänd” (33 procent) följt av ”material/metod” (22 procent), ”åska” (14 procent) och ”åverkan” (12 procent).

Mål 12. Hög energieffektivitet inom alla områden

Figur 12. Energiintensitet i Jämtlands län och riket.

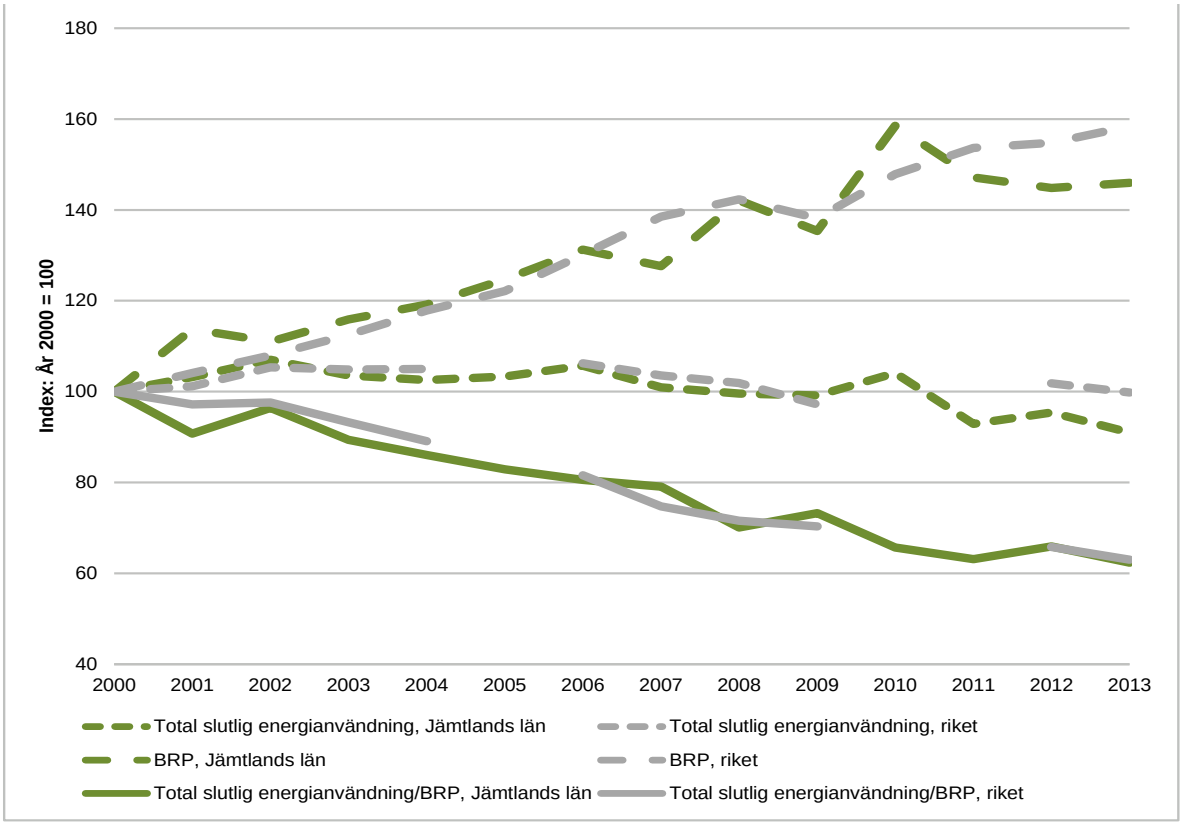

Källa: SCB (*Luckor i statistiken för Riket p.g.a. sekretess*)

Energieffektivitet mäts här som energiintensitet, d.v.s. förhållandet mellan energianvändningen (MWh) och bruttoregionalproduktionen (BRP). En hög energiintensitet indikerar en hög kostnad för att med hjälp av energi skapa nyttigheter som ger ökad BRP. Medan en låg intensitet indikerar en lägre kostnad för av att med energi skapa nyttigheter som ökar BRP. Sedan år 2000 har samtliga län haft en minskad energiintensitet. Endast Östergötland har haft en större minskning av energiintensiteten än Jämtlands län sedan år 2000.

[32] http://www.svenskenergi.se/Global/Statistik/DARWin/DARWin%202014.pdf, s. 5

[33] http://www.energimarknadsinspektionen.se/Documents/Publikationer/rapporter_och_pm/Rapporter%202014/Ei_R2014_04.pdf. Sida 28

Mål 13. Ledande nettoexportör av förnybar energi i landet genom ökad produktion

Figur 13. Elproduktion och elkonsumtion i KWh 2013

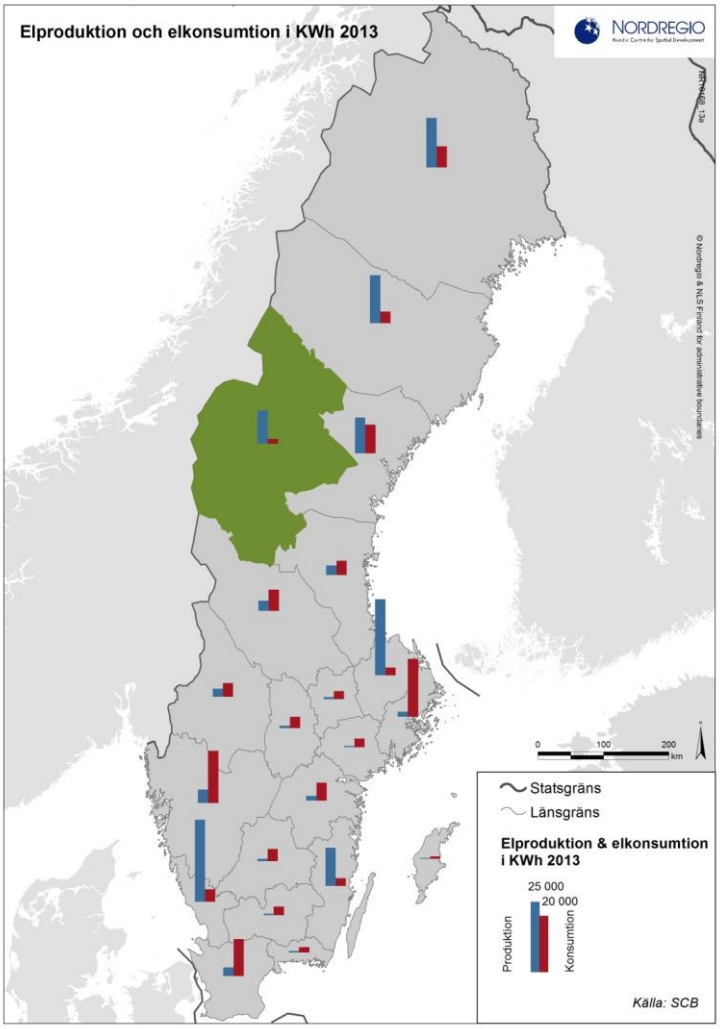

Källa: SCB

Jämtlands län har tack vare vattenkraften en mycket stor elproduktion, precis som Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland. Även Uppsala, Hallands och Kalmar län har stor elproduktion, i deras fall på grund av de kärnkraftverk som finns i respektive län, se figur 13 ovan.

Jämtlands län har en förhållandevis liten elkonsumtion beroende på få energiintensiva industrier i länet. Elkonsumtionen har varit relativt stabil i länet de senaste åren.

Trots att den installerade effekten vindkraft ökat, så har elproduktionen varit varierande under senare år, och den minskade år 2013 jämfört med 2012. Detta beror bland annat på att vattenkraftproduktionen är beroende av nederbördsmängd samt att tekniska åtgärder vid befintliga vattenkraftverk inneburit produktionsbortfall.

Figur 14. Vindkraft i Jämtlands län 2007 - 2015, total installerad effekt

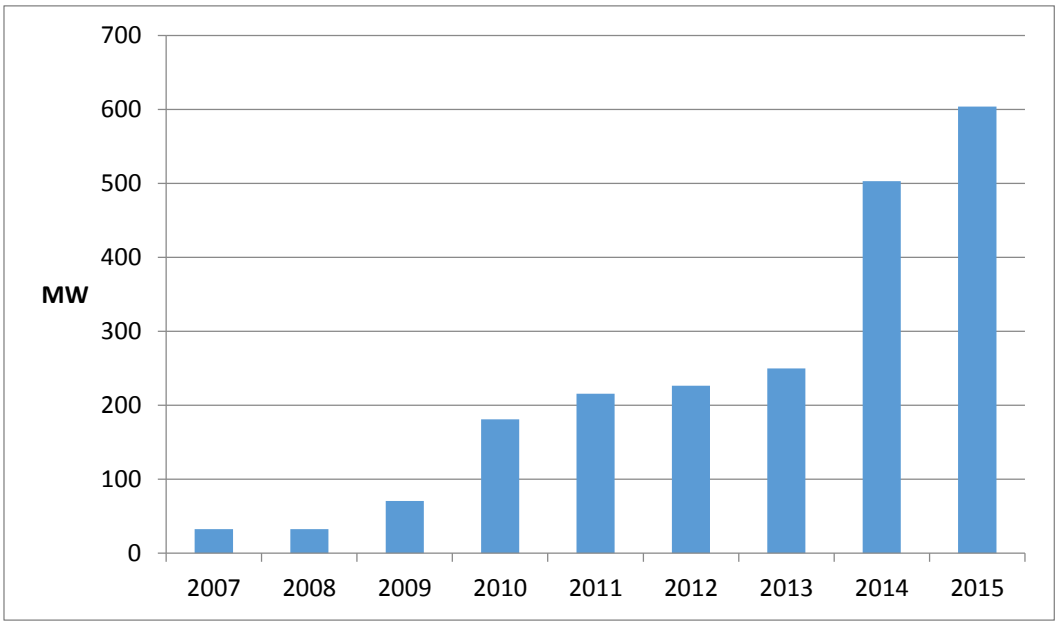

Källa: Energimyndigheten, RUS, www.miljomal.se

Figur 15. Solcellsutveckling i Jämtlands län

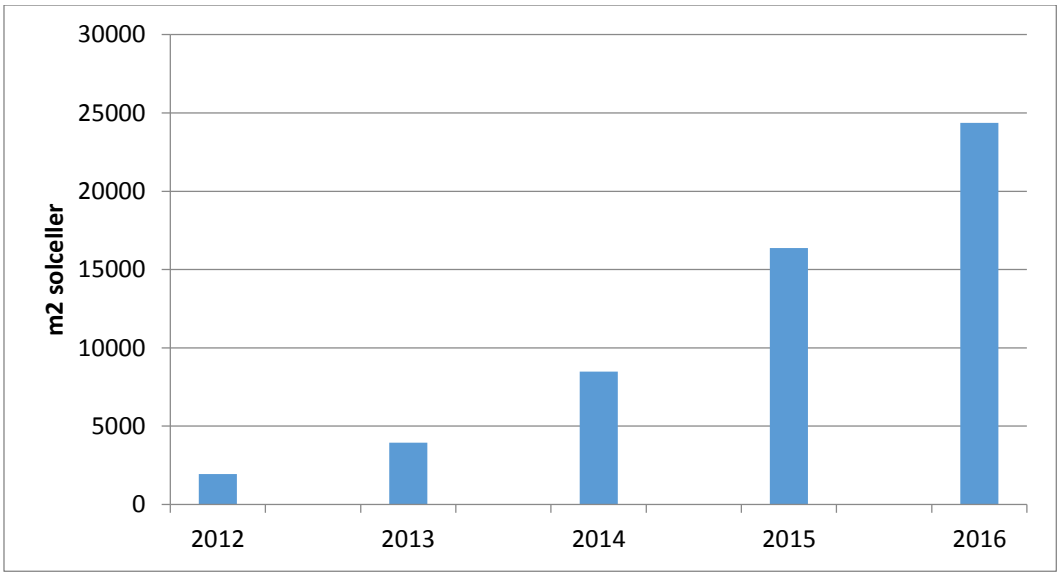

Källa: Region Jämtland Härjedalen Energikontoret. Siffrorna avseende år 2016 avser per 2016- 10-31

Produktionen av förnybar energi i form av solel är tydligt växande, vilket framgår av figur 15 ovan som visar areal solcellsanläggning.

Figur 16. Leveranser av motorbensin, dieselbränsle och eldningsolja till slutgiltiga förbrukare i Jämtland.

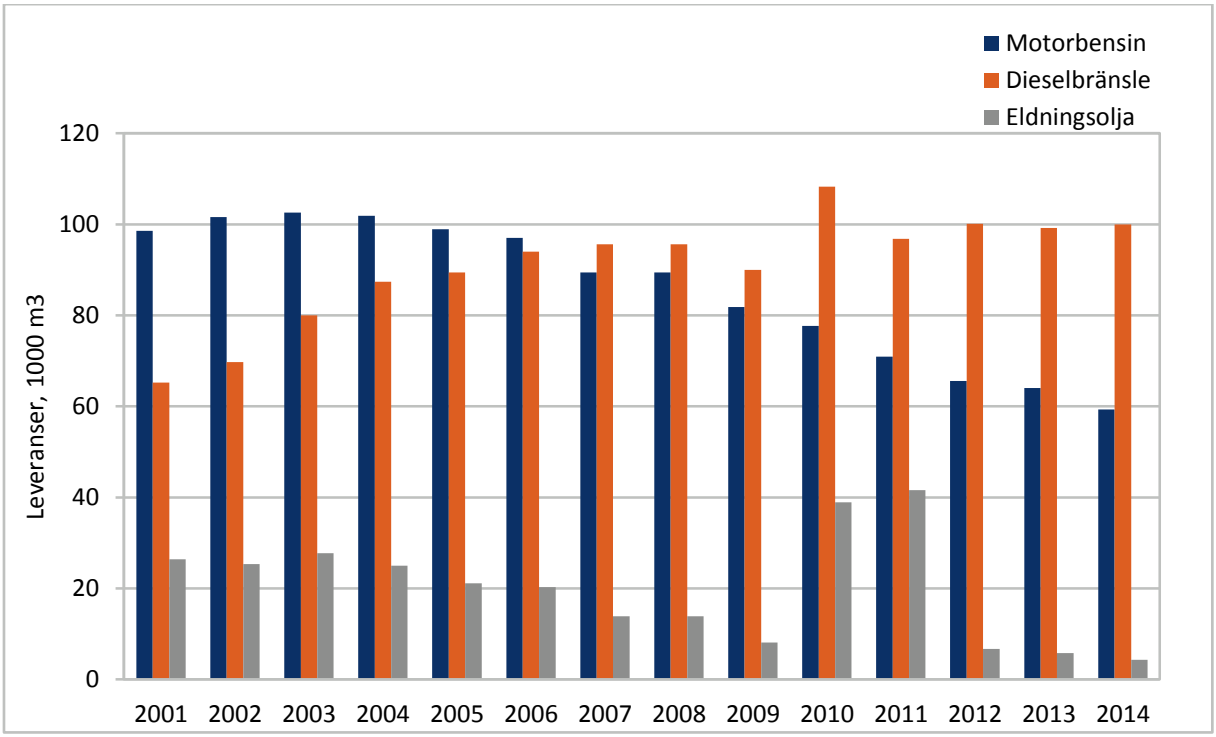

Källa: SCB

Den övergripande trenden är en minskning för leveranser av motorbensin under perioden 2001-2014, men för leveranser av dieselbränsle en generellt ökande trend, dock med det högsta värdet 2010. Leveranser av dieselbränsle har sedan 2007 varit större än motorbensin.[34]

Leveranserna av eldningsolja är den minsta jämfört med andra energislag. De ovanligt höga värdena för åren 2010 och 2011 i figur 16 ovan kan härledas till felaktiga datavärden.[35]

[34] : SCB. Leveranser av motorbensin, dieselbränsle, etanol och eldningsolja till slutgiltiga förbrukare, 1000 m3 efter region. År 2001 – 2014.

[35] Ett företag utanför länet, som förbrukade mycket eldningsolja, har under åren 2010 och 2011 haft fakturaadress i Strömsunds kommun, vilket påverkade utfallet för länet på ett sätt som inte motsvaras av verkligheten (källa: Region Jämtland Härjedalen, Energikontoret).

Figur 17. Antal fordon med förnybart drivmedel som andel av alla 2010-2015.

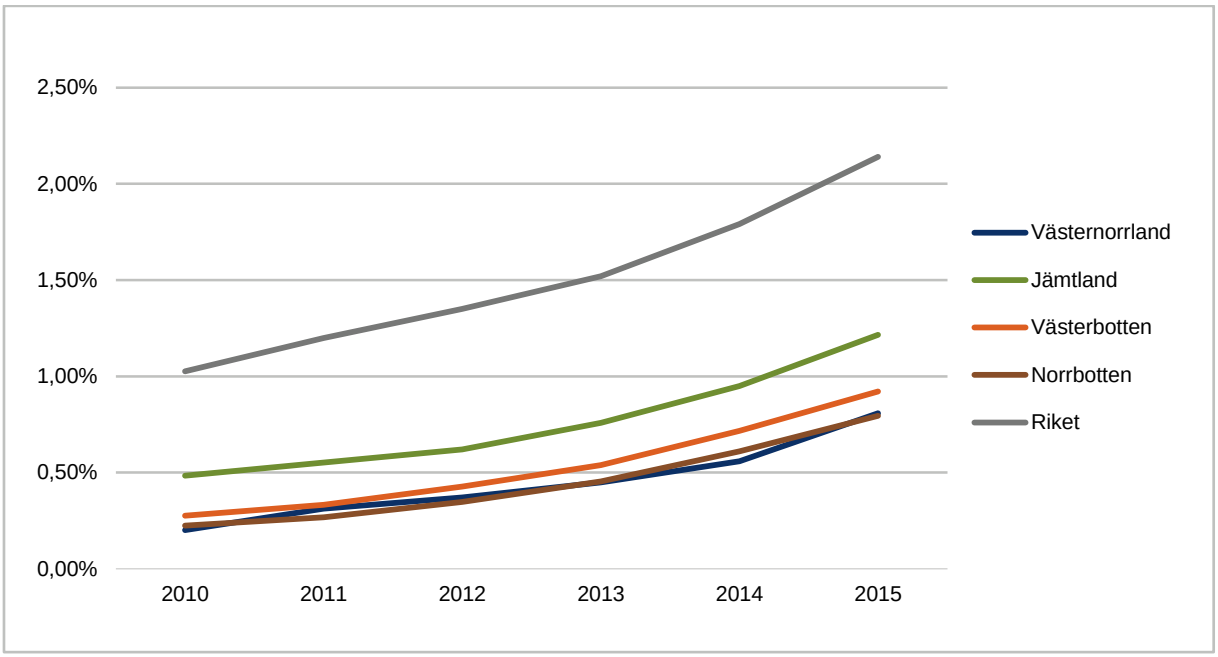

Källa: Trafikanalys

Den procentuella andelen fordon med förnybart drivmedel ökade under perioden 2010-2015.[36] Av de nordliga länen har Jämtlands län högst andel fordon med förnybara drivmedel men ligger klart under riksgenomsnittet (figur 17).

Figur 18. Växthusgasutsläpp (i ton) per capita 2005-2014

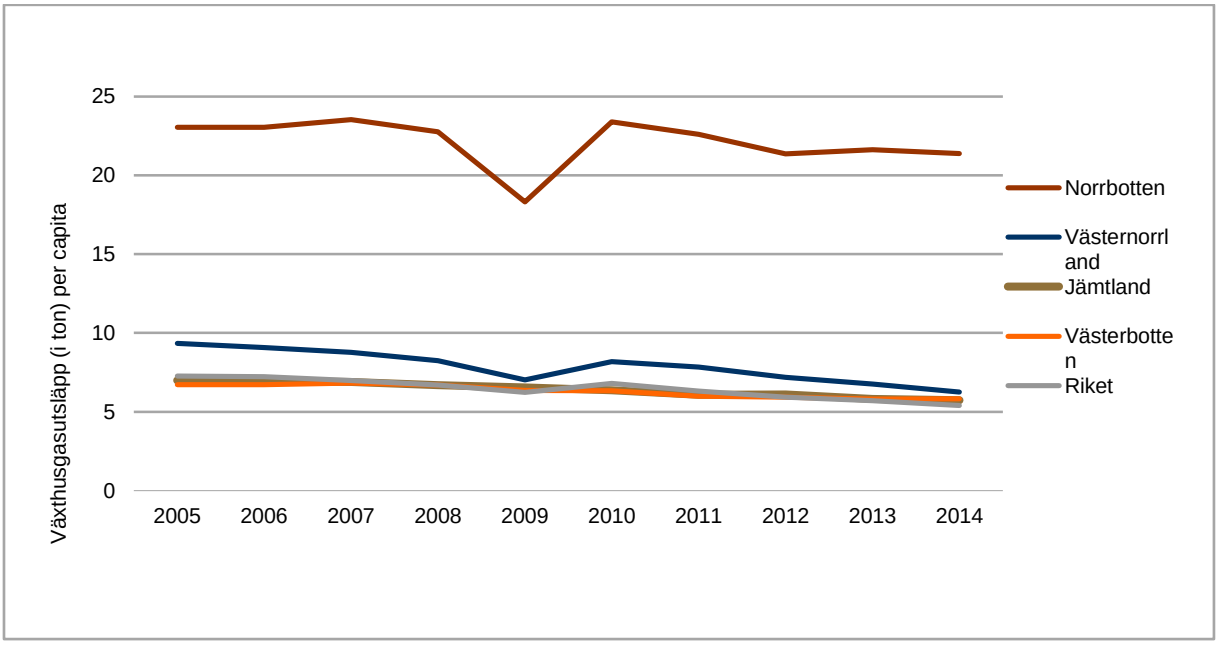

Källa: RUS/Naturvårdsverket, SCB, Nordregio

[36] Trafikanalys. Fordon i län och kommuner 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010.

Under mätperioden 1995-2014 har växthusgasutsläppen mätt i ton i Sverige aldrig varit lägre än 2014. Enligt Naturvårdsverket var dock utsläppsnivåerna 2009 och 2010 på olika sätt extrema. Under 2009 var det låga utsläpp till följd av den ekonomiska krisen och 2010 hade vi mycket höga utsläpp till följd av kalla vintrar, begränsad kärnkraftsproduktion och ekonomisk återhämtning.[37]

För Jämtlands län har utsläppen av växthusgaser minskat kontinuerligt både sedan 2005 då den årliga tidsserien inleds (figur18) men också i förhållande till tidigare mätår (1990 och 2000).[38] Rikets genomsnitt ligger nära Jämtland under perioden 2005-2014 dock med något större fluktuationer för riket.

Av de övriga av de nordligaste länen har Västerbotten följt en liknande kurva som Jämtland sedan 2005, dock med minskning först sedan 2007. Västernorrland och framför allt Norrbotten har visserligen totala minskningar mellan 2005 och 2014 men, på samma sätt som Sverige totalt, med markanta skiftningar 2009-2010.

Figur 19. Växthusgasutsläpp i Sverige och Jämtlands län efter sektor 2014, i procent

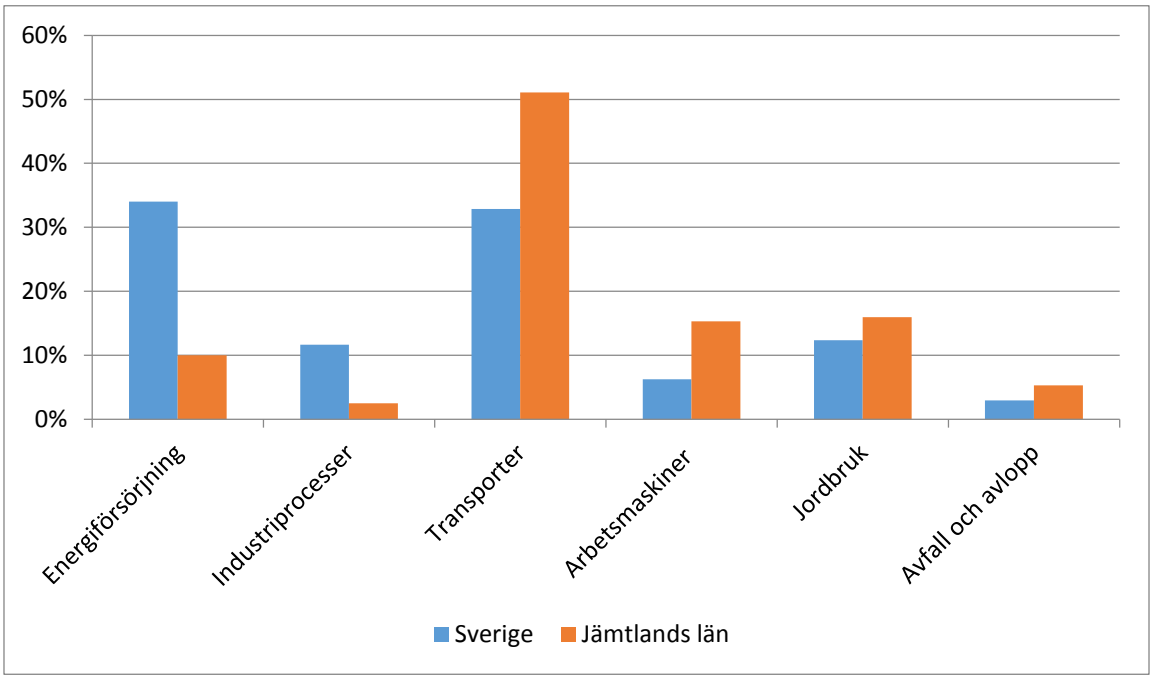

Källa: RUS/Naturvårdsverket

Betydelsen av transportsektorn för växthusgasutsläppen i Jämtland framgår av figur 19 ovan. Transportsektorn står för hela 51 procent av växthusgasutsläppen i Jämtlands län. Ingen annan sektor i länet når över 20 procent.

Mål 15. Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera klimatförändringar

Inom ramen för Klimatråd Jämtlands län, ett samarbete som leds av Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen, drivs frågor kring energiomställning och klimatanpassning tillsammans med en lång rad intressenter. Rådet bildades hösten 2015 med uppgift att medverka i utformningen och förankringen av det övergripande regionala klimatarbetet. Hösten 2016 skapades en

[37] http://www.miljomal.se/Miljomalen/Alla-indikatorer/Indikatorsida/?iid=77&pl=1
[38] Datakälla: RUS / Naturvårdsverket, 2016-02-24. http://www.airviro.smhi.se/cgi-bin/RUS/apub.html_rusreport.cgi

samordningsgrupp för kommunalt arbete kring klimatanpassning. Gruppen har bildats för att öka kunskapen kring hur kommunerna kan inkludera klimatanpassning i sina ordinarie ansvarsområden.

Analys

Enligt såväl den Regionala utvecklingsstrategin som Klimatstrategin för Jämtlands län ska länet år 2030 vara en fossilbränslefri region och nationellt en ledande exportör av förnybar energi.

Ledande exportör av förnybar energi genom ökad produktion

Länet är redan nu en stor nettoexportör av förnybar energi, i huvudsak i form av el från vattenkraft. Bara en tredjedel av den energi som produceras används inom länet. Export av förnybar energi bedöms åtminstone inom det närmsta årtiondet vara ett av länets främsta sätt att bidra till begränsad klimatpåverkan genom minskade växthusgasutsläpp. Det förutsätter förstås att den energi som vi exporterar ersätter fossil energi vilket är svårare att styra över.

Utöver vattenkraften, som i dagsläget är fullt utbyggd utifrån givna ramar, ökar produktionen av el från vindkraft länet varje år. En full utbyggnad av utpekade områden för vindkraft i kommunernas översiktsplaner visar en möjlig elproduktion av cirka 8 - 9 TWh per år vilket motsvarar nästan 50 procent av det nationella planeringsmålet för landbaserad vindkraft. Utbyggnaden av vindkraft står dock inför en del utmaningar vad gäller bland annat finansiering och långa leveranstider på vindkraftverk. Det finns även målkonflikter kring påverkan på landskap och de näringar som kan vara beroende av vissa markområden som utpekats som intressanta för vindkraft. Produktionen av vindkraftel år 2014 var 0,91 TWh. Installerad effekt ökade därefter med 20 procent jämfört med året innan. En fortsatt ökning av installerad effekt med 20 procent per år skulle innebära att målsättningen som formulerats i länets Klimatstrategi, 3 TWh produktion av vindkraftel år 2020, nås.

Utöver vattenkraft och vindkraft produceras el och värme även från biomassa och biogas. Dessutom ökar antalet installerade solelanläggningar i länet, även om de fortfarande står för en liten del av den totala elproduktionen i länet. Information från de kommunala energirådgivarna, projektinitiativ som ”Solelbilar”, sjunkande priser för solceller, samt det stöd som kan fås för solcellinstallationer har bidragit till ökat intresse för solcellsanläggningar hos privatpersoner och organisationer. Antalet solcellsanläggningar har växt med över 50 procent hittills under år 2016, och i okt 2016 finns cirka 25 000 m^2 solceller i länet. Målsättningen som formulerats i länets Klimatstrategi, 1 m^2 solcell per invånare i Jämtlands län, bör kunna nås år 2020.

Halverade utsläpp 2020 och fossilbränslefritt 2030

Enligt den Regionala utvecklingsstrategin ska länet år 2030 vara en fossilbränslefri region. Enligt Klimatstrategin ska dessutom utsläppen ha minskat med 50 procent från år 1990 till år 2020. För att detta ska lyckas måste framgångsrika insatser inom transportsektorn genomföras under de kommande åren. Nedan visas två diagram som illustrerar utsläppen per sektor och år respektive de totala utsläppen år för år och trenden till år 2020.

Figur 20. Utsläppen i Jämtlands län per capita jämfört med 1990

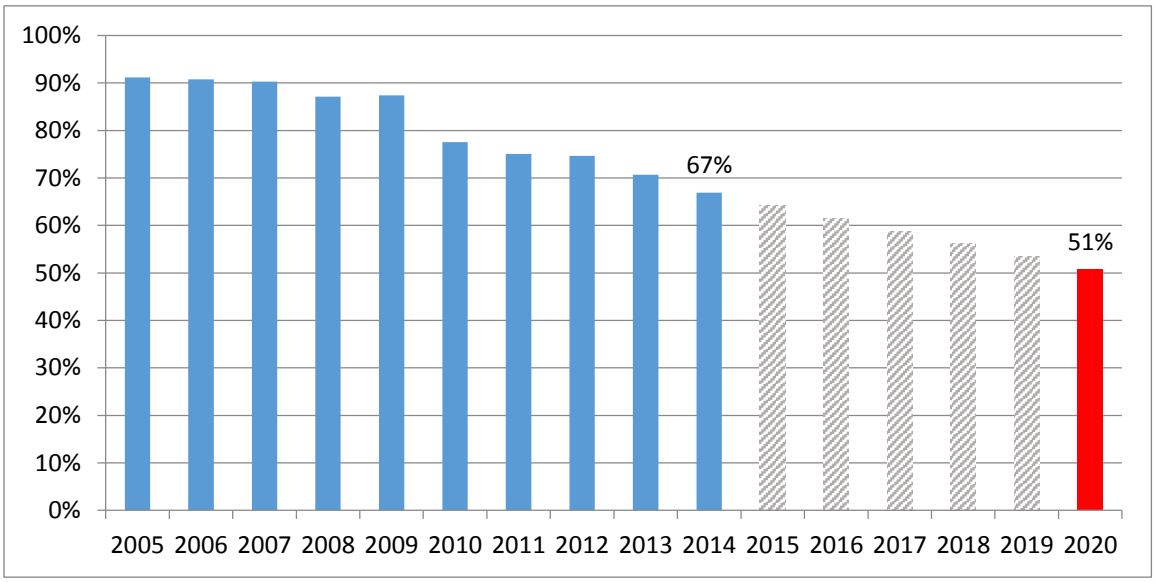

Källa RUS/SCB.

Utsläppssiffror finns till och med år 2014. Åren därefter i figur 20 ovan avser en prognos utifrån nuvarande utsläppsminskning om 2,7 procentenheter per år.

Figur 21. Utsläpp av växthusgaser per sektor i Jämtlands län under några år

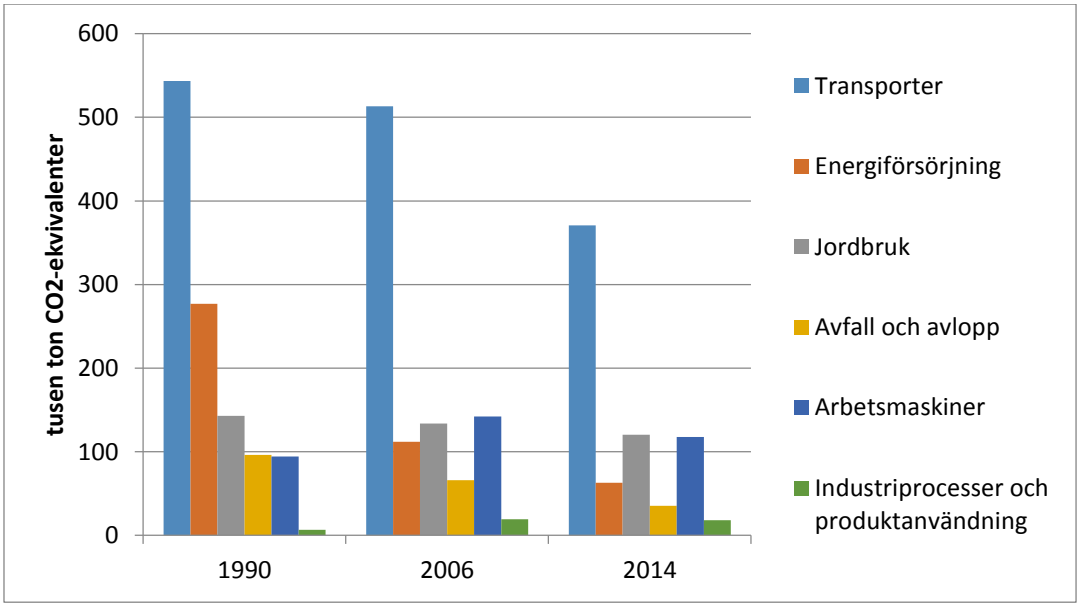

Källa RUS/SCB.

I Jämtlands län har utsläppen minskat med 33 procent per capita mellan år 1990 och år 2014. Minskningen sedan år 2000 är 29 procent och de senaste fem åren är minskningen 23 procent. Med en fortsatt minskning i den takten nås målet att halvera utsläppen inom länet till år 2020.

De största utsläppskällorna av växthusgaser i länet var år 2014 transporter (51 procent), jordbruk (17 procent), arbetsmaskiner (16 procent) och energiförsörjning (9 procent). Fortsatt omställning inom transportsektorn är därför avgörande för att nå målet. En omställning till gång, cykel och kollektivtrafik där så är möjligt är ett sätt att minska utsläppen per capita. För detta krävs såväl insatser för ett ändrat beteende som fysiska åtgärder i form av cykelvägar (i bland annat Länstransportplaner) och att nya bostadsområden planeras så att ett hållbart resande är möjligt.

När det gäller fjärrtågtrafiken, både för länsinvånarna och för besöksnäringen, är det viktigt att säkerställa att turtäthet och tider inte försämras utan förbättras för att kunna erbjuda hållbara transporter till och från länet. Swedavias strävan efter att kunna erbjuda bioflygbränsle för inrikesflyg till och från Östersund är positivt, men att behålla och förbättra tågtrafiken är viktigt.

Vad gäller en omställning från fossilbränsledrivna fordon till laddbara fordon, så har en kraftig satsning skett på laddinfrastruktur (genom t ex Green Highway, Östersunds kommun, BTEA mm). Fortsatta satsningar via Klimatklivet är ett sätt att öka antalet laddstationer i länet och på så sätt möjliggöra laddbara fordon i hela länet.

Ökad inblandning av förnybara drivmedel krävs också, eftersom den stora volymen fordon är just diesel och bensin, och möjligheten till det är god eftersom det finns alternativ som HVO. Det är dock viktigt att titta på dessa icke-fossila bränslens livscykelanalys, så att de inte är tillverkade av palmolja eller liknande och därmed motverkar sitt syfte.

Konsumtionens miljö- och klimatpåverkan

I Naturvårdsverkets fördjupade utvärdering av miljömålen år 2015[39] utpekades hållbar konsumtion som en nyckel för att vi ska kunna nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. De inhemska klimatpåverkande utsläppen minskar, men istället sker en export av våra utsläpp till andra länder. En stor del av utsläppen är kopplade till vår köttkonsumtion och till transporter. Som framgår av figur 22 nedan har utsläppen från svensk konsumtion som sker i andra länder ökat med 47 procent från 1993 till 2013. Under samma tjugoårsperiod har de inhemska utsläppen i Sverige som orsakats av konsumtion, minskat med 29 procent. Vi har på det viset exporterat en del av vår klimatpåverkan. Att utsläppen minskar i Sverige är positivt, men inte om det endast beror på att produktion flyttat utanför länet och utsläppen där är lika stora eller större än de var tidigare.

[39] http://www.miljomal.se/fu

Figur 22. Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser i Sverige

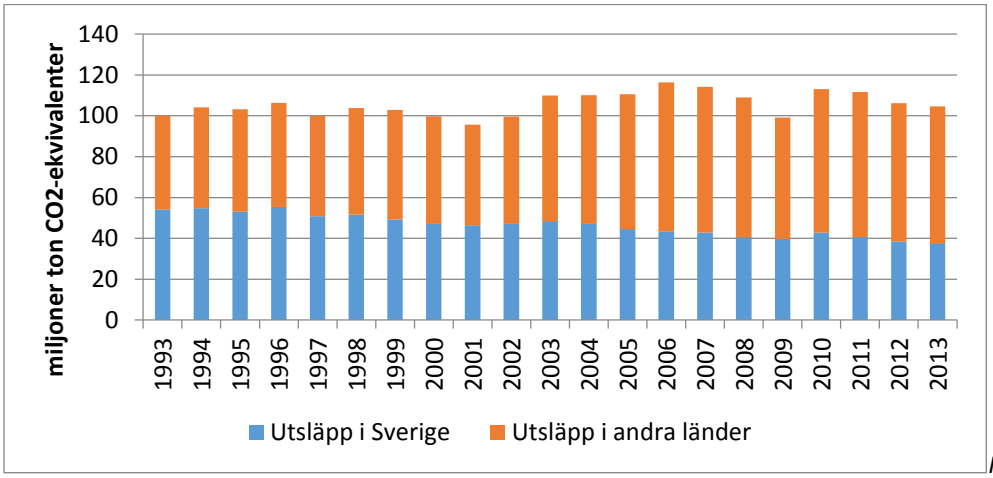

Källa. Naturvårdsverket [40]

Utsläppen sker såväl i Sverige som utomlands. Figuren ovan visar hur den inhemska användningen av vår energi orsakar utsläpp i andra länder. Slutlig användning i Sverige inkluderar, förutom hushållens och offentlig konsumtion även bruttoinvesteringar, såsom investeringar i byggnader, maskiner, boskap och värdeföremål.

Den offentligt finansierade verksamheten i form av sjukvård, skolor, transporter, byggen, försvar med mera utgör en stor del av den svenska ekonomin och bidrar till 34 procent av den totala konsumtionens utsläpp av klimatgaser. I det perspektivet är det viktigt att ställa ambitiösa miljökrav i samband med upphandlingar för att stimulera marknaden att utveckla och erbjuda mer miljöanpassade varor, produkter och tjänster. Miljöbelastningen minskar samtidigt som företagen stimuleras till att utveckla nya produkter och tjänster som kan säljas på nya marknader.

Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera klimatförändringar

Klimatanpassning är det sammanfattande namnet för de åtgärder vi behöver genomföra för att säkerställa olika viktiga samhällsfunktioner i ett förändrat klimat. Detta arbete sker idag på en mängd olika samhällsnivåer och inom olika sektorer. Kommuner, centrala myndigheter, företag inom de areella näringarna, besöksnäringen, energi och transportsektorn berörs på flera olika sätt av klimatförändringarna.

Behovet av anpassning är inte längre en fråga om ”när” utan snarare om ”hur” vi måste arbeta för att minska eller undvika risker för samhället och miljön. Samarbetet mellan kommunerna är avgörande för att lyckas med klimatanpassning. Detta innebär bland annat att det samordningsuppdrag som regeringen gett Länsstyrelsen är extra viktigt. Bland annat har resurserna för GIS-samordnare stärkts och resurser finns nu tillgängliga som stöd för kommunerna bland annat när det gäller behovet av skyfallskarteringar och övrigt kartmaterial med anknytning till SMHI:s klimatprognoser för Jämtlands län. Länsstyrelsens krisberedskapsorganisation och klimatanpassningssamordnare har också fördjupat samarbetet för att öka beredskapen för ett förändrat klimat. Bland annat genom att förutse vilka konsekvenser det kan få för länet och genom att fortlöpande arbeta med kunskapsspridning.

[40] http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-konsumtionsbaserade-utslapp-Sverige-och-andra-lander/

BESÖKSNÄRING OCH ATTRAKTIVITET

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Besöksnäring är en tillväxtmotor med hållbarhet som signum
- Fler personer besöker och bosätter sig i länet
- Ledande på naturbaserade upplevelser
- Fler personer är aktiva och skapande i kulturlivet, särskilt barn och unga
- Den ideella sektorn har stärkt sin roll i kulturlivet
- Fler företag inom kulturella och kreativa sektorn stärker länets attraktionskraft

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 17. Besöksnäring är en tillväxtmotor med hållbarhet som signum

Figur 23. Omsättning i besöksnäringen i Jämtlands län 2004 - 2015

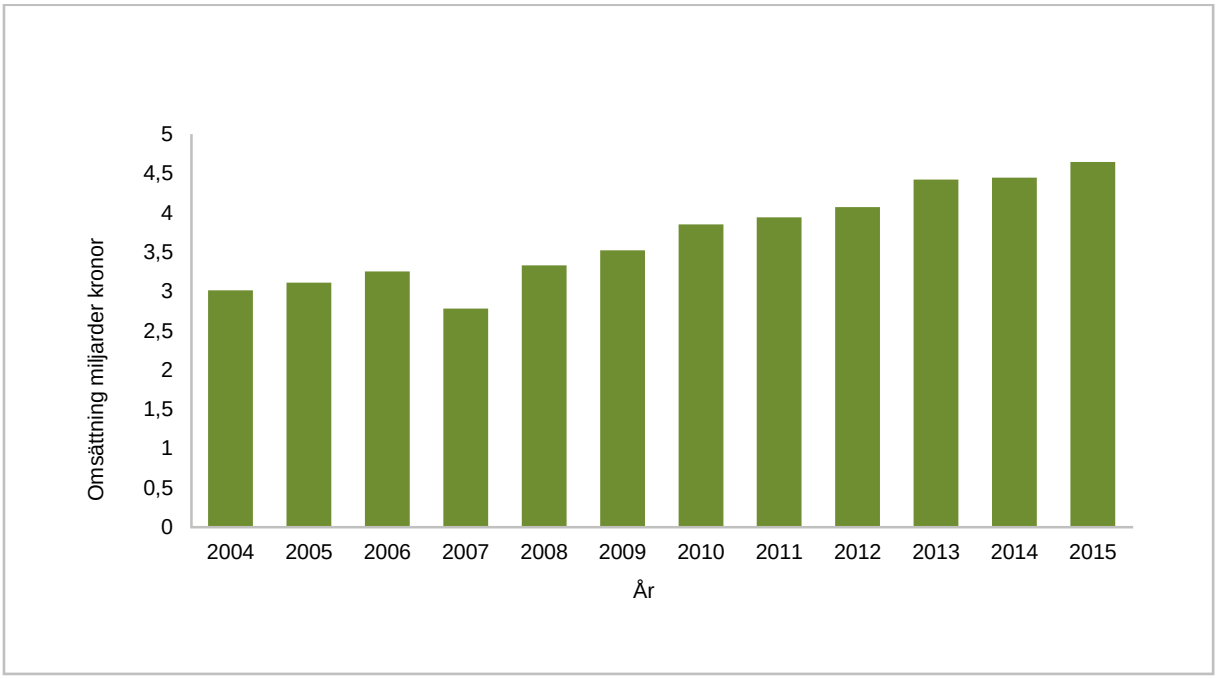

Källa: Jämtland Härjedalen Turism

Besöksnäringen i Jämtlands län omsatte år 2015 4,65 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 200 miljoner eller 4,3 procent sedan föregående år. Sedan år 2004 har omsättningen i besöksnäringen ökat med hela 54 procent.

Omsättningen i besöksnäringen uppgick år 2015 till 3,6 procent av besöksnäringens samlade omsättning i hela landet. Som jämförelse bor 1,3 procent av Sveriges befolkning i Jämtlands län. Detta understryker besöksnäringens betydelse som tillväxtmotor i regionen.

Mål 18. Fler personer besöker och bosätter sig i länet

Under år 2015 uppgick det totala antalet gästnätter till cirka 10,3 miljoner, vilket är en ökning med tre procent gentemot föregående år.

Figur 24. Antal tusental gästnätter i Jämtlands län i år 2005 - 2015

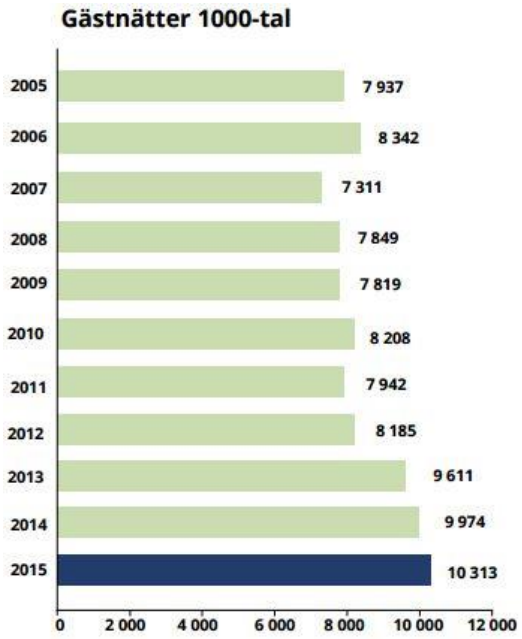

Källa: Jämtland Härjedalen Turism

Av de 10,3 miljonerna gästnätter avsåg nära 2,9 miljoner kommersiellt boende, se nedan.

Figur 25. Antal kommersiella gästnätter per län i 2008 - 2015

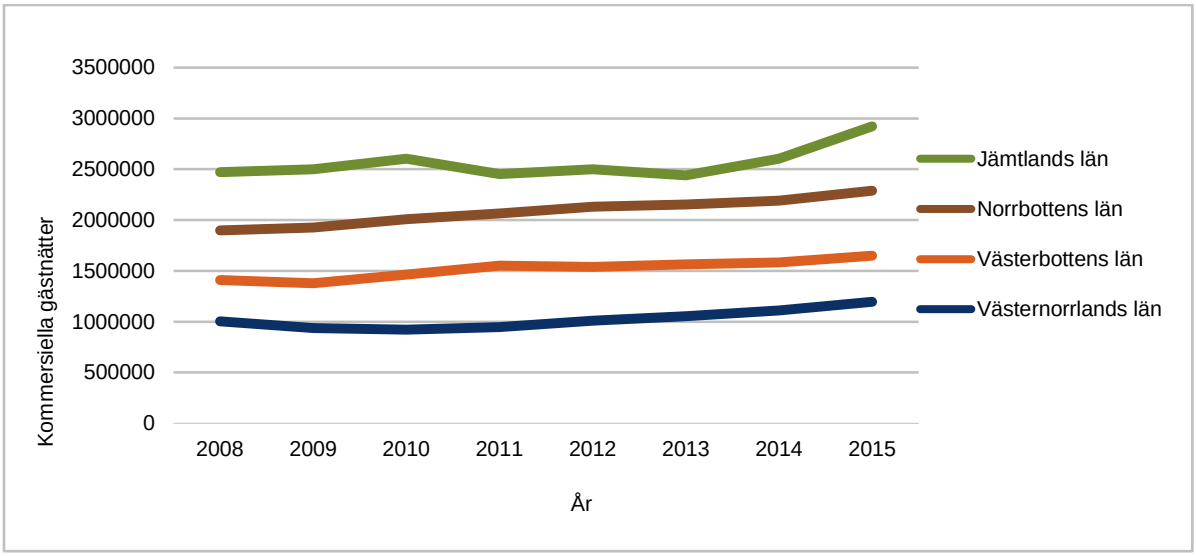

Källa: Inkvarteringsstatistik, SCB

Med kommersiella gästnätter avses där gästen betalt för boendet i hotell, stugbyar, vandrarhem, campingplatser eller i förmedlade privata stugor och lägenheter.

Antalet kommersiella gästnätter ökade med cirka tio procent mellan år 2014 och 2015.
Det kan noteras att både det totala antalet kommersiella gästnätter och ökningen av dessa de senaste åren är störst i Jämtland av de fyra nordligaste länen.

Figur 26. Kommersiella gästnätter 2015 i Jämtlands län

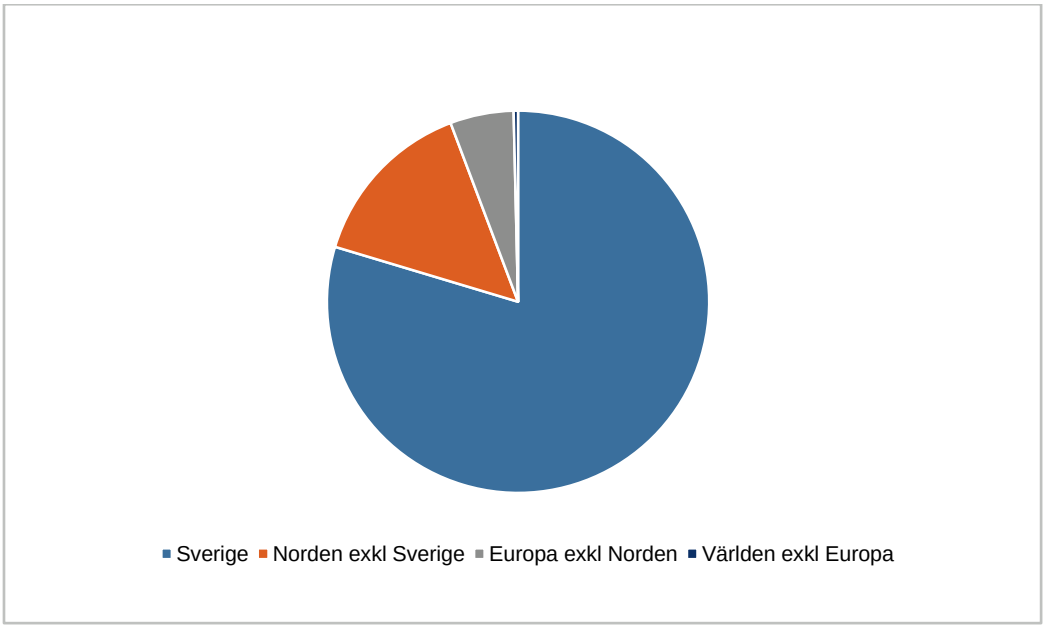

Källa: Inkvarteringsstatistik, SCB

Av diagrammet ovan framgår att svenska gäster står för nära 80 procent av de kommersiella gästnätterna i länet. Norge är den i särklass viktigaste utlandsmarknaden.

Trenden när det gäller gästnätter är sedan 2007 tydligt positiv efter en nedgång under första hälften av 2000-talet. En del av förklaringen till att siffrorna fluktuerar en hel del är att siffrorna för de icke kommersiella boendeformerna, som också står för merparten av gästnätterna, beräknas utifrån stickprovsbaserad konsumentundersökning. Men trenden de senaste 7 åren är otvetydigt positiv. Noterbart är också att antalet kommersiella gästnätter har ökat med nästan 440 000 gästnätter sedan 2013.

Att fler besöker länet står således klart. Bosätter sig också fler i länet?

För att mäta detta kan man helt enkelt studera utvecklingen när det gäller antalet folkbokförda i länet.

Tabell 4. Antal folkbokförda i Jämtlands län 31 december 1990 - 2015

	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Jämtlands län	135 726	129 566	126 691	126 299	126 201	126 461	126 765	127 376

Källa: Befolkningsregistret, SCB

En lång tid av befolkningsminskning har under de senaste åren förbytts till en svag befolkningsökning i länet som helhet. Det måste dock poängteras att de inomregionala skillnaderna är mycket stora. I stora delar av länet fortsätter befolkningen att minska, medan den i andra delar ökar desto mer.

Ett annat sätt att mäta om fler bosätter sig i länet är att studera antalet nyinflyttade.

Tabell 5. Antal flyttningar till och från Jämtlands län 2000 – 2015

	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Samtliga inflyttningar	4 052	4 316	4 295	4 385	5 157	5 176	5 413
Samtliga utflyttningar	4 652	4 229	4 465	4 289	4 651	4 719	4 725
Nettoinflyttning	-600	87	-170	96	506	457	688
Varav utrikes inflyttningar	467	911	923	1 053	1 826	1 461	1 559
Varav utrikes utflyttningar	332	375	415	427	375	341	443
Nettoinflyttning från utlandet	135	536	508	626	1 451	1 120	1 116

Källa: Befolkningsregistret, SCB

Av tabellen ovan framgår att de senaste årens befolkningsökning i sin helhet förklaras av att fler flyttat till länet än därifrån. Det framgår också att det är nettoinflyttningen från utlandet som ökat och som är orsaken till både nettoinflyttningen och befolkningsökningen i länet som helhet under senare år.

Det måste poängteras att de inomregionala skillnaderna också när det gäller denna utveckling är mycket stora.

Närmare analyser av befolkningsutvecklingen och flyttströmmarna lämnas i avsnittet ”Demografiska möjligheter” där utvecklingen när det gäller målen 32 – 36 kommenteras.

Mål 19. Ledande på naturbaserade upplevelser

Att naturbaserade upplevelser är basen i länets besöksnäring står klart. Det saknas dock indikatorer för att mäta huruvida Jämtland Härjedalen är ledande i landet eller i Europa på naturbaserade upplevelser.

Mål 20. Fler personer är aktiva och skapande i kulturlivet, särskilt barn och unga

Målet ”Fler personer är aktiva och skapande i kulturlivet, särskilt barn och unga” kan följas upp genom indikatorn ”Antal deltagande och publik i aktiviteter, regionala kulturverksamheter”, se nedan;

Figur 27. Utbud av regionala kulturverksamheter för barn och unga år 2015

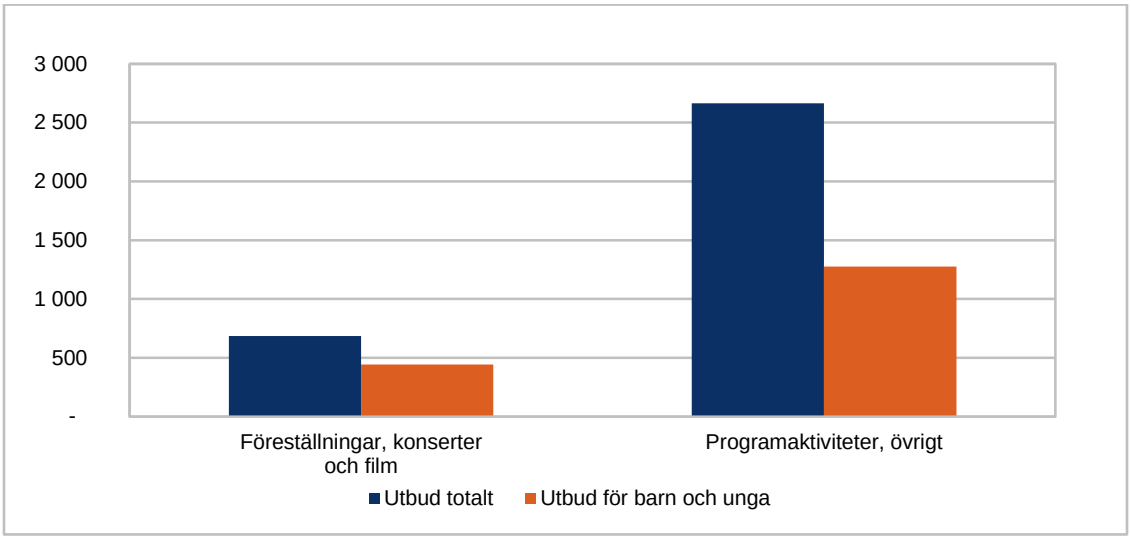

Källa: Region Jämtland Härjedalen

Vad gäller utbudet av regionala kulturverksamheter utgör aktiviteter för barn och unga 65 procent av det totala utbudet. Ungas andel är dock allra störst inom aktiviteter som ingår i kategorin föreställningar, konserter och film, medan ungas deltagande i övriga programaktiviteter utgör ungefär 50 procent.

En annan indikator för att följa upp målet om att ”Fler personer är aktiva och skapande i kulturlivet, särskilt barn och unga” är antalet deltagare i kommunala musikskolan, se nedan;

Figur 28. Antal deltagare i kommunala kulturskolan åren 2014 och 2015

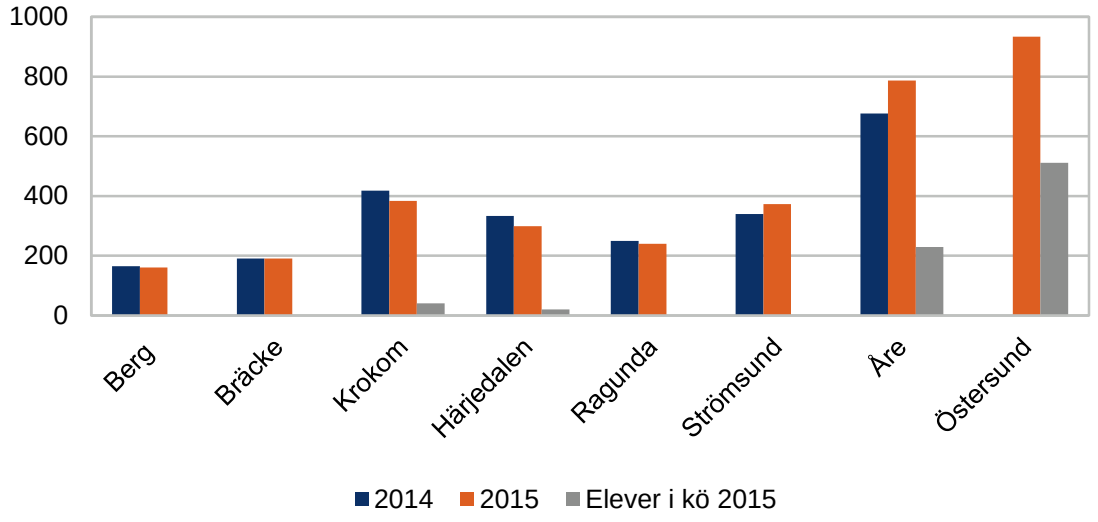

Källa: Region Jämtland Härjedalen

Figuren visar antal deltagare i kommunala kulturskolan under åren 2014 och 2015 per kommun i Jämtlands län. Noterbara ökningar mellan de två åren har skett i Strömsund och Åre. Minskningar, som dock är närmast marginella, har inträffat i Krokom, Härjedalen och Ragunda.

Antal elever i kö 2015 anges med grå staplar, och av dessa framgår att framför allt i Östersund och Åre kommuner står ett betydande antal elever i kö.

Mål 21. Den ideella sektorn har stärkt sin roll i kulturlivet

Målet ”Den ideella sektorn har stärkt sin roll i kulturlivet” kan följas upp med hjälp av två indikatorer, ”Antal regionala projektbidrag till civilsamhällets aktörer för kulturprojekt, aktiviteter och arrangemang” samt ”Antal kulturarrangemang och deltagare inom studieförbunden”.

Figuren nedan visar antalet regionala projektbidrag till civilsamhällets aktörer förkulturprojekt, aktiviteter och arrangemang för de två åren 2014 och 2015. Totalt har en viss, men liten, ökning skett mellan de två åren, från 131 projektbidrag 2014 till 134 år 2015. Den enda tydligare minskningen som skett är för ”Fria anslaget projektbidrag”, som minskat från 37 till 29. Även ”Brännbart arrangörsstipendium” har en minskning men från ett redan mycket lågt tal, från tre till två. I övrigt har alla kategorier ökat i fråga om antal projektbidrag, men ökningarna är små.

Figur 29. Antal regionala projektbidrag till civilsamhällets aktörer för kulturprojekt, aktiviteter och arrangemang 2014 och 2015

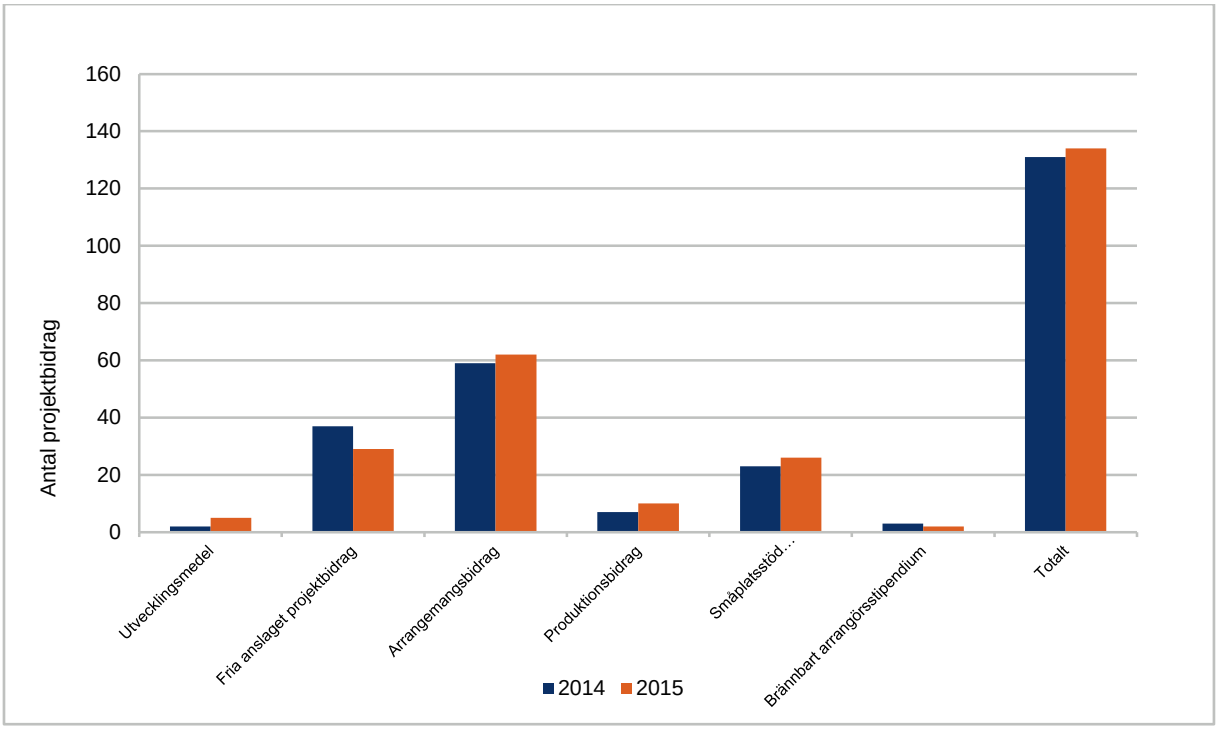

Källa: Region Jämtland Härjedalen

Antal kulturarrangemang och deltagare inom studieförbunden framgår av figurerna nedan.

Figur 30. Antal kulturprogram i Jämtlands län 2004 - 2014

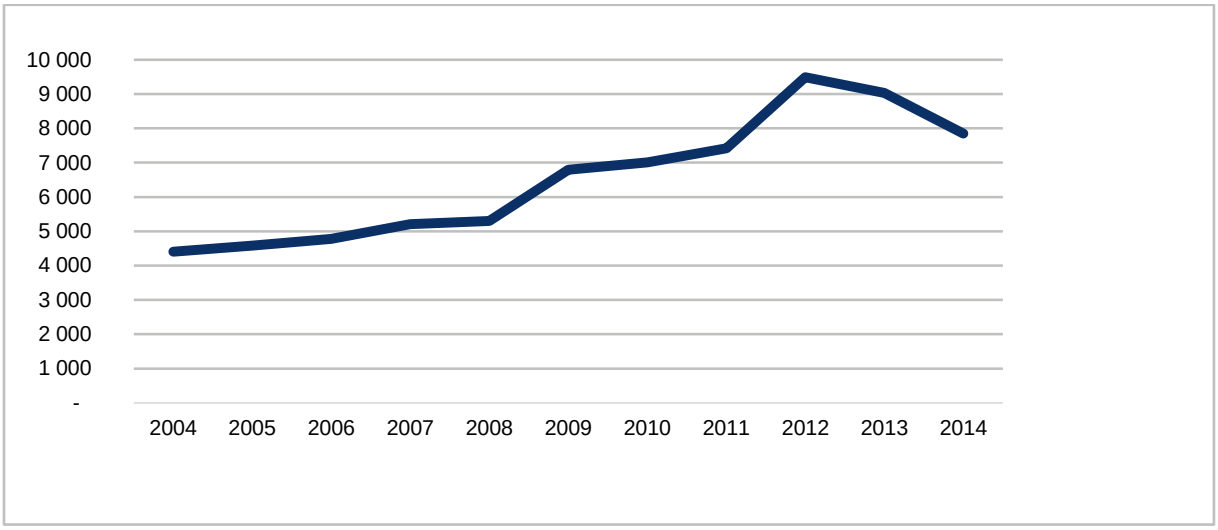

Källa: Region Jämtland Härjedalen

Figur 31. Antal deltagare i kulturprogram i Jämtlands län 2014- 2014

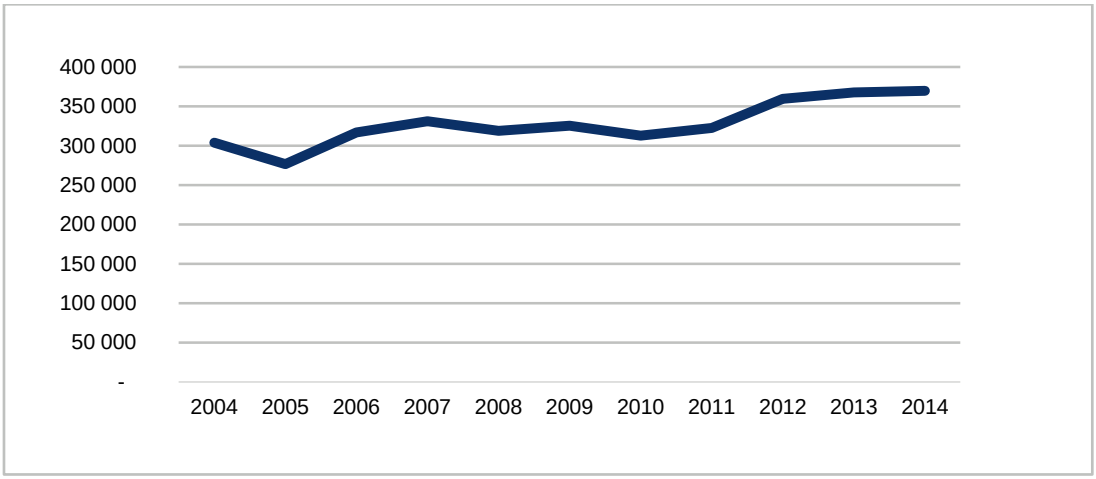

Källa: Region Jämtland Härjedalen

Medan antalet kulturprogram under perioden 2004-2014 ökade fram till 2012 för att sedan minska, har antalet deltagare i kulturprogram under samma år varit relativt stabilt men huvudsakligen ökande, med den enda kraftigare minskningen mellan åren 2004 och 2005 (från 304 048 deltagare 2004 till 276 553 deltagare 2005). År 2014 var antalet deltagare 369 839, det högsta hittills under den mätta perioden. Här bör dock noteras att SISU inte är inkluderat i åren 2007-2013.

Mål 22. Fler företag inom kulturella och kreativa sektorn stärker länets attraktionskraft

Att mäta uppfyllelsen av detta mål låter sig göras med statistik från SCB per så kallad SNI-kod, där SNI står för Svensk NäringsgrensIndelning. Av diagrammet nedan framgår antalet företagare inom olika delar av den så kallade ”den kreativa sektorn”.

Figur 32. Antal företagare per SNI-kod för KKN-sektorn år 2014 (endast koder mer än tio)

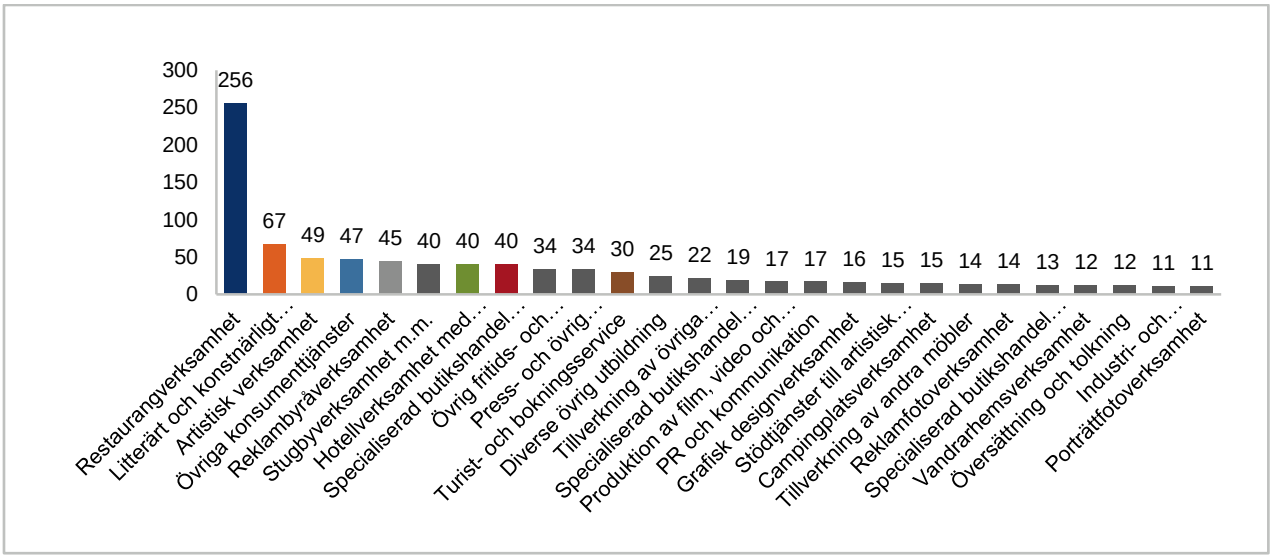

Källa: SCB

Som framgår av diagrammet ovan utgör restaurangverksamheten det största segmentet inom de utvalda SNI-koderna. Den verksamheten står för över 20 procent av det totala antalet företagare i sektorn under både år 2013 och 2014. Då det i dagsläget bara finns tillgång till data under två år och talen är små är det för tidigt att dra några slutsatser av dessa förändringar.

Analys

Omsättningen knuten till besöksnäringen har ökat stadigt under de senaste tio åren och uppgick under år 2015 till 4,65 miljarder.

Allt fler personer besöker vårt län, det visar utvecklingen både när det gäller så kallade ”kommersiella gästnätter” och gästnätter i sin helhet.

Utmaningen för framtiden är att locka nya gäster till Jämtlands län. En av våra viktigaste konkurrensfördelar är naturen, inte minst ur ett globalt perspektiv. Den största reseanledningen för vinterturisten är skidåkning. Tillgång till snö är en förutsättning för fortsatt utveckling av skidturismen. Samstämmiga prognoser pekar mot mildare och kortare vintrar i framtiden, även om den största förändringen dithän förväntas från mitten av seklet.

Den största gruppen av utländska gäster kommer från Norge. De flesta norska gästerna kommer under sommarhalvåret. De tyska och holländska gästerna kommer också företrädesvis under sommarhalvåret. En fortsatt satsning på sommarturism och på att locka fler internationella besökare är därför viktigt. Det bör också finnas en möjlighet att locka fler internationella besökare under vinterhalvåret. Särskilt som det under de närmaste decennierna sannolikt kommer uppstå problem med snöbrist i alperna tidigare än i de Jämtländska fjällen.

Fler besökare till vårt län kan komma i konflikt med målet att minska utsläppen av växthusgaser. Den försämrade tågtrafiken till vårt län (se avsnittet om mål 23 längre fram i dokumentet) är därför bekymmersam. Fler långväga internationella gäster kommer i alla händelser att ledda till ökad flygtrafik, och därmed risk för ökade utsläpp av växthusgaser.

Under de senaste åren har allt fler personer bosatt sig i vårt län. Detta förklaras till största delen av inflyttningen från utlandet. Många av de nyanlända som har bosatt sig i vårt län under de allra senaste åren har kommit hit på flykt undan krig och förföljelse. De har inte valt bosättningsort själva. I vilken utsträckning dessa människor väljer att stanna kvar och bosätta sig i vårt län på sikt kommer att vara avgörande för befolkningsutvecklingen framöver.

INFRASTRUKTUR OCH SAMHÄLLSSERVICE

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Förbättrade kommunikationer överbryggar de långa avstånden
- Fler cykel- och gångvägar gagnar miljö och trafiksäkerhet
- Bredbandsnät med hög kapacitet når hela länet
- En god service kan erbjudas alla invånare

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 23. Förbättrade kommunikationer överbryggar de långa avstånden

Snabba och pålitliga tågförbindelser

Som delmål under rubriken snabba och pålitliga tågförbindelser anges bland annat att; ”D*agliga tågförbindelser ska utvecklas mellan Jämtlands län och södra Sverige med restider under 4,5 timmar Östersund – Stockholm*.”

Vid mättillfället i september 2016 uppgick den kortaste restiden enigt tidtabell mellan Östersund och Stockholm till 4 timmar och 52 minuter. I andra riktningen uppgick den kortaste restiden till fem timmar och tre minuter. Dessa bägge turer utförs av SJ med moderna tåg som trafikerar sträckan via Ljusdal och Bollnäs, det vill säga på Norra Stambanan. Detta är den kortaste sträckan. Om det inte var så trångt på banan skulle det vara möjligt att nå restider under 4 timmar och 30 minuter. SJ har dock aviserat att de i framtiden vill dra tågen via Sundsvall, det vill säga på Ostkustbanan och Mittbanan. I så fall kommer restiderna att öka istället för att minska. Att nå restider under 4 timmar och 30 minuter denna resväg kräver omfattande ombyggnader av banorna. Medel för sådana ombyggnader finns inte avsatta i nu gällande planer.

Ett annat delmål i den regionala utvecklingsstrategin är att ”*nattåg ska finnas med tider anpassade till behovet av nattsömn och möjligheten att vara framme i Stockholm/Göteborg/Malmö respektive Östersund till arbetstid*.”

Sedan den 2 april 2016 har SJ slutat att bedriva regelbunden nattågstrafik mellan Östersund och södra Sverige under annat än turistsäsong. Vid mättillfället den 12 oktober fanns inget direkt nattåg mellan Östersund och södra Sverige.

Ett ytterligare delmål under denna rubrik är att; ”*Fortsatta satsningar ska göras på tågtrafiken längs axeln Trondheim – Östersund Sundsvall, både vad gäller turtäthet och restider som medger daglig pendling. Förstärkning och elektrifiering av Meråkerbanan är angelägen för stora godsmängder ska kunna föras över på järnväg och att norska hamnar i Trondheimsregionen ska kunna användas i större omfattning*.”

Hösten 2016 finns nio dubbelturer med regionaltåg mellan Sundsvall och Östersund. Fem av dessa fortsätter till Duved. Av dessa går två dubbelturer vidare till Trondheim.

Planeringsarbete pågår i Norge för elektrifiering av Meråkerbanan. Elektrifieringen bedöms i nuläget vara genomförd till år 2023.

Bra flygförbindelser

I den regionala utvecklingsstrategin anges att flyget har en ”*viktig roll för att ge resmöjligheter mellan Östersund och Stockholm över dagen samt för besöksnäringen. Flyget till Stockholm ger också möjlighet att snabbt och enkelt nå andra destinationer i och utanför landet. Ett bra utbud av turer anpassade till behoven ska finnas. Konkurrens mellan olika flygbolag ska uppmuntras*.”

För närvarande bedriver två konkurrerande bolag kommersiell trafik mellan Östersund och Stockholm.

Vid mättillfället den 12 oktober 2016 erbjöd SAS sju avgångar mellan Åre/Östersunds flygplats och Arlanda i varje riktning. Samtidigt erbjöd BRA sex avgångar mellan Åre/Östersunds flygplats och Bromma och fem avgångar mellan Bromma och Östersund.

Av den regionala utvecklingsstrategin framgår också att; ”*Dagliga flygförbindelser till rimliga priser skall finnas mellan Östersund och Umeå/Luleå.*”

För närvarande bedrivs av Trafikverket upphandlad flygtrafik mellan Östersund och Umeå. Gällande avtal sträcker sig fram till oktober 2019. Vid mättillfället den 12 oktober 2016 fanns två avgångar i varje riktning. Möjlighet att via Umeå flyga vidare till Luleå fanns vid mättillfället.

Av den regionala utvecklingsstrategin framgår också att; ”*Från Härjedalen, där avstånden till både tåg och flygplatsen på Frösön är långa, ska det finnas dagliga flygförbindelser till Stockholm anpassade till resenärernas behov*.”

För närvarande bedrivs av Trafikverket upphandlad trafik mellan Sveg och Stockholm. Gällande avtal sträcker sig fram till oktober 2019. Vid mättillfället den 12 oktober 2016 fanns två avgångar i varje riktning mellan Sveg och Stockholm/Arlanda.

Bra standard på våra vägar

I den regionala utvecklingsstrategin anges bland annat att; ”*Vägarna i och till länet ska hålla hög standard vad gäller framkomlighet och trafiksäkerhet. De nationella stamvägarna E 14 och E 45 ska förbättras så att de genomgående möjliggör korta restider med hög säkerhet.* ”

Den skyltade hastigheten kan sägas indikera såväl vägarnas standard som framkomlighet. På väg E 14 är den högsta skyltade hastigheten 100 km/h.

Av kartan nedan framgår de skyltade hastigheterna på väg E 14 från år 2013.

Figur 33. Skyltade hastigheter på väg E 14 från år 2013

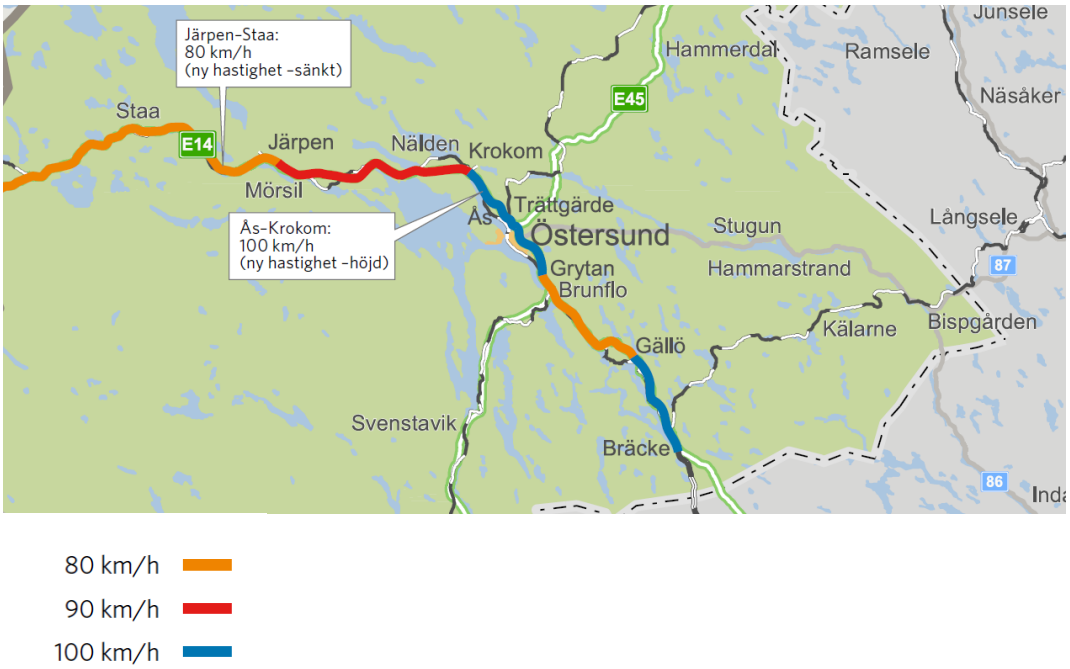

Trafikverket har i rapporten ”Åtgärder för systematisk anpassning av hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard”, daterad 2016-03-10, föreslaget att sänkningar av hastigheten från 90 till 80 km/h mellan Krokom och Järpen och från 100 till 80 km/h mellan Bräcke och Gällö på väg E14.

På väg E 45 har Trafikverket i samma rapport föreslagit hastighetssänkningar från 90 till 80 km/h mellan Åsarna och Brunflo och mellan Östersund och Häggenås.

Hastighetssänkningarna var vid mättillfället 2016-10-12 inte genomförda.

<u>Hög trafiksäkerhet</u>

Av gällande regional utvecklingsstrategi framgår att; ”*Inga personer ska dö eller skadas svårt i trafiken i vårt län, nollvisionen är vårt mål.”*

Utvecklingen när det gäller antalet döda eller svårt skadade i trafiken i Jämtlands län framgår nedan.[41]

[41] https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik-och-register/Vag/Olycksstatistik/Polisrapporterad-statistik/Regional-statistik/ 20161011

Tabell 6. Antalet döda och svårt skadade i trafiken i Jämtlands län 2009 – 2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Döda	7	9	6	7	6	5	3
Svårt Skadade	81	61	91	62	63	61	45

Källa: Transportstyrelsen

Antalet döda i trafiken per hundratusen invånare har länge varit högre i Jämtlands län än i riket totalt. År 2015 var det första året då antalet döda i trafiken i Jämtlands län var lägre än i riket per hundratusen invånare. I riket uppgick antalet döda till 2, 6 per hundratusen invånare år 2015 medan det i Jämtlands län uppgick till 2,4. Denna positiva utveckling har redan brutits då antalet döda i trafiken i Jämtlands län under de första 8 månaderna av år 2016 uppgick till 4.

Mål 24. Fler cykel och gångvägar gagnar miljö och trafiksäkerhet

Byggande av sammanlagt 18 gång- och cykelvägar ingår i Länstransportplanen 2014 – 2025. Dessa planerade gång- och cykelvägar på det statliga nätet omfattar totalt 44,6 kilometer och beräknas kosta 148 miljoner kronor (ca 29 % av den totala ramen för Länstransportplanen). I oktober 2016 hade två av dessa gång- och cykelvägar, tillsammans omfattande 1,8 kilometer, hunnit färdigställas.

Figur 35. Planerade och färdigställda gång- och cykelvägar oktober 2016 utifrån gällande Länstransportplan 2014 - 2025

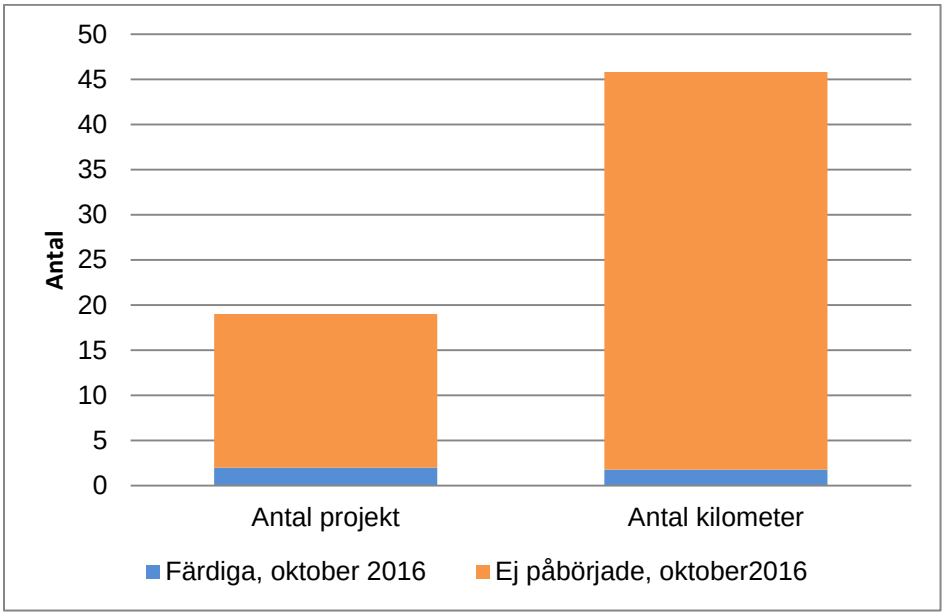

Källa: Region Jämtland Härjedalen, oktober 2016

Fastställda vägplaner finns för ytterligare fem av de 18 gång- och cykelvägarna, varav en har påbörjats under hösten 2016. Ytterligare tre bedöms påbörjas under 2017.

Enhetlig statistik avseende omfattningen och byggandet av gång- och cykelvägar på det kommunala och enskilda nätet saknas. Det förtjänar ändå att nämnas att det i Östersunds kommun finns ett kommunalt cykelvägnät omfattande 114 kilometer i Östersund, Lit och Brunflo. Under år 2016 har så kallade ”expresscykelvägar” börjat byggas efter Trondheimsvägen och Brunflovägen i Östersund.

Mål 25. Bredbandsnät med hög kapacitet når hela länet

I den regionala utvecklingsstrategin anges bland annat att *"Minst 90 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020… Redan år 2015 bör 40 % av hushållen och företagen har tillgång till bredband med den hastigheten."* Dessa mål överensstämmer med de som angivits i gällande Bredbandsstrategi för Jämtlands län som Regionförbundet Jämtlands län och Länsstyrelsen i Jämtlands län antog våren 2013.

Av senast tillgänglig statistik från PTS framgår att det sistnämnda målet uppnåtts med råge. Av tabellen framgår också att de inomregionala skillnaderna är stora. Utbyggnaden av bredband går fort, men det är ännu långt till målet att minst 90 % av hushållen och företagen har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.

Tabell 7. Andel befolkning/hushåll och arbetsställen med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s åren 2014 och 2015 i Jämtlands län och per kommun

	Befolkning/Hushåll		Arbetsställen	
	2014	2015	2014	2015
Jämtlands län	**44,8%**	**53,6%**	**38,3%**	**42,2%**
Berg	16,7%	30,9%	15,6%	20,4%
Bräcke	10,8%	47,9%	8,2%	49,7%
Härjedalen	20,1%	35,7%	22,3%	30,0%
Krokom	36,5%	35,5%	37,0%	40,8%
Ragunda	9,5%	22,4%	12,1%	29,4%
Strömsund	14,5%	27,7%	10,4%	8,4%
Åre	20,0%	33,7%	20,9%	26,0%
Östersund	71,8%	74,1%	67,9%	64,9%

Källa: Post- och telestyrelsen, PTS

Det bör noteras att PTS förändrat mätmetoden något mellan år 2014 och 2015 varför siffrorna ovan inte är exakt jämförbara.

Statistiken från PTS finns också uppdelad på tätbebyggda områden respektive glesbygdsområden, se nedan;

Tabell 8. Andel befolkning/hushåll och arbetsställen med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s I Jämtlands län och per kommun, fördelat på tätbebyggda och glesbebyggda områden

	Befolkning/Hushåll 2015			Arbetsställen 2015		
	Totalt	Tätbebyggt	Glesbebyggt	Totalt	Tätbebyggt	Glesbebyggt
Jämtlands län	**53,6%**	**60,5%**	**27,1%**	**42,2%**	**49,1%**	**32,0%**
Berg	30,9%	44,9%	13,8%	20,4%	27,7%	16,8%
Bräcke	47,9%	48,1%	47,6%	49,7%	36,0%	58,3%
Härjedalen	35,7%	43,5%	14,3%	30,0%	33,9%	23,6%
Krokom	35,5%	33,4%	39,5%	40,8%	35,3%	44,7%
Ragunda	22,4%	17,4%	31,4%	29,4%	24,0%	33,3%
Strömsund	27,7%	38,8%	1,2%	8,4%	15,0%	1,8%
Åre	33,7%	43,5%	14,8%	26,0%	32,8%	18,6%
Östersund	74,1%	76,2%	49,2%	64,9%	67,6%	52,9%

Källa: Post- och telestyrelsen, PTS

I länet som helhet finns tillgång till bredband om 100 Mbit/s i högre utsträckning i tätbebyggda områden än i glesbygdsområden. Som framgår av tabellen ovan finns dock kommuner där situationen är den omvända. Av tabellen framgår också den mycket låga tillgången till bredband i Strömsunds glesbygdsområden.

Bredbandskartläggningen från Post- och telestyrelsen för 2015 visar att Jämtlands län ligger under riksgenomsnittet både när det gäller företagens och hushållens tillgång till snabbt bredband (100 Mbit/s). Företagens tillgång till snabbt bredband är 42,2 procent i länet (riket: 58,0 procent) samt hushållens tillgång 53,6 procent (riket 68,7 procent). Absolut högsta tillgång finns i Stockholm. Av de nordliga länen har Västerbotten högst tillgång med 70 respektive 77,7 procent.

Figur 36. Hushållens och företagens tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s per län år 2015

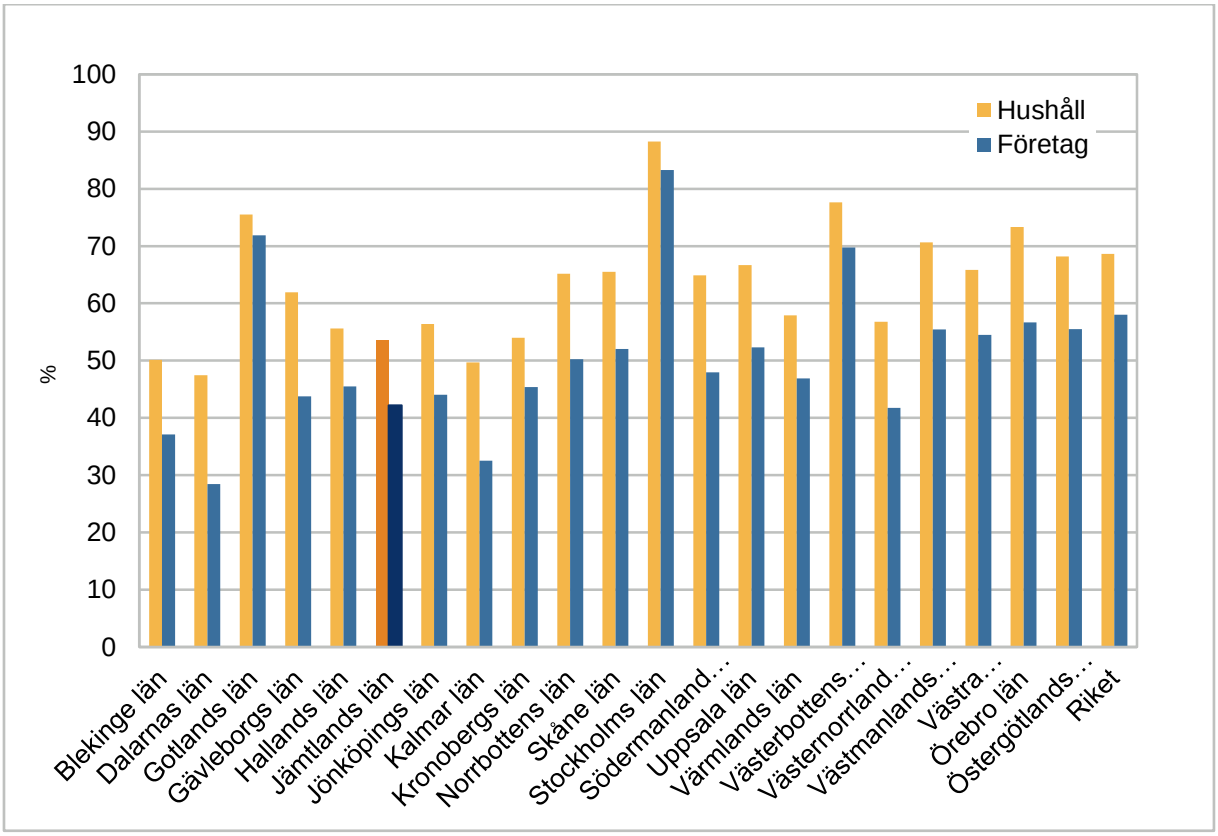

Källa: Post- och telestyrelsen, PTS

Mål 26. En god service kan erbjudas alla invånare

Indikator**:** Antalet dagligvarubutiker fördelat på tillgänglighetsklass

Redovisningen baseras på uppgifter från Tillväxtanalys[42]. De delar in landet i olika områden utifrån närhet och tillgänglighet till tätorter av olika storlek, där ”Låg” och ”Mycket låg” avser områden långt

[42] Tillgänglighet till kommersiell och offentlig service 2014, Rapport 2015:04, Tillväxtanalys

från större tätorter. Det är dessa glesbygdsområden som drabbats mest av butiksnedläggningar de senaste tio åren.

Tabell 9. Antal dagligvarubutiker i Jämtlands län fördelat på tillgänglighetsklass

Område/År	2004	2013	2014
Hög	39	30	30
Mellan	25	18	17
Låg	80	56	56
Mycket låg	38	31	32
Totalt	**182**	**135**	**135**

Källa: Tillväxtanalys[43]

Ett minskat antal butiker i glesbygdsområden medför också försämrad service inom andra områden då butikerna ofta fungerar som ombud för post och apotek med mera. Utvecklingen av antalet apoteksombud i länet framgår av tabellen nedan.

Tabell 10. Antal apoteksombud i Jämtlands län fördelat på tillgänglighetsklass

Område/År	2009	2015	Förändring
Hög	0	0	0
Mellan	7	6	-1
Låg	26	22	-4
Mycket låg	20	13	-7
Totalt	**53**	**41**	-12

Källa: Tillväxtanalys

Analys

När det gäller tågförbindelserna till och från länet är det långt till det uppsatta målet vad gäller restider under 4 timmar och 30 minuter mellan Östersund och Stockholm. SJ:s planer på att leda om dagtågtrafiken via Sundsvall riskerar att förlänga, istället för att förkorta, restiderna. När det gäller målet om regelbunden nattågstrafik mot södra Sverige är vi längre från målet nu än då den Regionala utvecklingsstrategin antogs.

Målen vad gäller flygförbindelser har uppnåtts, både vad gäller turutbud och konkurrens mellan olika flygbolag.

Standarden på våra vägar förbättras succesivt, även om målet inte är uppfyllt vad gäller framkomlighet och trafiksäkerhet. Bland annat finns fortfarande några delar av de viktiga vägarna E 14 och E 45 som inte uppfyller kraven.

Trafiksäkerheten har förbättrats sedan den regionala utvecklingsstrategin antogs, men fortsatta åtgärder för ökad trafiksäkerhet behövs.

[43] Tillgänglighet till kommersiell och offentlig service 2014, Rapport 2015:04, Tillväxtanalys

Kraven på ökad trafiksäkerhet och bättre framkomlighet med korta restider kommer i konflikt med varandra. Av trafiksäkerhetsskäl avser Trafikverket att sänka hastigheterna på flera viktiga vägstråk i länet. Detta riskerar att försämra förutsättningarna för både arbetspendling och turistnäring.

När det gäller målet om fler gång- och cykelvägar så har relativt få nya gång- och cykelvägar hunnit byggas sedan den regionala utvecklingsstrategin antogs. Dock bedöms ytterligare ett antal nya gång- och cykelvägar komma att byggas under de närmaste åren.

Bredbandsutbyggnaden går fort framåt i Jämtlands län. Delmålet om att minst 40 procent av hushållen och företagen skulle ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s till år 2014 har uppnåtts med råge. Att nå målet att minst 90 procent av hushållen och företagen ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s år 2020 är en större utmaning. Ju närmare målet vi kommer desto dyrare kommer utbyggnaden att bli per hushåll och företag.

Målet om en god service till alla invånare kommer att bli svårt att leva upp till. Antalet dagligvarubutiker, som minskat stadigt under en lång period, har varit oförändrat mellan år 2013 och 2014. I takt med att befolkningen minskar i stora delar av länet kommer det dock att bli svårt att upprätthålla viktiga servicefunktioner i dessa delar.

SOCIALT INKLUDERANDE OCH ETT SUNT LIV

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Hälsa på lika villkor för hela befolkningen
- I Jämtlands län har alla lika förutsättningar oavsett funktionsförmåga
- Jämtlands län upplevs som landets tryggaste län
- En väl fungerade jämlik och jämställd social välfärd
- Hälso- och sjukvården erbjuder länsinvånarna högkvalificerad vård

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 27. Hälsa på lika villkor för hela befolkningen

Det finns inga exakta mått för att mäta hälsa på lika villkor. Ett sätt är att se hur befolkningen upplever sin hälsa. Folkhälsomyndighetens enkätundersökning *Hälsa på lika villkor* visar att män upplever en god hälsa i högre utsträckning än kvinnor. För riket är det 75 procent av männen och 70 procent av kvinnorna som upplever god hälsa. Skillnaden är ännu tydligare i Jämtlands län där 77 procent av männen upplever en god hälsa men bara 65 procent av kvinnorna.

Figur 37 och 38. Återstående medellivslängd vid 65 års ålder för kvinnor respektive män

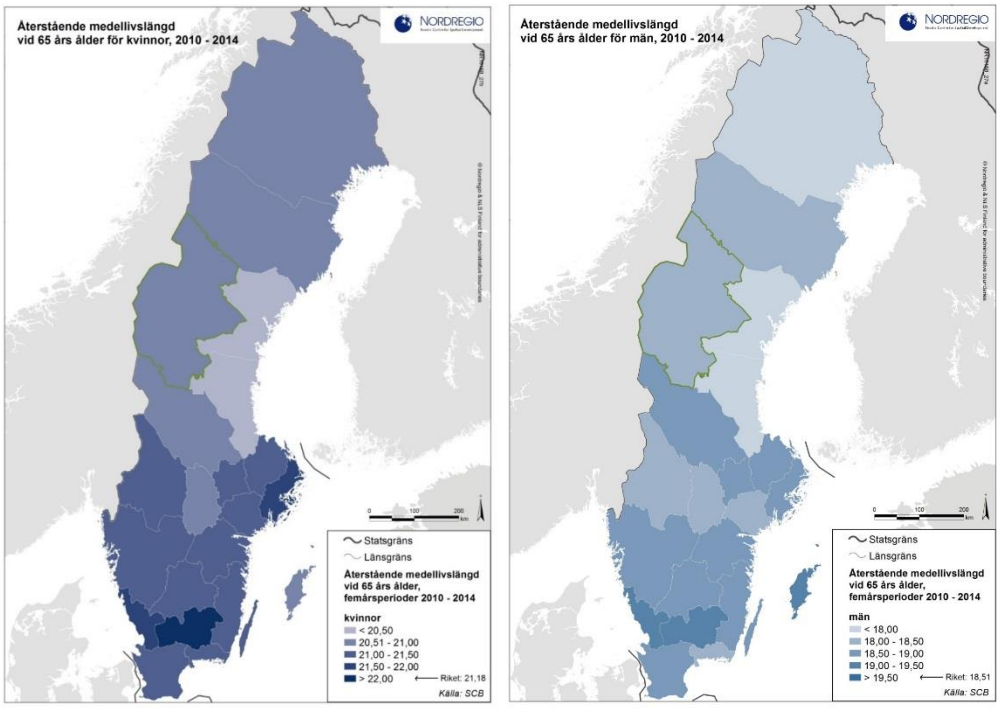

Källa: Befolkningsstatistik, SCB. Bearbetning av Nordregio

Ovanstående kartor visar återstående medellivslängd (2010-2014) för kvinnor respektive män vid 65 års ålder, där den vänstra kartan visar kvinnor och den högra visar män.

Kvinnor har en längre återstående medellivslängd än männen, historiskt har dock männen närmat sig kvinnorna. Geografiskt sett är den återstående medellivslängden efter 65 års ålder längre i södra Sverige än i norra Sverige. Detta gäller för både män och kvinnor. Under femårsperioden 2010 - 2014 hade kvinnorna i Jämtlands län i genomsnitt 20,7 år kvar att leva efter 65 års ålder. Motsvarande siffra för männen var 18,2 år. Riksgenomsnittet var 21,2 respektive 18,5.[44]

Mål 28. I Jämtlands län har alla lika förutsättningar oavsett funktionsförmåga

Indikator för att följa upp detta mål saknas i nuläget.

Mål 29. Jämtlands län upplevs som landets tryggaste län

Enligt Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning känner människor sig mer trygga i Jämtlands län än i riket. 9 procent i länet (2015) upplever otrygghet vid utevistelse sen kväll, motsvarande andel är 15 procent i hela riket. Generellt upplever kvinnor otrygghet i högre utsträckning än männen. 25 procent av kvinnorna i riket känner sig mer osäkra sena kvällar medan endast 7 sju procent av männen har samma känsla, man kan anta att samma mönster finns också i Jämtlands län.[45]

Figur 39. Andel i procent av befolkningen som känner otrygghet vid utevistelse sen kväll åren 2006 - 2015

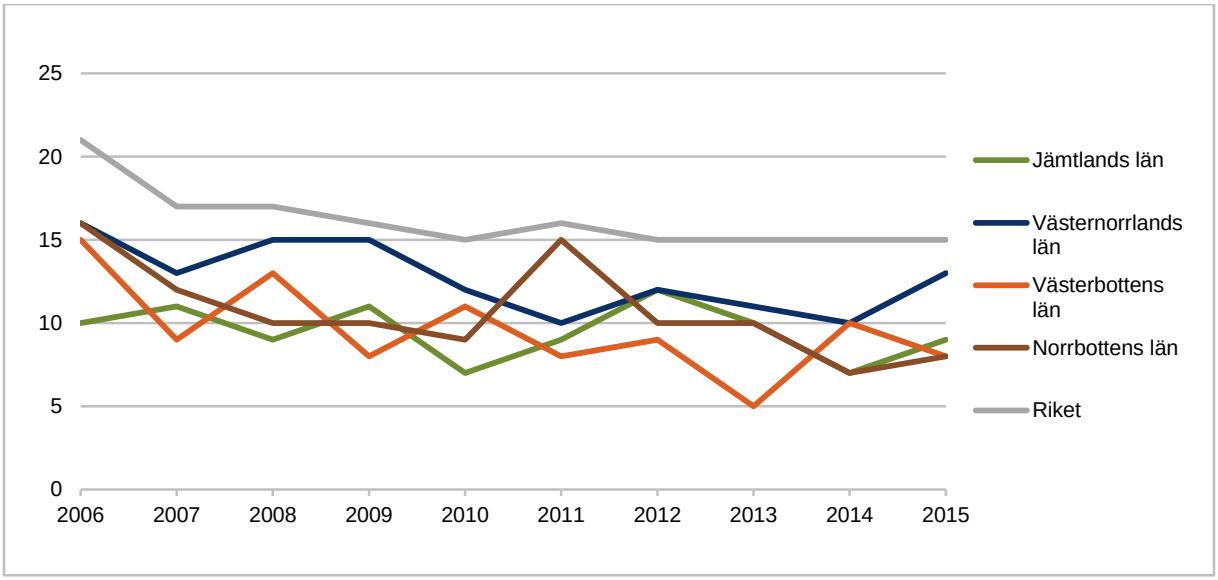

Källa: Brå, bearbetning Nordregio

Ovanstående figur visar andelen personer som känner otrygghet vid utevistelse sen kväll. Med otrygghet avses i detta sammanhang; mycket otrygga, ganska otrygga eller som avstår från att gå ut på grund av otrygghet.

Över tid har den upplevda otrygghetskänslan varit lägre i länet än i riket. Andelen som angett i osäkerhet i undersökningen har varierat mellan 7 och 12 procent sedan 2006 medan den i riket har varierat mellan 15 och 21 procent.

[44] Befolkningsstatistik, SCB → återstående livslängd
Färsk data för 2011-2015 visar på inga större förändringar, i jämförelsen mellan könen samt de regionala skillnaderna.
[45] Brås rapporter om *Nationella trygghetsundersökningen 2006-2015* (Rapport 2016:1 och Rapport 2016:2)

Andelen personer i befolkningen som blivit utsatta för brott i Jämtlands län var år 2014 på samma nivå som i riket, nämligen 11 procent. I kategorin brott mot enskild person ingår brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägerier och trakasserier. Sett på riksnivå är kvinnor (12,2 procent) något mer utsatta för brott än män (10,5 procent)[46].

Mål 30. En fungerande jämlik och jämställd social välfärd

Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod.[47] Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. två dagar med halv ersättning blir en dag. Ohälsotalet beräknas genom att antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/ aktivitetsersättning[48] från socialförsäkringen relateras till antal registrerade försäkrade personer i befolkningen med åldern 16-64 år.[49]

Figur 40. Ohälsotal 1999 – 2015 i riket och Jämtlands län

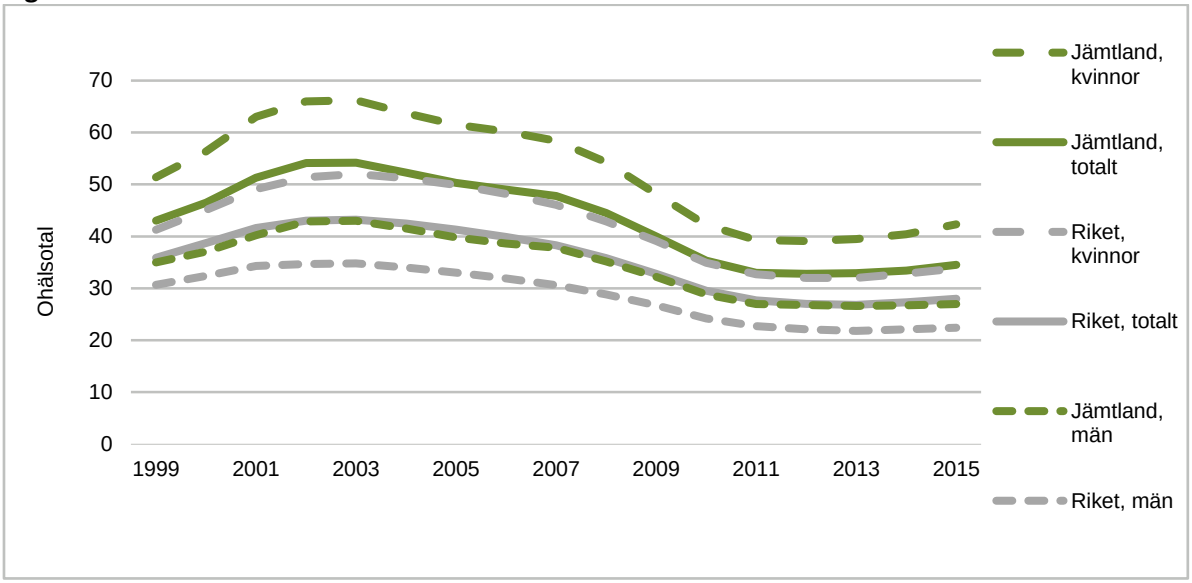

Källa: Försäkringskassan

Figuren ovan visar ohälsotalet 1999-2015. Ohälsotalet är antal dagar i genomsnitt som personer som är försäkrade, 16-64 år, har varit frånvarande med ersättning (sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/ aktivitetsersättning).

Sedan åren strax efter millennieskiftet har ohälsotalet i Sverige generellt varit sjunkande efter att ha varit stigande fram till ca 2003. På riksnivå (grå linje) var ohälsotalet som högst år 2003 (43,2) och några år senare, mellan 2007 och 2011, skedde en större minskning. År 2015 låg riksgenomsnittet för ohälsotalet på 28,0.

[46] Brås rapporter om *Nationella trygghetsundersökningen 2006-2015* (Rapport 2016:1 och Rapport 2016:2)
[47] http://www.forsakringskassan.se/statistik/sjuk/ohalsomatt/ohalsotalet/
[48] Före år 2003 förtidspension/ sjukbidrag
[49] Källa: Försäkringskassan, Nedladdad 2016-02-22. Länk, rådata: http://www.forsakringskassan.se/statistik/ > Sjuk Statistik från området sjuk > Ohälsomått > Statistik > Ohälsotalet efter län och åldersgrupp 1999- > Datafilnamn: *Ohalsotalet_efter_lan_aldersgrupp*

Jämtlands län (grön linje) har sedan 2003 haft högst ohälsotal av Sveriges län. Särskilt sedan 2007 har skillnaden gentemot övriga län varit något större än tidigare, utmanad endast under de senaste två åren av Västernorrland. År 2015 låg ohälsotalet på 34,5.
De övriga tre nordligaste länen ligger också relativt högt över rikets genomsnitt, och har, med undantag av Västernorrland under mätperiodens första år, gjort så ända sedan 1999.

Att tänka på gällande ohälsotalet är att gruppen som saknar en sjukpenninggrundande inkomst (SGI) inte ingår i beräkningen.

I riket som helhet har kvinnor generellt högre ohälsotal än män. Samma förhållande gäller i Jämtlands län är ohälsotalet för kvinnor var 42,3 och 27 för män under 2015.

Mål 31. Hälso- och sjukvården erbjuder länsinvånarna högkvalificerad vård

Ett sätt att försöka se effekten av en högkvalificerad vård är att titta på utfallet då akuta fall inträffar. Statistik avseende ålderstandardiserad mortalitet i akut hjärtinfarkt per 100 000 invånare visar antalet döda vid hjärtinfarkt i förhållande till befolkningen och fungerar som en signalindikator på hur utvecklingen ser ut på en övergripande nivå.

Figur 41. Åldersstandardiserad mortalitet i akut hjärtinfarkt per 100 000 invånare år 2014

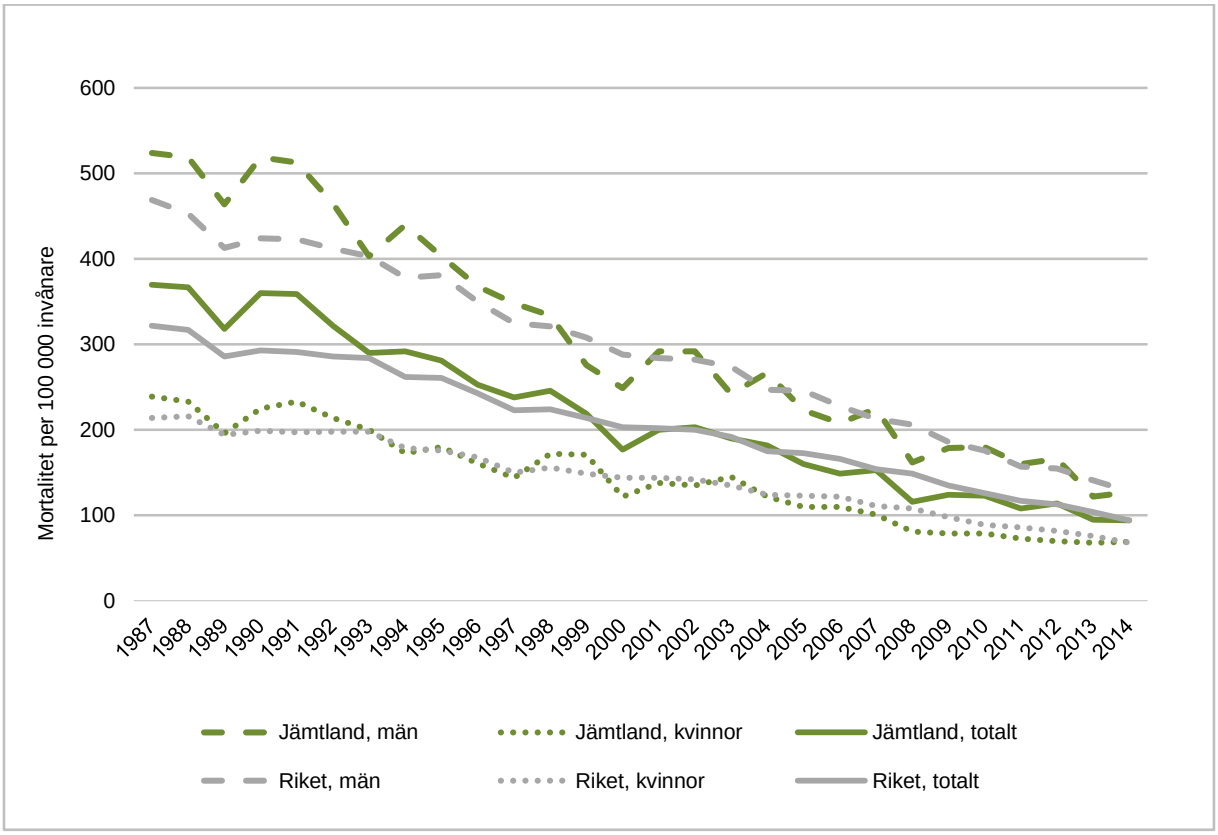

Källa: Socialstyrelsen, bearbetad av Nordregio

I Jämtlands län var antalet dödsfall i akut hjärtinfarkt 94 per 100 000 invånare under år 2014, vilket är på samma nivå som i riket som helhet. Trenden visar på minskande antal döda både bland män och kvinnor i Jämtlands län likväl som i riket. Under tioårsperioden 2004-2014 minskade mortaliteten

från 182 till 94 per 100 000 invånare i Jämtlands län, en minskning med 48 procent. Motsvarande minskning i riket var 46 procent.

Män har en högre mortalitet i akut hjärtinfarkt än kvinnor, vilket framgår av diagram 41 ovan.

Analys

En av orsakerna till att andelen kvinnor som upplever en god hälsa är lägre än andelen män som upplever en god hälsa kan vara att det är en högre andel kvinnor som säger sig ha en långvarig sjukdom jämfört med männen. Enligt enkäten *hälsa på lika villkor* är det 41 procent av kvinnorna, i länet som säger sig vara långvarigt sjuka och 33 procent av männen, år 2012-2015. Jämtlands län har en högre andel personer, främst kvinnor, som svarar att de är långvarig sjuka jämfört med riket.

Tabell 11. Andel som angett att de har långvarig sjukdom, besvär efter olycksfall, någon nedsatt funktion eller annat långvarigt hälsoproblem

Andel av befolkningen	2008-2011	2012-2015
Män	40	33
Kvinnor	44	41

Källa: Enkäten Hälsa på lika villkor, Folkhälsomyndigheten

En aktuell fråga på riksnivå är den psykiska hälsan, där sjukfall med psykiatriska diagnoser har ökat med 57 000 sjukfall mellan 2010-2015, där anpassningsstörningar och stressreaktioner ökat mest. Ökningen är mycket högre hos kvinnor än hos män. I Jämtlands län har den procentuella förändringen under perioden 2010-2015, gällande sjukfall i psykiatriska diagnoser ökat med 67,8 procent. Det har dock skett motsvarande ökningar gällande psykiatriska diagnoser för i stort sett samtliga län varav Dalarna har den högsta ökningen med 95,2 procent och Blekinge med den lägsta på 61,4 procent. [50]

Det är tydligt att Jämtlands län har det högsta ohälsotalet i landet, det vill säga försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Ohälsotalet ökar generellt sett med åldern. För åldersgruppen 60-64 år är ohälsotalet för kvinnor i Jämtland hela 89,3 och 64,6 för männen. I ohälsotalet ingår inte den grupp som förlorat (eller saknar) en sjukpenninggrundande inkomst (SGI). År 2015 var det 900 personer i länet som fick *beslut* om en sjukpenninggrundande inkomst på noll kronor. En stor del av dessa är kvinnor och det är ganska vanligt att beslut tagits i samband med ansökan om föräldrapenning.

Andelen personer som känner sig otrygga att vistas ute på kvällarna i Jämtland är låg- jämfört med riket, vilket är positivt. Statistiken visar dock att risken för att utsättas för brott är lika hög i Jämtlands län som i riket som helhet. Det finns därmed skäl att fortsätta det brottsförebyggande arbetet också i Jämtlands län.

[50] https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/41903408-e87d-4e5e-8f7f-90275dafe6ad/korta_analyser_2016_2.pdf?MOD=AJPERES

DEMOGRAFISKA MÖJLIGHETER

Övergripande Mål 2030

I den regionala utvecklingsstrategin finns följande övergripande mål angivna;

- Andelen utomnordiskt födda är detsamma som riksgenomsnittet
- Länet tillhör de mest attraktiva i landet för unga kvinnor
- Det är attraktivt för unga vuxna att bosätta sig i länet.
- Bra och välutvecklat mottagande av alla nya länsinnevånare
- Att åldras i Jämtlands län innebär möjligheter för individ och samhälle

Här nedan beskrivs utvecklingen under de senaste åren relaterat till vart och ett av dessa övergripande mål.

Mål 32. Andelen utomnordiskt födda motsvarar riksgenomsnittet

I diagrammet nedan visas andelen utomnordiskt födda under perioden 1990 – 2025 för både riket och de fyra nordligaste länen.

Figur 42. Andel utomnordiskt födda i riket och fyra län åren 1990 - 2015

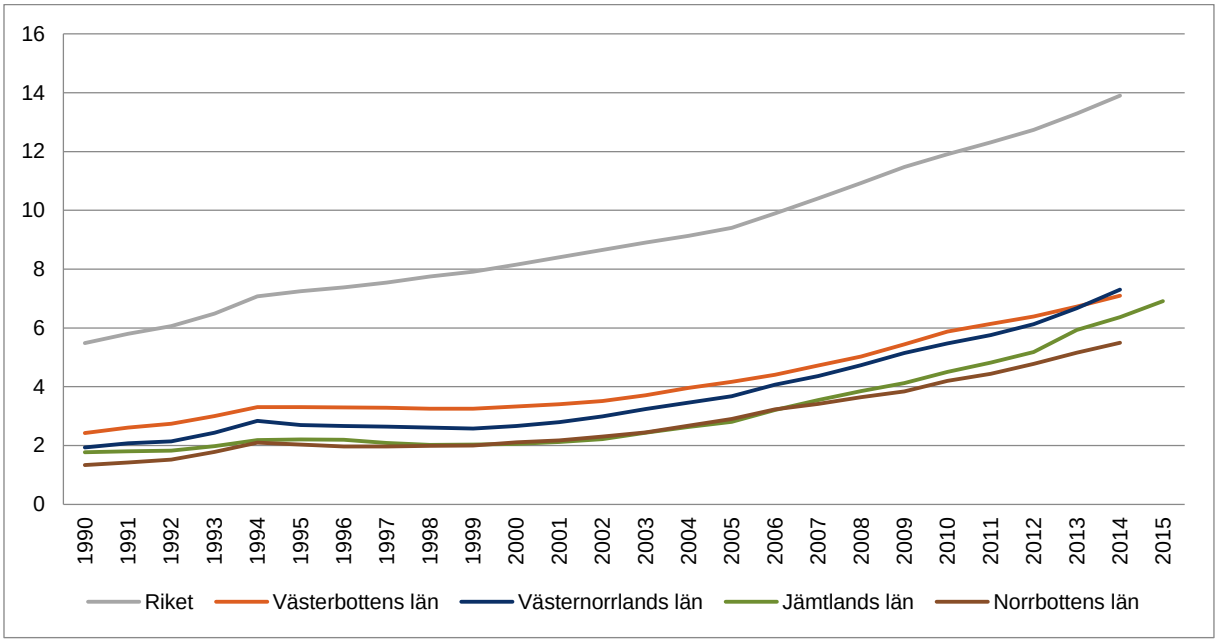

Källa: SCB. Siffror för 2015 är från Jämtlands databasen

Andelen utrikesfödda i Jämtlands län var 8,6 procent år 2015, vilket kan jämföras med riksgenomsnittets 17 procent. Det är endast Gotlands län som har en lägre andel. Det har varit en närmast kontinuerlig ökning mellan åren 1991 till 2014. Jämtlands län har gått från 1,77 procent till 8,6 procent att jämföra med den nationella utvecklingen från 5,49 till 17 procent. Det är framför allt de tre storstadslänen som har en betydligt högre andel utrikesfödda invånare.

Tabell 12. Andel utomnordiskt födda per kommun i Jämtlands län december 2015

Kommun	Befolkning 2015	Antal utomnordiskt födda	Andel av befolkningen i procent
Berg	7032	461	6,6
Bräcke	6455	616	9,5
Härjedalen	10262	748	7,3
Krokom	14785	791	5,4
Ragunda	5387	432	8,0
Strömsund	11712	980	8,4
Åre	10677	785	7,4
Östersund	61066	3983	6,5
Länet	127376	8796	6,9

Källa: Jämtlands databasen, SCB

Den högsta andelen utomnordiskt födda bland länets kommuner har Bräcke med 9,5 procent. Det är framförallt Östersunds och Krokoms kommuner som med sina låga andelar och relativt stora befolkning påverkar länets andel.

33. Länet tillhör de mest attraktiva i landet för unga kvinnor

Figur 43. Andel kvinnor 18 – 30 år av totalbefolkningen per län 1991 - 2016

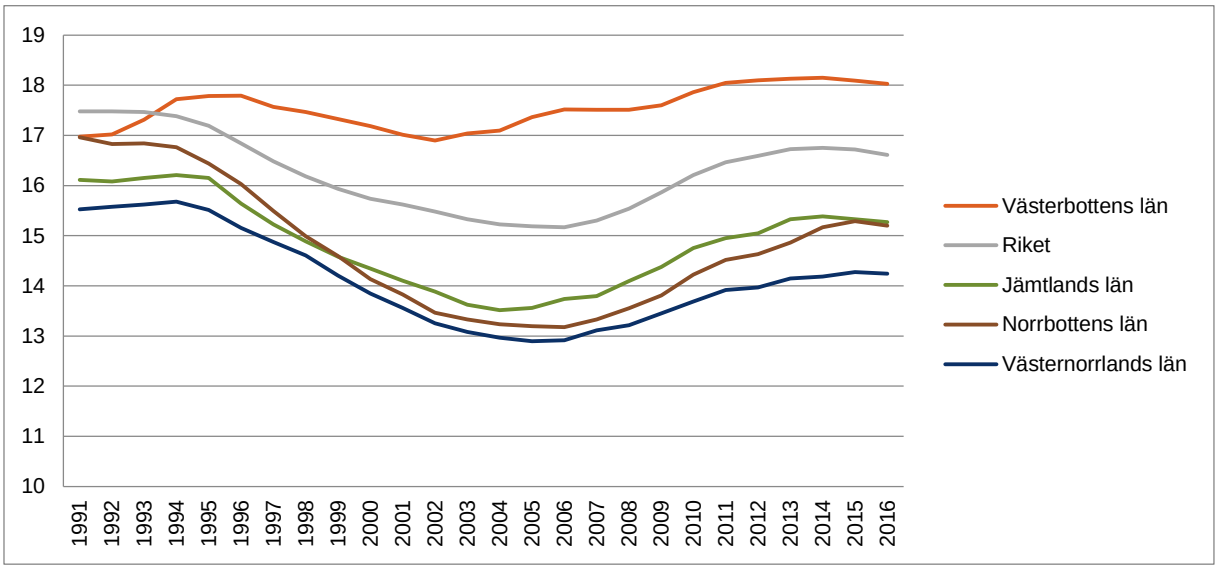

Källa: Befolkningsregistret, SCB

Andelen unga kvinnor, 18-30 år, i Jämtlands län var 15,3 procent 2016 vilket är under riksgenomsnittet som uppgår till 16,6 procent. Utveckling i länet har varierat över tid. Efter en minskning mellan åren 1991 till 2005 skedde en ökning från 2005 fram till 2014. Därefter bröts den positiva trenden.

34. Det är attraktivt för unga vuxna att bosätta sig i länet

Nettoinflyttningen i Jämtlands län för unga i åldern 18-30 år har varit negativ sedan år 2001.

Figur 44. Nettoinflyttning män och kvinnor 18 – 30 år 2001 - 2015 i de nordligaste länen

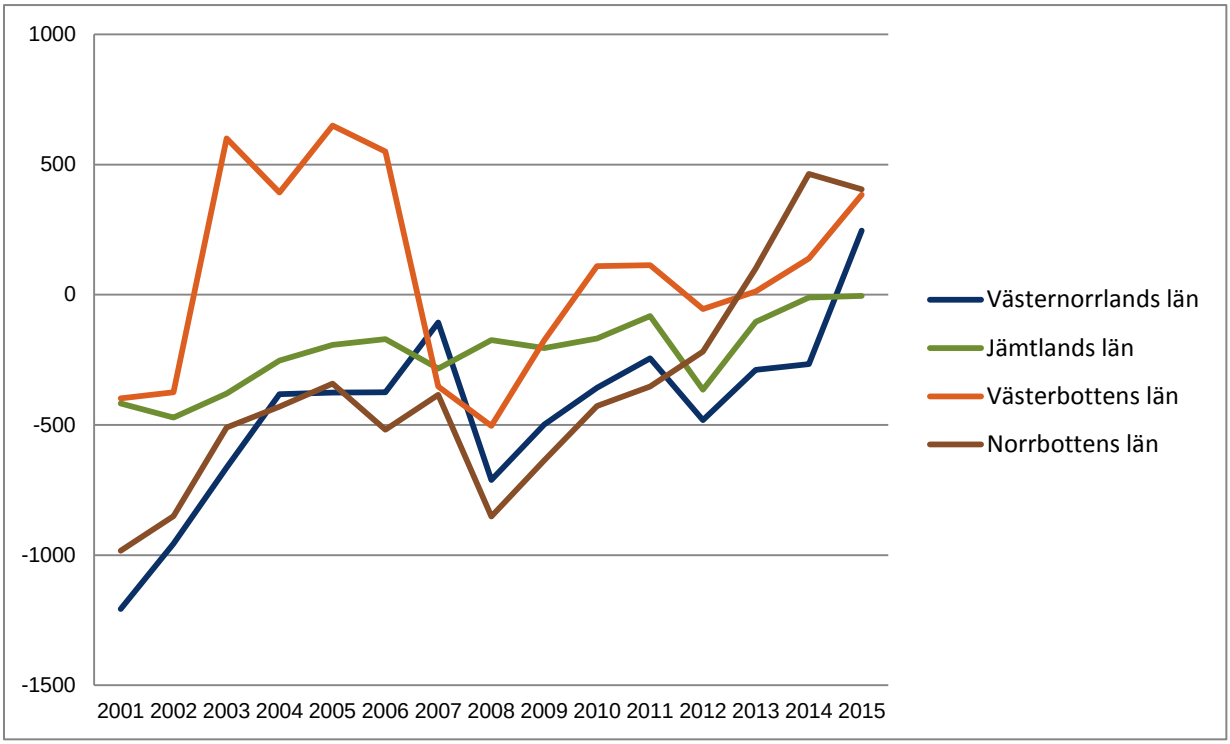

Källa: Befolkningsregistret, SCB

Av figur 44 ovan framgår att Jämtlands län haft en nettoutflyttning av unga under åren 2011 till 2015. Under första delen av år 2016 förbyttes denna nettoutflyttning till en nettoinflyttning. Förklaringen är den då ökade inflyttningen av utrikes födda på grund av kommunplaceringar i vårt län.

Figur 45. Nettoinflyttning av män 18 - 30 år per län 2001 – 2015

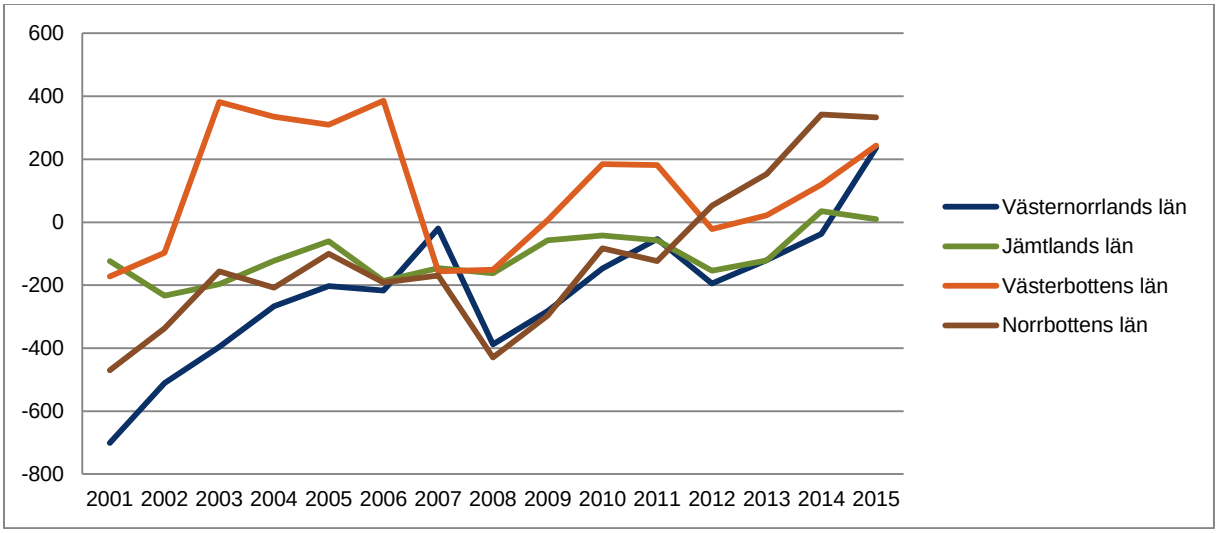

Källa: Befolkningsregistret, SCB

Figur 46. Nettoinflyttning av kvinnor 18 – 30 år per län 2001 – 2015

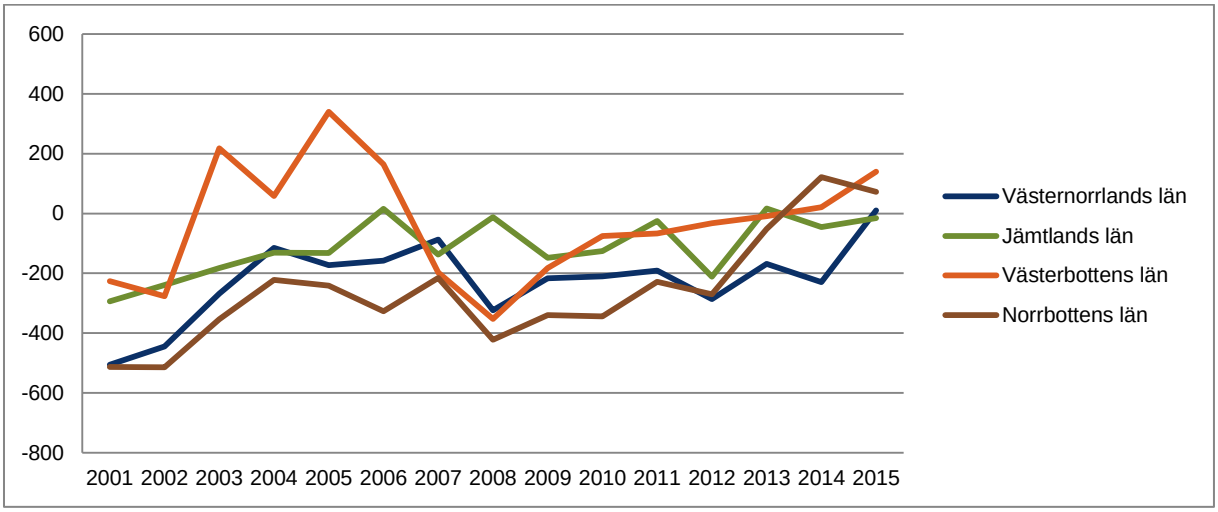

Källa: Befolkningsregistret, SCB

Av figur 46 ovan kan vi se att nettoflyttningen bland kvinnor i åldern 18-30 år under perioden 2001-2015 har legat runt noll under de senaste åren.

I en nedbrytning av data från SCB kan vi se att mellan åren 2013 till 2015 skedde en stor ökning av andelen unga (15 – 34 år) utrikesfödda i flera av länets kommuner. 2015 var andelen unga utrikesfödda kvinnor 15,2 procent i Ragunda. Motsvarande siffra för unga män var 18,8 procent. Högst andel har Bräcke med 19,9 procent unga män samt 17,8 procent unga kvinnor. Lägst andel har Östersund med 11,8 procent unga män. Lägst andel unga kvinnor har Krokom med 11,0 procent. I samtliga kommuner är andelen utrikes födda unga kvinnor lägre än andelen unga män.

35. Bra och välutvecklat mottagande av alla nya länsinnevånare

Inom detta område är det svårt att hitta en bra indikator. Migrationsverket följer nettovidareflyttning enligt ersättningsförordningen och med det avses en flyttning som en nyanländ gjort inom 24 månader från det första mottagandet i en kommun. I den här statistiken ingår även de som efter att ha bosatt sig på egen hand har begärt och fått hjälp av Arbetsförmedlingen att bosätta sig i en annan kommun. Detta mått visar främst de anvisningar/flyttningar som görs inom etableringsperioden. Det som kommunerna i länet har varit mest intresserade av att veta är hur många av de som anvisas till en kommun stannar kvar efter etableringsperioden.

Den enklaste indikatorn att följa är hur andelen utrikesfödda förändras över tid. Det mått kommunerna efterfrågar kräver speciella studier som vi ännu inte utvecklat.

Nedan visas utvecklingen av antalet nyanlända till Jämtlands län, som också kan vara en indikator på mottagande av nya länsinnevånare.

Figur 47. Antal nyanlända i Jämtlands län 2009 - 2015

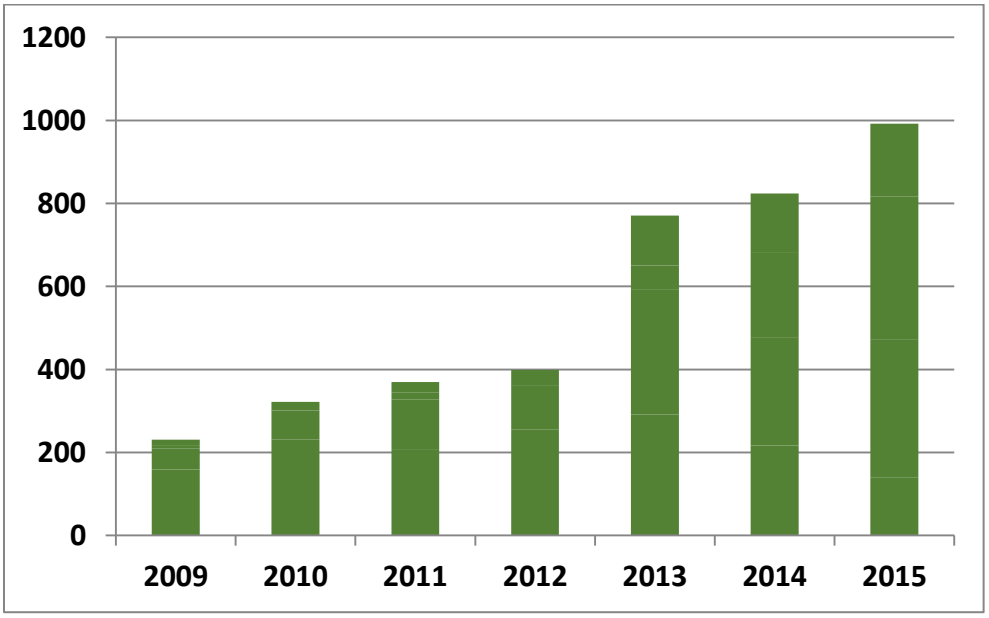

Mottagandet av nyanlända de senaste åren har ökat speciellt efter 2012.

Tabell 13. Kommunmottagande av nyanlända Jämtlands län 2015

	Kvot	ABO	EBO	Övriga	Anhöriga	Totalt
BERG	5	11	17		7	40
BRÄCKE		23	32	1	34	90
HÄRJEDALEN	20	48	20		12	100
KROKOM	5	41	56	2	14	118
RAGUNDA	3	22	29	2	2	58
STRÖMSUND	25	40	21	1	23	110
ÅRE	48	23	31		14	116
ÖSTERSUND	33	124	137	3	69	366
Jämtlands län	139	332	343	9	175	998

Källa: Migrationsverket

I tabellen ovan redovisas samtliga kommunmottagna nyanlända som beviljats uppehållstillstånd. Med kvot avses de kommunmottagna kvotflyktingarna. Med ABO avses personer från anläggningsboende i Migrationsverkets mottagningssystem. Med EBO avses personer från eget boende i Migrationsverkets mottagningssystem. Med övriga avses personer som beviljats uppehållstillstånd utan att ha sökt asyl. Med anhöriga avses anhöriga till flyktingar som fått uppehållstillstånd.

36. Att åldras i Jämtlands län innebär möjligheter för individ och samhälle

Figur 48. Sysselsättningsgrad bland personer över 65 år i Jämtlands län och riket

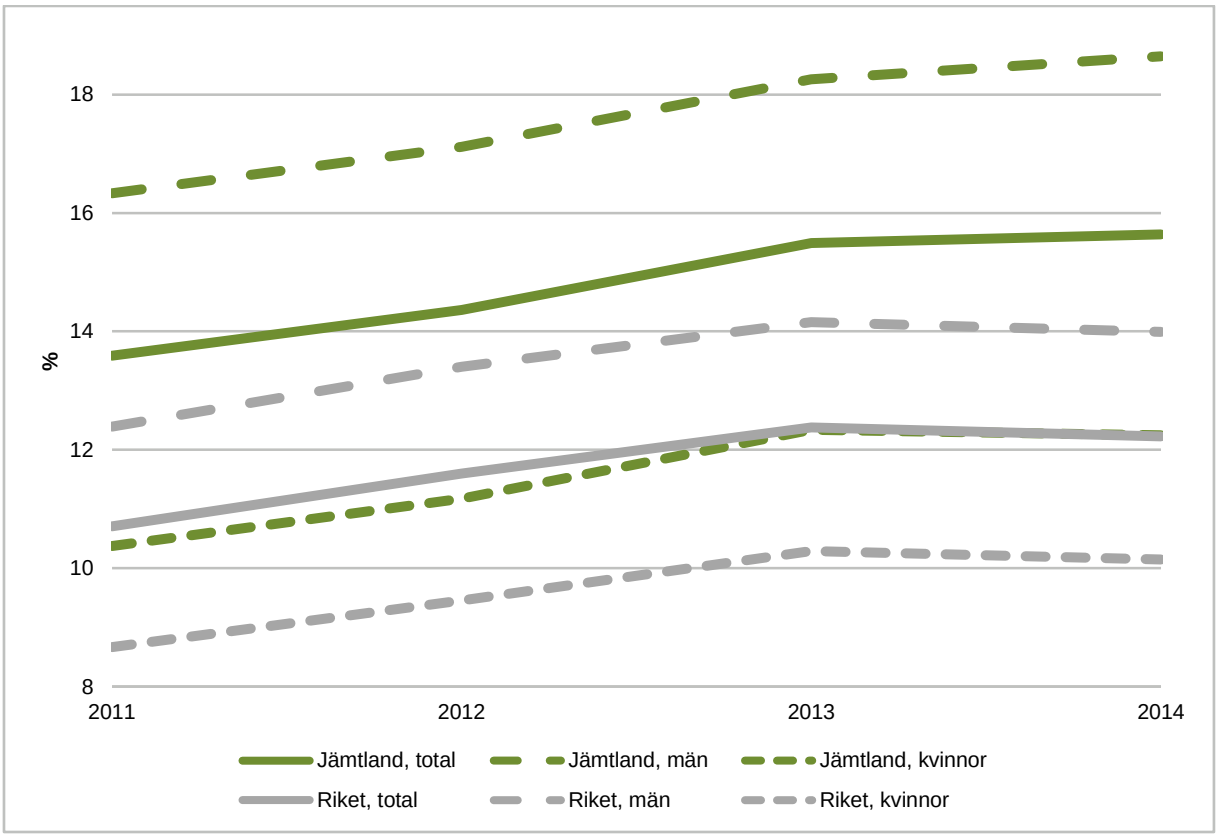

Källa: SCB

Sysselsättningsgraden mäts som andelen sysselsatta av den totala befolkningen i den åldersgrupp man vill mäta. Sysselsättningsgraden för äldre (65+) i Jämtlands län var 2014 den högsta i landet på 15,6 procent jämfört med riksgenomsnittet på 12,2 procent. Särskilt hög var sysselsättningen för män på 18,6 procent.

Som framgår av bilden nedan varierar andelen äldre kraftigt mellan länets kommuner.

Figur 49. Åldersstruktur år 2015 i kommunerna i Jämtlands län

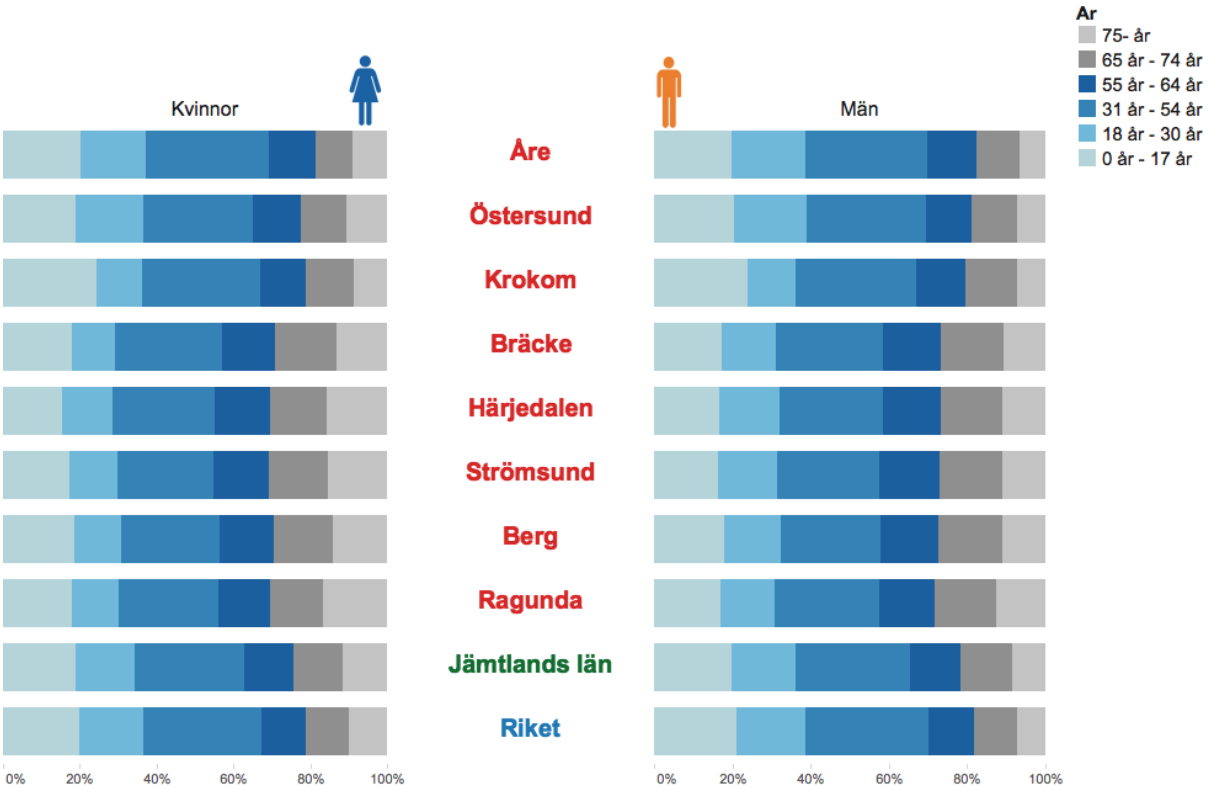

I Strömsunds och Ragunda kommuner uppgår andelen 65 år och äldre till cirka 29 procent, medan andelen i Åre kommun uppgår till cirka 18 procent. Andelen 65 år och äldre i länet som helhet uppgår till 23 procent, medan andelen för riket är knappt 20 procent. Som framgår av figuren ovan är också andelen personer 75 år och äldre högre i Jämtlands län än i riket som helhet. I några av länets kommuner är andelen väsentligt högre.

Analys

<u>Ökad inflyttning av utomnordiska invånare påverkar befolkningsutvecklingen</u>

Andelen äldre ökar markant och försörjningskvoten blir allt högre, vilket innebär att färre måste försörja fler.

Under de senaste åren har allt fler personer bosatt sig i vårt län. Detta förklaras till största delen av inflyttningen från utlandet. Många av de nyanlända som har bosatt sig i vårt län under de allra senaste åren har kommit hit på flykt undan krig och förföljelse. De har inte valt bosättningsort själva. I vilken utsträckning dessa människor väljer att stanna kvar och bosätta sig i vårt län på sikt kommer att vara avgörande för befolkningsutvecklingen framöver.

I Jämtlands län har andelen utomnordiskt födda ökat kontinuerligt sedan 1990-talet från en nivå strax under 2 procent till 5,93 procent 2014. Fördelning mellan kvinnor och män är relativt jämn i gruppen. Trots ökningen i länet ligger vi fortfarande långt under rikssnittet på 13,3 procent och det finns inget som pekar på att vi kommer att uppnå samma nivå som riket år 2030. Däremot är möjligheten stor att några av länets kommuner, i vissa åldersintervall, kommer att närma sig samma andel utomnordiskt födda som riket. Högst andel utrikesfödda kvinnor och män återfinns i

åldersspannet 18-44 år. I kommunerna Bräcke, och Strömsund var år 2015 var femte kvinna i åldern 25-34 år utrikesfödd, i Östersunds kommun var åttonde.

Länet måste bli mer attraktivt för unga och speciellt för unga kvinnor

En förutsättning för att födelseunderskottet, det vill säga att det dör fler än det föds, ska minska i länet är att andelen unga i befolkningen ökar, med stort fokus på unga kvinnor.

Andelen unga kvinnor, 18-30 år, i Jämtlands län var 15,3 procent 2015. Det ligger under riksgenomsnittets, 16,6 procent. Området är komplext och kräver samlade insatser från många olika aktörer. Sammanfattningsvis rör det sig om att skapa arbetstillfällen motsvarande olika yrkesgruppers kompetens samt skapa infrastruktur, inklusive social sådan, som gör det möjligt att förena barn, arbetsliv och fritid.

Jämtlands län har haft en negativ nettoinflyttning i åldrarna 18-30 år av både kvinnor och män mellan åren 2011 och 2016.

I länet som helhet bor 33 procent[51] av befolkningen utanför tätort[52]. Det är samma andel som för fem år sedan. Genomgående är att kvinnor bor i tätorter i högre grad än män. Detta gäller i samtliga kommuner. [53] Det bör noteras att Jämtlands län är unikt i det avseendet att de allra flesta tätorter i länet är mycket små. Det är bara Östersunds tätort, länets enda stad, som har mer än 4 000 invånare.

I Östersunds kommun är kvinnorna fler än männen, medan det i de övriga kommunerna är tvärtom. Denna skillnad är extra tydlig bland unga i åldern 20-24. Det bor även en större andel äldre utanför Östersund.

Boende utanför, eller i en liten, tätort innebär ofta långt till arbete, samhällsservice och olika aktiviteter. Definitionen av vad som är god service inom rimliga avstånd kan skilja sig mellan olika grupper av människor i gles- och landsbygd. En fungerande vardag förutsätter i många fall tillgång till bil och körkort. För de som inte har de möjligheterna är kollektivtrafiken ett måste. I de fall kollektiva lösningar inte fungerar är alternativet att bo i en tätort.

Den demografiska utmaningen - inte bara i länet

Man brukar ange den demografiska krisen som det tillstånd då andelen av befolkningen i åldrarna 20–64 år är för liten för att orka försörja både sig själva och de yngre och äldre i samhället. Sedan år 2000 har antalet personer som är 80 år eller äldre ökat med cirka 10 procent. När den stora gruppen 40-talister blir äldre står vården, och framförallt äldreomsorgen, inför en stor utmaning. Mellan åren 2015 och 2035 väntas gruppen som är 80 år eller äldre öka med 76 procent i riket, från cirka 500 000 personer till närmare 890 000.

I Jämtlands län är andelen äldre, 65+, högre än i riket, i några av länets kommuner betydligt högre. På motsvarande sätt är andelen unga och andelen i arbetsför ålder mycket låg i några av länets kommuner.

[51] Jämtlands databasen (Mona), SCB 2015

[52] tätort= minst 200 invånare, max 200 m mellan husen och som mest 50 procent fritidshus

[53]Jämtlandsdatabasen (Mona), SCB 2015

Av de som arbetar inom omsorgen är nio av tio kvinnor. Förutsatt att detta kvarstår kommer problemet med att utbilda och anställa personal vara större i regioner/kommuner med lägre andelar kvinnor.

Sammanfattningsvis står Jämtlands län inför stora demografiska utmaningar. De inomregionala skillnaderna är stora och ökande. En ökad inflyttning av unga och en ökad andel utomnordiskt födda skulle förbättra förutsättningarna för en positiv utveckling inom många områden i vårt län.

Region Jämtland Härjedalen
Regional utveckling
Box 654
831 27 Östersund

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund

§192

Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016 (RUN/649/2016)

Sammanfattning

Information om rapporten "Läget i länet" som är en uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin (den så kallades RUS:en).
Region Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsnämnd är regionalt tillväxtansvarig myndighet. Ett villkorsbeslut fattades 2016 som lyder: "arbetet ska grundas på analyser av regionala förutsättningar, uppföljningar". Denna rapport är en sådan uppföljning.

Beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

Beslutsunderlag

- Läget i länet - avseende den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och mål november 2016

22

Bilaga 2 till ärende 16, Informationer: Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan 2017

RUN/620/2016

§182

Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan 2017 (RUN/620/2016)

Sammanfattning

Information om regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplan och uppföljningsplan 2017.

Beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen, ställt frågor och fått svar.

23

Bilaga 3 till ärende 16. Informationer: Ny lång kurs på Birka folkhögskola – ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030”

RUN/638/2016

Tjänsteskrivelse
Regionala utvecklingsnämnden

2016-11-16

Birka folkhögskola
Torgny Röhdin
Tfn: 063-14 68 09
E-post: torgny.rodin@regionjh.se

RUN/638/2016

Ny lång kurs på Birka folkhögskola – ”Projektledning; med fokus på Agenda 2013”

Ärendebeskrivning

Ledningsgruppen på Birka folkhögskola har under oktober och november analyserat sina befintliga kurser. Vi har samtidigt undersökt och tagit fram lämpliga utbildningar att starta ifall ett behov uppstår.
Nu har vi kommit fram till att vi bör arbeta fram en ny lång utbildning som ersätter en befintlig. Folkhögskolan får och kan närsomhelst starta och informera om nya utbildningar. Nu vill vi meddela Folkbildningsrådet om våra utbildningar före den 1/12-16 för att vi ska vara med i deras presentationsmaterial med folkhögskolornas kursprogram läsåret 17/18.

Arbetsutskottet som är Birka folkhögskolas skolstyrelse informeras härmed om planen att hösten 2017 starta en 1-årig utbildning på 100 % med arbetsnamnet ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030” samt om planen att under våren 2017 avsluta den 1-åriga utbildningen på 100 % till Integrationsvägledare.

Projektledning är ett kunskapsområde som utvecklar ett entreprenöriellt arbetssätt och dess förmåga. Det är en kompetens som vi har behov av nu och kommer att fortsätta att ha att behov av i framtiden. Det finns inga folkhögskolor i Norrland som erbjuder projektledning och vi räknar med att fylla ett tomrum i och med det.

Agenda 2030 är FN:s nya mål för ett globalt ”hållbart samhälle”. Det är ett område som folkhögskolan skall ta sig an och i och med dessa mål öppnas ett kunskapsområde som kommer att beforskas och utvecklas under tiden. Det finns flera tänkbara samarbetspartners; Folac, FN-förbund, samt delar av vår egen organisation Region Jämtland Härjedalen.

Birkas ambition är att utbildningen ska kunna bli en ”fast” utbildning och ges under flera år framöver och därmed stärka vår storlek som folkhögskolan som är 7040 deltagarveckor.

Integrationsvägledare är en utbildning som minskat i efterfrågan och till den nuvarande kursen fick vi aktivt uppsöka elever och kunde till slut påbörja den med endast 7 deltagare. Det blir då en utbildning som går med ekonomisk förlust och kan äventyra vår storlek som folkhögskola. Vi tolkar det minskade intresset som en följd av att ”boenden” avvecklas och att regeringens åtstramning i asylmottagandet kommer att minska behovet av denna utbildning.

Personalmässigt räknar vi med att vi har personal för att utveckla och genomföra kursen samt att det inte är aktuellt att varsla någon. Medarbetare från Integrationsvägledarna har kompetens inom projektledning.

Förvaltningschefens förslag

Arbetsutskottet, tillika skolstyrelse för Birka folkhögskola, bifaller till planen att hösten 2017 starta en 1-årig utbildning på 100 % med arbetsnamnet ”Projektledning; med fokus på Agenda 2030” samt till planen att under våren 2017 avsluta den 1-åriga utbildningen på 100 % till Integrationsvägledare.

I tjänsten

Anders Byström
Förvaltningschef

Marina Gregorsson
Områdeschef
Attraktion och livsmiljö, kompetens och utbildning

Utdrag till

Torgny Röhdin, rektor Birka folkhögskola; Håkan Lundmark, strateg